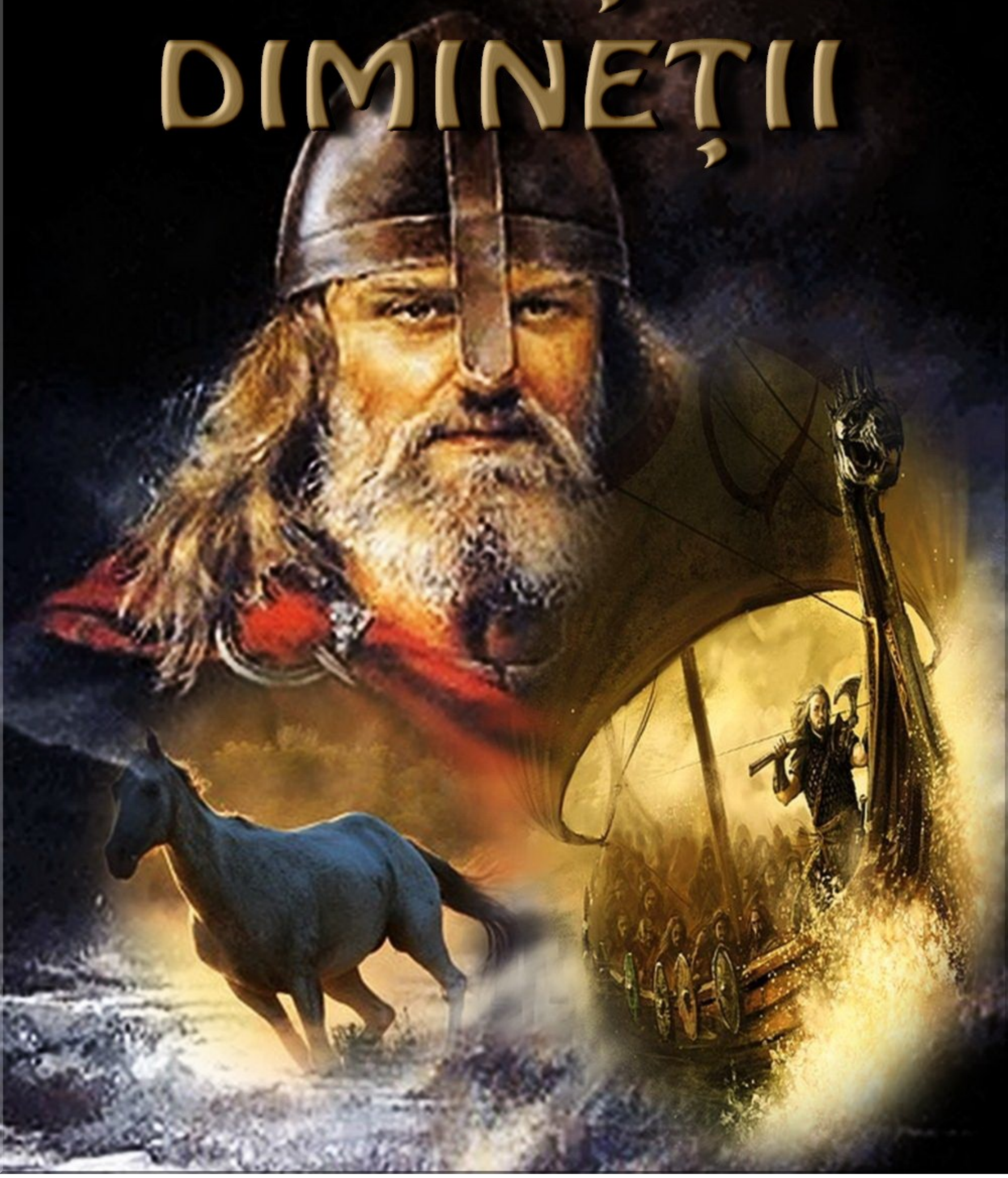
FLORIN BANESCU

SEMINȚELE DIMINEȚII

FLORIN BĂNESCU

SEMINŢELE DIMINEŢII

roman

După textul volumului apărut la
EDITURA EMINESCU
Bucureşti 1976
Colecţia Clepsidra

„Mai-nainte de aci este palatul unde locuieşte Tinereţe fără bătrâneţe şi viaţă fără de moarte.”

I. Ultima cursă a Lebedei Negre

L*ebăda Neagră* trebuia să părăsească portul în dimineaţa celei de a treia zi de luni din octombrie. Căpitanul navei, bătrânul Pryce Ronald, era destul de înţelept ca să-şi facă griji în privinţa orei când va ridica ancora. Întotdeauna trebuia să se întâmple ceva, nimeni nu se formaliza dacă pe orarul Căpităniei era înscrisă o anume oră iar ieşirea în larg se întâmpla la o alta, existau atâtea treburi importante în port, aşa că plecarea sau sosirea unei nave mici, navă ce făcea curse regulate între coasta de Vest şi marele port din Sud, nu mai constituia de mult un eveniment. Încărcarea puţinelor mărfuri în cala *Lebedei Negre* era deobicei amânată până în ultima clipă, şi se nimerea că tocmai atunci docherii anunţau începutul unei greve sau sosea de undeva, un vas mare şi autorităţile portuare îi dădeau prioritate, trimiţând la cheiul lui şi pe cei care ar fi fost necesari respectării programului de plecare a navei lui Pryce, ori acestuia i se aducea la cunoştinţă defectarea macaralei şi într-o zi de luni o afurisită de macara se repara tare anevoios. Deseori se iveau neînţelegeri cu prea numeroşii pasageri care

luptau pentru câştigarea unui loc şi făceau treaba asta cu deosebită îndirjire, fiindcă aceştia nu puteau găsi un mijloc mai potrivit pentru a părăsi coasta de Vest, costul biletelor fiind pe măsura pungii lor; se putea spune chiar că *Lebăda* făcea cursele anume pentru cei care veneau să-şi caute norocul în exploatările miniere şi tot ea îi ducea înapoi, după ce se convingeau că norocul lor nu se afla pe acele meleaguri. Mai putea să se strice vremea, furtunilor păsându-le cu atât mai puţin de orarul curselor. Sau pur şi simplu bătrânul Pryce era nevoit să aştepte îndelung adunarea echipajului, oamenii se duceau sâmbăta la alergările de cai şi duminica trecea prea repede ca să poată fi comentate toate cele ce s-au întâmplat acolo sau toate câte s-ar fi putut întâmpla dacă ar fi pariat pe nişte cai adevăraţi şi nu pe nişte blestemate de gloabe, care i-au făcut să arunce banii în vânt, şi tot discutând ajungeau la concluzia că şi noaptea de duminecă e scurtă, aşa că se cuvenea prelungirea ei, mai cu seamă că, e lucru ştiut, berea din Vest era mai bună decât cea din Sud. Socoteala asta se răsturna cu totul când ajungeau acolo, cu încă mai multă hotărâre, nimeni nu se gândea că puteau fi amândouă la fel de bune decât în larg, numai că atunci îşi păstrau judecata aceasta bine ascunsă şi nu doreau decât să acosteze mai degrabă în portul spre care se îndreptau.

Mai demult, Pryce făcuse cu nava lui drumuri mult mai lungi, a ajuns de câteva ori în porturile bătrânului continent, se specializase apoi în cursele din Pacific, puţini cunoşteau aşa ca el puzderia de insule risipite pe apele oceanului, frumuseţi amăgitoare, căci locurile prielnice acostării erau rare şi în legătură cu ele era recunoscută măiestria lui; ştia să-şi strecoare vasul

printre recifele de corali şi să intre în golfuri liniştite, bizuindu-se pe ajutorul curenţilor botezaţi cu nume născocite de el şi pentru el, nu le putea vorbi oamenilor despre acele nume care alintau curenţii prieteni, lumea ar fi râs de bună seamă auzind trăsnaia cu răsfăţul apelor neliniştite şi pentru cei mai mulţi, înşelătoare. Fusese o perioadă frumoasă, de care îşi amintea cu plăcere şi mai ales cu mândrie, era vorba doar despre tinereţea lui şi a *Lebedei Negre* şi când se gândea la ea - în ultima vreme făcea asta tot mai des - cobora şi mai adânc în timpul amintirilor, revăzând ca prin ceaţă prima lui *Lebădă,* aceea care avusese pânze şi care nu se putea asemăna cu nicio altă ambarcaţiune din câte şi-au răsfrânt umbra în oglinda apelor străbătute de el.

Când *Lebăda Neagră* a început să dea semne de îmbătrânire şi chiar lui i-au spus „bătrânul”, a trebuit să se mulţumească numai cu cele şase curse pe an între aceleaşi două porturi, era bine şi aşa, altceva n-ar fi ştiut să facă odată debarcat şi nici n-ar fi vrut să ştie să facă ceva; se îmbărbăta singur spunându-şi că lumea se înşală cu privire la semnele de îmbătrânire şi că el şi nava lui vor face tot ce trebuie făcut ca să reziste cât mai mult. Marea e întinsă şi au loc destul uriaşele vapoare ce se nasc în şantierele navale cu o grabă de parcă oamenii aveau de gând să se mute cu totul pe apă. Când le întâlnea în larg, Pryce le privea cu un oarecare respect, dar îşi spunea că la urma urmei nu e cine ştie ce de capul lor, pe timp de furtună se putea descurca la fel de bine şi *Lebăda,* iar zecile de mii de tone care încăpeau în pântecele uriaşelor nave nu trebuiau să fie un motiv de mândrie de vreme ce nu le ajutau să fie mai frumoase. Se întâmpla ca uneori să

uite şi de acea urmă de respect datorat acelor nave pentru faptul că veneau de la mari depărtări, şi lansa mesaje către căpitanii necunoscuţi, întrebându-i dacă nu au nevoie de vreun ajutor. Oricum, lucrurile erau deocamdată în ordine, *Lebăda Neagră* se dovedea încă utilă. Pentru acei pasageri care luau cu asalt vasul. Când pornea din Sud, puntea gemea de lume, erau oamenii oare plecau cu un sac de călătorie umplut doar cu speranţe, nerăbdători să prindă sezonul favorabil la exploatările din Vest. Dacă dorinţele acelea ar fi atârnat la cântar aidoma unor mărfuri obişnuite, fără îndoială că *Lebăda* şi-ar fi găsit de mult liniştea în adâncul apelor. Când se întorceau, la sfârşitul unui sezon, sau după două sezoane, cel mult trei, adică după atât timp cât socotiseră ei că ar fi suficient pentru a strânge cele necesare unei vieţi noi, sacii de călătorie erau şi mai uşori. Asta însemna că visele au rămas îngropate în nisipul roşu şi fierbinte, şi că nu se vor naşte altele noi decât atunci când vor răsări în zare luminile marelui port din Sud. Oamenii uită uşor şi uitau şi ei că de acolo plecaseră, ori se gândeau că mai sunt de încercat alte drumuri, de acolo puteau să urce în interior, urmând drumul de Nord sau grăbind către oraşele coastei de Est. Şi poate că după o vreme reveneau, aceiaşi oameni şi aceleaşi visuri se îngrămădeau pe puntea *Lebedei.* Poate că era vorba de moştenitorii primilor şi aceşti urmaşi se aleseseră cu o avere ciudată, singura rămasă neschimbată - speranţa. Deşi vorbeau în graiuri diferite, toţi semănau între ei, şi Pryce cerceta zadarnic feţele călătorilor, dornic să se lămurească dacă sunt cei vechi sau alţii noi; era acelaşi lucru dacă ar fi privit doar faţa unuia, acea mască fără vârstă, cu trăsături aspre, împietrite,

neluminate de bucuria zâmbetului, cu deschiderile largi care erau ochii şi în ei arzând focuri mocnite, înăbuşite de cenuşă; doar la apropierea ţărmului putea să vadă ce puteri ascundeau, flăcările izbucnind atunci, numai că, la cei care se întorceau, găsea iarăşi cenuşa rămasă după mistuitorul foc, de bună seamă înteţit în fierbintele deşert roşu. Aşa că Pryce îi putea recunoaşte, pe ei, pe toţi, şi niciodată pe unul căruia să-i ştie numele şi istoria. Poate că toţi purtau acelaşi nume. Cât despre povestea vieţii lor, Pryce nu socotea că ar mai putea afla ceva deosebit. Deci putea să creadă că sunt oamenii pe care îi purtase de mai multe ori dintr-un port în altul, şi asta şi vroia să creadă, fiindcă nu se simţea încă atât de bătrân încât să admită că de la o vreme pasagerii lui erau urmaşii celor dintâi căutători de viaţă nouă. Oricum, *Lebăda* avea pentru cine face de şase ori pe an cursele prevăzute în contractul lui Pryce. Şi la asta se adăuga faptul că erau destui cei care ştiau cine fusese căpitanul vasului odată, prietenii din vremea când navele nu se întâlneau pe mare cum se întâlnesc oamenii pe strada principală îi asigurau comenzi pentru transportul feluritelor mărfuri.

Acest Pryce Ronald avea pasiunile lui: vasele cu pânze şi, la fel ca oamenii echipajului, alergările de cai. Mai socotea cu toată tăria că *Lebăda Neagră* e o navă frumoasă. Nu regreta decât lipsa velaturii. Îl durea amintirea bucuriei şi a mândriei pe care le simţea când o altă *lebădă* plutea în larg cu pânzele plesnind sub greutatea vântului şi, de când le pierduse pe acestea, îi rămăsese doar plăcerea de a urmări un cal de rasă străbătând în galop pajiştea verde, acel cal fiind mai frumos decât alţi cai frumoşi care goneau în urma lui.

De fapt rezultatul unei alergări nu avea prea mare importanţă, grozav era doar să asişti la o cursă bună şi apoi erai liber să speri că la următoarea, calul în care te-ai încrezut atâta va câştiga.

În dimineaţa plecării se întâmplase ceva din ceea ce era de aşteptat. De data aceasta sosise un vas mare cu mărfuri din bătrânul continent, un gigant care făcuse escală în sudul Africii şi, fireşte, toată lumea alergase în întâmpinarea lui. Toată lumea, în afara viitorilor pasageri ai *Lebedei* şi a lui Pryce Ronald. Pentru acesta, lucrurile deveniseră limpezi, docherii vor avea de lucru la cheiul uriaşului iar oamenii lui vor avea ce sporovăi cu acei care veniseră dintr-o cursă atât de lungă, amestecând între poveşti şi comentariile asupra calităţilor de netăgăduit ale berii din Vest. Pasagerii, acum nu atât de numeroşi încât să se bată pentru un loc, nu prea aveau de ce să se grăbească. Sezonul sau sezoanele lor de căutări erau terminate, Pryce se gândea la gropile acelea rămase în urma lor, gropi lunguieţe, doi metri în lungime, unul în lăţime, cât priveşte adâncimea, aceasta se putea măsura nu cu măsuri obişnuite, opalul nu-şi arăta oricui strălucirea, doar poate dorinţa celor ce răscoleau pământul roşu putea fi o măsură, aşadar Pryce vedea cu ochii minţii urmele săpăturilor care semănau cu nişte morminte. Se gândea şi la ceilalţi, alături de căutătorii de opal mai erau cei care fuseseră atraşi de promisiunea zăcământului de aur şi cei care munciseră în minele de plumb, şi el, Pryce, ştia că pasagerii lui nu erau dintre aceia care descoperiseră luciul apelor îngheţate în opal şi nici strălucirea aurului, după cum cei angajaţi în alte exploatări miniere nu strânseseră atâţia bani încât să poată începe o viaţă nouă.

Începuse căldura, şi toţi aceşti oameni care desigur nu se puteau obişnui cu răsturnarea anotimpurilor - încă o dovadă pentru Pryce că erau nou veniţi şi nu urmaşii primilor căutători, cei care s-ar fi născut aici n-ar fi fost atât de moleşiţi de căldură - toţi deci zăceau întinşi pe piatra cheiului la umbra amăgitoare a magaziilor, aşteptând, nu cu răbdare ci mai degrabă cu nepăsare, semnalul de urcare la bord. Până la terminarea încărcării mărfurilor era fără rost să se înghesuie pe nava ce aştepta şi ea, pasăre toropită de zăpuşeala zilei.

Cât îl privea pe Pryce, el îşi căuta un loc liniştit şi oarecum mai răcoros unde să poată sta liniştit, urmărind desfăşurarea evenimentelor, de acolo. El nu putea pleca să vadă de aproape vasul gigant ce adusese în port arome necunoscute şi aţâţătoare, cineva trebuia să rămână la bord, şi în afară de asta şi-ar fi călcat mândria lui de fost comandant al unui velier-minune dacă ar fi adus un omagiu unui gigant oarecare.

Urcase pe puntea de comandă, acolo briza dinspre larg se făcea simţită, pregătise o găleată cu sticle de bere înfundate în cioburi de gheaţă şi adusese un maldăr de ziare şi reviste, în care se puteau găsi ample relatări despre alergările de cai. Privind în jur, socoti că a găsit cu adevărat un loc bun. Nu-l deranja prea mult amânarea ieşirii în larg. Marea era calmă, se vestea vreme frumoasă şi plecarea pe seară va fi chiar plăcută. Va fi mai greu pentru cei care aşteaptă pe chei. O zi întreagă de aşteptare, ca să plece într-o călătorie poate grea, şi odată ajunşi în celălalt port să fie nevoiţi a începe o altă călătorie. „Jumătate din ei nici nu ştiu unde se vor duce”, mormăia Pryce, „la

urma urmei mai bine s-ar întoarce acolo de unde au venit, nu toţi oamenii sunt făcuţi ca să fie mereu pe drum, pentru mine e altceva, asta îmi este meserie”, îşi mai spuse, justificându-se şi pregătindu-se astfel să răspundă la aceeaşi veşnic neschimbată întrebare ce i se va pune acasă. Petrecea prea puţină vreme în liniştita sa casă din portul aflat în Sud şi asta mai ales de când se angajase la aceste curse regulate. Înainte lipsea mult, dar nimeni nu-l grăbea să plece atât de repede. Şi Anne poate că avea dreptate, în felul ei, întrebând doar când va hotărî să arunce ancora în port pentru totdeauna, fără să insiste, fără să-l sâcâie cu tot felul da poveşti, mărginindu-se să formuleze întrebarea aceea ca pe o datorie şi fiind sigură că va primi de fiecare dată un singur răspuns, „încă o cursă şi gata, *Lebăda* se ţine bine şi e o navă mai bună decât cele care se construiesc acum”. Pryce ar fi dorit ca ea să fie încredinţată de adevărul spuselor lui şi era mulţumit că nu insista niciodată în această chestiune. De fapt, oricât de mult îşi iubea el vasul, acestuia i se acordase o ultimă şansă. În momentul când nu va mai fi în stare să facă una din cele şase curse anuale prevăzute de contract, se va termina cu *Lebăda Neagră.* Şi atunci... Dar mai era până la vremea aceea. Şi, desigur, acasă era bine. Poate va întâlni şi pe unul din băieţii lui, întors dintr-o cursă lungă. Cei doi băieţi erau singurii marinari cu care accepta să vorbească despre navele moderne, adică să şi asculte ce i se spune, fără să-şi dezlănţuie obişnuitul torent de ironii. Apoi, va rupe o bucăţică de timp pentru a merge la o alergare adevărată. Până atunci se va mulţumi cu relatările ziarelor.

Inventase o anume tactică în lectura lor. Mai întâi

citea despre locul desfăşurării. Închidea ochii şi intra într-o altă lume, departe de locul unde se afla. Simţea în nări mirosul cailor şi al gazonului frământat de copite. Sub pleoape năvălea lumina albastrului unei zile senine şi verdele proaspăt al pajiştilor. După aceea citea numele cailor şi al călăreţilor. Lăsa deoparte ziarul şi pornea într-o adevărată plimbare. Trecea printre caii pregătiţi pentru cursă, le mângâia grumazurile încordate, stătea îndelung de vorbă cu jocheii. Uneori se întâmpla să cunoască pe vreunul dintre ei, sau mai văzuse un cal alergând într-o altă cursă şi atunci alegerea devenea uşoară. Dacă nu, îşi alegea favoritul după numele cailor. Abia atunci începea adevărata plăcere. Citea desfăşurarea cursei şi prin faţa ochilor lin goneau nălucile prelungi, se umplea de bucuria alergării libere, îi venea să-şi strige în gura mare triumful dacă între favorit şi celelalte umbre rămânea un spaţiu tot mai mare plin de soare ori gemea dacă prin faţa sa trecea o masă compactă de umbre şi calul lui nu se putea desprinde, îi dădeau chiar lacrimile durerii, când superbul cal rămânea în urmă. Celelalte comentarii le parcurgea repede, nu-l interesau prea mult, pentru el nu mai rămânea nimic de explicat după o cursă în care ai ieşit învingător sau ai fost înfrânt. De fapt, caii bătrânului Pryce câştigau aproape întotdeauna.

Aşadar aşteptarea avea să dureze, pasagerii erau liniştiţi, pe mare vremea era bună şi ieşirile în larg, seara, sunt întotdeauna frumoase, merită să le priveşti. Cu luminile aprinse, cu silueta ei lungă, abia ghicită în amurg, *Lebăda Neagră* avea o linie elegantă, va pluti demn pe lângă celelalte nave, ignorându-le. Cât priveşte blestematul acela uriaş, sosit de la

Capetown, se cuvenea ca el să-i dea salutul. Ei, dacă s-ar mai adăuga şi velele de altădată, ce să mai vorbim... Bătrânul se rupse din visare şi deschizând primul ziar se pregătea să se cufunde în alta. Toate împrejurările erau prielnice.

Cu toate acestea, în ziua aceea, cea de a treia luni din octombrie, Pryce Ronald a fost nevoit să renunţe la alergările cailor de vis.

O voce hodorogită l-a strigat de pe chei, anunţându-l că este invitat la mai-marii portului. Ziarul lăsat brusc din mâini a fost purtat lin de briză şi a căzut în apa lâncedă a bazinului din port, sticlele de bere au rămas neatinse, în timp ce cobora Pryce se gândea necăjit că gheaţa se va transforma într-o apă murdară, că pierduse un ziar preţios şi o lume întreagă se îneca în bazinul portului, la apa căruia se uitase scârbit. O astfel de chemare nu prea aducea cu nimic de care să te bucuri, şi ocolind magaziile între care zăpuşeala creştea, asculta vocea hodorogită care îi tot dădea cu o poveste despre un pasager de soi, „nu te cheamă ei, grangurii, degeaba”, spunea, şi lui Pryce i se făcu deodată cumplit de sete şi se înfurie pentru toate câte îl supărau; vocea aceea, căldura, setea şi cine ştie ce îl mai putea aştepta la Căpitănie.

— Ascultă, îl întrerupse Pryce pe zelosul curier, o să văd singur despre ce este vorba, nu mă mai toca atâta. Tu dă fuga înapoi şi ia în primire găleata cu sticlele de bere. Poate îţi mai dregi glasul.

Vroise să adauge „de ziare să nu te atingi” dar era prea târziu, celălalt se grăbise să primească invitaţia, aşa că îşi spuse că la urma urmei nu se prăpădea gheaţa degeaba şi, bodogănind în continuare ceva despre ceea ce se putea întâmpla cu ziarele sale, se

pomeni în faţa birourilor unde fusese chemat. Făcu un gest de lehamite cu mâna şi intră în clădire, căutând încăperea ce-i fusese indicată de un binevoitor şi pe care o găsi cu ajutorul altuia, asta părându-i-se suspect, prea multă lume ştia de chemarea lui acolo. Deschise uşa şi se pomeni într-o sală mare, cei adunaţi acolo păreau angajaţi într-o discuţie foarte înfierbântată şi vorbeau cu toţii în acelaşi timp.

— Uite-l pe căpitan! Apropie-te să cunoşti pe toată lumea. Şi mai ales să te cunoşti cu domnul Francesco di Giorgio Pianni.

Cel care făcea prezentările părea foarte încântat de felul cum suna numele acesta, aşa că după ce-l rosti îl repetă şi ar fi făcut fără îndoială treaba asta cu multă plăcere de nenumărate ori, numai că erau acolo şi ceilalţi care se simţeau datori să intervină, grăbindu-se să-i relateze lui Pryce o serie de amănunte ce păreau absolut necesare şi care până la urmă reuşiră să-l zăpăcească de tot. S-au auzit şi întrebări cu privire la sănătatea lui, ba chiar cineva întrebă în ce stare se află nava. Asta îl cam scoase din sărite, şi la o ultimă întrebare, „ceai cu zahăr sau cu lapte răspunse scurt „bere”! Cel puţin avea să recupereze ceva din ce dăruise răguşitului. Discuţiile continuau în jurul lui, şi treptat începu să priceapă că domnul Pianni nu suferă zborul cu avionul, că trebuia să ajungă în portul unde îl aştepta un iaht al domnului T., venea din bătrânul continent, dar avusese de rezolvat nişte afaceri la Capetown şi aşa ajunsese aici cu vasul intrat în port dimineaţa, nu avea rost să aştepte o altă ocazie sau chiar iahtul care ar fi venit să-l ia, plecarea *Lebedei Negre* se potrivise nevoilor lui şi în consecinţă se va număra printre pasageri. Mai află că domnul Pianni se

născuse în Italia, crescuse în Grecia şi îşi primise educaţia în Anglia, iar acum avea relaţii de afaceri în multe ţări. Era căsătorit, doamna Pianni era suedeză şi Pryce se interesă dacă aveau cumva copii, era curios să ştie cărei naţii aparţin, însă cum nimeni nu-l lămuri, se ocupă de sticla de bere ce-o primise. În curând, însă, avu cinstea să-l asculte pe oaspetele ciudat, până atunci îi strânsese doar mâna, o mână mică, umedă şi moale, tot ce aflase se datora zelului celor din jur, aşadar chiar domnul Pianni îi spuse, sau mai degrabă şopti, cu o voce neaşteptat de suavă, copilărească:

— Am văzut *Lebăda Neagră,* căpitane, e o navă grozavă!

Pryce dădu peste cap sticla de bere, înviorat de vorbele acestea venite din partea cuiva de la care socotise că nu poate aştepta mare lucru. Omuleţul acela se bucura de atâta atenţie doar datorită legăturilor încă nelămurite cu influentul domn T., fiindcă altfel, înfăţişarea sa n-ar fi impus nimănui iar vocea ar fi stârnit eventual zâmbete. „La naiba cu vocea lui”, se gândi Pryce, „poate să sune oricum, important este că vorbeşte frumos despre *Lebădă”.* Şi socoti că este cazul să închine încă o sticlă în cinstea străinului, apoi va încerca să-i vorbească, dacă fireşte îl vor lăsa cei din jur. Oricum, nu prea trebuia să se obosească cu formularea unor întrebări, erau destui care făceau asta, şi domnul Pianni, cu vocea sa suavă, rezista eroic. Astfel, primele informaţii furnizate de alţii se completau cu cele servite de eroul zilei. Şi Pryce afla tot mai multe, în timp ce îşi savura liniştit berea rece.

Într-o vreme, domnul Franceso di Giorgio Pianni era cotat ca un bun specialist în domeniul paleobotanicii.

În consecinţă, fusese chemat să-şi expună părerile într-un caz deosebit. Un caz care a constituit momentul de cotitură al vieţii sale. La lucrările de restaurare ale unei mânăstiri din estul Angliei, s-a descoperit un fir de floare, un trandafir, uimitor de bine conservat. Primii specialişti afirmaseră că se afla acolo din secolul al XIII-lea. Asta judecând după vechimea statuii la picioarele căreia fusese uitat trandafirul. Firida era acoperită de resturile unui zid şi nimeni nu atinsese locul acela de secole. Numai că s-au înşelat în aprecierile lor, şi Pianni, chemat în grabă, stabilise o altă dată. De altfel totul era neatins, se cerea cu adevărat o mână de specialist acolo.

— Am muncit o zi întreagă ca să-l recuperez intact. Mă interesau mai cu seamă seminţele trandafirului, spunea Pianni.

Cei din încăpere aprobau cu gravitate cele auzite, dar găseau şi timp să schimbe între ei păreri despre starea vremii şi mai ales despre o apropiată grevă a docherilor.

Pryce rămăsese singurul ascultător fidel. Povestea trandafirului îl captivase.

— Într-o minunată dimineaţă de primăvară, mi-am dat seama că din seminţe voi putea obţine trandafiri aidoma celui depus în firidă cu aproape o mie de ani înainte, cânta suav Pianni.

Aşadar aceasta fusese data stabilită de el, în jurul anului o mie. Pryce a ignorat partea ştiinţifică din expunerea italianului („sau cum dracu' s-o fi numind acum?”, se întrebase), reţinuse numai povestea reînvierii trandafirului şi numele dat seminţelor.

— Le-am numit „Seminţele dimineţii”, spuse dus pe gânduri Pianni.

— Iată un nume care îmi place! i se adresă Pryce.

— Trandafirii sunt albi, căpitane, un alb de vis!

În momentul acela cineva pomeni de cursele desfăşurate cu două zile în urmă. Pianni se arătă interesat de acest subiect şi abandonă povestea trandafirilor, începând să vorbească despre alergările de cai.

„Dacă şi aici o nimereşte”, îşi spuse Pryce, „ei bine, atunci e omul meu şi abia aştept să ridic ancora”. Şi omuleţul se dovedi la înălţime încă de la începutul noii povestiri. Pryce nu mai regreta întreruperea lecturii ziarelor din dimineaţa începută plăcut şi îşi zise că răguşitul îşi merita cu prisosinţă berea. Şi ceilalţi îşi potoliseră verva discuţiilor, ba chiar după un timp urmăreau cu vădit interes vorbele cântate, renunţaseră la aprobarea politicoasă şi formală.

Pianni vorbea despre o alergare ciudată, ce se desfăşura în ţara lui de baştină, la Siena.

— De două ori pe an se desfăşoară serbările Pallio-ului. O dată la 2 iulie, dată la care se spune că Madona de la Provenzano ar fi salvat cetatea de ciumă şi la 16 august, în onoarea Fecioarei Maria.

Pryce asculta şi vedea ce se întâmplă acolo, adică ce s-a întâmplat la una din serbări, se afla şi el în acea mare Piazza di Campo, pierdut în mulţimea ce aplauda defilarea cortegiului anunţat cu dangăt de clopote şi sunet de trâmbiţe. Nu prea înţelegea ce pot însemna acele nume ca Gonfalonieri, Proveditori, Căpitanul Poporului, dar frumuseţea costumelor o putea admira, culoarea lor vie şi fulgerele vechilor arme şi îl încânta fluturarea stindardelor care purtau emblemele cartierelor. Pianni spunea că acestea se numesc contrade şi din cele şaptesprezece contrade numai

zece, alese prin tragere la sorţi, aveau reprezentanţi în întrecerea Pallio-ului. Aceasta trebuia să devină punctul culminant al sărbătorii.

— Aşa mai zic şi eu, mormăi Pryce apropiindu-se de povestitor, asta zic şi eu sărbătoare!

La cursa despre care vorbea Pianni, favorit era calul ce purta însemnele cartierului în care se născuse. Aşa că participase din tot sufletul la cele întâmplate, şi Pryce îl aproba din toată inima. Imediat după plecare, calul lor - fireşte calul devenise şi favoritul lui Pryce, - aşadar calul acela ales de ei se instalase în frunte şi părea că va confirma toate speranţele. Mulţimea adunată în piaţă încuraja frenetic concurenţii. Lucrurile au mers bine până aproape de sfârşitul cursei. Atunci s-a întâmplat ceva cu totul neaşteptat. Calul conducător s-a speriat probabil şi călăreţul s-a pomenit între picioarele cailor veniţi din urmă.

— Păcat, exclamă cu glas tare, fără voia sa Pryce, căruia îi părea rău să părăsească piaţa scăldată în soarele de august.

— Cursa nu s-a terminat, am spus la început că e vorba de un cal deosebit, şi apoi, regulamentul prevede că poate câştiga şi un cal fără călăreţ.

Şi din momentul busculadei, când toate păreau că se desfăşoară normal, începuse lupta cu adevărat. Cei care aveau cai bine plasaţi, oamenii contradelor cu şanse în câştigarea râvnitului trofeu, acel faimos Pallio, un fel de stindard pe care era brodată imaginea Fecioarei, încercau să facă totul pentru a-l împiedica pe calul rămas fără conducător să câştige cursa. Vociferau, aruncau haine în faţa lui, agitau armele scoase pentru ceremonie. Călăreţii cei mai apropiaţi încercau să-l prindă între caii lor, să-i potolească

avântul, un cal fără conducător, spun unii, nu face doi bani. În sfârşit, cei din contracta favoritului îl încurajau şi îl apărau. S-au iscat încăierări, halebarde, lăncii lungi şi spade grele se ameninţau, reînviind alte vremuri.

Pianni prelungea în mod voit povestirea.

— Spune odată!

Vocea lui Pryce era răguşită.

— Calului nostru nu-i mai putea sta nimeni în cale. Nu-i păsa nici de strigăte, nici de blazoane, nici de scânteierea armelor. El trebuia să-şi împlinească destinul - şi a câştigat. Asta a fost tot!

Pryce sorbi zgomotos a treia sticlă de bere şi-l prinse de braţ pe povestitorul ostenit.

— O să te duc până la capătul lumii, dacă vrei!

— Să nu exagerăm, să nu exagerăm, cântă uşor Pianni, eliberându-şi firavul braţ. Nu vreau decât să-i duc domnului T. ceea ce aşteaptă.

— Şi ce aşteaptă mă rog acest teribil domn T.?

— Trandafiri albi. A plătit enorm pentru asta şi va fi primul din continentul vostru care îi va avea.

— În regulă! Nu poate plăti şi o alergare de cai pe care s-o vedem şi noi?... Mă întreb dacă nu-şi doreşte şi calul acela câştigător...

— Uşurel, căpitane, nu te înfierbânta, interveni unul din grangurii portului. Noi te-am chemat doar ca să te anunţăm că vei avea cinstea să-l numeri printre pasagerii tăi pe domnul Pianni. Restul...

— În regulă! mai hârâi o dată Pryce.

Se aducea întruna ceai şi bere, timpul trecea, discuţia a alunecat spre alt domeniu, se depănau amintiri de război şi vorbeau iarăşi cu toţii deodată. Bătrânul vroia să mai spună ceva, dar nu era nimeni dispus să-l asculte, dacă ar fi avut chef să fie atent la

trăncăneala lor ar fi fost probabil nevoit să creadă că 'toţi cei de faţă au fost nişte eroi şi fără ei nu s-ar fi câştigat războiul. Numai că n-avea deloc chef, şi asta nu fiindcă n-ar fi avut şi el ceva de povestit, dar îi sunaseră tare neplăcut ultimele cuvinte ale lui Pianni. Aşadar se apucase să facă negoţ cu acele nemaipomenite flori. Poate că din negoţul lui făcea parte şi povestea alergării pentru Pallio. Şi apoi, mai erau destule de făcut, trebuia să se întoarcă la navă, să-şi pregătească echipajul, să-i caute un loc lui Pianni şi bagajelor sale.

— S-a făcut timpul de masă, remarcă cineva.

— Căpitane, eşti invitatul nostru!

— Mulţumesc, eu plec la navă. Ce facem cu bagajele?

— Au şi fost duse pe bord, îl linişti un altul din cei care răspund de bunul mers al treburilor într-un port. Şi adăugă:

— După ce mâncăm, îl vom conduce pe domnul Pianni la şantierul naval. Poate va avea bunăvoinţa să-l informeze pe domnul T. despre cum merg treburile pe la noi.

— În regulă, spuse pentru a treia oară Pryce, şi acum i se păruse chiar lui că vorbise răguşitul de pe chei şi nu el.

Îşi luă şapca, salută scurt şi ieşi. Nu mai avea ce face acolo şi vor şti unde să-l caute înainte de plecare. Afară se făcuse şi mai cald, abia îşi târa paşii, cuprins de lâncezeală. Ajuns la chei, remarcă mulţumit că o parte din oamenii lui se aflau la bord. Încă de pe pasarelă îl strigă pe şeful de echipaj:

— Aţi avut grijă de noile bagaje? E marfă scumpă.

— Bineînţeles, căpitane. Nici nu ocupă atâta loc, cât

despre greutate, ce să mai vorbim. Pot să întreb ce se află în ele?

— Întrebi cam mult! O să merg să controlez cum le-aţi aşezat. Oricum, ca să nu te îmbolnăveşti cumva de curiozitate, îţi spun că *Lebăda* va ieşi din port seara şi în afară de tot ce ştiai, mai transportăm şi trandafiri.

— N-am înţeles bine, cred..

— Trandafiri albi, despre asta vorbesc. Şi mai află că doresc să am în cursa asta oameni teferi, nu nişte butoaie de bere.

Porni însoţit de nedumeritul şef de echipaj să inspecteze vasul, apoi urcă la locul lui de dimineaţă, să vadă ce se alesese din teancul de reviste părăsite. Erau la locu! lor, toate, lipseau doar sticlele de bere, aşadar paguba nu era prea mare. Îi rămânea destul timp, după ce va mânca în cabină, să le răsfoiască.

Aşa cum prevăzuse, ieşirea în larg a avut loc seara. În siajul navei scânteiau luminile portului, Lebăda Neagră saluta vasele pe lângă care trecea, gigantul sosit de la Capetown mugi prelung din sirena lui puternică şi semnaliză „vânt bun de pupă!”

Marea era calmă, pasagerii indiferenţi, goi de orice gânduri, marinarii făceau comentarii despre calitatea berii, Pryce şi Pianni vorbeau despre alergările de cai. De fapt vorbea, sau mai bine zis cânta, doar omuleţul care făcea unul din cele mai ciudate negoţuri din câte văzuse căpitanul până atunci. Pryce se prefăcea a fi foarte absorbit de manevrele, de altfel simple, ce le făcea nava şi îl examina cu coada ochiului. „Auzi colo ce gând l-a mai trăsnit şi pe ăsta”, îşi spunea, „marele specialist în drăcia aia de ştiinţă să ajungă să facă negustorie cu nişte poveşti aşa de frumoase!” Pianni îşi rotea capul mic aşezat pe un gât subţire, prelung,

aruncând priviri iuţi în toate părţile, îşi zvârlea caraghios braţele în lături când se mira de ceva şi prilejuri găsea destule, făcea paşi mărunţi, repezi, în jurul căpitanului, cuprins de exaltare, de parcă ieşea pentru prima oară în larg. „La urma urmei ce mă interesează pe mine comerţul lui, dacă mai povesteşte despre alergarea aceea grozavă, sunt gata să-l ascult”, deveni Pryce mai îngăduitor.

Şi primele zile se scurseseră liniştite, o călătorie ca oricare alta, o zi, încă una şi o a treia, cer senin, mare calmă, discuţii ce lâncezeau.

În seara celei de a treia zi s-a pornit furtuna. O furtună cumplită, neprevăzută de serviciile meteorologice, *Lebăda Neagră* era greu încercată. S-au produs încă de la început serioase avarii ale motoarelor, nava a luptat cu apele dezlănţuite încă trei nopţi şi tot atâtea zile, apoi serviciile de coastă au înregistrat mesaje bizare, recepţionate tot mai greu şi incredibile în conţinut. Incredibilă părea în primul rând poziţia în care ajunsese *Lebăda,* mult spre Sud, în afara oricărei linii de navigaţie. Apoi faptul că deriva continua, se părea că nava va intra în zona aisbergurilor, purtată de un puternic curent. Or, harta curenţilor era clară şi bine cunoscută de toată lumea navigaţiei, nu existau asemenea curenţi care să poată împinge atât de repede un vas spre Sud. Se spera într-o eroare de calcul sau de înregistrare a datelor comunicate, când un ultim mesaj mări deruta şi îngrijorarea. „Am intrat în lumea albă - aisbergurile aleargă alături de noi - vom duce cursa până la capăt”... Aici urmase o pauză, apoi veniseră cuvinte răzleţe, cu greu se putea înţelege ceva despre un premiu cuvenit câştigătorului, premiu ce consta în

primirea unor trandafiri ce împliniseră o mie de ani, se mai vorbea despre cai albi şi frumuseţea unei curse, apoi căzuse liniştea şi niciun semnal nu mai străbătu spaţiul. „Pryce Ronald e un bătrân nebun!” spuneau cei de la serviciile de coastă, după tot ce se întâmplase era firesc ca lumea să se gândească la un naufragiu, numai că nimeni nu putea explica nimic, ce şi cum se petrecuse undeva la o mare depărtare, şi mai ales ce vroia să însemne ultimul, bizarul mesaj.

Ziarele din porturile între care făcea curse *Lebăda Neagră* şi cele din marile oraşe din Est relatau întâmplarea, adică atâta cât se putea şti; plecarea, mesajele privind poziţia navei şi încheierea aceea ciudată, cuvintele pe care un căpitan de navă ţinuse să le transmită lumii.

Bineînţeles, supoziţiile specialiştilor marinei, declaraţiile martorilor la plecarea din port, vorbăria ziariştilor umplea coloanele. Se comentau pe larg acţiunile de salvare. Însuşi domnul T. echipase un avion special.

Navele şi avioanele trimise în cercetare n-au descoperit nimic.

Treptat, ziarele găseau alte subiecte de senzaţie. Specialiştii ridicau neputincioşi din umeri, fantezia reporterilor secătuise. Rudele membrilor echipajului nu puteau furniza amănunte interesante. Nici cele ale pasagerilor. De altfel nu se obosise nimeni să le caute şi poate că de fapt nu existau astfel de rude. Băieţii lui Pryce Ronald erau plecaţi în cursă iar soţia sa se încuiase în casă şi refuzase să stea de vorbă cu ziariştii. Domnul Pianni, care promitea la început să fie un personaj interesant, fu uitat. Existau dispoziţii în acest sens.

Cât despre *Lebăda Neagră,* aceasta dispăruse pur şi simplu.

— Suntem într-o situaţie disperată, căpitane, bâiguia Pianni.

Vocea sa pierduse inflexiunile suave. Şi era întru totul de nerecunoscut. Omuleţul devenise o arătare diformă. Se înfofolise cu tot ce a putut găsi în cabină; trupul lui firav se pierduse sub păturile colorate şi numeroasele rânduri de haine. Între haine şi pături strecurase la spate până şi perna. Abia se putea mişca şi faţa îi era vineţie. Falca de jos avea un tremur continuu.

— Arăţi grozav! spuse Pryce râzând şi râsul său îl înspăimântă de-a binelea pe cel devenit o asemenea arătare.

— E şi momentul să râzi... Pentru Dumnezeu, opreşte-te! Dacă aş fi ştiut la început că...

— Dacă ai fi ştiut ce? îi tăie vorba Pryce.

— Să lăsăm asta acum. Trebuie să se mai poată face ceva. Eu am îngheţat. Nu-mi mai simt picioarele. Mâinile nu mă mai ascultă...

— La ceilalţi nu te gândeşti? Crezi că altora le e mai uşor? Deşi, hm! la unii poate că... în sfârşit...

— Ce vrei să spui? Pe mine nu mă mai interesează nimic. Decât să scăpăm odată dintre gheţurile astea blestemate. Domnul T. mă aşteaptă şi...

— Să-l ia naiba pe domnul T. al tău!

— Bine, mă gândesc la toţi, dar trebuie să mă gândesc şi la mine. Ce spun mecanicii, când crezi că repară...

— Ce tot bâigui acolo? Ce să repare? Eşti pasager şi nu mă mai pisa la cap cu întrebări stupide. Mai bine, dacă tot ai reuşit să ajungi la mine, şi asta înseamnă

că eşti al dracului de tare, mai bine ai povesti ceva despre alergările de la Siena. Sau aminteşte-ţi măcar cum îl chema pe calul care a câştigat atunci.

— Dumnezeule, eşti nebun de-a binelea. Îţi arde de cai! Nu vezi că o să crăpăm aici?

— Vă tot ce trebuie să văd. Şi nu dau nimănui socoteală de ceea ce fac. În orice caz nu ţie.

În gând îşi spunea însă că în privinţa asta lucrurile nu stăteau chiar aşa, socoteală avea de dat destulă, oho! cum îşi putea plăti datoria faţă de atâţia oameni aflaţi la bord? Sau mai precis pentru câţi fuseseră la început... Fiindcă... nu, despre asta nu putea discuta nici cu el însuşi, dar cu Pianni! La urma urmei conversaţia cu acesta îi făcea bine. Îşi mai revărsa o parte din furia neputincioasă care creştea în el.

— Dacă numai pentru tânguială ai venit la mine, am terminat. Poţi să te târăşti înapoi în cabină. Ţi-am dat-o pe cea mai bună. Eşti un pasager privilegiat.

Ştia că Pianni nu va pleca. Singurătatea l-ar ucide mai repede. Şi îşi spuse că e prea aspru cu el. Era, acum, un biet amărât, ca şi restul pasagerilor. La ce-i mai folosea situaţia de pasager favorizat? La nimic. „La nimic acum şi la nimic mai târziu. Nu ştiu cum va fi acest - «mai târziu». Dar ar putea fi mai demn”, mormăia în barbă Pryce şi o făcea în voie, celălalt nu-l auzea, „am răguşit strigând la el, s-a învelit ca un nou născut. Un nou născut care nu ştie nimic despre viaţă. A ştiut ceva frumos despre nişte trandafiri albi şi despre cai. Fiindcă l-a ajutat soarta, a văzut destule lucruri frumoase. Acum lucrurile astea nu-i mai servesc deloc. Nici măcar ca să-şi dea seama că se îndreaptă spre un sfârşit frumos. Nu tremură pentru trandafirii lui, ci pentru banii care trebuia să-i încaseze. Şi-a

acoperit până şi urechile ca să nu audă şuierul vântului. Şi eu mă gândesc prea mult la balotul ăsta care scânceşte întruna!”

— Spune, căpitane, spune ceva. Ce putem face?

— Nu ai decât un singur lucru de făcut. Să te întorci în cabină, să te întinzi în cuşetă şi să aştepţi să ajungem.

— Unde să ajungem? Atâta lucru înţeleg şi eu. Curentul ne mână mereu spre Sud. Şi oamenii tăi nu fac nimic. N-am întâlnit pe nimeni pe punte. Parcă e un vas părăsit...

— Unii au fost mai înţelepţi. S-au întins în paturi şi dorm. Du-te la ei, încearcă să-i trezeşti, să-i mişti. Măcar un braţ de-al unuia să-l mişti. Dorm, ce-ai vrea să facă?

— Doar nu vrei să spui că...

— Încearcă să înţelegi ce-ţi spun. Şi convinge-te singur. Jumătate din oamenii mei nu se mai gândesc nici măcar la berea care îi aştepta în port. Cât despre pasageri...

— Ce-i cu ei?

— Ei n-au avut cabine confortabile ca a ta. Şi nu cred că le-a mers vreodată prea bine pe unde au umblat. Nu cumva vrei să-ţi povestesc câte ceva despre viaţa lor?

— Nu vreau decât să ştiu cum ne scoţi dintre gheţuri. N-am nimic cu viaţa ălora. Priveşte în jur! Numai gheţuri; o să ne strivească!

— Doar la capăt. Am de gând să închei frumos cursa asta!

— Iar începi!

— Alături de noi sunt numai spinări albe de cai; încearcă să ne oprească drumul....N-o să reuşească.

— Cine m-a pus să-ţi povestesc despre alergarea aceea? Ai devenit un obsedat. Mai bine încearcă să vezi ce se mai poate face până nu ne ducem la fund.

— Numai la capăt, ţi-am mai spus asta. *Lebăda* trebuie să câştige întrecerea.

— Aici nu ne vede nimeni, nebunule. Eşti nebun, nebun... Şi eu nu mai pot suporta frigul ăsta. Unde e soarele Sienei?

— Îţi arăt pe hartă. Asta o pot face chiar acum. Şi după aceea o să mă laşi în pace. Am treabă.

— O treabă nemaipomenită! Să ne îngropi aici!

— La urma urmei e un loc mai frumos decât oricare altul. Şi cu asta am terminat. Mă duc să văd ce face şeful de echipaj. El cel puţin ştie să vorbească numai despre ce trebuie... Dacă mai poate s-o facă.

Ultimele cuvinte le rostise şoptit. Se gândea să facă un control pe toată nava. Avea într-adevăr o mulţime de treburi. La început, când se potolise furtuna aceea groaznică, nu se speriase nimeni. Mai trecuseră de multe ori prin asemenea furtuni. Neliniştea crescuse când s-a dovedit că avariile erau mai grave decât apreciaseră. Apoi curentul ciudat, purtându-i mereu tot mai departe. Primele zile de după furtună aduseseră gheţurile. Şi el, Pryce, simţise o nelinişte ciudată; nu era teama, ci mai degrabă o stare de exaltare în faţa frumuseţii lumii din jur, crescută de iuţeala cursei nebune în care fusese lansată *Lebăda Neagră.* Ultimul mesaj fusese transmis sub influenţa acelei exaltări. Atunci nu ştia ce se va întâmpla. În curând se iviseră destule greutăţi care îi dăduseră de lucru, împiedicându-l să se mai gândească la altceva decât la rezolvarea lor. Frigul creştea, oamenii rezistau greu, proviziile trebuiau drămuite, echipajul îmbărbătat.

Pasagerii, cu toate că sufereau cumplit, nu păreau a-şi ieşi din amorţeala ce pătrunsese în ei încă pe cheiul portului. Nu existau haine potrivite, medicamente şi singura sursă de încălzire a cabinelor era răsuflarea oamenilor. Şeful de echipaj se îngrijea, aşa cum se pricepea, de bolnavi. O mică rezervă de rom a căpitanului fusese sacrificată pentru ei. Zilele treceau şi, în afara vântului şi a frecării gheţurilor în bordaj, nu se auzea nimic, cei care făceau cartul pe punte înălţau zadarnic privirile spre cerul gol, în speranţa că vor zări un avion plecat să-i caute. Cât timp oamenii îşi păstraseră puterea de a umbla, treceau cu rândul pe la mica bucătărie, locul cel mai bun de pe navă, unde se lăsau furaţi de iluzia căldurii, şi după ce plecau, numărau orele rămase până să le vină din nou rândul. Bucătarul era considerat un om fericit, trona în împărăţia sa cu drepturi depline. Invidia ce i-o purtau toţi nu dură mult. Nevoit să ducă mâncare celor de sub îngrijirea şefului de echipaj, s-a îmbolnăvit la rândul său şi febra l-a răpus. Pryce împlinise cele cuvenite când trupul bucătarului fusese lăsat să alunece în mare, după o zi făcu acelaşi luoru pentru un pasager, apoi urmaseră mai mulţi o dată şi Pryce renunţă la ceremonial, nota greu, cu degetele amorţite, numele celor înghiţiţi de spuma curentului fără nume.

„Poate o să poarte numele meu”, îşi spuse Pryce, „eu l-am descoperit. Halal mândrie! Să descoperi ceva care te omoară. Şi asta nu e totul. Ce faci cu răspunderea care-ţi zdrobeşte spinarea? Până şi pentru plângăreţul ăsta de Pianni trebuie să răspunzi. Şi uite că acum ai început şi tu să te plângi!....”

Îl îngrozea gândul la ce va găsi prin cotloanele reci şi întunecoase ale navei. Număratul trupurilor îngheţate

îl scotea din minţi. Dar cineva trebuia s-o facă şi acel cineva era numai el. Uitase socoteala timpului, la ce-i mai putea folosi, acum ştia cum va sfârşi *Lebăda Neagră.* Şi aici mai avea o datorie. Să n-o lase să piară în mod nedemn. N-avea decât Pianni, putea să-l numească nebun, şi el şi cine o mai fi vrând. Bătrâna lui navă merita un sfârşit frumos, şi el va face tot ce o să-i stea în putinţă pentru asta. Nu erau scorneli de smintit cuvintele lui în legătură cu alergarea la care participa *Lebăda.* Şi mesajul lui cuprinsese exact ceea ce trebuia. Exaltarea îl cuprindea din nou.

„Încă puţin”, şoptea el, „încă puţin mai trebuie să rezişti. Ţine-te bine până la capăt!”

O zguduitură mai puternică decât altele îl făcu să tresară. Scrâşnetul bordajului îi scoase şi lui un geamăt. „Nu acum, te rog nu acum”, spuse Pryce, şi porni cu paşi nesiguri, trebuia totuşi să coboare, să vadă ce se mai întâmplă pe navă. Înainte de a ieşi, aruncă o privire prin geamul îngheţat şi nu văzu nicio mişcare pe punte.

„Are dreptate Pianni, parcă suntem pe o navă pustie. Poate că numai noi doi...”

Ridică privirea şi în faţă, tremurând în aerul pur, lucind înşelător, se înălţa o imagine de necrezut - un zid de gheaţă închizând drumul, un zid înalt şi drept, crescut acolo parcă de când lumea; şi asta era tot, fiindcă marginile lui închideau zarea şi nu se vedea niciun loc pe unde s-ar fi putut trece.

— Hei, Pianni, mi se pare că ştiu unde am ajuns, zise Pryce.

Pianni nu răspunse, zăcea pe o banchetă, un balot uitat.

„Cum de n-am văzut nimic până acum, suntem atât

de aproape! Mi-au obosit ochii, sunt orbiţi de strălucirea gheţurilor sau am vedenii. Şi totuşi e adevărat, aceasta este Marea barieră de gheaţă. N-am visat niciodată că o să-mi aduc *Lebăda* până aici. Acum laudă-te, n-ai adus-o tu, curentul a făcut asta. Te-ai agăţat doar, din când în când, cu disperare de cavilele timonei ca să ocoleşti câte un gheţar, asta-i toată vitejia ta. Curentul a avut grijă de tot, cioatele astea îngheţate le-ai folosit numai arareori şi ai avut noroc că timona încă mai asculta. În rest n-a trebuit decât s-o înţepeneşti în aceeaşi poziţie, punând capul navei spre Sud, curentul tot nu te lăsa să faci altceva. Ehei, dacă mai aveam velele acelea minunate care au purtat vechea *Lebădă,* nu-mi păsa mie de puterea ăstuia, alegeam drumul meu Şi totuşi e grozav! Unde am putut să ajung!...”

Zidul de gheaţă se apropia mereu, lucindu-şi limpede oglinda. Şi oglinda aceea căpăta nuanţe albăstrui. Iar în limpezimea apelor încremenite, chiar în dreptul *Lebedei Negre,* se zări...

„Nu, nu poate fi adevărat. Am cu adevărat vedenii. Ceea ce văd nu este nici oglindirea noastră şi nici amintirea celeilalte *Lebede...*

Acolo deci, încleştată în apele oglinzii, se zărea o corabie. Avea pânze purpurii şi la provă se înălţa capul unui dragon cu solzi de aur bătrân. În locul acela, gheaţa părea că sângerează.

Pryce îşi trecu mâna tremurătoare peste ochi, vrând să alunge vedenia. Corabia era tot acolo, colţii dragonului muşcau adânc gheaţa.

„Mi-am pierdut capul! Nu mai ştiu ce văd. Dar în curând ne vom izbi, şi acesta este finalul cursei. Trebuie să încerc ceva pentru cei care se mai pot

mişca”.

Îi reveni brusc puterea lui de altădată; îl scutură pe Pianni de umeri, strigându-i să fie pregătit să iasă pe punte, apoi aproape că smulse uşa cu umărul, ca să iasă afară, chemându-l pe şeful de echipaj. Paşii lui bocăneau grei pe puntea alunecoasă, urla comenzi pentru coborârea unei bărci şi adunarea oamenilor din cabine. Nu răspundea nimeni.

Şi nici barca de salvare n-a mai fost coborâtă. Nu avea cine s-o facă.

Pryce Ronald a înălţat capul şi a mai avut timp să vadă din nou nălucirea, capul rânjit al dragonului, pânzele purpurii, scuturile rotunde înşirate în lungul bordurilor, forma aceea prelungă a corăbiei încrustată adânc în oglinda curată, apoi umbra *Lebedei Negre* a întunecat corabia nălucă şi s-a auzit zgomotul produs de ciocnire. Oglinda muntelui de gheaţă se sfărâma, cioburi imense prăbuşindu-se cu mare huiet, vedenia de dincolo cutremurându-se. Întreaga lume s-a răsturnat, cerul scurgându-se în hăul căscat dedesubt, marea luându-i locul, sprijinită de înalte coloane de apă. În vremea fără măsură pe care a trăit-o Pryce privind cum prova navei lui se înfige în gheaţă, aşteptând să treacă şi el în lumea aceea translucidă, devenind chiar nerăbdător să afle ce e adevărat acolo, i-a trecut prin gând că trandafirii albi au ajuns la loc bun, că ei vor dăinui la nesfârşit. Apoi a mai auzit doar vaietul vasului rupt în două şi o linişte albă l-a învăluit.

Elicopterul unei staţii de cercetări antarctice a trecut pe acolo după jumătate de ceas de la naufragiu, cu totul întâmplător.

Au fost salvaţi Pryce Ronald, un pasager şi lădiţele lui Pianni. Când s-a comunicat vestea, ziarele au avut

din nou un subiect senzaţional. Se discuta mai ales despre pasagerul ce nu putea fi identificat. Pryce nu-şi amintea să-l fi văzut în timpul călătoriei şi omul acela nu era dintre cei pe care să nu-i remarci. Numai că Pryce nu făcuse niciun alt comentariu. Cineva se pare că l-ar fi auzit mormăind, „şi aşa nu m-aţi crede dacă aş spune mai mult”. Iar pasagerul nu răspundea la niciunul din numele înscrise pe listele îmbarcaţilor. Medicul staţiei antarctice l-a crezut la început mort; fusese găsit îngheţat bocnă, stând într-o poziţie nefirească pe jumătatea rămasă întreagă a punţii *Lebedei,* chiar în locul până unde aceasta pătrunsese în peretele de gheaţă. Arăta ca şi cum s-ar fi prăvălit de undeva, ca şi cum muntele alb l-ar fi aruncat acolo. Reanimarea lui era socotită o performanţă, şi medicul se lăuda cu asta, îl tratase cu multă râvnă, ciudatele haine de blană purtate de necunoscut nu-i atraseră în mod deosebit atenţia; la urma urmei personalul staţiei avea tot haine îmblănite. Readucerea la viaţă a celor doi oameni care scăpaseră dintr-un naufragiu impresionase pe toţi cei aflaţi acolo, niciunul nu se încurcase în astfel de amănunte.

Când a putut să îngaime primele cuvinte, nu s-a înţeles nimic. Un cercetător a afirmat că recunoaşte unele expresii dintr-o arhaică limbă nordică. Un singur nume fusese rostit limpede - „Olaf” şi, fireşte, i s-a spus aşa. Până la sosirea avionului trimis de domnul T, cei doi nu părăsiseră infirmeria unde s-au adus şi lădiţele lui Pianni. Pryce a remarcat că Olaf pare interesat de ele, singurul lucru ce îl atrăgea din jurul lui; altfel arăta ca trezit dintr-un lung vis şi era îndoielnic faptul că trezirea se înfăptuise întru totul. Era sigur doar faptul că a auzit cele povestite de Pryce

referitor la trandafirii albi.

Transportaţi cu avionul în portul unde trebuia să ajungă *Lebăda Neagră,* Pryce a fost redat familiei iar Olaf, declarat pasager clandestin, a fost predat biroului pentru imigranţi. Totul s-a petrecut în modul cel mai discret cu putinţă (era vorba de un avion particular, aşa că acesta a aterizat pe o pistă specială unde accesul ziariştilor fusese interzis). Domnul T. nu dorea scandal, îşi recuperase ceea ce îi aparţinea - lădiţele bietului Pianni, care îl costaseră o groază de bani în rest, puţin îi păsa de ultima cursă a *Lebedei Negre.*

II. Prima povestire din oglindă

Oamenii lui Kolbjörn terminaseră pregătirele pentru „secerişul” de vară. Zece corăbii aşteptau la ţărm, privind cu ochii însângeraţi ai balaurilor de la prove spre larg. Potecile care coborau malul pietros mişunau de oameni. Cei care urmau să plece erau nerăbdători să apară Kolbjörn; el era acela ce-i va conduce pe mare. Trei dintre corăbii îi aparţineau, celelalte veniseră la chemarea sa; toţi aveau încredere în norocul bun ce-l însoţise la toate „secerişurile” şi îl socoteau o căpetenie cu destulă faimă şi înţelepciune. Faima o câştigase atât cu braţele, mânuind armele cu străşnicie, cât şi cu judecata lui limpede. La drumul acesta se ştia că va fi însoţit de Leif, primul născut ce-i fusese dăruit de Sela. Avea să-i încredinţeze chiar una dintre corăbiile lui; băiatul ajunsese la vârsta potrivită drumurilor pe ape şi se cuvenea să arate că moştenise mai mult decât numele unei căpetenii.

Oamenii casei lui Kolbjörn, vecinii şi cei care se nimeriseră a fi în trecere prin aşezarea de la marginea fiordului tocmai atunci când se împlinise sorocul ca Sela să nască, îşi aminteau de bucuria necuprinsă a căpeteniei, bucurie din care se împărtăşiseră şi ei. Cu atât mai mult cu cât înainte de aceea putea fi văzut umblând posomorât şi îngrijat; lumea îl ocolea fiindcă găsea repede pricini de ceartă, şi asta orice om care avea o brumă de minte n-ar fi dorit-o. Slugile nu-i

puteau intra-n voie. Zile întregi se încăpăţâna să nu se atingă de mâncare şi să nu pună un strop de bere în gură. Toţi erau îngroziţi la gândul că Sela va aduce pe lume o fată. Timpul „secerişului” se apropia cu paşi repezi, pădurea prindea culoare şi culoarea ei vie şi caldă curgea spre apele limpezi ale fiordului, dinspre ţărm răsunau strigătele de îndemn ale celor care pregăteau corăbiile, din larg veneau mirosuri care ameţeau orice bărbat, numai că el, Kolbjörn, părea că nu vede şi nu simte nimic, gândurile îi erau duse în altă parte. Şi într-o dimineaţă curată, bogată în albastru revărsat peste pădurea răsturnată în fiord, stăpânul casei n-a mai părăsit ograda ca să plece în hoinăreala lui fără rost. Auzise primele ţipete ale femeii lui; începuse deci ceea ce aştepta, apoi urmase o mare linişte. Kolbjörn a rămas neclintit, sprijinit de parii porţii încă nedeschise în ziua aceea. De acolo privea forfota mută a unor femei care intrau şi ieşeau din odaia Selei. El părea lipit de poartă, ţintuit acolo de parcă puterile picioarelor i se scurseseră în pământ şi nu se putea ţine drept. Odată cu puterea trebuie că i s-a scurs şi tot sângele; faţa lui era albă, ochii măriţi şi abia respira. Lucrurile acestea le povestea omul care i-a dus vestea, muierile nu îndrăzniseră să se apropie văzându-l cum stă acolo, socoteau că şi o mare bucurie poate doborî sau, mai degrabă, nu ştiau ce va face când toată puterea îi va reveni dintr-o dată. Aşa că ele îi spuseseră întâi acelui om care tăia lemne şi omul se apropiase aşa cum îl găsiseră ele, cu securea în mână, şi bâiguise fâstâcit ce auzise de la femei. În primele clipe nu se arătă niciun semn că ar fi fost înţeles. „N-am văzut nicio tresărire pe faţa lui când l-am vestit că s-a născut un băiat”, povestea omul, „stătea acolo

parcă bătut în piroane şi numai după o vreme am văzut o lumină mare aprinzându-se în ochii lui şi faţa i se limpezea de parcă se ridica o ceaţă, aşa cum se ridică din apele fiordului, şi atunci”..., atunci Kolbjörn dovedi că într-adevăr şi-a recăpătat puterea, smulgându-i securea din mână şi primul lucru pe care se găsi să-l facă fu să doboare poarta din câteva lovituri. „Va sta aşa, deschisă pentru oricine trece prin faţa casei noastre, şi cine ne calcă pragul va fi bine primit şi ospătat cum se cuvine”, mai povestea omul că spusese Kolbjörn. Aşa a şi fost, plecarea în „seceriş” a fost amânată în anul acela, optsprezece ani trecuseră de atunci, dar întoarcerea a fost cu rod îmbelşugat.

Oaspeţii ce se perindaseră prin casă au lăsat magaziile de merinde goale, butoaiele de bere seci, aurul şi argintul s-au topit în daruri pentru Sela. N-au fost uitate nici femeile casei, slugile şi mai cu seamă omul cu securea. De aceea credeau unii că proaspătul tată, plecat atunci doar cu o corabie, a fost atât de aprig în strângerea unor roade bogate. Ca să umple pustiul lăsat de veselii şi mulţii oaspeţi şi să pună la loc ce risipise pe daruri. Dar cei care îl cunoşteau mai bine înţelegeau că pricina strădaniei sale fusese bucuria şi mândria de care a fost cotropit în dimineaţa aceea limpede când i s-a vestit naşterea lui Leif. Oricum, toţi lăudaseră isprava lui - nu era puţin lucru să pleci doar cu o corabie, la vreme târzie, când unii se întoarceau deja spre casă. Regii mărilor îşi încrucişau drumurile şi întâlnirile nu se petreceau în bună pace, asta era după cum fusese şi norocul, lor la „seceriş”; cei cu noroc puţin nu se dădeau în lături să încerce a cerceta ce se află pe o corabie ieşită în calea lor. Iar cercetarea asta

se făcea numai cu ajutorul armelor. Aşadar Kolbjörn avusese parte de un drum greu şi oamenii care l-au însoţit au avut ce povesti despre întâlnirile lor pe drumurile lebedelor şi despre bătăliile purtate pe coastele Angliei şi Irlandei. Cât despre căpetenie, el aştepta să treacă numărul de ani trebuincioşi creşterii lui Leif, ca apoi să poată porni împreună. Alegerea unui nume pentru fecior a însemnat o istorie întreagă. De teamă să nu sperie norocul, Kolbjörn nu s-a gândit la niciun nume de băiat. Chiar în zilele în care el se perpelea în chinurile aşteptării, aflase de la oamenii unor corăbii oprite în fiordul lor în căutare de oameni pentru „seceriş” că Eric cel Roşu avea un fecior, născut cu puţin înainte de plecarea lor din Islanda. Îl botezase Leif şi posomorâtului pe atunci Kolbjörn numele îi plăcuse. Fireşte, la început Sela s-a împotrivit, firea lui Eric cel Roşu era prea bine cunoscută, datorită ei fusese alungat din Norvegia. Era drept, săvârşise un omor pentru care nu prea avea ce lămuriri da şi, în Islanda, firea lui nestăpânită continua să-i dea de furcă. Nimeni nu putea spune însă că nu era un iscusit corăbier, că nu dovedise curaj, chiar mai mult decât trebuia. El, Kolbjörn, era sigur că va mai auzi lucruri de mare faimă pentru cele două nume, al lui Eric şi al fiului acestuia, Leif. După cum şi fiul lor, care zică cine ce-o vrea dar va purta numele care-i plăcuse, Leif al lor, deci, va ajunge o căpetenie, şi mările, îl vor cunoaşte. Destul de curând s-a dovedit că a avut dreptate. După doisprezece ani, Eric, fiul lui Torvald, Eric cel Roşu cum mai era numit, a strâns o mână de oameni curajoşi şi a plecat pe mare spre locurile unde apune soarele, găsind un nou pământ pe care l-a botezat Pământul Verde. S-a întors în Islanda şi după

încă un an a adunat douăzeci şi cinci de corăbii, plecând din nou spre pământul găsit pe întinsul mării. Călătoria a fost norocoasă numai pentru patrusprezece din corăbiile pornite la drum, dar Eric cel Roşu şi-a aşezat oamenii ajunşi acolo, ridicând case adevărate, lucrând pământul din jur, luând în stăpânire pădurile şi purtând astfel, peste întinse ape, numele oamenilor din Lochlannach.

Acum nu mai avea mult să aştepte împlinirea celor sorocite pentru cei doi Leif.

Kolbjörn se afla în mijlocul curţii şi împărţea porunci pentru bărbaţii ce rămâneau să vadă de treburile întinsei lui gospodării şi s-o apere la ceas de primejdie. Se ştia doar că atunci când cea mai mare parte din bărbaţi erau porniţi pe mare, se întâmpla ca drakkarele unor străini să nimerească în acel fiord căutând merinde, oameni şi chiar râvnind o pradă ce n-o izbândiseră pe alte ţărmuri. Îşi aştepta şi feciorul, acesta era cu Sela, ascultându-i poveţile. Fără îndoială că pentru ea despărţirea era grea, îl socotea pe Leif încă prea tânăr şi necopt pentru asprele îndeletniciri. Şi asta cu toată strădania tatălui de a-l învăţa cum se cuvine meşteşugul armelor şi cu toate că Leif se arătase un bun ucenic. Un bărbat, dacă nu înfruntă valurile mării şi nu ţine să-şi dovedească puterea braţelor aruncând lancea sau izbind cu securea într-un scut vrăjmaş, nu se putea numi bărbat şi era bun de lăsat să umble prin curtea lui şi a vecinilor, încurcându-se în poalele muierilor şi furând zâmbetele acestora, gândea Kolbjörn, devenind nerăbdător, căci despărţirea asta de o mamă, fie ea şi o femeie ca Sela, se lungea mai mult decât credea el că ar fi nevoie. Până atunci Leif ieşise pe mare în scurte călătorii, mai

mult în joacă, să se deprindă cu valurile; acum venise vremea adevăratei încercări.

„Numai ea poartă vina”, se înfurie Kolbjörn, „îl ştiu pe Leif cât este de dornic să dezlegăm funiile care ne leagă drakkarele de ţărm. Şi oamenii ne aşteaptă”, îşi spuse privind spre malul unde vânzoleala oamenilor crescuse. Corăbiile erau încărcate, scuturile luceau aprins în lumina soarelui, aşezate în lungul bordurilor, vâslaşii erau la locurile lor, cu vâslele ridicate, fiecare corabie părea o pasăre cu aripile pregătite pentru zbor. Când vor ieşi din fiord, pânzele purpurii vor plesni umflate de vânt, vântul care îi va mâna peste ape spre locurile unde secerişul se va dovedi spornic.

Mai rămânea să fie ucis un ţap, jertfă adusă întru îmbunarea lui Aegir, stăpânul mărilor, pentru izbânda călătoriei.

Şi Leif zăbovea în odaia mamei sale!

În timpul acesta, Sela ştia că fiece clipă scursă va spori nerăbdarea şi poate chiar furia lui Kolbjörn. Priveau şi ea şi Leif spre bătrânul Heriulf, care stătea încremenit ca un chip cioplit în gheaţă, albul părului se contopise cu acel al feţei şi al veşmintelor, trebuia să aibă totuşi răbdare, bătrânul mag nu era încă între ei, numai trupul său încremenise acolo, nu îndrăzneau să-l tulbure, privirea lui ascunsă de pleoapele lăsate vedea ceva ce ei nu puteau să vadă şi nimeni nu ar fi cutezat să-i întoarcă privirile înapoi, spre lumea din jurul său.

Sela îl adusese pe ascuns, fără ştirea stăpânului casei, pe acest bătrân care putea privi dincolo de timpul în care trăiau ei; vroia să afle cât mai multe despre soarta lui Leif şi era hotărâtă, dacă se vor arăta primejdii în această călătorie, să facă tot ce-i stă în putinţă ca să-l oprească acasă.

Într-un târziu, buzele bătrânului prinseră să se mişte, apoi cu voce şoptită se făcu şi înţeles, „văd Torcătoarele, Leif, deapănă firul vieţii tale şi acesta este neînchipuit de lung, nu pot, nu pot să spun şi mi-e teamă chiar, degetele subţiri şi uscate ale Torcătoarelor n-au răsucit niciodată un asemenea fir... te vei întoarce Leif, şi din călătoria asta şi din încă una apoi... apoi va veni o călătorie pe care nu pot bine să mi-o lămuresc, nu-i înţeleg rostul, firul trece printr-o oglindă de gheaţă şi... iată, oglinda se sparge şi firul a rămas întreg...”

Bătrânul a avut o tresărire neaşteptată, ochii i s-au căscat largi şi s-au umplut de lumină, răsuflarea îi era anevoioasă, ca după un urcuş greu, apoi se linişti treptat, zâmbi blând privind la cei dinaintea lui cu faţa senină, „du-te, Leif, tatăl tău te aşteaptă”!

Cu tot respectul şi teama faţă de el, Sela se repezi la bătrân, îl prinse de umeri şi-l scutură cu putere, „spune, spune, ce ai mai văzut, ce înseamnă călătoria aceea lungă?” bătrânul continua să zâmbească la fel de blând, clătinând din cap a neputinţă.

Leif auzea zgomotele de afară şi nu se gândea decât la plecare, aşteptase numai pentru că aşa fusese dorinţa Selei, nici n-a desluşit prea bine cuvintele înşirate de bătrân. Acum se terminase, putea ieşi la lumina soarelui, spre corabia lui.

Sela se întreba dacă făcuse bine că l-a chemat pe bătrân, oricum cele spuse despre prima călătorie erau liniştitoare şi băgă de seamă că Leif nu mai poate fi ţinut locului. Se gândi, îngrozită pentru o clipă, ce ar fi fost dacă magul ar fi spus altceva. Nu mai era timp pentru astfel de gânduri, trebuia să-l conducă pe tânărul nerăbdător.

Văzându-l ieşind, Kolbjörn se linişti, mândria luă locul neastâmpărului. Venea spre el un tânăr înalt, cu umerii laţi, păşind cu încredere în puterea lui şi veşmintele pregătite pentru călătorie, ca şi armele dăruite în ajun, erau bine potrivite pentru asemenea voinic. Coiful lucea stins, era un coif vechi cu argintul care-l poleia înnegrit de vreme, toată lumina soarelui se aduna în pletele lui aurii, peste platoşa uşoară umerii îi erau înveliţi de o mantie scurtă, sângerie, scutul greu, argintat şi el, părea purtat cu multă uşurinţă, paloşul lucrat de făurarii Orientului şi adus de Kolbjörn după o luptă dusă cu mulţi ani în urmă, la o izbire cu nişte corăbii maure întâlnite în largul unor coaste îndepărtate, paloşul acela deci avea teaca frecată cu multă sârguinţă şi îşi merita noul stăpân.

„Să te văd cum va fi când vei fulgera cu lama lui”, mormăi tatăl, încercând să devină aspru, acum când Leif ajunsese lângă el, bănuind că de mângâieri avusese parte îndeajuns.

Paloşul acela Kolbjörn îl ţinuse ascuns şi l-a scos prima oară după naşterea lui Leif, pe el luase copilul primul său prânz. Tatăl presărase sare pe latul tăişului şi apropiase lama ucigătoare de gura celui care acum îl purta; copilul a lins sarea cu poftă, spre marea bucurie a bărbaţilor aflaţi de faţă, asta însemnând că Leif va iubi armele şi va învăţa să le mânuiască cu îndemânare. După aceea paloşul a fost pus din nou la păstrare şi acum venise vremea când dăruitul cu o asemenea armă, pizmuită de oricare din războinici, putea s-o poarte şi mai ales să se dovedească demn de ea.

Cei doi bărbaţi păşeau alături, tatăl aruncând câte o privire furişată spre chipeşul oştean, Leif privind doar

înainte.

La corăbii au fost întâmpinaţi cu strigăte de către cei ce umpleau punţile joase, aceştia arătându-şi mulţumirea de felul cum se înfăţişează căpetenia şi fiul său, izbind cu armele în scuturi. S-au auzit şi suspine printre femeile adunate pe ţărm, iute pierdute în larma bărbaţilor.

Pe fiecare drakkar se ucidea câte un ţap. Funiile erau dezlegate sau de-a dreptul retezate cu securea de cei mai setoşi după vântul largului.

Kolbjörn şi-a mângâiat barba, a privit spre cer şi a spus cu voce tare, hotărâtă, înăsprită: „O să avem o noapte frumoasă, steaua Tyr ne va călăuzi pe calea cea bună. Urcă-te pe drakkarul tău şi lasă pe ţărm tot ce a fost slab în tine. Plecăm!”

Căpetenia a sărit în corabia lungă ce avea să deschidă drumul. Înainte de a urca şi Leif, Sela i-a întins o haină lungă, cu glugă, tocmită din piei de vulpe, tânărul s-a înroşit, în faţa oamenilor săi grija mamei putea fi privită ca semn de slăbiciune, haina a luat-o Rolf, om de încredere al ei, cu nenumărate ieşiri la „seceriş”, Leif doar a îndepărtat-o cu un gest blând şi a urcat pe punte.

Unele corăbii se şi desprindeau de ţărm, vâslele băteau apa în măsura strigată de cârmacii mândri de locul lor.

Leif a făcut semn lui Rolf să treacă la cârmă, bătrânul cunoştea fiecare colţ de stâncă ieşit din apă, vârfurile acelea negre în jurul cărora se învârtejea spuma valurilor, iscusinţa lui va alege locurile fără de primejdie.

Vâslaşii aşteptau porunca plecării, aşteptau şi Rolf şi oamenii de pe mal, Leif simţea nerăbdarea lor

crescând, şi-o stăpînea greu şi pe a lui, dar voia să dovedească, încă de la început, cumpătarea şi apoi mai trebuia să vorbească pentru el şi pentru toţi. Ceea ce şi făcu:

— V-aţi învoit să conduc drakkarul în „secerişul” ăsta. Pe mare nu iese nimeni din cuvântul meu. Vom urma de bună seamă corabia căpeteniei care este Kolbjörn. Dar aici vreau ascultare deplină. Dacă o să greşesc sau voi fi lipsit de noroc, o să alegeţi un altul mai vrednic.

Asta o să vedem mai târziu. Voi face tot ce stă în puterea mea ca să ne întoarcem cu rod bogat şi eu voi fi primul care va deschide calea în luptă atunci când ne vom întâlni cu vrăjmaşi. Şi acum, Rolf, taie funia!”

Toţi socotiră că tânărul a vorbit cum nu se poate mai bine, arăta că moştenise însuşiri bune de la tatăl său.

Vâslele au coborât şi s-au opintit în apă apoi s-au ridicat şi iar au spart valurile, drakkarul despicând apele se depărta cu repeziciune, umbra lui prelungă tulbura pacea pădurilor cufundate în adâncuri. Oamenii vâsleau cu inima uşoară şi cu spornice puteri, erau bucuroşi că la provă Leif privea spre depărtări; n-a întors nicio clipă capul spre ţărmul ce se vedea tot mai neclar, era încă un semn că puteau avea încredere în el, pe mare nu trebuie să te gândeşti prea mult la cei de acasă, decât în drumul de întoarcere, atunci când sporea şi primejdia, pentru că pântecul drakkarului va fi îngreunat de bogăţii la care visau şi danii şi goţii şi toţi cei care puteau fi întâlniţi şi care luptau cu îndârjire, numai că altfel lupţi pentru tot ce ai agonisit când eşti aproape de casă.

Kolbjörn hotărîse că întâi se vor abate pe coasta frizonă, apoi vor urca spre ţărmurile Angliei şi, dacă va

fi nevoie, o vor ocoli prin miazănoapte şi se vor lăsa spre Irlanda.

În larg au fost întâmpinaţi de vânt bun, velele purpurii s-au înălţat pentru odihna vâslaşilor şi creşterea iuţelii.

Prima călătorie adevărată a lui Leif începuse.

Vremea fiind prielnică mereu, au ajuns pe coasta frizonă mai repede decât se aşteptau. Au căutat gura unui râu mare şi acolo Kolbjörn a spus că ar fi bine să urce în susul râului numai trei corăbii, celelalte urmând să aştepte într-un golf ocrotit de vânturi şi cu ţărmul pustiu. Între cele trei corăbii alese pentru prima năvală se număra şi corabia lui Leif.

După câteva ceasuri, avură parte de o întâlnire neaşteptată. Din susul râului, cobora spre ei o corabie asemănătoare cu drakkarele lor. La porunca lui Kolbjörn, norvegienii au astupat întreaga lăţime a râului. Ceilalţi s-au oprit la o oarecare depărtare, nu mai mare încât să nu se poată auzi cuvintele strigate de căpetenia lor care, cu mâinile făcute pâlnie la gură, le spunea despre rostul lor acolo. Aveau gânduri paşnice, vroiau doar să fie lăsaţi să coboare spre mare. În zori urcaseră pe râu, au întâlnit o aşezare în jurul unei mănăstiri ce părea bogată, numai că nu fusese chip să şi ajungă în ea. Malul era apărat de palisade puternice din pari groşi şi nuiele împletite, şanţuri săpate în locuri unde te aşteptai mai puţin şi în spatele lor aşteptau războinici ce păreau vrednici, învăţaţi cu oamenii veniţi din miazănoapte. A fost şi o luptă, un început doar, au dat repede înapoi, mai puţini decât încercaseră să-şi deschidă drum printre întărituri şi capcane. Căpetenia mai spunea că pentru ei, cei care aveau aceleaşi îndeletniciri, „secerişurile” se făceau

tot mai grele de vreme ce întâmpinau aşa înverşunată apărare; trecuse timpul când singur numele veniţilor de pe mare însemna o armă cumplită, dar, oricum, ei puteau să încerce, aveau oameni mai mulţi, şi apoi apărătorii aşezării nu se puteau aştepta la o aşa de grabnică nouă năvală.

Kolbjörn a socotit că a primit un sfat bun, numai că vor aştepta lăsarea întunericului pentru a făptui năvălirea aceea.

Cei de pe corabia străină păreau că stau la îndoială asupra unei hotărâri a căpeteniei lor, sfârşiră prin a cădea la înţelegere şi vâslaşii aşezară corabia de-a curmezişul apei, ţinând-o aşa cu toată puterea curentului, vădind că acum deveniseră ei o piedică. Kolbjörn îi întrebă dacă nu le venise cumva în gând să vadă cum o să arate corabia lor spartă în trei locuri de pintenii drakkarelor.

„Suntem şi noi şi voi la începutul „secerişului”. Numai că noi am ajuns primii şi socoteala dreaptă ar cere ca şi noi să luăm parte la năvală. Vă putem ajuta, cunoaştem locurile. Dacă nu vreţi, aşteptăm să vedem ce-i cu povestea aia cu spartul corăbiei în trei locuri” - a fost răspunsul.

Nu le venea la îndemână oamenilor lui Kolbjörn socoteala asta, se înmulţea numărul celor care dobândeau o parte la împărţirea prăzii. Totuşi, dreptatea era de partea celorlalţi.

„Apropiaţi-vă încet de noi!” le strigă Kolbjörn, „căpetenia voastră să vină la sfat pe corabia mea. Asemenea Gunarson şi Leif. Până la lăsarea serii avem răgaz să chibzuim.”

S-au strâns aşadar toate căpeteniile pe puntea drakkarului cel mare. Leif, la primul sfat înainte de o

luptă adevărată, îşi cântărea grijuliu cuvintele ce le rostea atunci când era întrebat. Băgase de seamă că tatăl său se poartă cu el aşa cum se poartă cu ceilalţi şi era mulţumit că lucrurile se petrec aşa. Cornul de bere a trecut din mână în mână, Leif l-a deşertat şi l-a întins pentru o nouă umplere, ascultând cu luare-aminte povestea omului cu barbă roşie şi mişcări de urs, venit de la locul scurtei dar sângeroasei încleştări. Ursul bărbos se străduia să nu piardă nimic din cele petrecute acolo, un lucru ce părea la început mărunt putea fi hotărâtor peste câteva ceasuri. După el, Kolbjörn a cercetat judecata tuturor şi la sfârşit le-a spus ce au de făcut fiecare, cum aveau să poarte lupta. Bărbosul urma să rămână pe drakkarul cel mare, călăuză, ceilalţi s-au întors la oamenii lor şi au pornit curând.

Odată cu seara, drakkarele înaintau încet, vâslele abia atingeau apa, ca să nu facă zgomot, şi asta le îngreuna drumul.

Leif a zărit focurile de pe malul drept cam în clipa când cornul de os al lui Kolbjörn a răscolit liniştea nopţii. Un corn străin a răspuns de pe mal, cu destulă trufie răsunase răspunsul acela, şi apoi cele patru corăbii şi-au îndreptat balaurii provelor într-acolo, prundul malului a scrâşnit sub greutatea lor şi oamenii au sărit pe pământ, fiecare pornind să-şi împlinească îndatoririle hotărâte la sfatul căpeteniilor.

În timp ce dinspre mănăstire creştea dangătul clopotelor vestind primejdia, unii oameni dădeau foc întăriturilor din lemn, alţii doborau trunchiuri de copaci sau smulgeau parii groşi ai palisadelor ca să astupe şanţurile şi gropile. La lumina focurilor, războinicii, având pe Kolbjörn şi Leif în frunte, îşi croiau drum cu

armele printre apărătorii ţărmului, surprinşi de tăria năvalei iscate din senin. La locul unde se desfăşurase sfatul, Kolbjörn a avut grijă să trimită străji pe amândouă malurile, ca să nu se pomenească cu iscoade în preajmă şi de bună seamă că omul cu barbă roşie gândise bine, apărătorii se vor fi mulţumit să le vadă plecând corabia lor, fără să-i mai urmărească drumul. Dar acum, luptau cu îndârjire.

Leif aruncase lancea într-o umbră ivită în faţa lui, umbra a pierit de parcă nici nu fusese vreodată, apoi a răsărit alta, tânărul a auzit zgomotul pătrunderii securii sale prin coiful duşmanului; izbise cu atâta sete încât se pierduseră şi securea şi duşmanul. Era rândul paloşului, şi războinicul următor care i-a tăiat calea se arăta deosebit de puternic. Într-un rând Leif a simţit o arsură în umărul stâng, trebuia să ţină mai înălţat scutul, sunetul de corn al căpeteniei îndemna în vremea asta la grabnică lucrare şi el uită imediat de arsură, zăbovea prea mult în lupta cu un singur om. Asta l-a îndârjit, sporind puterea loviturilor. De partea asta n-avea de ce să se teamă, tăişul lamei lui era din cel mai bun oţel, mâine la lumina zilei, nu se vor vedea ştirbituri nici dacă ar lovi într-un om de fier.

O pală de foc izbucni în apropiere, luminând faţa celui cu care lupta, ochii acestuia scăpărau de furie şi poate de deznădejde. Leif a lovit scutul vrăjmaşului în partea de sus şi imediat a înălţat paloşul, tăişul a fulgerat roşu în lumina focului şi, lăsându-şi pe piciorul drept întreaga greutate a trupului, a împins vârful armei înainte, nimerind între ochii aceia crescuţi de mirare, omul s-a clătinat şi cei doi ochi s-au stins în întuneric. Cineva venit din spatele lui Leif a terminat treaba repede, securea lui Rolf nu cruţa nici

trunchiurile de copaci, nici pe cele ale oamenilor.

Totul nu a durat decât preţ de câteva clipe, lui Leif i se părea că a trecut o veşnicie, se temea că a întârziat lângă apă mai mult decât îi era îngăduit, s-a avântat înainte grăbit, urmat de Rolf şi de oamenii săi. La poarta întărită a mănăstirii au ajuns odată cu pâlcul lui Kolbjörn. Poarta grea din lemn ferecat cu bare de fier bubuia sub loviturile securilor şi a trunchiurilor aduse pentru spargerea ei. „Punem foc”, s-a auzit porunca uriaşului care veghea trudnica lucrare. Leif îşi urmărea tatăl pe care îl vedea doar ca o umbră crescută deasupra tuturor.

A urmat învălmăşeala celor care pătrundeau în curte şi scurta luptă cu apărătorii care pricepuseră soarta bătăliei.

Războinicii s-au împrăştiat peste tot, cei mai vechi în asemenea îndeletniciri au pătruns în biserică, ştiau că acolo se găsesc odoare de preţ, râvnitul argint şi poate chiar aur, alţii s-au răspândit prin curte şi prin casele aşezate în jurul mănăstirii, căutând orice pradă cu folos: arme, merinde proaspete, butoaie cu băutură pentru sărbătorirea izbânzii.

Leif rătăcea prin curtea mare, din povestirile celor care se întorceau de pe mare ţinea minte numai descrierea luptelor, un şir neîntrerupt de lupte, aşa cum fusese şi cea de la ţărmul râului. Acolo îşi închipuia el că se culeg şi roadele straşnicului „seceriş”. Ceea ce vedea acum părea aproape lipsit de noimă, ţipetele de femei care înjunghiau liniştea îl înfiorau, lupta se terminase, ce mai aveau cu nişte oameni necăjiţi şi cuprinşi desigur de spaimă? Era mai bine dacă se întorcea la râu, şi a pornit singur într-acolo, urmărit de cântecele care răsunau ciudat după

cele întâmplate; aşadar se descoperiseră şi butoaiele cu băutură. Găsi cu uşurinţă locul, pe drakkare oamenii rămaşi ca strajă aprinseseră făclii mari care luminau întreg malul. Îşi roti privirile peste trupurile celor căzuţi, unii păreau că mai continuă să se bată, mâinile rămăseseră încleştate pe mânerele armelor. Va trebui să cheme nişte oameni şi să adune morţii lor, era drept să le pregătească o înmormântare pe potriva vitejiei arătate. Cântecele depărtate păreau că răsună mai tare, se gândea că şi cei seceraţi de moarte se veseleau acum în Walhalla, lupul care străjuia cele cinci sute patruzeci de porţi îi va fi lăsat să intre. Ori poate că se odihneau şi abia în zori va începe desfătarea pentru ei. Lumina faclelor tremura, lucrurile din jurul lui se legănau, simţi din nou arsura din umărul stâng şi, pipăind locul dureros cu mâna, şi-o retrase repede, umedă, năclăită de sânge. Îşi spuse că fierbinţeala pricinuită de rană îl făcea să străbată de unul singur drumurile neumblate. Îşi ridică mâna în dreptul ochilor, vroia să vadă culoarea sângelui său şi atunci răsună glasul lui Rolf; „Ai simţit gustul fierului, dar te-ai bătut cum trebuie. Ai doborât trei luptători, Kolbjörn va fi mândru de tine!”

Aşadar nu fusese singur, Rolf desigur îl urmărise peste tot. Se mânie şi căută un cuvânt aspru, dar tot celălalt vorbi primul. „Pe corabie o să-ţi cercetez vătămătura de la umăr. Înainte de a pleca mai avem o treabă pe aici. Bărbatul care te-a lovit arăta a fi fost un soi de căpetenie. Să vedem ce arme a avut” - a spus Rolf.

Asta da, putea pricepe rostul unei asemenea căutări, armele celor pe care îi învingi înfruntându-i în faţă sunt cu dreptate ale tale, se gândi tânărul şi

ascultă de îndemn. Şi cele găsite îi bucurară pe amândoi. Armele ultimului răpus erau de preţ, mai cu seamă spada; avea mânerul bătut în pietre frumos strălucitoare, purta pe lamă însemne de neînţeles, chiar pentru Rolf cel mai umblat prin lume, dar înfloriturile acelea plăceau ochiului. Şi se cumpănea bine în mână spada al cărei tăiş nu se zimţuise după ce muşcase în fierul scutului, „seamănă cu a mea”, îşi spuse Leif, „o voi duce acasă şi o voi păstra pentru bărbaţii din neamul meu.”. Coiful era pe măsura lui Rolf. Şi-l puse imediat, zvârlind cât colo coiful lui vechi, din piele.

Lucrurile lumii de noapte prinseră să dănţuiască iarăşi, Leif simţea o cumplită oboseală, îi spuse lui Rolf să caute oameni ca să ridice trupurile celor căzuţi şi se încăpăţână să plece singur spre corabie. N-avea nevoie de niciun ajutor.

Urcat pe puntea drakkarului, nu mai luă în seamă chiotele chefliiilor amestecate cu prelungi jeluiri, îşi căută un loc bun şi adormi pe puntea de lemn care aducea mirosul bun de acasă, îndepărtându-l pe cel de sânge.

Îl trezi Rolf, „coborâm spre mare”, îl vesti el, „am făcut tot ce aveam de făcut aici, cât despre împărţeală asta oricum n-o putem isprăvi decât la locul unde ne aşteaptă şi ceilalţi”.

La revărsatul zorilor au ieşit în mare vâslind spre golful cu apele cuminţi. Pe ţărm s-a adunat îndată toată suflarea plecată la „seceriş”. Nu era o treabă uşoară împărţitul prăzii; se adăugau cei de pe drakkarul întâlnit pe râu, la atâta amar de lume nu revenea mare lucru pentru fiecare în parte, dar Kolbjörn a vegheat ca lucrurile să se petreacă după

legea veche şi după înţelegerea de acasă. Pentru căpetenii şi cârmaci, partea era mai mare. Oricum, voia bună i-a cuprins pe toţi, se chema că începutul era bun.

Leif, cu umărul oblojit de Rolf, stătea la noul sfat al căpeteniilor şi se arăta mai tăcut decât înainte. Tatăl îi privise umărul, a spus doar, „mi-a povestit Rolf” şi „ai dobândit o armă pe cinste!”

Acum le vorbea despre ce trebuiau să facă. Pe coasta asta nu prea mai aveau ce căuta. De multă vreme fusese pustiită de oamenii coborâţi din miazănoapte, apoi era tot mai greu să pătrunzi în susul râurilor spre aşezările bogate şi bine apărate. Văzuseră singuri toate astea. O luptă grea pentru o pradă de nimica. Era bine că războinicii se veseleau pe ţărm şi că erau bucuroşi şi cu atâta cât dobândiseră, dar încă o încercare ca asta şi s-ar auzi cârteli, de bună seamă îndreptăţite. Bucuria este pentru început, spunea el, trebuie să ne apucăm de o muncă mai spornică. Aşa că era mai înţelept să pornească spre Anglia. Fără să mai zăbovească aici. Aşa cum socotiseră de acasă, poate vor ajunge şi la înfloritoarele aşezări din Irlanda. O să cerceteze cum stau lucrurile când vor ajunge la ţărmul saxon. În multe părţi stăpâneau oameni plecaţi de pe meleagurile lor. Puteau întâlni deci prieteni, după cum şi neprieteni, oamenii plecaţi de multă vreme de acasă îşi mai schimbă năravurile. Oricum, ştia el un loc unde sigur nu vor tulbura prietenii, cât despre duşmănii, acestea nu erau greu de dobândit.

Leif ar fi dorit să-l întrebe de ce a fost nevoie să slobozească oamenii în casele mărunte din preajma mănăstirii, nu găsi prilejul, corăbiile trebuiau pregătite pentru drum şi vremea arăta semne rele. Unii se

îndoiau că era bine să plece atât de repede, cei mai mulţi însă râdeau de temerile lor; cine a mai văzut viking să se teamă de nişte valuri?

În larg valurile îi întâmpinaseră şi pe unii şi pe alţii cu aceeaşi neostoită furie, vântul care ameninţa să smulgă pânzele purpurii s-a schimbat în furtună, capetele dragonilor se acopereau de spuma albă apoi săltau spre cerul jos, părând că vor să intre în lupta celorlalţi balauri, plăsmuiţi de norii negri. Corăbiile se risipeau sub vânt pe întinsul apelor învolburate, Leif se străduia să nu piardă din ochi drakkarul cel mare, stătea cu o mână sprijinită de trunchiul catargului şi îi striga lui Rolf cum să ţină cârma. Vâslaşii uzi până la piele, muraţi în apa sărată şi în sudoare, trăgeau anevoie la vâsle; se făcea tot mai frig şi ei îşi simţeau spinările îngheţate.

Acum, haina cu glugă, darul Selei, se arăta trebuincioasă. La căldura ei Leif simţea cum i se alină arsurile din umărul stâng.

După ce s-a potolit mânia furtunii care bântuise trei zile şi trei nopţi, le-a mai trebuit încă o zi întreagă corăbiilor ca să se adune la un loc. Rolf spunea că furtuna îi mânase cu mai mult spor decât ar fi putut aştepta de la puterea braţelor vâslaşilor şi folosul pânzelor pe vreme bună. Aşa că în tot răul era şi un bine, şi cei care se văitaseră că vâsla e prea grea acum fără îndoială că o simţeau uşoară ca o pană şi era tocmai potrivit să arate că e aşa, punând mai multă râvnă la vâslit. Era bine dacă se gândeau numai la asta, altfel, pe o vreme aşa de senină, vor auzi cântecele soaţei zeului mării şi pe cele ale fiicelor lui, lucru de mare primejdie pentru ei; ademeniţi de vraja lor s-ar arunca în mare să le caute, şi el, cârmaciul, n-

avea poftă să rămână fără cârmaci. Apoi spuse că mai era un leac bun şi acela era cântatul; drept pentru care dădu tot el o pildă încercându-şi vocea hârâită. Asta se petrecu spre hazul tuturor şi se găsiră câţiva isteţi care îl ameninţară că, de nu va înceta, vor sări cu siguranţă în valuri ca să scape cu auzul nevătămat. Atunci Rolf le spuse că socotise greşit, nu chiar toţi vâslaşii erau aşa de trebuincioşi, cei ce nu erau în stare să guste frumuseţea cântecelor lui erau desigur buni pentru ospăţul peştilor.

Leif se mai luminase la faţă, până atunci se gândise la cei rămaşi îngropaţi în pământul unui ţărm pustiu, săpaseră acolo gropi în formă de corabie, lăsaseră morţilor armele toate, pregătindu-i pentru marea călătorie. Se gândise la ei deci, deşi atunci, noaptea, pe malul râului îşi închipuise că ei vor fi şi ajuns în Walhalla, gustând veselia necurmatelor ospeţe. Cât timp ţinuse furtuna, prin gemetele ei răzbătuseră până la el încâlcitele zgomote ale luptei, scrâşnetul fierului, strigătele de biruinţă, vaietele de moarte şi mai ales bocetele şi înaltele ţipete ale femeilor, după bătălie.

În ziua aceea, spre sfârşit, le-au ieşit în cale trei corăbii mari, altfel alcătuite decât ale lor, cu multe pânze albe ca zăpada, fluturând flamuri necunoscute. Corăbiile acelea şi-au strâns albele pânze, se vedea că şovăie să continue drumul tăiat de drakkarele adunate stol.

De pe drakkarul cel mare s-a auzit semnalul de corn al căpeteniei. Kolbjörn poruncea începutul luptei.

Drakkarele s-au rupt din stolul lor, câte trei s-au năpustit asupra corăbiilor mari, două rămânând la depărtare potrivită pentru a sări în ajutor unde va fi mai mare nevoie. Leif ochise una dintre mândrele

corăbii, pe măsură ce se apropia i se părea tot mai mare, crescând ca o adevărată insulă în faţa lor, şi asta îi sporea dorinţa de a ajunge mai repede pe bordul ei.

Drakkarele mici, cu punţi joase dar iuţi în mişcarea lor, au învăluit insulele plutitoare şi, lipindu-se bord lângă bord, norvegienii începuseră să se caţere, cu toată împotrivirea celor ce încercau să-i împingă înapoi.

Leif nu mai putea urmări ce se întâmplă în jur, era timpul să se îngrijească de prada ce şi-o alesese. A pus pe cei mai buni arcaşi, în număr de douăzeci, să năpădească vrăjmaşii cu un nor de săgeţi, apoi, cu un semn al braţului, a oprit ploaia aducătoare de moarte şi s-au aruncat lăncile, după care rămânând numai atâţia vâslaşi câţi erau de trebuinţă ca să menţină drakkarul lipit de bordul marii corăbii, ceilalţi oameni au început să urce cu greutate pe puntea unde urma să aibă loc o nouă bătălie. Luptau cu spadele şi cu securile, acestea din urmă le-au ajutat şi urcuşul, când le-au înfipt cu nădejde în lemnul străin şi s-au săltat în cozile lor; acum Leif simţea scurgerea timpului şi îşi îndemna continuu oamenii. Căută pe cel ce trebuia să fie căpetenia corăbiei, porni într-acolo croindu-şi cărare printre grupurile încleştate în crâncenă încercare de a se dovedi, Rolf cu încă un om al casei lor îi apărau drumul cu scuturile înălţate şi ajunse astfel în faţa insului care, rezemat cu spatele de catargul cel mare (corabia avea două catarge), se apăra cu înverşunare, tăind zdravăn cu o spadă lungă. Împinse scutul său înainte şi spada aceea lungă alunecă scrâşnind, lăsând o zgârietură adâncă în pojghiţa de argint care învelea fierul şi Leif îşi abătu spada între ochii duşmanului pe care însă, de data aceasta, nu-i mai privi. N-a mai

văzut deci cum privirea celuilalt se împăienjeneşte, a auzit doar prăbuşirea trupului, bufnind greu pe punte. Cu asta, bătălia de pe corabie a luat sfârşit; văzându-şi căpetenia doborâtă, ceilalţi au aruncat armele.

Lucrurile s-au desfăşurat bine şi pe celelalte corăbii, norvegienii punând stăpânire pe ele, numai că Leif a fost primul care a obţinut victoria. Prinşii au fost legaţi de băncile de vâslaşi, Kolbjörn a chemat în jurul său căpeteniile drakkarelor, un sfat în plină mare a început, „am dobândit trei corăbii frumoase, dar asta ne cam încurcă socoteala. Fiecare drakkar va da un număr de oameni ce-l vom socoti pe dată, pentru vegherea prinşilor şi împlinirea numărului de vâslaşi acolo unde este nevoie" - a spus el. „Vom căuta şi ce se ascunde în măruntaiele acestor mari corăbii şi le vom lăsa mai departe de coastă când vom ajunge în Anglia. Ştirea că am cucerit trei corăbii de ale lor se va afla şi asta îi va îndârji." Căpeteniile au socotit că e bine aşa, numai Leif s-a împotrivit.

„Le-am putea folosi şi altfel", a cuvântat el, „când ne apropiem de ţărm, urcăm numai oameni de-ai noştri pe corăbii, lăsăm flamurile la locul lor, îmbrăcăm veşmintele străine. Ne vor aştepta toţi liniştiţi, crezând că li se întorc corăbiile. Drakkarele cu prinşii păziţi de străjerii vikingi vor aştepta în larg sau ascunse într-un golf. Îi vom vesti cumva de îndată ce punem piciorul pe ţărm şi doborâm primii războinici ce ne vor ieşi în cale."

Căpeteniile bătură cu armele în scuturi şi prinseră a se minuna cu glas mare de înţelepciunea vorbelor lui Leif. Acesta fu cuprins de înflăcărarea tinereţii; îi plăceau pregătirile unei lupte. Îşi continuă vorbele: „putem lăsa şi un drakkar sau două între corăbii. De la

depărtare se va înţelege că ai lor se întorc cu pradă şi în felul ăsta vom fi întâmpinaţi chiar cu bucurie. Mai rămâne să învăţăm cum se mânuiesc atâtea pânze, dar asta mi se pare lesne.”

Kolbjörn a încuviinţat, „e bine aşa” şi apoi: „vom lua seama de sfatul acesta, mai cu seamă că oamenii lui Leif au dobândit prima corabie”. În glasul său se strecurase o undă de mândrie. Şi toţi au vrut să afle cum a decurs lupta lor. Leif a folosit puţine vorbe, ce rost mai aveau acestea acum? Totuşi a fost din nou lăudat, dar el se posomorâse. Kolbjörn punea asta pe seama oboselii. Era gata să ridice sfatul, când Leif, cu glasul coborât, spuse că ar mai fi ceva. Cerea ca după lupte oamenii să nu mai fie lăsaţi de capul lor, să se pună stavilă jafurilor în casele oamenilor nevoiaşi, care nici măcar nu se apărau. Era altceva cu prada culeasă de prin bisericile bogate, unde ajungeau cu arma în mână. Ei erau războinici adevăraţi, şi aşa se vorbea destul prin locurile unde colindau că nu sunt decât nişte tâlhari.

Cuvintele lui cădeau grele, căpeteniile clătinau capul şi se auziră murmure. Tânărul era viteaz şi glăsuise până acum cu judecată. Ce voia să le ceară acum? Legile „secerişului” nu se pot schimba aşa, dintr-o dată. Oamenii ar fi nemulţumiţi dacă nu li s-ar îngădui să scotocească peste tot. E încă prea tânăr, gândeau ei, nu e deprins cu asprimea îndeletnicirilor noastre. L-o fi cuprins o slăbiciune de care se va vindeca repede, puterile i se vor fi sleit după încercarea luptei, dar se vor împlini iar. Ei, de când se ştiau, aşa făceau. Acasă se pricepeau să-şi înjghebe gospodării temeinice, să lucreze pământul şi să-i culeagă roadele. Mai ştiau să facă negoţ bun şi cinstit. Dar roadele cele mai de

seamă pe mare le culegeau, pornind la soiul acesta de „seceriş”, care nu era o lucrare pentru oricine, la urma urmei puteau foarte bine să se înapoieze cu mâna goală sau chiar să nu se întoarcă niciodată. Aşa că ei culegeau tot ce întâlneau în cale, argint şi aur, grâne şi vite, arme sau ameţitoarele băuturi ale străinilor. Şi orice ar fi fost, ei n-ar fi dat marea pentru nicio bogăţie a lumii; porneau în călătorie fiindcă aşa îi îndemna firea, sângele lor fierbea când auzeau vuietul valurilor şi şuierul vântului. Depărtările aveau chemări tainice şi niciun viking nu putea lupta cu ispitirile acestea. Aşa că plecau după pradă sau ca să găsească pământuri noi şi lumea putea spune ce vrea, numai că era bine ca acela ce-i vorbea de rău să nu se nimerească pe aproape. În privinţa lui Leif vor vedea ce gânduri o să-l mai frământe odată cu scurgerea vremii.

Drakkarele şi-au continuat drumul, strânse în stol de lebede, corăbiile mari pluteau cuminţi între ele.

Într-o dimineaţă, răsăritul soarelui l-a găsit pe Leif treaz, stând în picioare lângă trunchiul catargului, în zare se vedea plutind o dungă neagră, subţiratecă; era pământul. Faţa lui era luminată de un zâmbet uşor, îi trecuse prin minte chipul magului alb, vorbele lui nu şi le mai amintea, desigur moşneagul se străduise să ticluiască o poveste frumoasă.

Marea se topea într-o uriaşă oglindă, şi, aplecându-se, Leif s-a putut privi o vreme în acea limpede oglindă, apoi valurile i-au luat chipul, purtându-l cine ştie unde.

III. Schimbare de nume

Îl cheamă Olaf şi munceşte în port ca docher. Fusese adus cu un avion special, trimis să recupereze supravieţuitorii naufragiului *Lebedei Negre;* la venirea lui au scris şi ziarele. Cazul dispariţiei misterioase a navei fusese o vreme uitat de reporteri; odată ştirea transmisă de o staţiune din Sud, ei reluaseră totul de la capăt, se încerca înnodarea unui fir rupt, încercare de altfel zadarnică, fiindcă intervenise ceva sau cineva şi tăcerea se aşternuse în chip neaşteptat. În oraş se zvonise că domnul T. avea interese în afacerea asta, numai că nimeni nu putea lămuri despre ce afacere este vorba. Avionul special echipat de domnul T. aterizase pe o pistă unde accesul publicului fusese interzis şi zăbovise doar cât să aibă timp bătrânul Pryce Ronald şi Olaf să coboare, apoi decolase cu direcţia Est. Nu se ştia pe care aeroport al coastei aterizase din nou, bătrânul Pryce păru cunoscuţilor mai bătrân decât îl ştiau, se încăpăţânase să repete un singur lucru: „Lebăda a avut un sfârşit frumos, a fost o cursă grozavă!” şi se zăvorâse în casa lui, alături de o bătrână mută de fericire. Mai târziu, putea fi văzut la alergările de cai, nu lega vorbă cu nimeni, se pierdea în mulţime unde se simţea izolat de curioşi, el un bătrân însingurat care şi-a pierdut vasul şi refuza să mai plece pe mare. Toate redacţiile ziarelor din oraş au primit apeluri telefonice discrete, la celălalt capăt al firului aflându-se acelaşi personaj, apelurile cereau sau mai bine zis impuneau potolirea

râvnei reporterilor.

În privinţa lui Olaf, lucrurile au fost mai încurcate. El pur şi simplu tăcuse tot timpul, nu ştia sau nu vroia, lucrurile rămâneau la fel,- aşadar acest om găsit pe puntea *Lebedei Negre* nu dădea nicio lămurire asupra persoanei sale. Medicii au vorbit de un şoc suferit în timpul naufragiului, amnezia instalată atunci putea să dureze multă vreme sau poate totdeauna, memoria lui era anulată, aşa cum urmele imprimate pe o plajă sunt şterse de apele refluxului. Necazuri au avut doar cei de la serviciul de imigrări, puşi în serioasă încurcătură la completarea formularelor necesare. Orice altă instituţie refuzase să se ocupe de Olaf. Poliţia se spălase pe mâini prima. Nu avea semnalmentele vreunui urmărit, delictul îmbarcării fără achitarea costului unui bilet nu-i interesa, de la debarcarea din avionul special nu comisese nimic (asta însemna un timp de câteva ore scurse din momentul părăsirii aeroportului, drumul spre oraş şi plimbarea lui Olaf prin diferite birouri). Medicii ridicaseră din umeri după ce şi-au spus povestea cu amnezia în urma şocului. A fost adus şi un psihiatru de la spitalul oraşului, „am destui pacienţi care măcar ştiu de unde vin, cu ăsta ce vreţi să fac, o internare poate să dureze şi câţiva ani, nu văd la ce ar folosi. E puternic, apt pentru muncă, cred că ar fi un bun docher” şi plecase după ce le-a mai explicat celor din spatele birourilor (Olaf asista la discuţie fără să schiţeze măcar o urmă de interes), că în golfurile memoriei lui Olaf sau cum naiba i-o fi zicând, s-a coborât o ceaţă cumplit de deasă, ori e o noapte fără sclipiri de stele, ori nu e nimic, la urma urmelor dacă nu înţelegeau, puteau crede că în acele golfuri nu e nimic decât o apă limpede şi clară, prea

clară şi limpede încât să se vadă şi altceva decât adâncul, adică o altă apă nemişcată, nu sunt valuri, nu sunt curenţi, stânci înalte apără apele de furtuni, n-au decât să scrie toate astea în fişele lor blestemate, el avea destule de completat în spital. Funcţionarii au ascultat toată pledoaria doctorului şi au încercat în altă parte. Compania de navigaţie nu emitea nicio pretenţie, costul unui bilet e o nimica toată, după cum nici nu puteau să-şi asume vreo răspundere pentru un pasager clandestin. Domnul T., reprezentat prin numeroase firme şi acolo, a lăsat să se înţeleagă că şi-a făcut datoria cu prisosinţă, transportându-l în port.

În cele din urmă Olaf a ajuns în biroul unui funcţionar pe umerii căruia căzuse greutatea rezolvării cazului. Şi cazul stătuse ceasuri în şir, privindu-l senin, acceptând ceea ce i se propunea şi refuzând în acelaşi timp propunerile de soluţie, n-avea habar de toată vânzoleala iscată prin sosirea lui.

După acele câteva ceasuri de exasperare, funcţionarul îl lăsase să aştepte în scaunul de care Olaf părea lipit de când lumea, părăsise clădirea instituţiei pentru a merge în barul cel mai apropiat, i se cuvenea un răgaz şi spera într-o rezolvare ce ar fi găsit-o acolo.

Băuse o bere, colegul întâlnit se arătase plin de compasiune pentru greutăţile lui şi pentru că vorbeau tare au auzit şi alţii, au intervenit cu propuneri şi sfaturi; la un moment dat toţi cei aflaţi în jur discutau despre acelaşi subiect. Numai barmanul îşi vedea impasibil de treburile lui, setea clienţilor creştea pe măsură ce se încingea discuţia, el era dator să servească bine şi mai ales să toarne berea în pahare fără urmă de spumă, un client serios refuză berea înspumată iar el îşi cunoştea clienţii şi îi socotea cu

adevărat serioşi de vreme ce îi frecventau localul.

— Am o idee grozavă! exclamase colegul binevoitor, acoperind larma făcută de ceilalţi, orele de serviciu s-au terminat, nu poţi să-l laşi în birou, adu-l aici.

Propunerea a fost primită cu un entuziasm general, funcţionarul ceva mai înseninat, văzând solidaritatea atâtor oameni de treabă şi dornic să scape mai repede de sarcina sa, s-a grăbit să ducă la îndeplinire propunerea făcută. Aşa s-a făcut că Olaf a ajuns în mijlocul barului, proţăpit în faţa tejghelei şi aşteptând. Asta şi făcuse toată ziua, aşteptase, nu ştia de ce, dar îl urmase ascultător pe omul care încercase mereu să-l facă să înţeleagă că ar fi foarte bine dacă ar răspunde clar la câteva întrebări. Oamenii care îl examinau tăcuţi îi erau indiferenţi, păruse că se înviorează oarecum când barmanul i-a aşezat în faţă un pahar înalt din care venea aroma îmbietoare a berii. Dăduse paharul peste cap, dintr-o singură sorbitură terminase băutura şi gustul ei îi spunea ceva. A întins demn spre barman paharul, acela s-a executat imediat, şi acest al doilea pahar a avut soarta primului. Apoi a întins iar paharul.

— Un lucru e sigur, comentase binevoitorul coleg al funcţionarului, nu ştie cine este, dar berea o soarbe grozav!

La intrarea lui Olaf în bar, larma se potolise câteva momente. Văzându-i reacţia şi având fiecare în parte impresia că nu reprezintă prea mare lucru pentru străin, comentariile s-au reluat. La început banalele discuţii despre vreme, despre ce face vecinul lui cutare care lipsise o săptămână din mijlocul lor şi aşa mai departe, pe urmă au abordat tema ce constituia senzaţia zilei. Cu atât mai mult cu cât străinul nu-i

urmărea sau nu înţelegea vorbele lor.

— Botează-l „străinul”, propusese un şofer de taxi care se plictisea aşteptând nişte îndoielnici clienţi.

— Sau „butoi de bere”, glumise un obişnuit al barului. Văd că se descurcă cu îndemânare în deşertatul paharelor.

Apăruseră şi doi poliţişti, „acesta e omul?”, întrebase unul dintre ei, „am auzit toată tărăşenia, sper că l-aţi rezolvat pe individ, să nu încercaţi să ni-l pasaţi nouă, acum e curat”.

Treptat interesul consumatorilor scăzuse, omul adus de funcţionar se comporta ca un automat, cele câteva încercări de a lega vorbă cu el se izbiseră parcă de un zid, aveau impresia că toate cuvintele se lovesc de zidul acela şi cad pe duşumeaua murdară, la ce bun atâtea grămezi de cuvinte? Aşa că funcţionarul intrase din nou în panică; doar n-o să stea până la ora închiderii acolo, trebuia să ia o hotărâre.

Într-un colţ al barului se arunca la ţintă cu săgeţi, jocul acaparase atenţia multora, pariurile erau o treabă palpitantă şi s-a ajuns la sume considerabile. După gustul berii, acesta a fost cel de al doilea lucru care a trezit interesul străinului.

Înainte de fiecare aruncare se făcea linişte, răsuna apoi zbârnâitul săgeţilor în zborul lor, zgomotul sec făcut de ele când se înfigeau în ţintă şi veneau la rând aplauzele, fluierăturile, murmurele de dezamăgire, după cum fusese rezultatul aruncării.

Olaf asculta atent mai cu seamă şuierul scurt şi lovirea ţintei. Întorsese capul spre jucători şi brusc porni cu paşi mari spre ei. Funcţionarul a întins mâna să-l oprească, prietenul său a şoptit „lasă-l” şi Olaf a ajuns în clipa când unul din jucători realizase un

punctaj aproape incredibil. Coada ultimei săgeţi încă vibra, strigătele de triumf ale celor care pariaseră pe el îi răsplăteau performanţa, Olaf cerceta vârfurile săgeţilor rămase nearuncate şi funcţionarului i s-a părut că a văzut pe faţa lui o umbră de zâmbet. Strigătele nu conteniseră încă atunci când Olaf şi-a ales şase săgeţi şi, până să prindă cineva de veste, a început să le arunce cu iuţeală, spre ţintă. Şase săgeţi s-au înfipt pe rând în jurul celei aflate acolo. Privitorii erau nedumeriţi de ce se întâmplă, victoriosul de până atunci holbase ochii spre cel răsărit lângă el, liniştea era din nou stăpână.

Olaf însă nu terminase. Până să-şi revină din uluială jucătorii, cei care priveau şi funcţionarii rămaşi fără grai la tejghea, el apucase ultimele două săgeţi; părea că le cumpăneşte greutatea în fiecare mână, de parcă săgeţile scurte ar fi fost altceva, oricum mai grele şi cu o coadă lungă, Olaf însuşi avea senzaţia aceasta, că ţine în fiecare mână câte o lance, arme adevărate deveniseră inofensivele săgeţi şi ele şuierară amândouă odată, spre ţintă. Cea aruncată cu mâna dreaptă s-a înfipt lângă săgeata ajunsă prima acolo, lovitura norocoasă a ultimului jucător, de fapt lângă locul unde fusese ea, fiindcă cea trimisă de mâna stângă o sfărâmase. Asemenea aruncare de săgeţi nu mai văzuse niciunul din cei de faţă.

— „Aruncătorul de săgeţi”, iată un nume potrivit, spusese prietenul funcţionarului.

— ”Campionul'', intervenise barmanul, uitând de îndatoririle sale şi de-a dreptul fericit că în sfârşit poate intra şi el în discuţie.

Clienţii barului se dezlănţuiseră într-un delir colectiv, se îngrămădeau în jurul lui Olaf, îl băteau pe spate,

voiau chiar să-l ridice pe braţe. Cei mai practici făceau socoteala pariurilor, străinul răsturnase toate socotelile, fireşte, nimeni n-a avut timp să meargă pe mâna lui, dar era clar că învinsese, şi suma de bani pe care trebuia s-o ridice câştigătorul îi revenea.

Olaf îi îndepărtase cu un gest larg al braţelor, pornise înapoi spre locul său, paharul întins barmanului a fost umplut pe dată.

— Ai de luat o sumă frumoasă, îi spusese funcţionarul, să aşteptăm calculele lor.

Olaf se cufundase însă în liniştea sa şi nu-l asculta, îşi freca umărul stîng, simţise acolo o uşoară arsură.

— Unde naiba ai învăţat să arunci aşa grozav săgeţile? întrebase prietenul funcţionarului.

Olaf nu-i dăduse nicio atenţie, după cum îl ignorase şi pe cel venit să-i explice la ce sumă ajungea premiul său.

— Nu-i nimic de făcut, spusese prietenul funcţionarului, du-l cât mai poţi intra în birou şi scrie pe formulare ce-ţi trece prin cap. Puţină imaginaţie ai şi tu.

— Banii pot rămâne la mine, sugerase barmanul, o să aibă cont deschis şi după ce o să-i termine.

— Să-l aduci înapoi, spusese şi Brain, şef al unei echipe de docheri, îl iau în seama mea, adăugase.

Şi funcţionarul rezolvase urgent întreaga afacere; lângă numele de Olaf adăugase primul nume de nordic ce-i trecuse prin minte, îi înmânase solemn hârtiile necesare, ba chiar i le îndesase el în buzunare, fiindcă Olaf le-a răsucit pe faţă şi pe dos, neştiind ce trebuie să facă cu ele. Apoi trecuseră peste drum, funcţionarul a plecat acasă uşurat, prietenul său l-a însoţit.

Olaf rămăsese în tovărăşia lui Brain şi mai deşertară

câteva pahare de bere. Barmanul îl servea cu deosebită atenţie pe Campion, amâna unele comenzi când i se părea că acela ar dori ceva, cei noi sosiţi erau pe dată informaţi de cele petrecute şi îl priveau pe Olaf cu admiraţie.

— Acum eşti cineva, Campionule, spusese Brain, trebuie însă ţinut seama că oamenii uită repede. De pildă tu ai uitat tot ce a fost până aici şi eşti ca un nou-născut. Iei de la capăt întreaga viaţă. Nu mă interesează ce-a fost înainte. Vrei să intri în echipa mea?

Olaf îl privise bănuitor. Celălalt insistase: „Eşti voinic, ai îndemânare şi nu trebuie să faci vreo treabă complicată. Mai ştii să taci şi asta e marea ta calitate. Cei din echipă se vor obişnui repede cu tine dacă pui umărul, pe ei nu-i impresionează orice poveste, ai avut un şoc, o să treci prin noaptea în care orbecăi, ce să mai lungim vorba, trebuie să aranjez un loc de dormit şi mâine dimineaţă, la muncă!”

Aşadar îl chema Olaf şi era docher în port. Brain a avut dreptate în privinţa oamenilor săi. Ascultaseră gravi scurta poveste spusă de şeful de echipă, n-au fost întrebări, n-au fost nelămuriri. Pentru ei omul despre care şeful spunea că se numeşte Olaf era un om şi atât, ca atâţia alţii; că suferise un şoc şi se putea comporta în chip nefiresc uneori, nu-i mira.

Se făcuse îndrăgit, el, omul care căpătase un nume ales de un funcţionar exasperat. Devenise o mândrie faptul că îl aveau cu ei. I se spunea Campionul şi mândria lor era dublă. La muncă, Olaf nu putea fi întrecut, puterea lui înlocuia trei oameni de era nevoie, seara, intrau în câte un local unde se arunca cu săgeţi şi tăcutul lor tovarăş nu era întrecut de nimeni.

Brain îl urmărea îndeaproape, uneori chiar intervenea ca să-i potolească setea de muncă, „las-o mai uşor, băiete, dacă o continui aşa facem o echipă dintr-un singur om şi acela o să fii tu”, îi spunea. Tot el îi găsise o gazdă, o cameră pentru care nu se pretindea chirie prea măre, banii încasaţi la plată de Olaf îi depunea el, după ce plătea chiria şi socotea cam cât îi trebuiau de cheltuială, se purta ca un tată cu feciorul său neînvăţat în treburile lumeşti. Primele zile îl ţinuse în casa lui, Olaf trebuia învăţat cu un program de lucru şi de viaţă, program care îl incomoda, dar îl respecta fiindcă aşa i se cerea.

„Dumnezeule, se gândea Brain, ce ar fi ajuns Olaf sau cum l-o fi chemând, dacă nu-l descopeream eu, mai bine să nu pomenesc de asta, o să începi cu laudele meritelor tale, poate aştepţi să vină o societate de binefacere şi să-ţi înmâneze un premiu, mare lucru ai făcut, ai ajutat un om rătăcit în beznă şi acum nu-ţi mai încapi în piele de mândrie.”

Când Olaf se obişnuise cu programul de lucru, l-a mutat la gazda descoperită după îndelungi căutări, nu vroia să-l lase cine ştie la cine şi în compania unor indivizi dubioşi care se învârteau toată ziua prin port. Gazda era o femeie în vârstă, închiria doar o cameră, „îl aduc eu acasă în fiecare zi până se obişnuieşte cu adresa, tot eu îl voi scoate seara în oraş, să nu-l laşi să plece de capul lui, dacă o face, încearcă să vezi unde se duce”, îi spusese Brain bătrânei după ce îi explicase în câteva cuvinte situaţia ciudatului chiriaş. Bătrâna s-a arătat curajoasă acceptând un asemenea chiriaş, îl privise de câteva ori în timp ce Brain o dăscălea, „sunt sigură că e un om cumsecade, de ce să nu-l primesc, cât despre ciudăţenii, e plină lumea astăzi de ele şi

dacă nu-mi spuneai cum a ajuns aici, tot îl primeam”.

Brain se ţinuse de cuvânt; în drum spre muncă trecea pe la casa bătrânei să-l ia pe Olaf şi împreună se întorceau la terminarea programului. Seara, îl scotea în oraş, unde se întâlneau cu tovarăşii lor de lucru. După câteva săptămmi nu mai era necesar asta, „cred că e bine să-l las mai liber, se ţine bine pe picioare, a crescut îndeajuns încât să nu mai fie nevoie să-l dădăcesc eu”, glumea Brain în gând.

Totuşi trecea pe la bătrână la câteva zile şi o întreba despre felul cum se comportă Olaf. Aflase că pleca singur, seara, „l-am urmărit fără să mă simtă”, spusese cu mândrie ea, Olaf se ducea în port, căuta un loc unde să poată sta şi privea marea, „n-ai să mă crezi, dar asta face, stă nemişcat şi priveşte valurile, apoi se întoarce acasă”.

La lucru, Olaf ajungea primul, ceasurile dimineţii îi priau; când începea să se încălzească, soarele îl moleşea şi mişcările lui deveneau greoaie, lente, numai forţa uriaşă care zăcea în braţele sale îl ajuta să-şi facă datoria.

Mai trecuseră câteva luni şi noul venit era socotit de tovarăşii de muncă un om al lor.

Într-o zi s-a dezlănţuit o furtună, marea turbase şi îşi năpustea valuri furioase spre cheiuri, vântul ameninţa să smulgă acoperişul magaziei unde se adăpostise echipa lui Brain. Olaf ieşise din magazie şi întârziind să reapară, şeful plecase după el, înjurând vremea cumplită şi toanele protejatului său. Îl găsise la marginea cheiului, spuma valurilor sparte în zidul de piatră îl udase din cap până în picioare, el stătea neclintit, cu braţele întinse ca pentru o îmbrăţişare în care s-ar fi cuprins cerul, şi marea, şi furtuna, faţa îi

era luminată de o lăuntrică bucurie, buzele se mişcau slobozind vorbe pe care Brain nu le înţelegea; văzându-l aşa nici nu îndrăznise să-l bată pe umăr, să-l cheme la adăpost. S-a întors singur şi văzând feţele întrebătoare din jur a spus: „Se pare că prietenului nostru îi place furtuna de pe mare. Cred că este mai în siguranţă acolo unde se află acum decât între noi” şi în gând, „e numai el cu marea şi deasupra lor furtuna dezlănţuită, arăta fericit, poate asta îl ajută”.

La scurgerea unui an de la intrarea sa în echipă, Olaf se deosebea foarte puţin de tovarăşii săi. Nu era vorba de statura lui înaltă, umerii largi, râvna de lucru mai cu seamă dimineaţa, părul său şi barba gălbuie, ochii albaştri şi curaţi, ce îi trădau originea nordică, dar devenise comunicativ, fără să arunce vorbe în vânt, se înţelegea cu ceilalţi, în pauza de prânz stătea de vorbă cu ei, le învăţase numele şi obiceiurile, zâmbea la glumele făcute chiar pe seama lui, bea ceaiul când venea ora potrivită, îşi ridica singur banii în zilele de plată, la bar ştia când îi vine rândul să dea el de băut, cu săgeţile arunca foarte rar, însuşi Brain dacă l-ar fi văzut atunci pentru prima oară, ar fi jurat că e un adevărat docher, făcând munca lui de o groază de vreme. Avea Brain clipele sale de îndoială, adică nu-i venea să creadă că sosirea lui Olaf s-a petrecut într-un anume mod ciudat, după cum avea şi clipe când putea iarăşi jura că Olaf nu aparţinea lumii din portul unde lucrau.

Deci îl chema Olaf, lucra în port şi oamenii îi spuneau, în glumă, Campionul. Singurul care rostea cu respect această poreclă era barmanul unde venise cu funcţionarul care îi găsise după cum s-a priceput o mulţime de răspunsuri consemnate în fişele lui. Acolo

era primit ca un client vechi, oricâtă lume ar fi fost era servit cu prioritate. O singură nemulţumire avea barmanul; Olaf refuza să se ducă în colţul unde se aruncau săgeţile. „Poate altă dată o să aveţi chef să le arătaţi ce ştiţi”, spunea barmanul, scuzându-l astfel în faţa lui şi a martorilor ce asistau la discuţia lor.

„De ce îl refuzi mereu? intervenise Brain într-o seară,omul te roagă s-o faci din mai multe motive. O dată fiindcă i-ai plăcut atunci, apoi i-ai face un serviciu, el se laudă la toţi clienţii cu isprava ta şi asta îi face curioşi. Dacă n-o să accepţi niciodată să dovedeşti că povestea lui despre ce s-a întâmplat în localul său e adevărată, va trece drept un mare mincinos şi clienţii îl vor părăsi treptat”.

Olaf se învoise şi când şi-a pregătit săgeţile, până şi barmanul, fericit, şi-a părăsit locul din spatele tejghelei ca să fie mai aproape, să vadă mai bine. „Cu două mâini odată, vă rog”, îl implorase cu voce şoptită şi Olaf i-a făcut pe plac.

„Acum l-ai liniştit pentru câteva luni”, a spus Brain. Olaf se tulburase, faţa îi era umbrită de un nor întunecat, privirea pierdută, mâinile cuprinse de un tremur uşor.

„Ce se întâmplă cu tine, a fost ceva în viaţa ta legat de jocul ăsta destul de stupid? Poate mai mult decât atât, am văzut cum cercetai vârful săgeţilor”, spuse Brain şi Olaf n-a răspuns nimic, a dat paharul de bere peste cap şi i-a făcut semn barmanului îndatoritor că nu mai doreşte altul.

„Plecăm”, l-a anunţat pe Brain şi a luat-o spre ieşire. S-au plimbat în lungul cheiurilor, se opreau să asculte valurile, „nu cred că acesta e locul unde trebuie să mă aflu”, a spus Olaf şi a tăcut fără să mai scoată o vorbă

în restul de timp ce l-au petrecut împreună.

Îl chema Olaf şi îl cunoşteau toţi lucrătorii din port. Timpul trecea, la vreme de amiază se simţea tot mai toropit de căldura soarelui, „ar trebui să plec de aici”, a spus odată pe când se odihneau şi îşi beau ceaiul.

De câtva timp, Brain începuse să-i explice că pregăteau o grevă; i-a trebuit răbdare ca să-l facă să înţeleagă, „e şi aceasta o formă de luptă”, a spus, „cerem mărirea plăţii, şi atunci este necesar să fim uniţi, sindicatul are destui bani ca să asigure traiul nostru pe durata grevei, ai plătit şi tu o cotizaţie, e vremea să ştii”. „Ce fel de luptă e asta, să stai cu braţele încrucişate?” a întrebat Olaf. „Este, o să înţelegi treptat, principalul e să credem în puterea noastră, să fim uniţi şi să nu acceptăm aducerea unor oameni din altă parte”.

Într-o dimineaţă când Olaf a intrat în port, s-a mirat de prezenţa unui grup de poliţişti ce patrulau pe cheiuri. A aşteptat venirea echipei şi începerea lucrului, nu venea nimeni, numai Brain a apărut agitat, gâfâind ca după o lungă alergare, „n-am avut timp să te previn, greva s-a declarat şi trebuie să plecăm de aici”. „De ce să plecăm, cine mă poate opri să privesc marea chiar dacă nu lucrez?”

„Ai tot timpul s-o faci când încheiem greva, acum îţi zic că trebuie să plecăm. Mai grav este faptul că s-a auzit că vor aduce spărgători de grevă şi pe aceştia trebuie să-i oprim să intre în port.”

Olaf l-a urmat, avea încredere în spusele lui Brain, între timp îi cunoscuse familia, pe cei trei copii care, se gândea, vor avea de suferit dacă greva docherilor dă greş, în drum spre piaţa unde se adunau docherii ca să ia o hotărâre, Brain a vorbit întruna, spărgătorii de

grevă nu trebuie lăsaţi să le preia munca. „Cine sunt ăştia?” întrebase Olaf, „nişte oameni amărâţi care şi-au pierdut demnitatea şi acceptă orice compromis dacă iese un profit cât de mic, între ei se află însă şi profesionişti, oameni de meserie care îi dirijează”, a răspuns Brain. „Dacă o adunare de oameni hotărăşte ceva, cântărind bine lucrurile, nu înţeleg de ce alţii vor să intervină în treburile lor şi mai ales nu înţeleg ce pot fi ceilalţi, cei de meserie. Nu-mi plac oamenii care încurcă socotelile altora, pe ai noştri îi cunosc şi ştiu ce pot. Du-te singur, eu rămân în port, cineva trebuie să păzească locul acesta”, a spus Olaf şi insistenţele şefului de echipă au fost zadarnice. Îi spusese că e periculos, un om singur nu poate face mare lucru, vor veni cu toţii după adunarea din piaţă. „Cu atât mai bine”, a spus Olaf, „vă aştept aici, până atunci mă descurc.” Şi aşa a făcut. Olaf s-a întors în port sub privirile mirate ale poliţiştilor şi s-a aşezat pe piatra cheiului, lângă ultimul vapor abia sosit, ce aştepta descărcarea.

„De ce nu pleci de aici, încurci lucrurile”", i-a spus un poliţist „du-te acolo unde se duc toţi, vaporul va îi descărcat până într-un ceas”, „cine va face asta?”, întrebase Olaf, şi poliţistul ridicase din umeri. „O să-l descarce echipa lui Brain când va socoti că este bine să se apuce de lucru”, a spus Olaf şi poliţistul alergase la unul din superiorii săi să raporteze ce se întâmpla lângă nava acostată şi îngreunată de mărfuri.

„Ei drăcie!” exclamase acesta, „te pomeneşti că au pus ceva nou la cale, trebuie să-l alungăm de acolo şi să grăbim aducerea indivizilor aceia care întârzie. O să văd personal ce se întâmplă.”

De fapt nu se întâmpla nimic deosebit, găsise un om

care privea marea, „ce dracu, faci aici”, întrebase, „ai putea să nu ne stai în drum”. „Ce fac se vede, privesc marea şi vaporul ăsta încărcat, îmi place şi nu mă poate opri nimeni să stau aici. Şi apoi de ce încurc, cui stau în cale?” Vorbise cu voce egală, liniştită, nu se ridicase de jos, „aştept să sosească echipa lui Brain, echipa mea şi să văd ce au hotărât” mai adăugase.

„Îţi plac vapoarele încărcate!, mie să nu-mi torni gogoşi, ce planuri aveţi, de ce te-au lăsat aici?” insista poliţistul mai mare în grad. Olaf nu-i mai dădea deloc atenţie. Celălalt ridicase vocea, ameninţase, a recurs şi la rugăminţi, nu i se mai întâmplase aşa ceva, de obicei se declara greva, docherii şedeau liniştiţi la casele lor, „blestemaţi să fie cei cu ideea să aducă spărgători de grevă, cum o să mă descurc? lucrurile s-au încâlcit şi aş vrea să fie altul în locul meu”.

Atunci s-au auzit motoarele camioanelor care veneau cu spărgătorii de grevă. Au tras în apropierea cheiului şi cei aşteptaţi au început să coboare, privind dezorientaţi în jur.

„Priveşte-i ce mutre au, de unde au adunat colecţia asta jalnică?”, se întrebă poliţistul mai mare în grad.

Au început să se audă voci care îmbărbătau oamenii, glume deşucheate încercau să~i trezească din amorţeală, erau conducătorii lor, recrutorii jalnicelor făpturi. S-au înşirat pe un rând şi au pornit spre vapor. Olaf stătea tolănit pe piatra cheiului, tăindu-le calea.

„Ce-i cu ăsta aici?” s-a auzit o voce răguşită, „de ce nu curăţaţi locul?” se adresase poliţistului. „Nu poţi opri un om să stea acolo unde doreşte el, vedeţi-vă de treaba voastră”, i s-a răspuns. „în regulă, atunci hai, băieţi, să facem noi curat dacă blajina noastră poliţie a

venit doar să asiste”, răsunase vocea răguşită. „Eu respect instrucţiunile primite”, se scuză poliţistul în silă, „nu scrie în nicio lege că un om nu poate privi vapoarele încărcate, dacă asta-i place”, continuase aproape fără voie. Cel cu vocea răguşită a rămas o clipă ţintuit locului, holbând ochii şi plimbându-şi privirile de la omul culcat pe chei la poliţist. „O să spun unde trebuie asta, auzi acolo ce răspuns primesc!, nu scrieţi şi poezii, domnule?, cunosc pe cineva care le-ar aprecia foarte mult”, şi izbucni într-un hohot de râs spart şi hârâit, apoi mai făcu un pas spre Olaf. „Ascultă, visătorule, ne stai în drum, te ridici singur sau te ajutăm noi?” Olaf privea în continuare spre mare. Şeful echipei spărgătorilor de grevă a ajuns până lângă el şi, apucându-l de braţ cu brutalitate, a încercat să-l ridice. „Mă ridic singur”, a spus Olaf scuturându-şi braţul ca după atingerea unui animal pe care nu-ţi face plăcere nici măcar să-l vezi. „Ia te uită, ştie să şi vorbească”, rânjise acel şef, „să văd cum ştii să umbli”.

Olaf s-a ridicat încet, cu mişcări lente, obosit parcă după truda şederii pe piatra cheiului, şi când nimeni nu se aştepta, îl cuprinse cu mâinile lui pe şeful ce încă zâmbea, sigur de o victorie uşoară, apoi zâmbetul acelui şef s-a şters brusc, dispărând sub masca durerii violente ce o simţise la încleştarea mâinilor obişnuite cu o corvoadă grea. Mai departe nimeni nu ar fi putut declara cum arătase faţa aceluia, picioarele i s-au desprins de pe piatra lustruită de atâţia paşi, tălpile au lăsat o distanţă mare faţă de piatra aceea şi trupul şefului unor oameni ca nişte umbre zburase pur şi simplu spre ei, aruncat aşa cum se aruncă o cârpă de care nu mai are nimeni nevoie. Căzând peste

picioarele primului om din şirul pornit spre vapor, acesta se clătinase şi clătinarea i-a antrenat pe toţi, asemenea unui talaz.

Olaf zâmbea şi privea batjocoritor spre ei. Lucrurile luaseră o întorsătură neaşteptată, din rând s-au desprins trei oameni voinici, „profesionişti”, gândise mecanic poliţistul fără să-i treacă prin minte că ar trebui să intervină, de altfel nici nu ar fi avut răgaz, cei trei atacatori, ameţiţi de loviturile lui Olaf, au urmat soarta şefului şi zăceau întinşi lângă el.

În afara scrâşnetelor şi opintelilor celor ce s-au încăierat nu se auzise altceva, apoi fusese linişte şi în liniştea aceea au răsunat zgomote de paşi, echipa lui Brain se apropia.

Poliţistul îşi revenise, ordonă formarea unui lanţ care să oprească înaintarea grupului compact, de bună seamă că văzuseră cele întâmplate şi trebuiau evitate noi ciocniri. Apoi făcuse un semn semnificativ spre alţi doi poliţişti, unul pregătise cătuşele, celălalt se apropia cu arma întinsă. Din grupul lui Brain s-au ridicat murmure de protest, transformate repede în strigăte de indignare.

Olaf părea dezlănţuit, îl zărise şi el pe Brain, era mândru că poate face un lucru bun pentru el. Smulse arma întinsă spre el şi carabina s-a frânt cu un trosnet sec pe coapsa lui. Cătuşele le-a aruncat în mare, treaba cea mai uşoară, fiindcă poliţistul venea cu ele întinse, parcă oferindu-i lui Olaf un dar. Lanţul de poliţişti a fost rupt, în învălmăşeala creată Brain l-a găsit pe Olaf şi trăgându-l de mână l-a scos de acolo. „Ştiu că ai făcut-o pentru noi, a ieşit însă lată, va trebui să părăseşti oraşul, deocamdată hai acasă să-ţi pregătesc cele necesare”.

Îl chema Olaf, oamenii din port i-au spus la început Campionul, după cele întâmplate au hotărât să-i schimbe porecla, Luptătorul suna mai frumos. Unul din poliţiştii care intrase în barul unde a fost adus Olaf de către un funcţionar exasperat atunci, de mult, a spus camaradului său: „de acum putem să ne interesăm de el. Mai mult chiar, îl vom căuta oriunde se va duce. E omul nostru!”

Brain l-a dus pe străzi lăturalnice, a trebuit să-l tragă cu toată puterea lui pe nedumeritul Olaf. A bătut la uşa unui prieten, i l-a încredinţat şi a alergat la gazda acestuia. „O să-ţi povestesc mai târziu ce s-a întâmplat. El e bine”, o liniştise pe bătrână, „dacă îl caută de la poliţie, nu ştii nimic despre el, nu dai nicio declaraţie. Să ai încredere în ce-ţi spun, e un suflet mare!” a mai spus, şi ea: „am ştiut asta de la început”. Brain i-a luat lucrurile şi în aceeaşi noapte l-a expediat pe Olaf, cu un tren de marfă, spre unul din marile oraşe ale coastei de Est. În buzunar i-a strecurat banii cuveniţi pentru munca din port, se va descurca cu banii depuşi, la bancă înregistrase şi numele său. A mai adăugat o scrisoare către un cunoscut prin care îi cerea aceluia să-l ajute pe Olaf.

Înainte de pornirea trenului a mai avut vreme să-i spună doar, „ai grijă de tine, prietene!”.

Şi Olaf era încă nedumerit de graba în care se desfăşuraseră toate, părându-i rău că părăseşte un prieten şi bucurându-se în acelaşi timp, fără să poată spune pentru ce anume, poate pentru simplul motiv că pleca.

„Era vremea să plec”, murmura el, „nu ştiu bine unde doresc să ajung, nu ştiu încă”...

Sosise în portul acela din Sud printr-o întâmplare

ciudată, dobândise un nume şi prietenia unor oameni.

Aşadar îl chema Olaf şi începuse o călătorie...

IV. A doua povestire din oglinda

Şiretlicul lui Leif a dat roade, în multe aşezări ale coastei erau bine primiţi la vederea celor trei corăbii care vesteau o însemnată victorie, şi celelalte drakkare soseau aduse de vânt când nimeni nu se aştepta şi adevărate furtuni se dezlănţuiau după aceea. Până să vină războinicii, era târziu. Normanzii sfârşeau „secerişul” după legile lor şi Leif părea tot mai închis în el.

Oamenii de pe drakkarul său erau mai mult decât mulţumiţi, adunaseră lucruri de preţ după cum au vroit, unii vorbeau despre întoarcerea acasă şi se gândeau la ospăţul ce li se cuvenea după asemenea isprăvi. Puţin le păsa că Leif se poartă ciudat, când se dădeau lupte era în primele rânduri şi căuta întotdeauna oamenii de seamă de la vrăjmaşi, ştiau şi câtă greutate avea cuvântul său la sfatul căpeteniilor, pe ţărm, când se strângeau toţi laolaltă aveau de ce să-şi laude căpetenia şi astfel se lăudau şi pe ei, ciudăţenia lui Leif apărea numai după lupte, când începea jaful şi apoi, când nu vroia să fie de faţă la împărţirea prăzii. Rolf lua partea ce-i revenea lui Leif şi o ducea pe drakkar; câteodată nici nu-i spunea despre ea, de altfel tânărul nu întreba nimic. Stătea sprijinit de catarg şi privea pojarul iscat de ei, ultimele flăcări îi luminau în roşu ochii şi faţa.

Drumul spre Irlanda se vădea fără rost, erau încărcate ochi şi corăbiile luate ca pradă în larg, căpeteniile au hotărât să pornească spre casă şi

Kolbjörn a întărit prin poruncă hotărârea lor. Acum era timpul să se ferească şi mai mult de primejdiile mării şi cele prilejuite de rătăcitorii regi ai mărilor care nu avuseseră norocul lor. Ceea ce trebuia lămurit rămânea drumul peste ape, cel mai scurt şi cel mai lesnicios atunci când te întorci cu drakkarele gemând sub povara din pântecele lor. Nu era timp pentru odihnă şi pentru ospăţ, acasă aveau să le împlinească pe toate cu vârf şi îndesat, spunea Kolbjörn, căpeteniile să-şi îndemne oamenii la vâsle şi pânzele vor fi ridicate la vânt bun, fiecare corabie să aducă o jertfă înainte de plecare, întru îmbunarea lui Aegir. Căpetenia corăbiei ce li se alipise la coasta frizonă s-a gândit că jertfa ar putea fi pe măsura prăzii, aveau destui prinşi pe corăbiile mari. Leif s-a împotrivit, cine o să vâslească?, întreba el, şi apoi aceia erau oameni care s-au apărat cu bărbăţie, nu le puteau hărăzi soarta asta. „Îi vom vinde după ce vom ajunge acasă, crezi că robia e mai de mândrie decât moartea?” îl întrebase Kolbjörn, „dar cele rostite înainte sunt cu socoteală, avem nevoie de ei la vâslit”, încheie, şi sfatul se apropia de sfârşit, când Leif făcuse semn că vrea să vorbească iarăşi. Cerea unul din prinşi, îl vroia pe drakkarul său, pe drumul întoarcerii îi va învăţa graiul său. Kolbjörn găsi dreaptă dorinţa lui, unei căpetenii îi era de folos să cunoască vorba mai multor neamuri, aşa că Leif se întoarse cu unul din prinşii în larg, un tânăr ales de el, şi când oamenii lui începură să murmure îi întrebă dacă nu cumva i s-a făcut vreunuia poftă să mai zăbovească pe ţărmul străin şi să-şi încerce tăişul armelor în spada şi scutul său. Cu asta murmurele au încetat pe dată, desigur, nimeni nu cuteza să-l înfrunte pe Leif. Acesta ceruse să fie

umplut fără zgârcenie un corn de os şi îl cinsti pe prins cu vin din cel adus după prima luptă. Lui Rolf îi spuse sa se ocupe de jertfirea ţapului şi să pregătească oamenii pentru plecarea în larg, spre casă. Nimeni să nu bea mai mult de un corn din vinul cel ales, atât era îndeajuns pentru sporirea puterilor. Apoi să aştepte semnul dat de Kolbjörn.

Înţelesese că tânărul adus de el e de neam ales, înrudit, poate chiar fiul căpeteniei războinicilor de pe corăbiile mari. Străinul pierduse din teama şi sfiala de până atunci, era vădit că nu-i doreşte nimeni răul, ba chiar era ocrotit de căpetenia cea tânără care împărţea porunci cu glas aspru. Captivul începu să vorbească în graiul său, Leif îl îndemna mereu privind mai cu seamă mişcările mâinilor care însoţeau vorbele, când pricepea câte ceva se bucura şi îi cerea să continue.

În curând s-a auzit şi semnalul dat de căpetenia cea mare, porneau în larg cu toate că vremea se înăsprea, veşti de furtună pluteau pe ape. Prin negura cernută din înalt cu greu îşi păstrau alcătuirea de stol, un vânt puternic li se împotrivea, curenţi tari îi împingeau înapoi spre coastă, strădania vâslaşilor, crescută, părea zadarnică.

— Ne împinge înapoi, strigă primul vâslaş.

— Nu mai părăsim ţărmul ăsta păcătos, strigă altul.

— Vinovat este străinul, el ne strică norocul.

— Să scăpăm de el!

— Leif, aruncă-l în mare, poate valurile se potolesc.

Toţi vâslaşii strigau printre icneli şi gâfâituri, „dă-l mării, ne frângem spinările şi mâinile sunt carne vie..., nu putem înfrunta furtuna..., dă-l mării, dă-l mării!”

Leif căuta din ochi drakkarul lui Kolbjörn, faţa lui părea tăiată în piatră, o mână se încleştase de catarg

căutând sprijin, cealaltă o ţinea pe straja spadei, nu auzea decât marea, prin vuietul ei răzbăteau rar strigătele vâslaşilor, „spune-le muierilor astea să tacă”, ridicase glasul către Rolf, singurul care tăcea şi cerceta îngrijorat întinderile apelor zbuciumate. Auzise porunca şi fără veste începu un cântec de luptă. În alte împrejurări oamenii râdeau de glasul său, acum cântecul îi pătrundea şi chiar vocea cântăreţului se schimbase, era tocmai ce trebuia ca să se acopere murmure şi strigăte de împotrivire şi huiet de vânt. Nu cânta, îndemna la luptă. L-a urmat un om, i s-a mai alăturat un vâslaş, apoi toţi, până şi Leif, cântau împreună, vâslaşii strângeau cu noi puteri vâslele, ceilalţi au apucat mânerele armelor, drakkarul zbura ca o nălucă, cânta şi el din fiecare fibră a lemnului.

Apoi cântecul s-a curmat deodată, la fel cum începuse, corabia cu dragonul rânjindu-şi colţii însângeraţi, cu fălcile larg desfăcute ca pentru a înghiţi negura, corabia, deci, zbura cu adevărat, numai că valurile o purtau spre ţărmul stâncos şi acesta creştea imens în ochii dragonului, şi ai vâslaşilor, şi ai tânărului prins. Leif încă mai căuta drakkarele risipite aiurea de furtună.

Din apă au început să răsară vârfuri negre de stâncă, furtuna îi purtase mai sus de locul de unde au plecat şi acum îi azvârlea spre un ţărm neprimitor, stâncile din jur creşteau, Rolf şi Leif urlau la vâslaşi, unii trebuiau să proptească vâslele în stâncile acelea, ca să ferească latura corăbiei, alţii vâsleau cu furie schimbând calea, se învârteau în cazanul cu ape în clocot unde intraseră, nu zăreau nici căpetenia nici cârmaciul un loc de pătrundere la adăpost. Pe lângă zgomotele furtunii se auzeau şi scrâşniturile făcute de

frecarea lemnului pe piatră, acestea deveneau tot mai dese, cu toată îndemânarea lui Rolf, corabia îşi pierduse siguranţa, dragonul se legăna puternic, ca beat, hohotind prosteşte în neputinţa lui de a se ţine drept şi semeţ.

S-a auzit un scrâşnet mai puternic decât toate, plutirea spre zidul ameninţător a încetat, oamenii s-au prăbuşit pe punte amestecaţi de-a valma, Leif a fost nevoit să îmbrăţişeze catargul, acesta s-a frânt la mijlocul lui şi Leif a continuat să ţină în braţe un trunchi din pădurile copilăriei, retezat de trăsnet. Şi nu s-a mai întâmplat nimic altceva, corabia a rămas înţepenită între doi colţi de stâncă, dragonul privea spre cerul neguros iar partea din spate era măturată de valuri, ascunsă aproape de ele.

— Fiecare să aştepte în locul unde se află, Rolf, cheamă oamenii pe nume şi fă numărătoarea lor, strigă Leif.

Oamenii se ridicau anevoie în picioare şi rămânând în locul acela răspundeau strigării lui Rolf. În timpul acesta Leif înainta cu băgare de seamă spre locul dragonului, apoi se întoarse până la partea unde valurile îşi făceau de cap, încercase să se dumirească privind peste laturile drakkarului cum se înţepeniseră între stânci şi ce soartă îi aşteaptă. Îl chemase iarăşi pe Rolf, s-a încins zdravăn cu o funie peste mijloc, „eu o să cobor, mă laşi încet şi când te strig trage tare, la nevoie iei încă doi oameni, dar e bine ca ei să stea neclintiţi, nu ştim încă ce e sub noi, pe ce stăm şi nu vreau ca prin mişcări necugetate să răstoarne drakkarul”, i-a spus şi: „au ieşit toţi la numărătoare?”. Rolf încuviinţă înclinând capul, adăugă apoi în timp ce Leif se slobozea atârnat de capătul funiei, „e şi prinsul

întreg şi nevătămat”, „asta s-ar putea să ne aducă folos”, auzi glasul lui Leif de undeva de jos şi din afara corăbiei, iată numai la aşa ceva nu se gândise el niciodată, că fără să fie legaţi de ţărm va vorbi cu un om coborât de pe punte deasupra apelor şi că acel cineva ar putea să fie chiar tânăra lor căpetenie, fiul lui Kolbjörn, cel pe care avea însărcinarea să-l păzească pas cu pas, asupra căruia ar fi vegheat şi fără cererea Selei. În mâini simţea greutatea celui coborât, asta îi dădea siguranţă. Un val de sudoare rece îl năpădi când greutatea a pierit; funia groasă stătea moale în mâinile lui aspre, învăţate să mânuiască o secure sau cârma corăbiei şi arar să mângâie cosiţele unei femei, ce frumoase au fost în tinereţe cosiţele femeii lui, păcat că nu plămădiseră din dragostea lor un fecior cum era Leif, se rupse din gândurile lui, mormăind, „bătrân neghiob, trebuia să cobori tu”, funia zăcea la fel de moale şi fără viaţă în palmele lui mari, bătucite de truda anilor.

— Hei, se auzi de undeva departe o voce cunoscută, e vremea să vin sus!

Rolf simţea din nou greutatea trupului tânăr, trăgea cu toată puterea să-l aducă mai repede sus, mâinile lui ascultau de bucuria ce-i năpădise întreaga fiinţă, iată coiful lui Leif, umerii, braţele lui sprijinindu-se între scuturi.

— Mai uşor, ce te-a apucat, vrei să mă sufoci sau să mă spânzuri de drakkar? spuse Leif, apoi văzu faţa bătrânului şi nu mai zise nimic, sări uşor pe punte, îi strânse la piept pe bătrânul vlăguit de puteri.

Pe urmă Leif spuse cu glas liniştit:

— Norocul ne-a ajutat totuşi. Stăm bine înţepeniţi între două stânci, de parcă am fi închegat corabia pe

ele. Spărtura din faţă ne-ar fi trimis la fundul apei, aşa, stâncile astea ne-au scăpat.

Nu puteau face altceva decât să aştepte terminarea furtunii, risipirea negurii. Oamenii se puteau mişca în voie pe puntea înclinată, vorbeau între ei cu voce joasă, temându-se să nu supere vreun duh al apei care sălăşuia în locul acela străin.

Când furtuna s-a domolit au mai zăbovit privind spre larg, poate drakkarul lui Kolbjörn îi căuta. Au înnoptat căzând unii într-un somn de plumb, alţii dormind iepureşte, gata să sară în picioare la prima chemare.

În zori largul se vedea la fel de pustiu. Leif socoti că este dator să le spună oamenilor ce le rămânea de făcut. Chiar dacă ar putea coborî drakkarul de pe stâncile unde erau cocoţaţi, nu făceau nicio ispravă, spărtura din faţă era mare, catargul frânt, lămuri el. Pânza purpurie nu mai era bună decât pentru învelit, noaptea, ca să-i ferească pe somnoroşi de răceala ei. Aveau o singură cale de urmat; să coboare la ţărm, apa nu e adâncă, la nevoie vor înota până acolo. Urmau să caute, înaintând în susul coastei, aşezări normande. Fiecare să-şi ia armele şi podoabele dobândite până acum, erau destule să cumpere o corabie nouă sau, după împrejurări, se vor întoarce cu lucruri trebuincioase în tocmirea stricăciunilor suferite de drakkarul lor. În privinţa asta pot fi liniştiţi, apele nu-l vor clinti din locul unde s-a oprit. Prinsul le va fi de mare folos pe ţărm, a avut dreptate să-l ia cu ei, îi va ajuta să ceară ajutor la alte aşezări decât cele normande, nu ştiau unde se află şi dacă le vor găsi, aşa că şi ajutorul străinilor e bun când eşti în nevoie.

Oamenii ascultau cuvintele căpeteniei, de felul cum judeca lucrurile el era legată soarta lor, celelalte

drakkare au ajuns departe, dacă au ajuns undeva.

„Mai este ceva”, îi opri Leif pe cei nerăbdători să-şi aleagă lucrurile, „nu foloseşte nimeni spada, securea şi lancea decât dacă suntem în mare primejdie”. Le-a mai spus că cine nu vrea să asculte e liber să rămână cocoţat pe stânci şi să aştepte să i se lungească barba până îl vor trage peştii de ea. După pregătirea lucrurilor, câţiva oameni vor împovăra cu sarcina lor spinarea prietenilor, ei urmând să care merinde şi butoiaşele cu băutură. Înainte de a se arunca în valuri, vor termina butoiul cu bere adus de acasă şi de nu-l vor putea dovedi, ce rămâne va fi deşertat în mare.

Acum oamenii râdeau de-a binelea; iată, posomorâtul Leif se arăta meşter la vorbe şi faptă. O căpetenie mai bună nu se afla între ei. Leif întrecuse ca isteţime şi bărbăţie în luptă pe multe dintre căpeteniile aflate la mai multe rânduri de „seceriş”.

Când răgazul lăsat oamenilor se sfârşise, însuşi Leif cercetă pe fiecare. Lucrurile de prisos nu avea rost să le îndoaie umerii, erau în siguranţă destulă şi părăsite pe drakkar, nu credea să fie zărit de pe ţărm şi să încerce străinii să-l jefuiască. Berea s-a sfârşit, în treaba asta n-a mai fost nevoie de îndemnul lui Leif „v-aţi udat destul pe dinăuntru, să văd cum o să arătaţi pe ţărm, uzi din creştet până în tălpi, apă de mare avem destulă până acolo”, le-a spus şi în ordinea hotărâtă de el au început să părăsească drakkarul.

Întâi Leif, Rolf şi prinsul au coborât pe stâncile alunecoase, şi dintre ei Leif s-a slobozit în apa rece care nu-i trecea de subsuori. Păşea cu atenţie, pipăind cu piciorul locul unde avea să calce, ţinea braţele ridicate ferind povara ţinută în ele, după ce a înaintat o bucată bună a strigat peste umăr: „să pornească şi

ceilalţi, Rolf rămâi ultimul”.

Coiful argintiu se depărta, apa începuse să scadă în adâncime; fiindcă acel coif lucea mult deasupra valurilor uşoare şi mici, au prins curaj cei care îl urmau, singura greutate fiind pietrele ascuţite, tăioase, ca lama securii, ale fundului de mare, sau dimpotrivă, netede şi alunecoase.

Leif a găsit un loc mai lesnicios la urcat şi când sub talpă a simţit culcuş moale de iarbă s-a oprit, rămânând drept, în picioare, semn pentru oamenii lui care se bălăceau încă în apă. Ultimul sosit, Rolf, fu întâmpinat cu urale; pe umeri căra un butoiaş: „am socotit că veţi avea nevoie să vă încălziţi şi înainte şi după ce veţi trece apa”, spuse Leif, „şi cu asta ajunge, cine ştie când vom simţi din nou căldura aceasta bună”.

Ţărmul gol, sălbatic, era potrivit pentru o înnoptare, au căutat un loc ferit de vânt şi au aprins focul ca să-şi zvânte veşmintele murate, Leif a trimis cercetaşi să vadă ce e în preajma lor, a orânduit străjile, pregătindu-şi apoi culcuş de noapte între Rolf şi prinsul pe care nu-l scăpa din ochi, urmărindu-i fiecare mişcare. „Eu m-am îngrijit de soarta ta”, îi spuse Leif, „să te văd pe tine ce o să faci, suntem pe ţinuturile tale, de fapt degeaba îţi vorbesc, nu mă înţelegi, poate că ar trebui să te leg ca să nu fugi”. Alungă acest ultim gând şi se apropie de foc. Căldura îl moleşea, dar îi alina junghiurile din umărul stâng.

Cei cincizeci de oameni şi încă unul (acesta era prinsul) s-au strâns şi ei roată în jurul focului; doar străjile vegheau pentru liniştea lor, învelite în haine de blană, purtate până la ţărm deasupra capetelor, ferite deci de udătură şi ferind la rândul lor bunuri de preţ,

căci în ele înveliseră ceea ce se putea lua de pe corabie.

Leif n-a lipit o pleoapă una de alta, se gândea la Kolbjörn, căpetenia şi tatăl său, se gândea mai ales cum ar fi făcut acela dacă s-ar fi aflat acolo. Îl auzea şi pe Rolf învârtindu-se în culcuşul său, alţii sforăiau sau gemeau în somn, tânărul prins dormea lin, răsuflând uşor, „doarme pe pământul lui”, şopti Leif şi imediat se căi, Rolf, săltat în capul oaselor, îl întrebă ce a spus. „Nimic n-am spus sau oi fi vorbit prin somn, culcă-te”, se grăbi să-l liniştească.

Dimineaţa vântul sufla tot înspre larg, nici pomeneală să se poată întoarce ai lor, trebuiau să pornească de-a lungul ţărmului.

Leif îl apucă de braţ pe prins şi îl trase la un loc unde nu-i vedeau oamenii; se oprise în faţa lui şi îi vorbi privindu-l în ochi:

— Încearcă să mă înţelegi, ştii unde ne aflăm?

Roti larg mâna arătând zările, apoi arătă spre pieptul său şi spre locul unde rămăseseră oamenii.

— Noi încotro să pornim? nu putem prinde rădăcini aici.

Celălalt tânăr avu un licăr de înţelegere în priviri şi arătă cu mâna spre miazăzi.

— Eşti sigur că e bine? Ce găsim acolo, noi vroiam să pornim în susul ţărmului, a spus Olaf, arătând cu mâna la rândul său. Prinsul scutură cu tărie din cap.

— De ce m-ai minţi? Suntem de aceeaşi vârstă şi tu eşti acum un om liber, mă înţelegi?

Îşi desprinse de la cingătoare cuţitul şi i-l întinse.

— Acum înţelegi? întrebă Leif.

Auzi răspunsul fără să înţeleagă bolboroseala ce părea urechilor lui fără noimă, văzu cum străinul

scoate cuţitul din teacă şi îi cercetează ascuţişul, aştepta răbdător, în sfârşit cuţitul intrase în teaca lui şi fusese agăţat la cingătoarea tânărului, ai cărui ochi luceau acum şi de bucurie. Prinse să arate cu amândouă mâinile spre miazăzi.

— Cred că nu vrei să ne înşeli, de altfel ai plăti scump o înşelăciune, eu ţi-am dat libertatea, un cuţit şi prietenia mea. Toate la un loc cântăresc tare mult.

Apoi s-a întors în tabăra aşezată pentru noapte, „plecăm spre miazăzi”, spuse Leif oamenilor, „şi ştiu bine de ce facem asta”.

La ceasul când soarele îşi bătea drept razele în coifurile războinicilor, din spatele unei coline răsună dangăt de clopot. Leif făcu semn de oprire şi urcă pe colină, urmat doar de tânărul căruia nu-i mai putea spune „cel prins”.

De sus se zărea o mănăstire împrejmuită cu ziduri groase, din clopotniţă zvonul clopotului se revărsa în valea liniştită.

„E mai mare decât cele văzute de mine până acum, de ce ne-o fi îndrumat încoace, e limpede că n-ar dori să jefuim” se întreba Leif. Îl chemă pe Rolf şi-i spuse să ţină oamenii ascunşi, gata să sară în ajutor la sunetul de corn sau dacă întârzierea lui i se va părea prea lungă. Spre mănăstire va porni însoţit de cel care-i putea înlesni înţelegerea lucrurilor.

Porniră deci, la porţile mănăstirii tânărul saxon strigă la paznici ceva pe limba lor, scârţâind şi gemând porţile s-au dat în lături, „iată o cale uşoară de pătruns dincolo de ziduri”, îşi spuse Leif, şi cei doi au fost călăuziţi spre un loc verde şi liniştit, înfloriseră acolo minunate flori, mireasma lor îl ameţea pe Leif şi liniştea aceea ciudată i se prelingea în suflet, clopotul

amuţise, numai linişte şi miresme tari. I s-a arătat un jilţ larg, cioplit în piatră, piatra adunase în ea căldura soarelui, „de când sunt aici?, poate că mi se fac vrăji”, se gândi Leif când, pe o potecă străjuită de tufe încărcate cu flori albe, apăru, înaintând spre ei cu paşi mărunţi, un om cu haină lungă, neagră, încins peste mijloc cu un brâu ce arăta a fi alcătuit din funie simplă; haina neagră flutura din poalele lungi, o uriaşă pasăre neagră părea că se apropie, faldurile fluturânde atingeau în trecere florile albe care se scuturau, ninsori albe se stârneau în pacea şi liniştea care domnea în grădină. De aproape, înfăţişarea de pasăre părea şi mai potrivită, nasul ascuţit ca un clonţ cobora dintre ochii mici şi rotunzi, cercetători.

Tânărul sări în picioare, rămânând în respectuoasă aşteptare, apoi sărută mâna uscăţivă ce i s-a întins şi braţele ieşind ca nişte cioturi din mânecile uriaşe l-au adunat la piept. Leif se ridicase şi el, cu mişcări încete, socotite, rămânând drept, cu o mână lipită de garda spadei şi o alta înfiptă în cingătoare, pasărea neagră încă nu-l băga în seamă, aşa se părea, Leif simţise totuşi sfredelirea unor priviri aruncate de ochii acelui popă care acum asculta o lungă povestire a tânărului. Căpetenia drakkarului rămas pe colţii de stâncă mai văzuse asemenea oameni. Fie cu prilejul năvălirilor, fie chiar în patria lui; apăruseră în ultimii ani asemenea oameni îmbrăcaţi în haine negre, fără podoabe, purtând cu ei însemnul credinţei lor şi dorinţa de a câştiga cât mai mulţi adepţi. Numai că treaba asta era grea, nimeni nu vedea de ce ar schimba vechii zei cu un altul nou, rătăcirile acelor păsări negre deci se vădeau fără prea mare câştig şi unii nimeriseră pe pământurile unor jarli, cărora puţin le păsa de vorbele

semănate în vânt; i-au prins şi i-au vândut la târgurile de sclavi, era mai de cuviinţă să-ţi câştigi prânzul muncind decât vorbind într-una şi tulburâind minţile muierilor, mai slabe şi mai îngăduitoare.

De la o vreme băgă de seamă că cei doi vorbeau despre el, era îndeajuns, ridică mâna să-i oprească. Ochii păsării de pradă s-au aţintit atunci asupra lui, fără şovăire şi alunecări furişe, auzi şi o voce care numai a celui ce stârnise ninsoarea florilor putea fi, uimirea lui Leif era fără măsură şi cu greu reuşi să nu şi-o dezvăluie, i se vorbea în graiul de acasă.

— Am auzit totul, Leif. Am înţeles şi faptul că ai intrat aici ca oaspe, vei fi primit cum se primesc oaspeţii de seamă, mai ales că în curând vor sosi şi alţii.

Vorbirea omului în negru nu era fără cusur, dar nu-i era greu să-l urmărească; auzind ultimele cuvinte Leif coborî mâna ridicată înainte pentru curmarea sfatului din faţa sa şi prinse puternic mânerul spadei, privind în jur.

— Gregory mi-a povestit cu amănunţime despre tine şi oamenii tăi care aşteaptă dincolo de ziduri.

— Pot să-i chem acum, am destui luptători ca să vă nimicesc, iar tânărul ăsta cred că vorbeşte prea multe, răspunse Leif mânios şi mâna stângă începu să caute cornul pentru a-i da semn lui Rolf. O mână uscată, gheară de pasăre, îl cuprinse de încheietura pumnului şi un râs subţire, chicotit, îi răsună în urechi.

— Nu te pripi, Leif, nu poţi face asta. Se îndreaptă spre noi suita unui duce, stăpânul acestor pământuri. Are războinici mai numeroşi decât ai tu, zidurile noastre sunt groase şi e greu de străpuns poarta pe care ai intrat. Chiar de aţi reuşi, vă vor prinde repede.

Râsul i se domolise şi glasul se încălzise puţin. Continuă:

— Nici nu aveţi unde fugi. Corabia voastră a pierit, oamenii sunt vlăguiţi de încercări şi chinuiţi de îndoieli. Nu poţi, deci...

— Atunci spune ce doreşti de la mine, de la noi, îi reteză Leif cuvântarea.

— Iarăşi te pripeşti! Gregory mi-a spus că eşti o căpetenie iscusită, te-a văzut luptând şi luând hotărâri înţelepte. Ai ucis în luptă cinstită pe unchiul său, care îl scosese pe mare, în schimb, lui i-ai salvat viaţa. Soarta îi era primejduită pe altă corabie. El spune că sunteţi prieteni, deşi încă nu vă puteţi înţelege prin vorbă. Eu am fost pe meleagurile voastre şi o să mai merg, vom duce cuvântul Domnului. Cu ocrotirea lui...

— Asta-i zeul vostru, cum vă ocroteşte lăcaşurile când năvălim noi? Înseamnă că are puteri slabe.

Un zâmbet de îngăduinţă lumină ochii rotunzi.

— O să avem timp să mai vorbim despre asta. Timpul se scurge prea repede şi stăpânul şi binefăcătorul acestor pământuri soseşte. Te voi înfăţişa când va voi el să te vadă. Caută războinici şi se va bucura dacă intraţi în slujba lui. Eu şi Gregory îi vom spune ce trebuie. N-aveţi de ales.

— Să mă sfătuiesc cu oamenii, spuse Leif.

— E drept aşa, vă faceţi tabăra unde sunt ei acum. Gregory te va însoţi şi eu voi trimite merinde proaspete, vin şi alte lucruri de trebuinţă. La ceasul potrivit te voi chema. Acum vă conduc.

Porniră toţi trei, în urma lor florile îşi ningeau albele petale, pasărea neagră avea un zâmbet de mulţumire pe faţă, Leif era îngândurat, Gregory păşea cu inima uşoară, întâlnirea a decurs mai bine decât se

aşteptase. Trecând prin faţa bisericii, popa cel negru şi Gregory făcură gesturi largi cu mâna dreaptă, ţinând trei degete alipite. Leif cercetă curios clădirea şi privirea i se opri pe semnele de piatră aşezate deasupra intrării.

— Ce spun semnele acelea, îl întrebă el pe preotul căruia îi dispăruse zâmbetul, înţeleg doar runele, astea sunt în limba voastră?

— Nu sunt în limba noastră, e o limbă ce o folosim la slujbele din sfântul lăcaş, ocoli răspunsul acela şi îşi îndreptă privirile în altă parte. Îţi plac florile noastre şi pacea pogorâtă peste ele? întrebă la rândul său.

Leif se oprise, depărtase picioarele, căutând un sprijin de nădejde în prundişul de sub tălpi, la fel ca în puntea drakkarului, răsturnase capul pe spate privind în sus, „nu mi-ai răspuns”, a spus şi trăgând spada desena în aer, cu vârful lamei de oţel, conturul fiecărui semn de piatră, „nu mi-ai răspuns şi vreau să ştiu asta acum”, se încăpăţâna el.

Gregory îl bătu uşurel pe spate, privirile păsării de pradă alunecau pe lângă el, „lasă-l”, a spus, „o să-i citesc”. Oţelul scânteia în soare tăind litere în aerul cald, literele gravate acolo sus, litere reci, întunecate, moarte, rămase în umbră,

— *A furor normannorum libera nos, Domine!* răsună vocea aproape cântată a monahului, sunt cuvinte dintr-o rugăciune.

Leif continua să-l privească întrebător, scânteierea oţelului sporea, vârful ascuţit nu se mai mişca, aştepta clipa străpungerii.

— Şi mântuieşte-ne pe noi de mânia normanzilor, Doamne! şopti abia suflând vocea care înainte cânta.

Acum era rândul lui Leif să râdă, şi râdea slobod,

uitând unde şi în ce împrejurări se află, tulburând pacea locului.

— Aşadar e vorba de zeul vostru. Şi de teama voastră faţă de noi. Aţi scris-o pe ziduri teama, ca să vadă şi el. Ţi-am mai spus, nu poate să vă ocrotească, e slab când furia bărbaţilor de la noi se dezlănţuie ca furtuna mării.

Spada şi-a reluat locul în teacă, râsul lui s-a potolit, „mergem!”, a spus şi a plecat primul. Monahul îl urmă ţinând capul plecat, Gregory rămas să mai privească îşi luă seama şi alergă după ei, nedumerit.

În poartă Leif se adresă monahului:

— Nu ştiu ce rang porţi aici, mă încred în tine şi va fi aşa precum am vorbit. Aştept oamenii cu merindele şi chemarea ta să mă întâlnesc cu stăpânul vostru. Nu ne vom mişca până atunci, dar ţine seamă de cele spuse în litere de piatră!

Gregory se ţinea greu de el, îl auzea vorbind singur, şi singur părea căpetenia cu coif argintiu şi plete lungi, aurii, chiar şi între războinicii lui ieşiţi în cale, să-l întâmpine, îngrijaţi de lunga şedere dincolo de ziduri.

Leif cercetă valea unde trebuiau să aştepte, puţine vorbe schimbă cu Rolf şi toate pe ton de poruncă, împărţi oamenii în mai multe cete, arcaşii ocupau deschiderea spre mănăstire, ascunşi în tufele dese, în preajma lor au fost aprinse focuri mici, abia mocnind, la nevoie dădeau foc vârfurilor de săgeată, în spatele lor stătea o ceată cu lăncile la îndemână, un pâlc a fost trimis pe culmea lină din dreapta, un altul pe înălţimea din stânga, pădurea era rară acolo, dar oamenii se topiseră parcă în grosimea trunchiurilor, dacă va avea loc o luptă, vrăjmaşii vor fi uluiţi văzând pădurea aceea pornind spre ei, prăvălindu-se în valea îngustă, străji

vegheau în spate pentru a da semn la primejdia învăluirii taberei, Leif era peste tot şi mişcarea asta îi făcea bine. Dacă ar fi aşteptat zăcând în iarba aspră, o mulţime de gânduri l-ar fi năpădit, aşa avea de luptat doar cu începuturi de gânduri şi cioburi de imagini îi jucau în faţa ochilor: furtuna, coborârea pe ţărmul străin, pacea din locul unde se ningeau florile albe, lăcaşul lor de închinăciune, vorbele săpate în piatră; la urma urmei cu ce erau ei mai buni? râsese atunci la auzul celor spuse şoptit de omul-pasăre-neagră, şi dânşii au jertfit ţapi şi ofrande bogate s-au adus pentru izbândirea unui drum spre casă, iată unde au ajuns, nu, nu era vreme de gândit la puterea zeilor, ai lor sau ai altora, norocul era lucrul cel mai bun din toate şi braţul lor trebuia să-l facă să vină înapoi, braţul mânuind arcul, şi lancea, şi spada, izbind cu securea şi apărând cu scutul şi limpezimea de minte, „dacă n-ar fi soarele ăsta care mă orbeşte aş gândi mai limpede”, a mormăit, şi atunci şi-a dat seama că Gregory îl urmase peste tot şi că mormăielile lui îl mirau şi poate îl speriau.

— Să vedem în ce ne-ai băgat, îi spuse, ce te holbezi aşa la mine?, ne pomeniţi numele şi în rugăciuni, ar trebui să ne cunoaşteţi mai bine. Iată, acum ne vedeţi cum arătăm şi vom fi şi mai frumoşi dacă o să ne batem cu războinicii voştri.

Dinspre mănăstire soseau trei oameni fluturându-şi hainele lungi şi negre, „lăsaţi-i să treacă până la mine şi nu vă arătaţi din locurile unde sunteţi ascunşi”, strigă Leif, „deşi se pare că neghiobul ăsta a spus câţi suntem”, mormăi din nou pentru sine şi imediat se mustră, o lumină străbătuse prin încâlceala începuturilor de gânduri, omul pasăre-neagră îi tot

dăduse cu pierderea corăbiei, deci tânărul nu i-a spus totul, drakkarul putea fi dres odată, locul unde se izbise de stânci era bine ascuns, le-a lăsat deci o putinţă de întoarcere, îi zâmbi lui Gregory din senin şi ieşi în întâmpinarea trimişilor, să-i cerceteze. Primele promisiuni fuseseră împlinite, popii negri sau ce erau osteniseră sub greutatea unor coşuri uriaşe, gâfâiau, se uitau speriaţi în jurul lor, şi-au pus povara jos şi au plecat ca mânaţi de vânt.

Leif a cântărit din priviri cele aflate în coşuri, a făcut semn spre Gregory, „crezi că ne înşală?, dacă au pus ceva în mâncare şi băutură, îi cunoşti mai bine ca mine, gustă dacă sunt trimise cu gând curat” şi îl îmbie prin gesturi să înceapă primul. Gregory a înţeles şi a zâmbit clătinând dojenitor capul, s-a apropiat şi a gustat din merindele aduse, a desfăcut un clondir, trăgând o duşcă zdravănă. „Trebuia să te folosesc pe tine”, mormăi Leif şi îi zâmbi din nou. Rolf fu însărcinat cu împărţirea merindelor la oamenii răspândiţi în vale, băutura va fi gustată mai târziu, a spus căpetenia; atunci văzduhul s-a umplut de larmă, trâmbiţe răsunau puternic, tropăit de cai şi zăngănit de arme venea dinspre mănăstire, pe porţile larg deschise intra alaiul nobilului, „n-a minţit omul-pasăre-neagră, sunt mai mulţi decât noi, au cai buni şi arme din belşug”, a spus Leif. Chemă la iuţeală câţiva arcaşi, în faţa tufelor unde erau ascunşi ei vor săpa cu vârfuri de lance, cu securi şi cu mâinile lor dacă nu găsesc ceva mai folositor, nişte gropi, sub crengile ce le vor acoperi trebuiau înfipte ţepuşe ascuţite.

Oamenii lucrau încă la gropi când pe poarta mănăstirii ieşi, îndreptându-se spre ei, monahul care le ştia graiul. Leif numi cinci bărbaţi vrednici şi îi ieşi în

întâmpinare, treburile taberei urmau să fie conduse de cel mai vârstnic dintre rămaşi, pe Rolf îl socoti necesar la cele ce urmau. S-au întâlnit la jumătatea drumului, „nobilul stăpân al ţinutului pe care călcaţi doreşte să i te înfăţişezi”, spuse monahul, „acum e la ospăţ, în sala aceea se intră fără arme”.

— Eu doresc să vorbesc cu el, de aceea vin şi află că oamenii ca noi nu desprind săbiile în nicio împrejurare. Voi fi însoţit de ei şi la intrare lăsăm lăncile şi securile, dar spune-i că de spade nu ne despărţim şi că nădăjduiesc să nu fie nevoie să ajungem până acolo încât să le scoatem din teacă, a zis Leif.

Curtea pustie pe care o văzuse prima oară era plină acum de oameni înarmaţi, privirile lor curioase îi cercetau; au pătruns apoi într-o altă curte, mai liniştită, au străbătut un lung coridor cu stâlpi purtând flori de piatră, lângă fiecare stâlp stătea câte un războinic, stană, neclintit ca şi stâlpii aceia, „oamenii de încredere”, îşi spuse Leif. Au aşteptat în faţa unei uşi înalte din lemn, monahul se topise dincolo de ea, apoi s-a ivit din nou, canaturile s-au dat larg la perete, micul grup a intrat. Prin ferestrele înalte pătrundea multă lumină, mai erau numeroase lumânări arzând în sfeşnice aurite, o masă lungă era aşezată spre peretele cel mai îndepărtat, alte două porneau de la ea de-a lungul pereţilor laterali, rămânea un mare spaţiu gol prin care Leif trebuia să se apropie şi o făcu înălţând mândru capul, păşind cu aceiaşi paşi siguri şi mari, monahul îl urma, în stânga sa, umbră neagră, larma veselă de ospăţ s-a ostoit la ivirea lor, câinii care aşteptau resturile bunătăţilor de pe masă mârâiau a oameni străini, „la mijlocul mesei” şopti umbra neagră şi dispăru de lângă el, paşii lui Leif îl depărtaseră de

oamenii lui, se simţea uşor stingherit, văzuse ospeţe la jarlii lor unde l-a dus Kolbjörn, dar acesta întrecea ceea ce ştia el. Iată că monahul se aşeză pe scaunul liber din stânga nobilului, „aşadar are un rang mare aici în mănăstire”, în dreapta celui cu care urma să vorbească şedea o femeie bogat împodobită, „de bună seamă nevasta lui”, gândi Leif, apoi se opri şi-l privi drept în ochi, aşa cum era învăţat să privească pe oricine, cu atât mai mult pe un om de care era legată pentru o vreme soarta lui şi a celorlalţi. „Vom vedea cât de lungă poate fi vremea asta”, îşi mai spuse şi salută cu o înclinare a capului, atât era îndeajuns, doar era căpetenia unui drakkar.

Ducele începu să vorbească, cuvintele ieşeau şuvoi iar monahul le asculta ţinând respectuos capul plecat înspre el şi din când în când îi tălmăcea lui Leif.

— Spune că te ţii cam mândru, dar îi place..., a fost nemulţumit că n-aţi lăsat şi spadele afară..., acum te pofteşte la masa asta, se vor aduce jilţuri pentru tine şi Gregory..., el îşi va depăna povestea, întâi..., apoi ducele îţi va propune să intri cu oamenii tăi în slujba lui..., cei care te-au însoţit vor fi aşezaţi la mesele mici şi ospătaţi cum se cuvine...

Slujitorii au adus jilţurile pomenite, Leif s-a aşezat, „dar, în numele Domnului, scoate-ţi odată coiful acela”, şuieră monahul. Fără coif, pletele lui Leif adunau lumina în ele. Ducele, după ce îndemnă mesenii să-şi reia plăcutele îndeletniciri, îi făcu semn lui Gregory, care înşiră o poveste lungă, arătând uneori spre Leif. Ducele dădea gânditor din cap, apoi îl opri cu un gest şi privindu-l pe Leif îi vorbi, monahul abia pridideа cu tălmăcirea:

— Aţi fost duşmani întotdeauna de temut pentru noi

ce stăpânim pământurile coastei..., ne-aţi prilejuit îndeajunse necazuri..., în larg aţi răpit trei corăbii de ale noastre, s-ar cuveni să vă pedepsim pentru asta...

Leif vorbi liniştit, aşa cum făcea la sfatul căpeteniilor; se obişnuise cu bogăţia de lumină, de culori şi de podoabe.

— Am fost chemat pentru o înţelegere, nu pentru o judecată. Oamenii mei de afară ţin încă o armă în mână şi noi înşine, cei intraţi aici, avem o spadă grea la brâu. Vreau să aud despre ce înţelegere e vorba.

— Eşti mai semeţ decât credeam, tălmăci monahul, îţi preţuiesc însă bărbăţia de luptător de care mi-a vorbit tânărul salvat de tine, cu sau fără voie. El mi-a vorbit şi despre felul cum ştii să stăpâneşti oamenii şi să-i conduci. Am într-adevăr nevoie de războinici buni şi voi sunteţi dintre cei mai buni. Ne învoim pentru preţul care îl cereţi şi timpul cât vreţi să staţi în slujba mea.

— Nu vreau să-mi amestec oamenii cu alţii.

— Fireşte, vă voi da ceea ce doriţi separat, veţi fi garda mea şi numai a mea. Ştiu că eşti fiu de căpetenie şi tu însuţi o să ajungi poate mai departe ca tatăl tău care a plecat...

— Se va întoarce şi tare aş vrea să-ţi văd războinicii în faţa năvalei noastre, l-a întrerupt Leif.

— Să nu vorbim despre asta acum. Mai bine să ridicăm o cupă cu vinul de neasemuit din pivniţele sfinţiei-sale care se străduieşte atât, ca să ne înţelegem. Beau pentru vitejia voastră.

Oamenii lui Leif, văzându-l că bea cu stăpânul locurilor, deşertară şi ei cupele, apoi au golit încă un rând şi încă unul, vin se dovedea a fi din belşug iar bucatele răspândeau arome îmbietoare. Sfiala lor a

dispărut şi s-au aşternut pe ospăţ, avea grijă Leif ce să hotărască. Acesta îşi rotile privirile peste feţele mesenilor, voia bună îi cuprinsese pe toţi, se opri o clipă şi aproape tresări, privirile lui s-au pierdut într-un albastru adânc, doi ochi, cu albastru de fiord în ei, îi opriră rotirea cercetătoare, cununa cosiţelor aurii a fetei semăna cu aurul topit în pletele lui şi el plecă întâia oară privirea în pământ.

Ducele zâmbind îi spuse cu voce tare omului în negru cu faţa albă şi cioc de pasăre, care se grăbi să tălmăcească

— Voi normanzii ştiţi să descoperiţi cu iuţeală cele mai frumoase comori. Aştepta să o vezi şi să tresari, e oarecum din neamul vostru..., povestea ei e încurcată,... oricum, o cheamă Astrid.

— N-ai tălmăcit tot, ţi s-au spus mai multe, spuse răguşit Leif.

— Bine, îţi spun. Tatăl ei era căpetenia unei aşezări de normanzi din Irlanda. Erau veniţi din ţara danilor. Au fost de mult nişte lupte, ea se află de mică la curtea mărinimosului nostru sprijinitor...

— A fost răpită, spuse şi mai răguşit Leif.'

— Nu te înfierbânta, lucrurile s-au petrecut, ţi-am zis, demult, ea a fost crescută după legile noastre şi în credinţa noastră, singura cea adevărată...

— Nu despre asta te-am întrebat...

— Poate şi voi o să...

— Mai bine să vorbim despre lucrurile care ne-au adus aici. Spune acestei căpetenii că mă învoiesc să intru cu oamenii mei între războinicii pe care-i are, pe timp de un an. După aceea suntem liberi să facem ce dorim. Cât despre plată, o să vorbim după ce se petrec câteva zile şi nopţi. Vreau să mă dumiresc ce câştig

putem avea de la el. Mai spune-i că dacă vor fi lupte, armele celor pe care îi doborâm sunt ale noastre şi nu intră la socoteală.

Ducele păru mulţumit, chiar foarte mulţumit de învoială, ridică în mai multe rânduri cupa cu băutura ce lăsa un văl ca de abur pe minţile mesenilor, dobândise nişte războinici straşnici, o să le arate acum vecinilor, şi toate astea pe cale paşnică, cine ştie la ce s-ar fi putut ajunge, cu luptele, spuse, să n-aibă nicio teamă, vor avea parte de ele şi, din partea lui, puteau aduna un munte de arme, cu cât era mai înalt muntele cu atât va fi mai deplină victoria. Între mese au trecut cântăreţi şi pitici întru înveselirea şi mai mare a suitei gălăgioase. Ducele preveni cu glas mare pe soţii aflători acolo că doamnele lor îl cam fură cu ochiul pe chipeşul Leif, asta stârni şoapte şi ameninţări glumeţe. Leif întâlni iarăşi privirea Astridei, i se păru că faţa ei prinde culoarea unui zâmbet şi îşi plecă din nou ochii în pământ. O ciudată moleşeală îl cuprinse, se gândi la vinul băut, berea lor aspră era mai potrivită şi deodată simţi săgetarea durerii în umărul stâng, mai sfredelitoare ca înainte, ameţindu-l, îşi duse mâna dreaptă la locul rănit şi se sprijini, palid, cu fruntea năpădită de sudoarea rece, de marginea mesei. Îl scuturau când fiori calzi, când reci, masa şi chipurile ce pluteau deasupra ei se rotiră în aer, totul se învălmăşea, auzi strigătul nobilului chemând pe cineva şi ţipete ascuţite de femei. Apoi un val de întuneric îl năpădi.

....

Când se trezi dintr-un lung somn, se afla întins în aşternut moale, încăperea era luminată blând de razele firave care pătrundeau printr-o ferestruică

acoperită cu văluri ce împiedicau să intre întreaga lumină, şi lumina aceea totuşi, pătrunsă în odaie, lucea în părul auriu al Astridei. Stătea în picioare la căpătâiul lui, în mâini ţinea o floare albă, „am dus flori la biserică, ţi-am adus şi ţie un trandafir alb, ştiam că astăzi o să te trezeşti din somnul greu în care ai căzut”, a spus. Glasul suna cristalin, ca apa unui izvor venind din munte când se topesc zăpezile.

— Cât timp am zăcut aici? întrebă Leif.

— S-au scurs cinci zile de la ospăţ, rana ţi s-a vindecat aproape, încă o zi şi poţi ieşi la oamenii tăi care te aşteaptă. Ai fost văzut de tămăduitori buni şi când încă mai puteau avea putere leacurile. Altfel... altfel rămâneai fără braţ..., spuse cu un suspin fata.

„Asta înseamnă că a mai fost aici, ştie tot ce s-a petrecut”, căldura ciudată simţită la ospăţ îl cuprinse iar, acum nu mai avea de ce să se teamă în privinţa rănii, ar fi dorit să găsească un cuvânt potrivit, nu putu rosti decât:

— Am zăcut destul. Vreau să ies de aici - şi încercă să se salte din aşternuturile prea moi, faţa i se albi de efort şi ameţi cu adevărat când simţi braţul Astridei sprijinindu-l, o clipă obrazul ei fusese lângă al lui, strânse tare fălcile şi mâinile i se încleştară în marginile de lemn ale patului, ameţeala trecu, obrazul fetei era departe.

— Dacă doreşti cu tot dinadinsul să ieşi, te voi ajuta să ajungi în grădina de unde am adus floarea.

După un drum în care el simţea că pluteşte, atât de fără greutate îi părea trupul, au ajuns într-un loc bine cunoscut lui, acel loc de pace unde vorbise cu omul-pasăre-neagră. Se sprijinea cât mai uşor cu putinţă de braţul Astridei, cealaltă mână folosea ca proptă spada

pe care o găsise la căpătâi.

S-au oprit lângă o fântână care îşi aduna apele într-un rotund brâu de piatră, chipul lui tras de boală răsări în oglinda rotundă alături de cel al fetei, în spatele lor se legănau florile albe şi ningea bogat cu alb peste ei, peste ochiul de apă în care se topise o bucată de cer, ninsoarea părea nefirească, fiindcă fulgii mari veneau din adânc, un nor întunecă o clipă soarele şi şterse imaginea aceea sau o fură ducând-o cu el.

V. Zăpadă roşie

Ar putea începe cu inspectarea podului. Desigur, aşa este logic; coborând apoi din etaj în etaj ar lăsa în urmă încăperile controlate, asigurându-se că niciun intrus nu se află acolo, că toate sunt în ordine, că nu au pătruns porumbeii prin ferestrele podului (păsările acestea fac cumplit de multă murdărie), că în birouri nu s-au lăsat lumini aprinse sau, ferească sfântul, vreun funcţionar distrat a uitat o ţigară nestinsă, că robinetele sunt închise - asta ar mai lipsi, să reclame cineva că după sosirea sa la serviciu a trebuit să se descalţe pentru a ajunge la masa de lucru încărcată de preţioase hârtii, oamenii sunt dispuşi să exagereze, şeful cel mare însă l-ar crede pe reclamant şi el, paznicul de noapte, ar fi pur şi simplu zburat pe uşă, concediat, fără să-i socotească nimeni anii de slujbă conştiincioasă...

..."balonul are o traiectorie cu totul şi cu totul curioasă, dragi ascultători, aceasta a fost o adevărată foglia secca, portarul plonjează, zidul a fost inutil, plonjonul zadarnic, dar balonul loveşte bara din dreapta şi ricoşează în terenul de joc, din nou..."

Să înceapă cu parterul ar fi stupid. Nu se poate baza pe raportul făcut de cel pe care l-a schimbat, trebuie să verifice cu ochii lui totul. Paznicul care a ieşit din tura de după-amiază ar putea fi superficial, departe de el gândul de a-i face imputări nedrepte, asta nu, dar omul acela s-o fi grăbit, preocupat de ceva, poate că îi

naşte nevasta, ori se gândeşte la datoriile pe care le are; haida-de!, asta ar fi cu adevărat grav, un paznic la o asemenea instituţie şi care să aibă astfel de probleme ar putea fi tentat să facă vreo nerozie, sau e un vicios, jocuri de noroc, alergări de cai ori cine ştie ce pacoste, nu, hotărât, trebuie să fie corect cu un camarad şi nu să-i caute cu dinadinsul presupuse vinovăţii; oricum, el îşi va face rondul prin imensa clădire.

Deci dacă va începe cu parterul, ar săvârşi o greşeală. Până să ajungă sus, trece destul timp, suficient ca nişte răufăcători să pătrundă la parter. Şi ei ar opera nestingheriţi, în linişte, până ce el coboară nu mai rămâne nicio urmă a unei prezenţe străine. Abia mai târziu s-ar descoperi asta. S-ar descoperi ce? Nu e prea lămurit asupra lucrurilor de valoare din instituţie, treaba lui e alta, nu să cunoască rostul activităţii sutelor de oameni ce lucrează ziua acolo. Cei care sosesc în zori şi pleacă la amiază. Îi întâlneşte doar când iese el din tura de noapte. Grangurii sosesc cu maşini elegante, şoferii opresc în faţa monumentalelor trepte, sar de la volan, se grăbesc să deschidă portiera din spate şi importantele personaje coboară, aruncă o privire în jur, se uită în sus apoi, spre cer, ca şi cum ar vrea să socotească ce fel de vreme va fi în ziua aceea, uite, asta n-o poate înţelege, de ce, de ce se uită la cer, când ei îşi vor petrece o groază de ore între pereţii de beton şi sticlă, în sfârşit, nici asta nu este treaba lui, aceia intră ignorând salutul portarului. Sosesc cei cu maşinile lor, pentru ei e ceva mai complicat, e important să prindă un bun loc de parcare, la intrarea lor portarul e ceva mai degajat. Sosesc bineînţeles şi ceilalţi, cei mulţi, revărsaţi din

autobuze, tramvaie sau sosiţi pe jos, se scurg în lungi şiruri prin faţa portarului indiferent. Ei bine, toţi aceşti oameni lucrează cu hârtii, mii de coli împodobite cu însemne misterioase pentru el, paznicul. De vreme ce atâta lume se adună acolo pentru a scrie, citi, cerceta, parafa, anula, cataloga şi cine ştie ce se mai poate face cu acele hârtii, înseamnă că ele sunt preţioase. Aşa că asta este! S-ar putea descoperi că a dispărut o hârtie...

...”stimaţi ascultători, s-au scurs douăzeci de minute din prima repriză şi pe teren nu se întâmplă nimic deosebit, echipa locală combină prea mult, pase sterile, nicio acţiune periculoasă la poarta echipei oaspe ce practică un joc de aşteptare, iată acum portarul...”

Este un adevărat avantaj că de subsol nu trebuie să se preocupe. Acolo sunt uşi masive de metal, ele se încuie când pleacă salariaţii instituţiei, nu are rost să încălzeşti încăperile unei clădiri goale. Pentru un singur om e suficientă căldura care a rămas din timpul zilei. La subsol, deci, se află instalaţiile de încălzit, care de altfel funcţionează o foarte scurtă perioadă dintr-un an, pentru simplul motiv că nu este nevoie de ele. Zilele reci sunt atât de puţine şi nu ninge niciodată. S-ar putea chiar renunţa la instalaţiile acelea, dar patronii sunt prea mândri de ele, instituţia lor se cuvine să aibă de toate, numai lui i se par absolut inutile. Deşi a venit de mult timp în oraşul aflat pe coastă, un ţărm unde nu ninge, nu se poate obişnui cu lumina prea puternică şi grea a zilei şi cu acea căldură care îl toropeşte, îi adoarme simţurile şi îi incâlceşte gândurile; de aceea a şi preferat o slujbă de noapte. Îşi amintea că a sosit cu o scrisoare de reeomandaţie la el, părăsise un alt port,

mult mai mic, dar acolo cunoştea o mulţime de oameni, scrisoarea o rătăcise, feţele oamenilor ce-i cunoscuse se pierdeau topindu-se în căldură, numai numele unui prieten, Brain, nu-l uita, prietenia aceea pe care o socotea, într-un fel, singura lui bogăţie.

Aşadar e mai bine în felul ăsta, începând inspecţia sa nocturnă de sus. Tot ce a rămas în urmă e în siguranţă. Cei care ar încerca să urce l-ar întâlni. Şi el este pregătit, ştie ce are de făcut. Butoanele de alarmă, lanterna, pistolul şi mai ales sângele rece. Ar mai fi de adăugat că lui nu i-a fost teamă niciodată. Acestea erau armele lui. Cu primele s-a obişnuit mai greu. Mai cu seamă butoanele de alarmă i-au dat bătaie de cap. Erau împrăştiate peste tot, bine mascate, i s-a întâmplat să declanşeze o alarmă falsă călcând pe un astfel de buton şi cel mai apropiat post de poliţie a intrat în alertă. Sosiseră e drept cu puţină întârziere, dacă îşi aducea bine aminte, cu acea ocazie au fost arestaţi trei indivizi suspecţi, trei vagabonzi care căutau loc de înnoptat în piaţa din faţa impunătoarei clădiri (aşa că echipa de poliţişti s-a întors la post încântată, iar el învăţase să fie mai atent pe unde calcă). Lanterna care proiecta un puternic fascicol luminos putea fi la fel de bine folosită pe mare, ar fi călăuzit pe cei rătăciţi şi el fusese fascinat de puterea ei, o ţinea mereu aprinsă şi bateriile se consumau repede (asta i-a atras îndreptăţite reproşuri). Cât despre pistol, îl socotise din capul locului nevrednic pentru un bărbat - era prea simplu totul; apeşi pe un trăgaci şi gata, ai încheiat socotelile cu oricine. Învăţase să-l mânuâască cu rapiditate, era totuşi util în meseria lor, fiindcă şi alţii puteau avea anumite socoteli de încheiat folosind arme

asemănătoare. Restul n-a fost necesar să-l înveţe.

Deci era pregătit şi acţiona pe un teren bine cunoscut, se putea orienta şi în beznă.

În ziarele de dimineaţă sunt anunţate mereu noi spargeri. Vai de paznicii amărâţi! Unii erau împuşcaţi de răufăcători, alţii erau bănuiţi de complicitate şi arestaţi, peste orice însă, rămânea ruşinea, marea şi cumplita ruşine a neîndeplinirii datoriei.

N-ar vrea să provoace soarta, dar până acum avusese noroc, şi el socotea că acesta e cel mai bun lucru dintre toate. Atâta vreme cât nu-l părăsea, fie că nu îndrăznea nimeni să pătrundă acolo, fie că ar fi ştiut el să se descurce. De fapt, în cazul acesta, îi rămânea lui să-şi facă norocul. Cât era noaptea de lungă, rămânea treaz şi îşi termina rondul, apoi aştepta. În primele nopţi i se mai întâmpla să adoarmă instalat într-unul din comodele fotolii aşezate în holul spaţios de la parter. Avea visuri ciudate, cu ninsori dureros de îndeaproape cunoscute cândva şi încă mai dureros îndepărtate de când ajunsese pe tărâmul acesta cu anotimpuri răsturnate, cu ierni fără zăpadă şi veri bântuite de furtuni, visa fiorduri cu ape limpezi şi adânci şi cu năluci prelungi plutind pe apele acelea şi se visa pe el, încleştat în luptă cu altfel de duşmani decât cei pe care îi putea aduce noaptea aici şi mai cu seamă cu altfel de arme, încleştări între bărbaţi care stăteau faţă în faţă, numai că totul se învăluia într-o ninsoare deasă ce îi albea visul, ştergând contururi şi culori ce ar fi putut să-i spună ceva. Acum visa cu ochii deschişi, străduindu-se să aleagă ceva din umbrele care alunecau pe întinderile nesfârşite, piereau şi ele înainte de a le recunoaşte şi renunţa; în zori uita complet de visurile albe, lumina puternică a soarelui

din Sud i le topea, apoi venea căldura.

Când iese din clădirea aceea mare, porneşte încet spre casă, nu are de ce să se grăbească, uneori se abate prin port şi priveşte ceasuri în şir vapoarele, s-ar putea crede că aşteaptă o ambarcaţiune anume, privirile lui caută mai ales spre vasele care intră în port. De fapt e mult spus că pleacă spre casă, pensiunea la care locuieşte nu poate fi numită tocmai aşa, are acolo o cameră pentru care plăteşte o chirie modestă, doamna Maria îl cunoaşte acum bine şi dacă e strâmtorat cu banii, nu-l zoreşte cu chiria, oricum o cameră pentru un om singur e deajuns, chiar dacă nu este ceea ce s-ar numi casa lui. El e singur aici, fără prieteni care să i se alăture sau el să li se alăture lor. Patronul cel mare, domnul T., ceilalţi granguri nici nu ştiu că numele său este Olaf. E paznicul de noapte şi atât. Dintre toţi oamenii aceia care învârtesc preţioasele hârtii îl cunosc foarte puţini, şi lui puţin îi pasă de asta. N-ar avea nimic de câştigat dacă l-ar cunoaşte după nume mai mulţi, ar fi necesare saluturi ceva mai numeroase şi gata, hârtiile lor îi împiedicau să vadă ceva şi dincolo de ele...

,,...ne apropiem de sfârşitul primei reprize, jocul celor două echipe e din ce în ce mai anost, poate că jucătorii îşi păstrează forţele pentru a doua parte a...”

Aşadar trebuie să înceapă cu podul. Întâi verificarea ferestruicilor. O parte din ele dau spre port. Poate aştepta ceva mai mult în faţa uneia şi privi portul. Uneori surprinde îndepărtatele lumini ale vreunui vas aflat în larg. Atunci este tentat să aprindă lanterna lui şi să trimită puternicele raze în noapte. Poate că e un vas care vine din Nord. De cele mai multe ori marea e pustie, nu se zăreşte nicio lumină şi el nu poate

exagera cu statul acolo. Închide ferestruica şi abia atunci aprinde lanterna, luminând colţurile cele mai îndepărtate şi întunecate. E un pod mare şi gol. Fără niciun rost. De vreme ce există însă trebuie controlat.

Apoi coboară şi ia la rând birourile înşirate în lungul culoarului de la etajul acela. Aprinde lumina, priveşte în jur, ştie dacă ceva nu este în ordine, mai mult simte decât poate controla minuţios, după criterii exacte, de unde naiba însă poate şti dacă şi blestematele acelea de hârtii sunt la locul lor, apreciază lucrurile în mare şi cele cu înţeles pentru el, stinge lumina, iese pe coridor, face paşii care îl despart de următoarea uşă, intră, aprinde lumina, priveşte în jur, apasă pe comutator, lumina se stinge, iese şi aşa mai departe. Aici lanterna nu-i este de niciun folos. Eventual în cazul unui scurtcircuit. În pod e altceva, nu există instalaţie electrică, la ce bun să luminezi un pod mare şi gol. Termină un culoar fără să uite oficiile. Stinge lumina de pe culoarul terminat şi coboară cu un etaj. Acolo o ia de la capăt.

Se gândeşte că de pe stradă se vede un spectacol destul de interesant. Ar putea să i se urmărească drumul de acolo, de jos. O fereastră, lumină, întuneric. Apoi fereastra următoare. Dacă individul de jos ar avea spirit de observaţie, ar măsura timpul dintre iluminarea ferestrelor. El, Olaf, stă un număr egal de minute în fiecare birou. Sau aproape egal. Undeva se iveşte câte o uşoară întârziere. Dar cu o oarecare aproximaţie, un calcul ar stabili în cât timp va ajunge la capătul culoarului. Atunci întregul etaj este întunecat. Olaf şi-a terminat controlul la acel nivel.

Gândul acesta nu i-a plăcut niciodată. E foarte posibil să fie pândit de oameni cu rele intenţii.

Calculând ritmul înaintării lui, aceia ar pune în scenă o spargere de toată frumuseţea. Dar el nu este un începător în meseria asta, un tânăr s-ar putea înşela, cu el însă nu se glumeşte. Aşa că, la un anumit nivel al clădirii, altul în fiecare noapte, el dejoacă planurile eventualilor spioni. Întârzie cu bună ştiinţă în vreun birou. Sau aprinde şi stinge de câteva ori acelaşi bec. Uneori sare peste câteva birouri, se întoarce din drumul său. E sigur că sistemul e bun. Mai poate să zăbovească o vreme pe culoar şi să-şi aprindă pipa. În birouri nu-şi permite asta, numai pe culoarul întunecat, în liniştea ce-i aduce o pace blândă şi binefăcătoare. Care nu ţine mult. Simte că în aer pluteşte o ameninţare nelămurită şi îşi reia rondul. Eventual aprinde de câteva ori lanterna sa puternică şi asta derutează şi mai mult pe duşmanii lui.

Nu-i cunoaşte. N-a încercat niciodată să-şi închipuie cum ar arăta ei, ce feţe şi priviri au cei care fără îndoială că îi sunt duşmani, nu că ar avea ceva personal de împărţit cu ei, dar cum altfel să-i numească? Adversari ? Termenul ar fi prea apropiat de un joc oarecare. Şi care ar fi miza jocului? Oricum, mai mare pentru ceilalţi, el s-ar alege cu o rană de glonte sau...

„...iată că, aşa cum anticipam, jocul s-a schimbat în această jumătate a lui. Oaspeţii par hotărâţi să forţeze apărarea bine organizată până acum a gazdelor. Rapida aripă dreaptă se angajează într-o cursă spectaculoasă, centrează înalt în faţa porţii, portarul se desprinde dintr-un buchet de jucători, se ridică mult deasupra lor şi...”

S-a întrebat totuşi, de multe ori, ce ar face dacă după aprinderea luminii, într-un birou, ar descoperi un

om ascuns acolo. Sau ar auzi paşi urcând scările şi el ar aştepta, pândind în întuneric. Sau ar răsuna deodată un pocnet slab, sec, ei ar folosi de bună seamă pistoale cu surdină, de ce să facă prea mult tărăboi pentru un paznic de noapte? În ultima vreme îşi îngrijeşte cu multă atenţie pistolul, îl unge regulat, în camera lui de la pensiunea doamnei Maria, a frumoasei doamne Maria, iată un alt gând nemărturisit nimănui, cu atât mai puţin stăpânei pensiunii, deci în camera lui, după ce încuie uşa, repetă anumite mişcări pentru mânuirea lui rapidă. Foloseşte la fel de bine ambele mâini. Totdeauna a fost îndemânatic. Şi nu a pierdut un dram din agerime. Ştie să folosească şi alte feluri de arme. Un cuţit de pildă. Se poate juca cu mai multe cuţite odată, nu ştie când şi cine l-a învăţat asta, dar poate. Mai poate arunca spre o ţintă oarecare, două cuţite sau două săgeţi. Ţinta ar fi cu siguranţă atinsă. Ştie deci o mulţime de lucruri. La nevoie ar folosi mâinile goale, pumnii care lovesc ca nişte maiuri. Dar paznicii de noapte nu sunt înarmaţi cu pumnale şi cine ştie ce alt fel de arme, nu ajung să se încaiere cu răufăcătorii. O întâlnire cu ei la lumina zilei sau faţă în faţă ar fi fost ceva. În primul rând o înfruntare cinstită. Să aibă fiecare aceleaşi şanse. Numai că pe întuneric lucrurile se petrec altfel, nu le va vedea nici feţele, ei trag de la distanţă şi pe la spate, şi el nu ştie cine sunt ei, nişte duşmani sau adversari sau nişte prăpădiţi care apasă pe trăgaci, speriaţi de ceea ce fac ori de ceea ce ar dori să facă...

„...şi acest atac a fost respins, dar eforturile apărătorilor sunt tot mai mari, se pare că oboseala îşi spune cuvântul, oaspeţii nu părăsesc deloc terenul gazdelor, centrul înaintaş aleargă...”

Totuşi într-o zi are să se întâmple. Probabil că asta va fi la parter sau la primul etaj. Nu este exclus să fie luat prin surprindere. Dacă ar şti când se va petrece, dacă s-ar găsi cineva să-i spună când se va întâmpla!... N-ar renunţa la slujbă, n-ar căuta un pretext oarecare pentru ca în noaptea aceea să nu vină, ca de obicei, la serviciul său. Se cuvine să înfrunţi primejdia, chiar dacă o simţi sau o ştii în apropiere, şi dacă mai ştii că ea e şi mare. Numai că ar fi mai sigur pe el şi asta ar însemna foarte mult. Un bărbat îşi urmează soarta, dar e bine să ştie când va da lupta. Ar prefera să-i aibă în faţă. E groaznic să fii împuşcat pe la spate. Poate că norocul nu-l va părăsi de tot, tocmai atunci. De altfel ar merita, ca un fel de răsplată, favoarea de a-i vedea. A fost un paznic bun şi conştiincios. Un corect paznic de noapte. Deci măcar atunci să-i cunoască, să ştie de cine păzeşte acele stupide hârtii, căci pentru a afla de ce le păzeşte este prea târziu.

Şi ar mai fi bine dacă s-ar petrece totul spre dimineaţă. O dimineaţă albă, curată şi rece. În apropiere să se afle o fereastră care dă spre Nord. Dacă va fi lovit, ar mai găsi puterea s-o deschidă, vântul ar răbufni în culoarul lung şi încă întunecat spre îndepărtatele lui capete. Fulgi mari, grei, poate că ar năvăli aduşi de vânt, alungind întunericul şi, mai târziu, ninsoarea se va fi domolind, legănări uşoare, albe, aducând liniştea şi pacea, ecoul paşilor unor oameni care fug ar fi înăbuşit în alba ninsoare.

Şi poate că se va mai întâmpla ca tocmai atunci soarele să crească din mare şi razele lui dintâi să înroşească fulgii ce acoperă trupul unui paznic de noapte, ninsoarea îşi va undui faldurile roşii ca pânzele unei corăbii văzute, visate sau închipuite în lungile lui

nopţi.

Încă ar mai fi avut timp să se gândească la multe, să i se limpezească, în lumina roşie dar rece, acele visuri care îl urmăriseră mereu, chinuindu-l fiindcă nu aveau un sfârşit, ceţurile lăsate pe memoria lui să fie alungate de lumina aceea şi să vadă fiordul pătrunzând adânc între coastele împădurite, un loc deci în sfârşit recunoscut şi pe el recunoscându-se în tânărul înalt, cu pletele galbene acoperite de un coif argintiu, un tânăr purtându-şi cu semeţie primele arme cu adevărat ale lui, puntea de lemn troznind sub paşii lui mari şi apăsaţi, corabia lungă ce îl aştepta pentru a-l duce în prima călătorie peste ape, mulţimea lăsată pe ţărm, între ei o femeie îngrijorată şi un bătrân care stătuse mult cu pleoapele lui - aproape transparente - lipite, dezlipindu-le mai apoi şi vorbind în timp ce ochii lui limpezi şi goi priveau încă la ceea ce văzuse în locuri unde alţii nu puteau să vadă dar toţi credeau că bătrânul vedea într-adevăr ceva, vorbind deci acel bătrân alb despre degetele unor Torcătoare ce depănau un fir neînchipuit de lung, şi mai vorbind despre rodul „secerişurilor” de vară, apoi îndepărtând totul, acoperind întreaga imagine a ţărmului, şi a corăbiei, şi a bărbaţilor care dădeau semne de nerăbdare întru începerea călătoriei, poate aveau să apară doi ochi de un albastru necuprins şi o şoaptă se va auzi, numele ei fiind...

Şi zăpada se va aşterne în strat tot mai gros peste trupul său şi va fi din ce în ce mai roşie.

„...centrul înaintaş a reprimit mingea, străpunge apărarea, nimic nu-l mai poate opri, ascultaţi vacarmul tribunelor, susţinătorii oaspeţilor sunt în delir şi...”

— Domnule Olaf, domnule Olaf, e târziu, îmi trezeşti

toţi chiriaşii, pentru Dumnezeu, fă radioul acela mai încet..., hei, nu auzi, mai încet, şi deschide-mi uşa..., jocul ăla blestemat s-a terminat, lumea vrea să doarmă, nu mă sili să forţez uşa...

Doamna Maria a chemat un chiriaş în ajutor, bărbatul voinic, docher în port, şi-a proptit umărul în uşa slabă şi acum a rămas buimăcit în prag, radioul urlă în continuare, proprietăreasa îl scutură pe Olaf care e întins în patul său, şi deodată femeia îi dă drumul retrăgându-se îngrozită. Strigă „e ţeapăn” şi „repede, un doctor!”

Se adună vecinii, pătrund în cămăruţa strâmtă, se înghesuie unul în altul. Puţini ştiu ceva despre omul întins pe pat, nici numele lui nu le este cunoscut.

— De când a fost concediat, spune doamna Maria, a zăcut tot timpul. Când veneam la el să-i aduc ceva de mâncare îmi povestea despre rondul său de noapte... Era paznic la o mare instituţie. Întotdeauna începea de sus, din pod şi cobora apoi, etaj cu etaj...

— Pe naiba, spune docherul, ştiu unde a avut slujba. O magazie prăpădită de cherestea. În marginea portului vechi.

— Cum ai spus? strigă doamna Maria. Nimeni nu se gândeşte să închidă radioul, aşa că se înţeleg foarte greu.

— O magazie prăpădită, reia docherul, o baracă de scânduri. Nici nu avea pod.

— A fost un om corect, un bun paznic de noapte, spune doamna Maria.

E prea multă lume adunată acolo şi cineva deschide fereastra. La etajul de deasupra, nevasta docherului a scos pernele pe pervazul ferestrei. Pregăteşte paturile şi vrea să le aerisească, să alunge zăpuşeala strânsă în

ele în timpul zilei. Abia la ora asta târzie poate să facă asta, a plouat şi aerul pare mai împrospătat. O pernă alunecă, ea se apleacă, o prinde în ultimul moment şi trăgând-o înapoi o agaţă într-un cârlig al ferestrei, perna se spintecă şi fulgi mari răbufnesc din ea, se cern pe strada pustie.

Firma de peste drum aruncă în noapte o lumină roşie.

Ninge deci şi trotuarul sticlos se acoperă cu o ciudată zăpadă roşie.

Fulgii pătrund şi în camera lui Olaf, ninge peste oamenii strânşi acolo şi peste paznicul de noapte şi peste radioul care anunţă o nouă spargere la o mare instituţie.

Din stradă se aude o sirenă stridentă, e maşina Salvării.

— Uneori vorbea despre ninsoare, mai spune doamna Maria.

VI. A treia povestire din oglindă

Timpul petrecut în mănăstire a însemnat pentru Leif o curgere ameţitoare, la aceasta adunând întâi iuţeala curgerii, apoi albastrul din ochii Astridei şi, peste toate, miresmele grădinii cu trandafiri albi.

Treptat, îndatoririle care îl legau de ducele saxon l-au făcut să se gândească şi la altele. Se simţea ca învăluit de o plasă cu ochii mărunţi, din care peştii nu pot scăpa. El şi oamenii lui erau peştii ce nimeriseră în gura lacomă a năvodului, pescarul îi deşerta de-a valma unde îi era vrerea, şi iarăşi arunca năvodul, adunându-i, ţinându-i înghesuiţi unul într-altul şi chiar dacă în jur erau ziduri (ale castelului cu blazonul ducelui, sau ale unei mănăstiri, sau ale unor castele în care intraseră spărgând porţi grele cu berbecii din trunchiuri groase ori punând foc), lui Leif tot asemănarea cu soarta unor peşti prinşi în năvod i se părea mai potrivită. E drept că aveau din ce să se ospăteze, belşugul se revărsa pe mesele lor, plata pe care o hotărâse venea la vreme ca să le îngreuneze şi să le rotunjească pungile. În bătăliile purtate pieriseră câţiva luptători, au rămas acolo sub înaltele ziduri sau pe pajiştile verzi, dar cei rămaşi se bucurau de înaltă, preţuire şi cinstire pentru lucrările lor de arme. Aşa cum ceruse, când treburile ducelui îi purtau pe meleaguri învecinate, Leif îşi aşeza oamenii într-o

tabără numai a lor. Ceilalţi războinici, lăsaţi arareori să pătrundă acolo, lăudau buna gospodărire. Călugării ce roiau printre războinicii ducelui spuneau că asta nu trebuie să mire pe nimeni: cuceritorii s-au aşezat cu gânduri de statornicie, de ani vikingii veniţi pe mare în corăbiile lor lungi au cucerit York-ul. Şi se întâmplase ceea ce nu se aştepta nimeni; cuceritorii s-au aşezat cu gânduri de statornicie. Străvechile ziduri care împrejmuiau oraşul şi-au îndoit lungimea, nemaiputând cuprinde aşezările oamenilor, în port soseau mereu corăbii de negoţ. Iată deci, vikingii cunoşteau mai mult decât meşteşugul războiului şi nu erau cu toţii tâlhari ai mărilor, spuneau călugării şi adăugau că, deşi în York se schimbaseră multe, se putea duce oricine să vadă cu ochii lui adevărul celor grăite, urmele unei hărnicii rodnice erau lesne de socotit.

Vorbele acestea plăceau lui Leif şi oamenilor lui, auzindu-le, nu puteau fi decât mândri. Şi totuşi, în unele nopţi, se gândeau la drakkarul lor care aştepta, dacă mai aştepta şi nu-l furase marea.

Leif începuse să deprindă limba celor între care era silit să trăiască, în asta Gregory, rămas alături de el, îi era sprijin de nădejde.

Venise o vreme când luptele la care erau duşi se înmulţiseră; străbăteau pământuri întinse şi Leif a înţeles că toate astea nu se făceau din pricina neînţelegerilor pentru hotarele acelor pământuri. Mai mulţi nobili năzuiau la tronul ţării şi la înaltele dregătorii.

Aşadar bătăliile se înmulţeau, şi într-una din ele căzu Rolf.

Aşa cum făcuse întotdeauna, l-a urmat pas cu pas pe Leif. Ca să-l apere pe acesta de lovituri viclene,

date pieziş, îl ocrotise cu scutul său. Şi o săgeată îl nimerise în gât. Din tot trupul uriaş, numai acolo îşi găsise săgeata un loc unde să se oprească din zborul ei. Vârful ei ascuţit îl simţise însă şi Leif, durerea lăsată în inimă era pentru multă vreme de nevindecat.

Când l-a văzut prăbuşindu-se pe credinciosul, bunul, înţeleptul Rolf, uluirea l-a cotropit pe Leif. Mai degrabă ar fi înţeles ce se întâmplă dacă, în mijloc de zi, soarele ar fi căzut în mare. Şi după valul acela de uluială a urmat crâncena dumerire, apoi neputincioasa mânie. A făcut loc larg în jurul căzutului, învârtind spada şi secerând trupuri duşmane. Sunase scurt din corn, oameni de nădejde au făcut roată şi la mijloc au rămas Leif şi bătrânul. Leif îngenuncheat, doborât de durere, lângă bătrânul prăvălit la pământ, asemenea unui copac retezat de secure. Şi erau cu adevărat singuri, larma luptei amuţise parcă dintr-o dată, tânărul i-a scos coiful lui Rolf sprijinindu-i capul în mâini, simţindu-l sporit în greutate, deşi îl liberase de povara coifului câştigat în bătălia de la râu. Privea năucit faţa albă, clăbucii de sânge iviţi pe buzele vinete, străduindu-se să priceapă vorbele bolborosite pe care Rolf mai avu puterea să le rostească. Bătrânul amuţise demult şi Leif încă îi mai sprijinea cu grijă capul. Târziu îşi luă seama, acoperi trunchiul acela de copac bătrân cu scutul - măcar acum la sfârşit să-şi facă datoria sa de scut, fiindcă în luptă nu-şi ferise stăpânul ci pe el. Aşadar îl lăsase pe Rolf sub apărarea unei paveze de fier şi se aruncase în vâltoare, între oamenii şi caii ce frământau orbeşte câmpul de bătaie, amestecând iarbă, şi sânge, şi pământ. Şi toată furia lui Leif se revărsase asupra celor care îi ieşeau în cale, socotind-o, furia lui, totuşi zadarnică, fiindcă bătrânul nu mai

putea să se ridice de sub greutatea fierului. Abia după terminarea luptei, şi-a adus aminte de vorbele lui Rolf.

Ele însemnau o rugăminte şi totodată un sfat. Rugămintea era pentru păstrarea datinei şi prin asta le deschidea o poartă nebănuită prin care puteau năzui să scape de acolo.

Leif s-a luminat tot mai mult pătrunzând înţelesul spuselor lui Rolf. A alergat la stăpânul pământurilor, faţă de care erau vremelnic legaţi, şi i-a cerut învoirea păstrării datinei lor pentru ultimul drum al trupului de viteaz, „mi-a fost ocrotitor şi sfătuitor, era cârmaci neîntrecut şi prin asta vestit ca şi o căpetenie”, a spus el, „nu-l putem încredinţa pământului vostru, aveţi alte obiceiuri şi credinţe, noi iubim marea şi se cuvine să-l pregătim pentru călătoria lui aşa cum facem cu oamenii de vază”. Cerea să fie lăsaţi pentru asta să meargă la mănăstirea unde s-au întâlnit prima oară, aveau să găsească acolo tot ce era trebuincios, o corabie mică vor înjgheba, aidoma drakkarului ce-i purtase spre ţărmul acesta. De un răgaz aveau nevoie oricum războinicii lui hărţuiţi prea des. „Cât timp vă trebuie?”, a fost întrebat, „socotesc că dacă îmi iau oamenii toţi, în trei zile terminăm, am dulgheri între ei, numai lemn bun să fie, la nevoie lucrăm şi noaptea dacă nu-şi vâră popii nasul în treburile noastre”. Au căpătat învoirea, „stareţului nu cred că o să-i placă toată povestea, o să-i duci mesajul ăsta unde am scris să vi se puie la îndemână ceea ce veţi cere, după trei zile vin şi eu să văd ce se petrece”.

Leif a plecat în grabă, trupul lui Rolf a fost purtat de şase oameni, sprijineau pe umerii lor capetele a trei lăncii, pe ele stătea scutul, şi deasupra, întins pe scut, trupul cârmaciului. Leif însuşi a fost unul din purtători.

La mănăstire l-a intâmpinat omul-pasăre-neagră, acum ştia că acesta are rang înalt între călugări, a citit mesajul şi i-a condus într-o curte izolată, mai mică şi mai pustie decât celelalte.

Treaba au început-o imediat, primind unelte, lemn şi alte lucruri cerute, întreaga noapte s-au auzit în mănăstire zgomot de securi şi ciocane, fierul muşcând în lemn, fier bătându-se pe fier, vikingii lucrau la lumina făcliilor muiate în păcură şi nimeni nu se apropia de locul lor. Aşa se face că încă din prima noapte au cioplit două catarge, unul mic pentru corabia lui Rolf şi unul adevărat pentru drakkarul lor, în zorii lăptoşi când călugării căzuseră în somn adânc, venit după lungă aşteptare (cine putea dormi liniştit cu asemenea oameni în aşezarea lor şi cu zgomotul iscat de ei?), Leif, zece oameni şi Gregory porniră pe căi ferite spre locul unde au debarcat întâi. „Nu înşelăm pe nimeni”, i-a spuse Leif lui Gregory, „o să aşteptăm să se împlinească anul înţelegerii noastre, dar trebuie să ne pregătim de drum într-ascuns, tu chiar, n-ai pomenit nimic despre corabia noastră sau ce o fi rămas din ea, ai vorbit ca şi cum ea ar fi fost înghiţită de mare, acum de ce nu ne-ai ajuta până la capăt?” şi acela încuviinţase, îi călăuzise până la drakkarul care aştepta încă pe colţii negri de stincă. Cinci oameni au rămas acolo, în primul lor adăpost de pe ţărm, urma ca Leif să mai trimită oameni şi cele ce trebuiau pentru închiderea spărturii, funii puternice care să tragă drakkarul la apă mai potolită. S-au întors şi au sărit peste ziduri. La amiază Leif a ieşit cu un număr mai mare de oameni călări, „nu vreau să-mi stea oamenii moleşiţi ziua, poate întâlnim vânat prin împrejurimi” i-a spus stareţului pe care-l întâlnise, acela a din umeri, nu

stătea el să judece năravurile unor oaspeţi ciudaţi, ar fi dorit doar să stea mai mult de vorbă cu această căpetenie, nutrea un gând ascuns, să-l câştige la credinţa lui, asta da, ar fi fost o faptă de cinste, poate va reuşi să-l întâlnească atunci când va fi mai domolit, ar putea s-o folosească pe Astrid, se gândea, cei doi nu se văzuseră încă, şi cufundat în planurile lui nu urmărise ce fac nişte viitori slujitori ai Domnului. Cei plecaţi au ocolit mănăstirea şi la zidul curţii lor erau aşteptaţi. Unii au încărcat în spatele cailor povara pentru dresul drakkarelor, alţii au mai luat câte un tovarăş ce urma să rămână acolo. La înapoiere, Leif ţinea să intre pe poartă tot cu atâţia oameni, ca să nu dea de bănuit. În ultima noapte, cea de a treia, drakkarul plutea semeţ în apele unui loc mai liniştit, fără primejdii venind din adânc, era una din cele mai mari bucurii pe care o încercase Leif până atunci, plutirea aceea scurtă; apoi traseră drakkarul pe nisipul unui ochi de plajă aflat sub ocrotirea unui perete drept de piatră, trei oameni rămâneau de acum pe lângă el până la sorocul plecării şi Leif le făgăduise că-i va schimba cum va avea prilejul, numărul lor fiind de acum întotdeauna mai mic cu trei, daţi pieriţi în vâltoarea vreunei lupte. De altfel, tot timpul ei au fost socotiţi ca număr, cine stătea să poarte grija numelor lor, căpetenia ridica plăţile pentru oamenii lui şi le împărţea cu chibzuinţă, căci nu se băgaseră de seamă necazuri din pricina asta. Apoi grăbiră spre mănăstire, în zori sosea ducele cu suita sa, ei trebuiau să sfârşească pregătirile pentru Rolf, să caute un loc liniştit la ţărmul mării din vecinătatea mănăstirii, potrivit cu ceea ce aveau să facă, spre seară mai trebuia scos trupul lui Rolf din pivniţa uscată şi rece,

unde-l ţinuseră să-i gătească ţinuta de luptă, armele şi toate celelalte.

În ziua aceea s-a întâlnit Leif cu Astrid, ca din întâmplare, stareţul trimiţându-i vorbă lui să vină în grădina cu trandafiri albi şi ei îndrumându-i paşii într-acolo. S-au întâlnit, deci, lângă fântâna de piatră, ea ţinea în mână un fir, un singur fir de floare ce-l ducea la biserică. O vreme s-au privit doar, fără glas, apoi ea îi întinse floarea; „o să rup alta, mai târziu, pe aceasta ţi-o dăruiesc..., e drept aşa, mă rog la o sfântă pe care tu nu o cunoşti şi îi las câte o floare în fiecare zi, pentru tine o fac”..., a spus ea şi niciunul n-ar fi putut să spună apoi când a fost acel „mai târziu”, albastrul din privirile lor se contopea ştergând totul din jur, şi florile albe, şi liniştea adâncă, şi timpul a cărui măsură dispăruse.

Leif i-a cerut să-l urmeze când se va împlini sorocul plecării lor, ea clătinase trist din cap, „nu se poate, acum e târziu, am fost crescută într-o altă lege şi ţi-aş deveni povară”, spunea, poate că el va fi cel care se răzgândeşte, de ce n-ar rămâne chiar dacă oamenii lui ar pleca, aici îl cunoşteau ca un om priceput în război şi asta însemna aproape cât un rang, îl va dobândi şi pe acela, cât priveşte credinţa, stareţul îi vorbise ceva, s-ar bucura să-i dea binecuvântarea când trece la...

Leif se scuturase deodată din vraja în care parcă plutise, „asta nu, la ce-mi trebuie mie dumnezeul lor?, şi ce să fac cu rangurile şi bogăţiile ce le voi dobândi aici?” îi aminti de literele săpate în piatră, „sunt slabi, auzi, şi slab, un netrebnic voi ajunge şi eu dacă rămân, îmi place nespus să pornesc pe mare să găsesc pământuri noi, dar preţuirea şi liniştea o simţi numai acasă, când te întorci şi calci apăsat pe pământul unde

ai văzut lumina zilei”. Şi furia lui creştea, „afurisitul ăla de popă te-a pus să mă cumperi, dacă îmi iese în cale singur am să-l atârn de vârful clopotniţei celei mari şi voi pune foc la temelie, după aceea voi aştepta să văd cum îl ajută cel căruia i se închină, cum îl coboară de acolo şi cum potoleşte flăcările, am să-i arăt că nu se va întâmpla nimic din toate astea, eu, Leif, feciorul lui Kolbjörn, care desigur mă aşteaptă undeva într-un fiord cu ape în care se află păduri răsturnate şi cerul a căzut cu ele acolo, numai că tu le-ai uitat sau nu le-ai văzut niciodată de vreme ce-mi vorbeşti aşa cum îmi vorbeşti, tu mi-ai adus aminte de ele în chip răscolitor şi o clipă am crezut că vrei sau că vei vrea să mergi cu mine acolo, m-am înşelat amarnic”..., vorbise nefiresc de mult pentru el, ochii Astridei erau aburiţi apoi s-au topit încet în lacrimi; a privit-o cum se îndepărtează, alunecând lin, fără să atingă pământul aleii, nălucă frumoasă pierind, doar o ninsoare albă se stârnise după alunecarea ei, prundişul acoperindu-se cu petale care ningeau şi în el, ostoind durerea vie ce o simţea în piept, o altă durere rămânând, una surdă şi amintindu-i de altceva, „Rolf, dacă ar mai fi m-ar sfătui ce să fac...”

Înainte de apusul soarelui, vikingii au pornit corabia lui Rolf spre mare, urmăriţi de la mare distanţă de monahi şi suita nobilului; acesta ordonase ca nimeni să nu se apropie prea mult, nu avea rost să stârnească mânia unor oameni îndureraţi. Priveau doar cu uimire la drakkarul întocmit ca unul adevărat, cu dragon vopsit purpuriu la provă, cu un catarg pe care se înălţa, atârnând moale deocamdată, o pânză cernită, pe punte se ridica un cort mic unde stătea trupul lui Rolf gătit ca de război, se ştia că are alături toate armele, cele luate de acasă şi cele dobândite mai

târziu, o parte din odoare de preţ culese din altare. Stareţul trimisese pe cineva să încerce a le schimba, să întoarcă acele lucruri la locul lor, într-un altar, Leif prinsese de veste, „nu sunt din altarele voastre, nu mai au niciun loc decât acela unde sunt” îi spusese trimisului şi l-a ameninţat că dacă mai dă târcoale o să nimerească sub trunchiurile rotunjite care vor purta spre apă corabia lui Rolf şi asta îi va face mare plăcere lui Odin şi chiar lui Rolf care va auzi ţipetele lui chiar din Walhalla unde acum petrecea. Trimisul înspăimântat se topise din preajma lor şi purtase cuvintele căpeteniei în mănăstire, semănând groaza în rândul celor cu rasă neagră.

Corabia a ajuns la ţărm fără prea multă greutate, trunchiurile rotunjite s-au rostogolit uşor până la apă, apoi au fost scoase de sub drakkarul lui Rolf, o dâră adâncă a rămas pe nisipul plajei, brazdă ultimă trasă de cel plecat, dragonul îşi pierdea privirile în larg, „unde se uită”, se întreba Leif, „unde pleacă acum cu adevărat Rolf, căruia îi datorăm putinţa de a părăsi şi noi ţărmul când vom vroi?”, oameni intraţi până la brâu în apă au împins corabia pe valuri, unul aflat pe punte a desfăşurat pânza şi a sărit alături de ceilalţi, dragonul purpuriu găsise fără şovăială drumul pe valuri, „Rolf este un cârmaci neîntrecut” murmură Leif fără să-şi dea seama.

Lăsară corabia să se îndepărteze uşor, apoi Leif a suflat în cornul său, a scos spada din teacă şi a înălţat-o spre un soare ce murea în spatele colinelor unde se afla mănăstirea, arcaşii lui şi-au încordat arcurile şi au slobozit săgeţi, focul le mistuia cozile prelungi, o ploaie de foc cădea în roşul asfinţitului, poate de acolo se aprindeau săgeţile şi nu de la focurile arzând pe nisip;

întâi s-a aprins pânza, apoi cortul împodobit, puntea întreagă a luat foc şi vântul împingea în larg rugul rătăcitor pe ape, Leif a coborât spada şi arcaşii au lăsat strunele arcurilor să se odihnească, cenuşă curgea acum din înalturi şi multă vreme s-a văzut, tot mai mică, o torţă plutind pe întinsul depărtat al apelor.

„Vikingii s-au întors între zidurile mănăstirii, n-au vrut să schimbe nicio vorbă cu nimeni, de atunci erau *şi* mai încrâncenaţi în lupte. Leif păstrase din agoniseala lui Rolf ceea ce primise ca plată acolo, se adunase destul cât să-i ducă bătrânei lui de acasă, feciori nu avea, altfel ar fi ţinut şi o armă. Mai mult chiar, ceruse ca plata pentru Rolf să nu înceteze până va trece anul, spunea că ei îl simt alături când dau năvală asupra vrăjmaşilor de orice neam ar fi fost ei.

Apoi a venit o vreme în care luptele s-au rărit şi se apropia şi timpul când ei hotărâseră că nu mai sunt legaţi cu nimic de oamenii acelor locuri. Umbla zvonul că pe mare au fost zărite corăbii normande, se încheia „secerişul” de vară al altor oameni plecaţi ca şi ei, poate era chiar Kolbjörn căutându-le urma, Leif simţea că toate mişcările lor sunt îndeaproape supravegheate şi toţi le aruncă priviri bănuitoare. Reuşise totuşi să schimbe când trebuia oamenii lăsaţi de veghe la drakkar.

A căutat-o şi pe Astrid, nu vroia să-i vorbească, doar s-o vadă, şi asta a reuşit, ascuns după tufele cu trandafiri albi a aşteptat până a trecut şi ultima ei imagine, aşa a păstrat-o; ea în faţa unei firide săpate în zidul bisericii, depunând un fir de floare la picioarele unui chip de piatră, după aceea a plecat, chipul nu i l-a văzut desluşit, faţa ei întreagă se pierdea sub lumina albastră a ochilor.

Într-o zi l-a luat deoparte pe Gregory, „a venit vremea să plecăm, la noapte, când se împlineşte anul, vom părăsi tabăra, îmi pare rău că mă tot despart de prieteni şi de alţii care am crezut că pot să însemne mai mult”, s-au strâns cu braţele lor puternice de oameni tineri, „am început să învăţ să mă despart”, a mai şoptit Leif privindu-l pe Gregory şi gândindu-se la ai lui, la Rolf, la Astrid, „pe unii nădăjduiesc să-i mai văd”, a încheiat.

A doua zi dimineaţa tabăra vikingilor era pustie, ei pieriseră înghiţiţi de întuneric, de vânturile toamnei sau de duhurile cu nume de ei cunoscute, nicio urmă nu lăsaseră, Gregory era mut şi nimeni nu i-a smuls vreo vorbă, Astrid nu auzise nimic, continua zilnic să ducă o floare la picioarele chipului de piatră din firida zidului.

Drumul înapoierii a fost făcut cu înzecită putere a braţelor vâslaşilor.

Leif şi câţi au rămas din cei plecaţi de mai bine de un an au revăzut ţărmul fiordului, bucurându-se cu atât mai mult, cu cât ţărmul acela arăta la fel, adică se zăreau acolo prelungile corăbii ale lui Kolbjörn. O mulţime de oameni mişunau pe potecile care urcau spre gospodăria lui, strigăte de bucurie răsunau peste ape. Înţelegeau că au ajuns la numai câteva ceasuri după întoarcerea lui Kolbjörn din „seceriş”. Fireşte dintr-un altul decât cel început cu ei, dar şi aşa lucrurile se potriveau de minune, anul acela puteau să nu-l socotească şi iată, se întorceau toate corăbiile acasă.

Aveau ce povesti oamenii celor două căpetenii şi nu s-au îndemnat prea mult, treaba asta începând de îndată ce-au legat zdravăn corabia lui Leif.

Sela plângând de bucurie se gândi că, de ar fi după ea, legăturile acelea nu s-ar putea desface ani de-a rândul. Apoi tot ea se mustră, Leif era un bărbat în toată puterea cuvântului şi nimeni n-ar fi fost în stare să ţină legat un asemenea bărbat care mai era şi căpetenie. Oftând, îşi spunea că de acum el va hotărî singur când va pleca din nou. Şi presimţea că asta se va întâmpla cu mult mai în grabă decât ar fi dorit.

După ce îşi îmbrăţişase feciorul, Sela s-a retras, bărbaţii aveau destule să-şi spună!

Cum ziua abia începuse, Kolbjörn a socotit de cuviinţă să poftească la masa lui pe toţi războinicii, acolo vor putea sta în tihnă şi cele povestite aveau să aibă altă strălucire, berea limpezind minţile şi ascuţind limbile. Iar scalzii să nu aştepte prea multe îndemnuri întru cântarea atâtor isprăvi de seamă.

Până în casă, tatăl şi fiul au mers cu mâinile petrecute pe după umeri. Fusese mândru Kolbjörn în dimineaţa plecării la „seceriş”, acum mândria lui se rotunjise.

Leif călca apăsat pământul de acasă, vroia să-l simtă cu toată fiinţa lui, trăgea cu nesaţ aerul tare, bogat în aromele pădurilor, privea spre crestele înzăpezite ce-şi semeţeau înălţimile pe albastrul curat şi strălucitor. Simţea o uşoară ameţeală şi ameţeala aceasta îi aducea în minte pe o alta, cea simţită cândva la mănăstirea saxonilor. Iar zâmbetele codanelor, înşirate pe marginea drumului ca să vadă trecerea războinicilor, l-au tulburat de-a binelea, toate chipurile acelor frumoase dănţuind parcă în faţa lui, apropiindu-se şi depărtându-se, ca apoi să se contopească într-unui singur. Astrid îi zâmbea şi Leif a ridicat chiar mâna ca să-i mângâie obrazul, o întrebare

a lui Kolbjörn îl trezi din visarea în care se cufundase. Se grăbi să răspundă, era mai bine aşa, Astrid rămăsese departe fiindcă asta i-a fost dorinţa, şi dacă nu i-a putut-o schimba atunci, în gradina trandafirilor albi, ce rost aveau gândurile năuce de acum?

Kolbjörn îi istorisea cum îl căutase cu prilejul celui de al doilea „seceriş”, în Anglia şi în Irlanda. Pe coasta saxonă aflase unele ştiri, dar fie că vânzătorii de vorbe doreau un câştig lesne de dobândit prin scornelile lor, fie că nu înţeleseseră despre cine sunt întrebaţi, l-au îndrumat greşit. Şi în Irlanda era greu de găsit o urmă, încercase la Cork, Waterford, Limeriek şi în alte locuri, fără să afle nimic. Au fost căutări pline de primejdii, venite pe de o parte de la danii aşezaţi pe acele meleaguri, şi, pe de alta, de la Brian, regele Munsterului, care se pornise într-un lung şir de bătălii împotriva normanzilor veniţi de oriunde. Auzise Kolbjörn că Brian avea mult spor în luptele lui şi că danii aşezaţi în Irlanda pătimeau destul de pe urma prigoanei dezlănţuite cu osebită furie. Mai auzise că şi în Anglia se purtau dese lupte, dar despre acestea, fără îndoială că Leif ştia mai multe. Şi ar fi tare bine să vorbească desluşit despre ceea ce ştie. Veştile aduse de Leif puteau fi de folos în viitoarele lor drumuri. Leif era întru totul sigur de asta, numai că asupra unei noi călătorii mai avea de gândit. Îl ispitea un alt drum, pe o cale ce-i drept anevoioasă, dar care era vrednică de urmat. Aflase multe de la neguţători veniţi din îndepărtata împărăţie a Bizanţului şi chiar pe corabia sa era unul dintre aceştia. Se întâlniseră în mijlocul apelor cu o corabie plină ochi de minunate şi scumpe mărfuri, ce erau cu străşnicie ocrotite de războinici varegi. Între ei se afla şi un om din neamul lor, se

rugase de Leif să-l aducă acasă, un asemenea prilej însemna noroc neaşteptat. Plătea preţ bun, şi mai presus de asta ştia tot ce trebuie ştiut de către cei care vroiau să străbată calea ce o urmase. Aşa că Leif l-a primit pe drakkhr şi acum o să-l aibă ca oaspe, povestirile lui nu vor fi mai prejos decât altele.

Kolbjörn întrebase râzând dacă nu se gândiseră să încerce acolo, pe mare, care era vitejia acelor varegi, cât despre neguţătorul cu bun noroc, se va bucura de un ospăţ pe cinste.

Dintre oamenii lui Kolbjörn erau destui care mai aveau de mers până la gospodăriile lor, dar niciunul nu socotea că trebuie să se grăbească înainte de a gusta din berea şi bucatele căpeteniei.

Şi întreaga gospodărie a acestuia prinse să clocotească, muierile zoreau în bucătării, slugile aşezau mese lungi în însorita curte, vremea era destul de caldă ca să-şi poată petrece amiaza acolo. Se pregăteau odăi pentru cei care vor rămâne peste noapte şi pentru primii ce vor fi prea osteniţi de berea tare şi toropiţi după ghiftuială. Un ospăţ cu atâţia oameni nu se mai pomenise de la naşterea lui Leif. Iar voia bună de acum se întrecea cu aceea de atunci şi la urma urmei erau destule temeiuri pentru aceasta. Socotind numai potrivirea timpului de întoarcere al celor doi, anul ce-i despărţise nelăsând mai multe urme decât o corabie în apa mării, şi tot ar fi fost îndeajuns pentru înveselirea tuturor. Dar Leif gândea că lucrurile stau altfel. Celor de acasă, aşteptarea li s-o fi părut grea, aşteptând îndelung pierzi măsura timpului scurs, dar erau învăţaţi cu asta, aproape o jumătate din viaţă numai asta făceau, pândeau zarea mişcătoarelor drumuri de ape. Acum când la ţărm se

aflau toate corăbiile plecate, nu mai avea vreo însemnătate că pentru una din ele vremea se măsurase altfel. Cât priveşte oamenii lui Kolbjörn, şi lor putea să li se pară că toate sunt fireşti, potrivite cum nu se poate mai bine. Plecaseră laolaltă, se întorseseră la fel. Cu adevărat, corăbiile n-au lăsat urme pe valuri. Urme erau însă în inima lui Leif. Răni, răni adânci făceau să-i sângereze inima. Întâi cea pricinuită de căderea lui Rolf. Se cuvenea să vorbească mai întâi despre el, să cunoască şi alţii cum se petrecuse bătrânul cel falnic odinioară. Urma o altă rană, ascunsă acum şi ascunsă trebuind să rămână. Nu erau urme de scule ucigaşe în luptă. Nu ştia ce nume poate da unor arme care însemnau albastrul adânc al ochilor şi zâmbetul ca o zbatere de fluture pe faţa unei fete. Era mai bine să nu se gândească la ele, nu câştiga nimic numindu-le.

Dinspre bucătării se auzea o zarvă mai mare ca într-o bătălie; de îndată ce străjile care vegheau din foişoarcle ridicate la gura fiordului dăduseră de veste că se zăresc corăbiile lui Kolbjörn, femeile şi slugile au ştiut ce să facă. S-au înjunghiat porci şi berbeci şi s-au ales gâştele cele mai frumoase. Că numărul oaspeţilor era mai mare decât se aşteptaseră nu era lucru de speriat; până să-şi astâmpere setea, mai era vreme să se pregătească şi alte bucate.

Şi oaspeţii se dovediseră de la început viteji în mestecatul din fălci, slobozindu-şi pântecele din cingători ca să facă loc cât mai mult întru îndestulare, iar în privinţa setei, turnau în ei fără ostenire.

Când se mai potoliră totuşi poftele de căpcăuni, începură istorisirile. Cei care aveau darul povestirii se bucurau de bună preţuire în asemenea prilejuri şi nimic

nu era mai plăcut decât să asculţi, în tihna de acasă, istorii despre fapte care deşi trăite cu adevărat la vremea lor, acum căpătau o altă lumină. Ascultau şi femeile, iar copiii se buluciseră în jurul mesei, uitând să mai închidă gura la auzul unor asemenea minunăţii câte săvârşiseră războinicii pe meleagurile unde hălăduiseră. Femeile se ţineau mai la o parte, Sela veghea grijulie asupra lor, ştia aspra poruncă a lui Kolbjörn în privinţa lor. Până nu se săvârşea ospăţul, n-aveau de ce să se plimbe printre mese şi să aţâţe sângele bărbaţilor. Pentru asta le rămâneau nopţile de toamnă încă neterminată şi mai cu seamă lungile nopţi de iarnă. Cei tineri, cam furau cu ochiul spre ele, dar se ţineau tare, nu vroiau să fie mai prejos decât vârstnicii. Şi cu osebire ei erau cei ce se întreceau în a dobândi faima de straşnici povestitori.

La ceas de seară, Leif pomeni mai cu amănunţime despre drumul ce gândea să-l facă. Kolbjörn încercă să-i abată socotelile, tot în Anglia se vădeau spornice drumurile lor, dar Leif părea neînduplecat. Avea pricinile sale şi nu era dator să le dea în vileag. O să mai caute ţărmul Angliei, negreşit, dar asta mai încolo, în primăvară va porni spre împărăţia Bizanţului şi vestea acum că dorea un număr de optzeci de războinici care să-l însoţească, grăbindu-se să le mai spună că ţelul lui era negoţul, dar avea nevoie de oameni de nădejde, fiindcă drumul era presărat cu multe şi ascunse primejdii. Strigăte puternice i-au acoperit ultimele cuvinte, o mulţime se grăbea să-şi arate dorinţa de a nu lipsi de la acel drum. Nu trebuiau număraţi oamenii, ca să se vadă că erau peste câţi se cereau. Aşa că Leif le spuse că mai aveau vreme să se gândească şi răzgândească, n-ar vrea ca unii să se

căiască din pricina pripelii. Şi până atunci bere mai era iar poveştile lor nu se terminaseră. Mai venise şi prilejul ca fiecare să arate ce adusese mai deosebit.

Talgerele cu mâncare au fost date la o parte, pe mese a prins să lucească oţelul armelor, şi albul argintului, şi galbenul-roşcat al podoabelor de aur.

Luceau ochii războinicilor şi ochii femeilor şi peste toate, steaua Tyr tremura pe bolta înaltă. Lumina făcliilor curgea în oglinda de ape a fiordului, valuri uşoare o duceau spre larg, purtând cu ea şi gândurile lui Leif, spre cele ce au fost şi mai cu seamă spre cele ce o să vie.

VII. Zăpadă şi trandafiri albi

Mândria domnului T. erau trandafirii albi. În fiecare dimineaţă, înainte de a pleca la bancă, se oprea în grădină şi stătea acolo vreme de un sfert de oră. Niciun minut în plus, niciun minut mai puţin. În timpul acesta şoferul scotea maşina din garaj, rula lin până în apropierea porţii, acolo apăsa încet pedala frânei şi maşina se oprea cuminte, nu întorcea cheia de contact, motorul zumzăia ca un bondar uriaş, domnului T. îi plăcea să audă zumzetul acela în timp ce-şi admira trandafirii albi.

Şoferul rămânea la volan, privea drept înaintea lui, fără să vadă nimic, poate că dormea cu ochii deschişi, oricum nu se cuvenea să-şi spioneze stăpânul cu priviri indiscrete, aşa că aştepta la locul său scurgerea sfertului de oră şi, cu numai câteva secunde înainte de ăsta, ieşea din amorţeală, deschidea portiera, cobora, deschidea şi portiera din spate, domnul T. ajungea în dreptul maşinii şi şoferul spunea „bună dimineaţa, domnule!” I se răspundea, „e vreme urâtă astăzi, o să bată vântul de Nord”, cu un ton îngrijorat erau rostite aceste cuvinte, desigur îngrijorarea era pentru trandafiri, vântul de Nord aducea ploaie şi uneori se transforma într-o adevărată calamitate pentru grădinile aflate în lungul coastei, comentariul se mărginea la o singură frază sau, în dimineţile limpezi, şi majoritatea dimineţilor erau aşa, domnul T. spunea:

„e o dimineaţă superbă!” Apoi se instala pe bancheta comodă, chiar la mijlocul ei şi lucrul acesta îl deranja oarecum pe şofer, stânjenindu-i vizibilitatea (în afară de faptul că tot timpul drumului avea în oglinda retrovizoare faţa severă, rece, imobilă ca o mască, a domnului T.). Lucrurile nu se puteau schimba; în dreapta trebuiau aşezate ziarele de dimineaţă iar în stânga era locul servietei. Servieta neagră din piele lucioasă arăta întotdeauna ca nouă, maşina se umplea de mirosul de piele fină şi mirosul ei se amesteca cu acela al cernelei proaspete ce se ridica din teancul de ziare, domnul T. nu aducea niciun miros personal sau celelalte erau prea puternice. Până la maşină, servieta era adusă de proprietarul ei; când urca o dădea şoferului şi apoi acesta i-o înmâna din nou ca pe ceva deosebit de preţios şi probabil că şi erau documente preţioase în ea, era doar servieta unei importante personalităţi din lumea financiară.

„Un afurisit de grangure!” spusese odată şoferul vorbind cu Olaf despre stăpânul vilei albe, şi al maşinii mari ca un vapor, şi al grădinii cu trandafiri albi, aduşi de pe bătrânul continent.

Odată instalat domnul T., şoferul închidea cu mare grijă portiera, îşi ocupa locul şi maşina ieşea pe poarta străjuită de cei doi lei din marmoră neagră.

„Într-o zi o să înnebunesc, mereu acelaşi lucru în fiecare dimineaţă”, îi spusese şoferul aceluiaşi Olaf, dar acesta ridicase din umeri. Olaf era angajat ca grădinar şi privea ceremonia plecării de undeva din fundul grădinii, adică îl vedea pe şofer sosind cu mult înaintea domnului T., pregătirea maşinii era mai mult decât importantă, deci îl urmărea pe şofer cum scoate maşina din garaj, o spală sub o furtună de apă, o

şterge apoi temeinic cu o bucată moale de piele, foarte atent să nu rămână nici cea mai mică pată, încearcă motorul, zumzetul de bondar arată că toate sunt în regulă şi Olaf ştie atunci că acesta este semnul apropiatei apariţii a domnului T. Şoferul conducea maşina la garaj, cobora şi încremenea acolo, în uşă, aşteptând. Aşa era regula.

Olaf mai ştia că şoferul are un ceas mare la bordul maşinii, spre el privea mereu cu coada ochiului, să nu piardă clipa destinată deschiderii portierelor, aşa că privirea lui goală, absentă, somnul acela cu ochii deschişi erau aparenţe, el era terorizat de scurgerea timpului, devenind tot mai încordat spre final, „o să plesnesc, asta-i, noaptea visez că nu ies la timp din maşină şi sunt concediat”, îi spunea, şi: „cred că pe tine nu prea te are la inimă, îl văd în oglinda retrovizoare cum te priveşte, parcă e un... un şarpe!”. Găsise comparaţia după o scurtă ezitare şi s-a arătat atât de încântat de ea, încât i-o repetase de câteva ori. Poate pentru că Olaf nu prea dădea atenţie spuselor lui. Treaba grădinarului era să tundă gazonul, să îngrijească florile, sunt atâtea de făcut într-o grădină ca aceea a domnului T.! Mai ales să vegheze asupra trandafirilor albi. Deci Olaf nu se arăta impresionat de lamentările şoferului şi nici de ameninţările acestuia, fireşte adresate unui domn T. absent, că o să plece înainte de a se fi întâmplat o nenorocire, cum ar fi concedierea, şi că se va angaja pe un taxi, va avea o mulţime de clienţi, clienţi care vorbesc despre cursele de cai şi despre numerele ce pot fi norocoase la tragerile loteriei şi despre ultimele spargeri la marile bănci. Toate erau vorbe goale, salariul şoferului era mare, nici pomeneală să se poată compara cu venitul

realizat pe un taxi, şi apoi avea de atâta vreme slujba aceasta, încât dacă şi-ar fi schimbat-o, plecările în cursele de dimineaţă ar fi urmat aproape acelaşi ceremonial, chiar fără domnul T. şi servieta lui.

Aşa că Olaf aştepta să se termine toată istoria cu pregătirea maşinii, spălatul, verificarea motorului, veghea încordată a şoferului la poarta garajului, adică prima parte a neschimbatului program, apoi cea de a doua ieşire a maşinii din garaj, când domnul T. se ivea în capul scărilor de piatră ale vilei; acesta nu trebuia să vadă preliminariile, alunecarea lină spre poartă şi toate celelalte. Pe el îl interesa ultimul act, ieşirea pe poartă, fiindcă tot în îndatoririle sale intra şi închiderea monumentalei porţi de fier forjat. Când zumzăitul de bondar se amplifica, Olaf îşi părăsea locul de aşteptare, stătea deobicei sprijinit de trunchiul unui eucalipt, înconjurat de frunzele prelungi, ascuţite, vârfuri de lănci îndreptate spre pieptul său, pornea deci spre poartă ieşind de sub ameninţarea fremătătoarelor lăncii de un verde cenuşiu, gata să se abată ca o grindină asupra lui.

Legată de această îndatorire, o întâmplare petrecută într-o dimineaţă (şi care stricase ceremonialul plecării) l-a adus pe Olaf în faţa domnului T.

Poarta era încadrată de doi stâlpi masivi de piatră, în partea de sus aceştia erau retezaţi brusc şi acolo erau instalaţi leii de marmoră. Părea că cei care ridicaseră stâlpii nu apucaseră să termine lucrarea, fiindcă cei doi lei se cocoţaseră acolo şi nimeni nu mai îndrăznise să-i tulbure. Şi iată că într-o zi unul din iei alunecase de la locul lui şi, căzând, a blocat ieşirea. Asta s-a întâmplat chiar când maşina se apropia de poartă. Şoferul a frânat brusc, speriat de năluca

neagră ce se prăbuşea sub ochii lui, servieta şi ziarele de dimineaţă ale domnului T. au căzut de pe banchetă, iar acesta s-a izbit cu fruntea de spinarea şoferului. Olaf era în apropiere (dacă leul nu s-ar fi prăbuşit, maşina ar fi trebuit să ajungă pe şosea în momentul acela), aşa că atunci când domnul T., palid, coborâse din maşină, dăduse cu ochii de el. „Ai vrut să mă omori, nordic păcătos!” şuierase domnul T. şi Olaf n-a găsit niciun răspuns la o asemenea acuzaţie, gândindu-se că ea a fost formulată sub impulsul spaimei şi al mâniei ce o urmase. Şoferul încerca să îndepărteze leul din cale, nu izbândea nimic, îi tremurau mâinile, la el era doar efectul spaimei, nu atât pentru cele ce s-ar fi putut întâmpla dacă namila aceea blestemată l-ar fi prins dedesubt, ci pentru perturbarea sfântului program şi, oricum, se apucase de o treabă care era peste puterile sale. Olaf s-a apropiat liniştit, l-a dat la o parte pe şoferul nevolnic şi a ridicat singur leul negru, lucios, sclipind puternic în soarele dimineţii. Cu el în braţe, şi-a îndreptat spatele, a ridicat privirea, prin poarta deschisă vedea marea şi deodată şi-a amintit cuvintele rostite de domnul T., nu atât sentinţa aceea pe care şi-o putea oarecum explica, cât tonul şuierat şi fără îndoială încărcat de ură şi mai ales încheierea, cuvântul „nordic” (poate că întâlnind privirea sa marea, scăpând din spaţiul închis al grădinii într-o bruscă eliberare, o senzaţie ciudată a pus stăpânire pe el). Şi atunci s-a întors spre domnul T. şi un timp (ce i s-a părut şoferului extrem de lung), l-a privit drept în ochi. Şoferul, singurul martor al acelei înfruntări, povestise mai târziu că a fost prima ocazie a lui de a citi ceva pe faţa domnului T., adică acestuia îi căzuse masca pe care o purta în fiecare dimineaţă, o

pleoapă îi tresărea, buzele îi tremurau, făceau efortul de a spune ceva, întreaga faţă urâţindu-se, ochii încercând să-şi lunece privirea pe lângă acela care stătea drept în faţa lui, şi în tot timpul acesta nu spusese nimic, stând doar acolo, cu leul negru, greu şi lucios ţinut în strânsă îmbrăţişare, şi doar într-un târziu şoptind: „vă rog să vă daţi la o parte, domnule, vreau să duc asta mai încolo”. Îndepărtase chiar braţele de trup (trei oameni voinici ar fi fost necesari să care minunea acaea de animal din piatră, apreciase şoferul) şi domn T., îşi ridicase mâinile într-un gest ca pentru a lovi şi Olaf a făcut un pas înainte, iar mâinile subţiri ale domnului T. se opriseră în aer, apărându-se, doar asta mai încercau mâinile acelea, să se apere da ceva ameninţător care se pregătea să-l zdrobească şi chiar asta se şi întâmpla, Olaf şi leul înaintau mereu, iar el se retrăgea spre maşină, cu faţa arătând nu numai spaimă, ci şi neputinţă. Apoi s-a urcat în maşina care avea cale liberă, şoferul s-a grăbit să-şi reia locul, şi până la bancă a trecut destul timp ca faţa stăpânului să-şi regăsească, masca obişnuită („am privit prin oglinda retrovizoare, spunea şoferul, Olaf a mai rămas o vreme în poartă şi leul acela parcă se ghemuise la pieptul lui”).

În dimineaţa aceasta lucrurile se petrec după ceremonialul cuvenit, maşina trece de leii negri care dorm la soare, Olaf a ajuns la poartă, urmăreşte maşina care se pierde în traficul intens al şoselei, închide poarta şi se întoarce în grădină. Între degete frământă o frunză de eucalipt, vârful de lance zdrobit emană o mireasmă puternică, întreaga dimineaţă se îmbăta de mireasma aceea. Mai e puţin şi când soarele va ajunge deasupra portului va ieşi doamna Eleanor cu

şevaletul ei. Vila se află pe o colină a coastei, din grădină, printre tufele de acacii, rodondendroni, trunchiuri de eucalipţi şi, bineînţeles, grilajul înalt al gardului, se văd marea şi portul.

Olaf mai are timp până ce va trebui să instaleze şevaletul, aşa că scoate din magazia unde îşi ţine sculele de grădinar maşina de tuns iarba, se apucă de lucru, zumzetul ce se aude seamănă cu cel al automobilului care a plecat, mai puternic însă pentru Olaf, de la întâmplarea cu leul de piatră el nu se mai apropie de maşina domnului T., se mulţumeşte să privească plecarea de la distanţă. Aşadar Olaf şi-a început lucrul, se află acum lângă trandafirii albi şi se gândeşte la silueta subţire, ţeapănă, dreaptă a domnului oprit acolo în fiecare dimineaţă, fără să facă nimic altceva decât să stea nemişcat în faţa florilor albe. Umbra aceea subţire şi neagră taie urât albul. Acum e altceva, e singur, se poate bucura în voie de albul ca de zăpadă, de zăpada care... zăpada... albul florilor se lăţeşte mult, acoperă întreaga grădină şi trece dincolo de grilaj, cuprinde marea şi cerul, nu mai vede nimic altceva, el se pierde într-un spaţiu imens, gol, şi încearcă acum cu disperare să plivească prin lacrimile care i-au umplut ochii; de bună seamă strălucirea zăpezii este vinovată şi ochii doar îl dor datorită strălucirii aceleia. Începe un pas, ezită, se opreşte, e un orb, numai că noaptea ochilor săi e albă şi iată că totuşi distinge umbre şi forme care cresc încet, se detaşează din pustiul îngheţat, cresc însă dinlăuntrul lui, aşadar o lume începe să prindă viaţă în jur, născută din el şi nu se ştie dacă trebuie să se bucure sau să se teamă... Soarele s-a ridicat deasupra pădurii din marginea fiordului, apele liniştite îi primesc

lumina şi înghit pădurea care se scufundă cu creştetul copacilor spre adâncuri, o nălucă prelungă vine dinspre larg, pluteşte deasupra pădurilor ninse, răsturnate în oglinda strălucitoare, se apropie mereu, e o corabie cu prova înaltă, cu pânza roşie umflată de vânt, dragonul ce se ridică deasupra provei e roşu şi el, vântul de larg îşi pierde puterea în mijlocul fiordului şi acum se văd vâslele lungi, mişcarea lor ritmică, apele oglinzii se învolburează, furtuna începe în pădurile înecate, cei de pe corabie sunt grăbiţi în drumul lor spre casă. Nu se aude nici un zgomot, pânza atârnă moale, capul balaurului din lemn priveşte spre ţărm. Între colţii sângerii atârnă ţurţuri grei de gheaţă, încă puţin şi călătoria se termină şi tot nu se aude niciun zgomot. Soarele încălzeşte cu mai multă putere, gheaţa dintre fălcile dragonului se topeşte în sânge, şi sângele curge în apa de lângă malul unde încep zăpezile şi dintr-o dată se iscă o mare ninsoare, albul acoperă totul, încă mai pâlpâie scurtele iluminări ale scuturilor aşezate în lungul bordurilor, se sting şi ele şi…

— Olaf! strigă doamna Eleanor, Olaf, ajută-mă să scot şevaletul.

Olaf opreşte zumzetul maşinii de tuns iarba şi se miră ca abia după chemarea doamnei Eleanor a început brusc să-l audă (zumzetul şi celelalte zgomote din grădină), se desprinde cu greu din încâlceala gândurilor albe şi aleargă spre scările largi de piatră ale vilei, doamna îl aşteaptă acolo, rochia ei de un roşu aprins contrastează violent cu albul scărilor şi al trandafirilor şi al zăpezii care... ameţeala de care fusese cuprins înainte creşte iarăşi, poate ar trebui să se oprească, dar glasul acela cântat se aude din nou şi el îl ascultă. Doamna Eleanor este o femeie frumoasă.

Nu ştie dacă îi este îngăduit să se gândească la aşa ceva, oricum o priveşte de fiecare dată când se plimbă pe aleile grădinii în căutarea unui loc care să-i placă şi în care să poată picta, o urmăreşte deci cum trece, plutind parcă, pe lângă trandafirii albi şi ar vrea ca ea să stea cât mai mult timp acolo.

Doamna Eleanor a pornit înainte, Olaf o urmează la câţiva paşi, a remarcat din nou că are faţa trasă, cearcăne viorii; ochii ei sunt goi, desigur iarăşi nu a dormit şi poate chiar a plâns şi vor trebui să treacă mai multe ceasuri până ce seninul zilei aceleia îi va umple din nou de culoare. Asta se va întâmpla după ce el, Olaf, îşi va începe povestea.

În ultima vreme i se cerea mereu să povestească, toţi ai casei ştiu că el a venit de undeva din îndepărtatul Nord, numai că el a uitat când s-a petrecut asta, cât timp a trecut de atunci, şi poveştile pe care trebuie să le născocească îl chinuie, fiindcă e foarte greu să povesteşti mereu despre nişte lucruri pierdute într-o furtună de zăpadă, din marea întindere albă pe care o vede în faţa lui nu poate alege multe şi atunci trebuie să creadă că vede totuşi ceva şi până la urmă nici el nu mai înţelege dacă vede într-adevăr sau numai crede că în spaţiul acela de necuprins s-ar putea afla şi lucruri care să aibă legătură cu el. Apoi, doamna Eleanor părea că nici nu aude vorbele lui. Doar când ajungea, în sfârşit, să creadă că găsise o noimă în toate ce i le înşira, ea începea să fie atentă şi îl îndemna să continue şi aici era partea cea mai grea, lumina soarelui care scălda din plin grădina îl pătrundea, îi topea amintirile, şi Olaf simţea o moleşeală în tot ceea ce trebuia să facă, vorbele se legau greu, gesturile i se încetineau, nu mai simţea

nimic decât căldura luminii cotropindu-i fiinţa, în zilele cu mult soare nu era bun de nimic, şi zilele acestea erau cele mai multe, aşa că atunci când, după ce trecea o noapte în care bântuise vântul de Nord, se hotăra pentru o schimbare, o plecare din locurile acelea unde nu ningea niciodată, venea iarăşi lumina care îi paraliza întreaga dorinţă şi îi topea visurile sale cu ninsori.

— Aici cred că ar fi cel mai bun loc, spune doamna Eleanor. Astăzi vreau să pictez trandafirii albi.

Oricât i se părea de ciudat lui Olaf, ea ocolise mereu trandafirii, trecând doar ca o plutire pe lângă ei, alegând orice alt loc al grădinii unde îi cerea să-i aşeze şevaletul.

Astăzi ea s-a hotărât şi-l priveşte pe acest bărbat înalt care-i poartă cu atâta uşurinţă sculele ei pentru omorât timpul, braţele lui care au putut ridica leul de marmoră neagră nu sunt făcute pentru asemenea delicate poveri. Îi îndeplineşte cu linişte şi cu o anume gravitate dorinţele, vorbeşte numai când ea îi cere s-o facă, nu s-a întâmplat încă să-l vadă râzând. Rareori doar, un zâmbet uşor îi luminează faţa aspră, desigur pentru ceva îndepărtat, pentru ceva care nu poate să aibă legătură cu mica lume cuprinsă de gardul cu grilajul din fier forjat. În barba lui gălbuie lucesc câteva fire argintii, dar ea nu-i poate ghici vârsta şi nu ştie de ce, dar e aproape sigură că el arăta la fel când a părăsit îndepărtatele, tulburătoarele zăpezi din Nord. Poveştile lui confuze (care o fac să se îndoiască de limpezimea minţii lui) nu-i pot da un răspuns, aşa că ei îi place să creadă că timpul s-a scurs fără să-l atingă în vreun fel pe Olaf („desigur”, se gândeşte, „poate că i s-au întâmplat multe, nimeni nu-mi dă dreptul să fac

asemenea afirmaţii, dar de asemenea nimeni nu mă poate opri să cred că timpul a trecut peste el, sau el a trecut prin timp într-o măsură pe care eu nu o pot cuprinde, îl simt uneori plecat la mari depărtări, nici nu îndrăznesc să mă întreb unde, apoi se întoarce şi e acelaşi, adică la fel de necunoscut”).

Doamna Eleanor se mai gândeşte că, dacă soţul ei ar afla de discuţiile sale cu grădinarul, ar urma lucruri neplăcute. „Nu-mi place omul acesta”, a spus odată el, asta chiar înaintea întâmplării cu leul de marmoră neagră, „nu-mi plac oamenii despre care nu ştiu nimic, a trebuit să-l angajez fiindcă nu s-a prezentat un altul mai potrivit şi fiindcă, oricum, angajarea asta a fost o afacere, mă costă mai puţin decât oricare din oamenii mei”. O vreme îi ceruse valetului său să-l urmărească pe Olaf (un om care nu cere prea mult pentru o slujbă este un om suspect de la început) şi i se părea că mai auzise cândva numele acesta. Rezultatele anchetei (valetul se pricepea la multe şi mai ales domnul T. avea încredere în el, îl şi plătea ca atare) n-au dezvăluit nimic senzaţional. Olaf îşi petrecea întreaga săptămână în grădina vilei, sâmbăta după-amiaza pleca în port, stătea ceasuri întregi privind vapoarele, sau marea, sau poate că nu privea la nimic, valetul nu putea înţelege mai nimic din comportarea unui individ care zace pe cheiul portului şi priveşte în gol, avusese vagi speranţe când, după ceasurile lungi de inactivitate, Olaf intra într-una din cârciumile din preajma portului, spera să dibuiască vreo legatară cu personajele dubioase care le frecventau; or Olaf nu lega vorbă cu nimeni, sorbea liniştit nenumărate halbe de bere („pot spune că se pricepe grozav la treaba asta, e în stare să sece un butoi întreg şi să nu aibă

nimic” îi declarase domnului T. şi acesta a tras concluzia, „un beţiv, nimic mai mult.”). Uneori Olaf vorbea singur (urmăritorul său se strecura cu multe precauţii în imediata lui apropiere, precauţii de altfel inutile, fiindcă grădinarul nu băga în seamă pe nimeni), dar era imposibil să se înţeleagă ce spune. Îngâna în graiul său un fel de cântece, mai mult spuse decât cântate. De la cârciumă pleca spre vilă cu un mers sigur şi la ieşire era salutat cu respect de barman şi unii din obişnuiţii localului, Olaf înclina doar capul, cu multă demnitate, în raportul său valetul insistase asupra acestui amănunt, „se bucură de un oarecare respect, cred că se şi tem de el, nu e de mirare asta, un vlăjgan ca Olaf poate să devină periculos, însă mai e ceva”, „ce poate să mai fie?, întrebase iritat domnul T., „nu ştiu, îl respectă parcă altfel decât pe un scandalagiu obişnuit, de altfel nimeni nu l-a auzit ridicând vocea. Mai degrabă pare că doarme întruna şi tot ce face seamănă cu felul cum se comportă un om în vis”. Domnul T. îşi privise omul de încredere într-un fel ciudat, „să-i ia dracu pe toţi beţivii ăia, iar despre tine îmi pare că ai început să îmbătrâneşti şi baţi câmpii”. (Cât despre Olaf a trebuit să recunoască faptul că se înşelase calificându-l un..beţiv obişnuit” şi putea foarte bine să-l suspecteze de asta pe valetul său). Plăcându-i să facă o treabă până la capăt, domnul T. dublase urmărirea, deci mai angajase un om în povestea asta, un urmăritor al urmăritorului. Sfârşise prin a se înfuria pe amândoi şi mai ales pe el însuşi, pierdea vremea cu fleacuri, la urma urmei pe Olaf îl putea concedia oricând. Incidentul cu leul de marmoră neagră ar fi fost un prilej, domnul T. se simţise atunci golit de orice voinţă şi doar teama îl cuprinsese, oricine

s-ar fi scăpat de un asemenea om de care ajungi să-ţi fie frică, oricine numai domnul T., nu. Fiindcă în cazul când Olaf era un fals grădinar şi sub masca lui se putea ascunde un abil spion, un ins plătit bine de alţii (de la el primea prea puţin) ca să-i urmărească acţiunile sale, ei bine în cazul acesta era mai bine să-l ştie acolo, aproape, putâmd fi oarecum supravegheat şi măsurile, dacă trebuiau luate, s-ar fi aplicat pe domeniul lui. Un duşman sau un om al unui duşman rămâne la fel dacă îl îndepărtezi doar. Nu există decât două soluţii, se gândea domnul T. Îl lichidezi sau îl cumperi. „O să fiu mereu cu ochii pe el”, îi spusese doamnei Eleanor, şi ea îi cunoştea inflexiunile glasului când se mânia pe cineva suspectat că îi stă în cale.

Aşadar doamna Eleanor se gândeşte că ar putea ieşi lucruri urâte din toată povestea. Numai că acum nu are de ce să se teamă. Soţul ei întârzie tot mai mult în oraş, afacerile, veşnicile întâlniri de afaceri şi clubul unde îşi petrece aproape în întregime nopţile, străduindu-se să risipească o parte din ceea ce realiza prin afacerile lui. Nu asta o îngrijora şi o îndurera pe doamna Eleanor; nu fusese întotdeauna în situaţia de a locui într-o vilă unde toate treburile sunt făcute de servitori ca ea să stea la soare în înflorită grădină şi să picteze. La mica fermă a tatălui ei nici nu putea fi vorba de aşa ceva. Acolo toţi erau într-o permanentă luptă cu furtunile de nisip roşu şi cu soarele care încingea acel nisip şi seca înşelătoarele cursuri de apă pierdute într-un deşert roşietic şi alteori cu puhoaiele de apă care se dezlănţuiau de sus. După prăpădul lor urmau scurte clipe de pace; învia vegetaţia, turmele erau mânate pe marginea acelor râuri-năluci, fiindcă ele iarăşi se rătăceau între dunele sângerii, oile

mureau şi ferma, adică oamenii şi animalele fermei câte rămâneau, se muta în căutarea unui loc mai bun. Rămâneau în urmă ziduri triste şi pâlcuri de eucalipţi jupuiţi de coajă, rămâneau şi anii unei copilării cu amintiri cuibărite între zidurile pustii, până le spulbera vântul şi asupra lor se depunea un strat tot mai gros de nisip roşu. Domnul T. apăruse într-o zi în locul unde tatăl ei vroia să înceapă o viaţă nouă (asta făcuse toată viaţa lui, începuse de nenumărate ori o viaţă nouă şi asta făcea şi acum, numai că ea nu mai participa alături de el, putea doar să încerce îndepărtarea stratului de nisip, în căutarea unei lumi dispărute pentru ea dar asta era greu de făcut şi în gând), aşadar într-un nou moment de cumpănă apăruse domnul T. acolo şi cumpărase terenul fermei, în apropiere căutătorii de opal descoperiseră zăcăminte importante şi lucrul acesta îl interesa, cumpără terenul pentru ceea ce se putea găsi ascuns în adâncul lui, ce era deasupra prisosea. Dar trebuia să cumpere tot, adică terenul, şi clădirile mici ale fermei ce abia se înfiripa, şi turmele. Pe acestea le putea vinde în altă parte, zidurile puteau rămâne părăsite, nu încurcau pe nimeni. Odată cu acestea o cumpărase şi pe Eleanor. La plecarea lor de acolo, ea apucase să vadă terenurile învecinate ciuruite de gropile căutătorilor de opal - un imens cimitir proaspăt săpat, gropi tocmai potrivite pentru a primi sicrie ce poate nu conţineau decât speranţele unor oameni dornici să înceapă o viaţă nouă. De la tatăl ei primise o pietricică transparentă, un opal ieftin dar în care lumina se răsfrângea jucându-şi ameţitoare culori şi doamna Eleanor purta pietricica aceea ignorând bijuteria oferită în dar de nuntă, un adevărat opal negru ce întrecea în

preţ diamantul (aşa îi explicase domnul T. şi ea atunci privise cu oarecare curiozitate piatra întunecată, de un negru bătând în albastru, apoi o uitase sau se încăpăţâna s-o uite, în micuţa ei piatră transparentă luceau toate culorile şi mai ales aceea a nisipului roşu).

La început ea nu ar fi folosit cuvântul acela, „cumpărat”, mult mai târziu a înţeles adevărata ei situaţie, aparţinea domnului T. ca şi maşina, comandă specială, sau vila, ridicată de unul din cei mai buni arhitecţi din oraş ori trandafirii albi aduşi de pe bătrânul continent şi chiar opalul negru mai scump decât diamantul. La fel îşi angaja servitorii, plătea bine pentru ei, majoritatea serviseră în case bune, case care au avut odată un blazon, aici sau aiurea, nobleţe deci şi tradiţie şi toate celelalte numai bani nu, şi domnul T. cumpărase cu înverşunare, cumpărase case, şi blazoane, şi nobleţe, şi tradiţie sau credea că le cumpără pe acestea din urmă şi plătise ca să aibă servitori potriviţi pentru ceea ce crezuse el că a cumpărat. Numai cu Olaf lucrurile au fost altfel. El nu prezentase nicio recomandaţie şi nimeni nu-l cunoştea în oraşul acela, deşi susţinea că se află de multă vreme acolo; venise singur, fiindcă domnul T. căuta un om care să se pricеapă la îngrijirea trandafirilor albi şi prima suspiciune atunci apăruse, nu era clar cum un om despre care nu auzise nimeni a auzit el despre căutările domnului T. Olaf pusese puţine întrebări, acceptase postul pretinzând o leafă ridicol de mică (stăpânul casei era pus pentru prima oară în situaţia de a asculta condiţiile cerute de cineva, le acceptase cu toată bănuiala lui că ceva nu era în ordine, şi nu-i plăcuse tonul sigur al viitorului grădinar, discuţia de la egal la egal, ca până la urmă să-şi dea seama, cu toate

avantajele câştigate din afacerea asta, că nu el îl angajase pe Olaf ci Olaf se angajase singur într-o muncă ce spera să-i fie pe plac). Îşi stabilise programul de lucru şi se instalase în mica magazie unde se ţineau şi sculele pentru grădinărit. Era altfel decât ceilalţi, oamenii casei domnului T. Îşi îndeplineau obligaţiile ca nişte automate bine reglate, nimeni nu putea ieşi din regulile stabilite, orice abatere era aspru sancţionată (doamna Eleanor descoperise destul de repede că soţul ei putea da dovadă de cruzime), Olaf însă avea o anume libertate în grădina lui (deşi Eleanor îşi surprinsese soţul spionându-şi grădinarul, stând ascuns în spatele perdelei de la fereastra dormitorului, fereastră ce dădea spre grădină şi atunci el îi păruse asemeni unui vânător feroce, absorbit de pânda lui, urmărind o pradă faţă de care nu trebuie să dea greş). Încă un amănunt fusese stabilit la angajarea lui Olaf. El ceruse ca plata sa i se facă în monedă şi salariul primit îi umplea o ciudată pungă de piele.

Doamna Eleanor avea cunoştinţă despre o înfruntare între domnul T. şi Olaf, alta decât cea cu prilejul prăbuşirii leului de marmoră neagră, înfruntare despre care nu vorbea nimeni, fiindcă puţini ştiau de ea şi erau lucruri pe care stăpânul casei nu le dorea comentate. Când întârzia mult la club, domnul T. se întorcea într-o stare care nu amintea nici pe departe ţinuta lui de dimineaţa şi nu se mai putea vorbi despre un ceremonial al întoarcerii. E drept că faţa lui arăta tot ca o mască; albă, inertă, cu priviri fixe. Şoferul oprea maşina în dreptul scărilor, domnul T. cobora şi rămânea ţeapăn acolo până ce maşina pornea mai departe, spre garaj, apoi pornea cu mers nesigur, urcând greu scările, împleticindu-se şi bâjbâind în

căutarea clanţei de la uşă. În astfel de împrejurări îl aştepta valetul, îl conducea într-o cameră de la etaj, domnul T. prefera să doarmă singur în acele sfârşituri de noapte iar servitorul ştia de ce are nevoie şi ce îngrijiri să-i dea. Era primul lui servitor, cel care primise sarcina să-l urmărească pe Olaf, în serviciul domnului T., încă din perioada când acesta nu avusese atâţia bani şi nici timp ca să cumpere celelalte lucruri, pe vremea aceea era doar un începător în lumea afacerilor, un începător oarecare cum sunt atâţia, posedând însă încă de atunci un deosebit simţ pentru bani şi o totală indiferenţă pentru mijloacele folosite spre a-i obţine. Aşadar valetul ştia cum să-l îngrijească astfel ca a doua zi domnul T. să apară cu masca lui obişnuită de dimineaţa, fiindcă i-o cunoştea de mult. Poate domnul T. se născuse cu ea (şi doamna Eleanor înclina să creadă în şoaptele surprinse la reuniunile elegante din serile lor de început, şoapte despre unele afaceri dubioase şi oameni plătiţi ca să ameninţe, să şantajeze şi să folosească arma dacă altfel nu se putea. Pe atunci toate astea o îngrozeau şi o făceu să pălească şi apoi să se înroşească de o ruşine pentru care nu era vinovată, (văzuse desigur purtând o serie întreagă de măşti, nu numai pe cea rece, severă, imobilă, ci şi alte măşti urâte despre care ea nu putea vorbi cu nimeni, fiind sigură că acestea erau singurele moşteniri pe care domnul T. le primise la naşterea sa).

Într-o noapte, coborând din maşină, domnul T. găsise cu mai multă greutate drumul spre scări; ploua şi el a alunecat pe prundişul ud al aleii, a căzut şi s-a lovit rău de trunchiul unui brad aflat la trei paşi de prima treaptă de piatră. Căzătura i-a risipit fumul beţiei şi în loc a rămas furia; a intrat în casă răscolind totul în

odăile de jos şi, înainte ca valetul să-l poată opri, a revenit cu o bardă şi a doborât cu lovituri sălbatice trunchiul bradului. A doua zi dimineaţa, trunchiul ciuntit era tot acolo, căzut în lungul aleii şi Olaf l-a privit din fundul grădinii, fără să se aprcpie; ar fi fost de datoria lui să-l îndepărteze, domnul T. s-a prefăcut că nu vede trunchiul doborât, ignorându-l şi făcând asta şi în dimineaţa următoare şi în toate dimineţile ce au urmat. Trunchiul se usca, ramurile îşi pierdeau acele verzi, acestea îngălbenind şi începând să putrezească. Nimeni nu vorbea despre asta, numai Olaf, într-o zi, îl înştiinţase pe domnul T. că adusese câţiva puieţi de brad şi că-i va planta lângă gardul prin grilajul căruia se zărea marea.

În privinţa ei, doamna Eleanor îşi amintea că domnul T. fusese acela care o îndemnase să picteze, „este o îndeletnicire plăcută şi distinsă”, îi explicase el în timp ce-şi luau ceaiul. Şi ea începuse să picteze în fiecare zi, tablourile ei dispăreau pe undeva, probabil că servitorii le duceau în podul casei, fiindcă ea se uita la ele şi le abandona pe unde apuca, ar fi stat în calea tuturor, dar servitorii atenţi le îndepărtau la timp. De fapt, tânăra doamnă Eleanor, după ce termina un tablou, îl ducea în dormitor, seara îl aşeza în dreptul ferestrei şi îl privea ceasuri întregi, în felul acesta prelungea ziua şi altfel se scurgea timpul în plină lumină - tablourile ei erau întotdeauna foarte luminoase. Apoi, dimineaţa, scotea tabloul din dormitor şi îl lăsa cine ştie pe unde. Începuse cu florile şi copacii grădinii, erau lucruri care se lăsau uşor transpuse pe pânză, mai ales după ce dobândise un oarecare meşteşug. Ar fi vrut să încerce şi altceva, întinderile de nisip roşu sau pământul răscolit de săpăturile căutătorilor de opal sau imaginea

unor ziduri abandonate vântului şi prafului fin de nisip şi timpului, dar nu îndrăznea.

„Ar trebui să-l pictez pe Olaf”, îşi spune doamna Eleanor, „în mijlocul grădinii, lângă trandafirii albi.”

Olaf a terminat pregătirile, şevaletul ei este instalat, acum ar putea să se retragă.

— Stai lângă mine, Olaf. Şi povesteşte-mi. Povesteşte despre zăpadă.

— Da, doamnă, spune Olaf.

— Treci chiar în faţa mea, vreau să te văd în timp ce îmi povesteşti, spune ea.

Şi Olaf trece în faţa ei, are în spate înaltele tulpini ale trandafirilor, o adiere uşoară de vânt se iscă din senin şi petale albe se desprind, în rotiri uşoare, cad în jurul lui Olaf, îl învăluie şi la picioarele lui se adună un mic troian de albe petale, „ninge!” se bucură Eleanor, „aşa trebuia să fie când ninge” şi se întreabă de ce se gândeşte la ninsorile lui Olaf şi nu la întinderile roşii de nisip pe care le-a părăsit acum câtă vreme?, nu mai are importanţă timpul care a trecut şi zăpezile care cad; ivite la dorinţa ei, ele acoperă totul, ninge chiar şi peste timp.

— Te-am rugat, Olaf, să povesteşti!

— Da, doamnă, spune el şi vocea devine şoaptă uşoară.

Olaf priveşte spre picioarele sale şi troianul acela mic şi alb creşte şi se întinde mereu, cuprinde întreaga grădină şi iese dincolo de grilajul de fier al gardului, el ameţeşte privind nesfârşitele, albele întinderi, acum aude, aude tot mai puternic vuietul vântului şi al mării şi alături de el sunt alţi bărbaţi înalţi şi bărboşi, aude şi un zăngănit de arme şi Olaf povesteşte aproape fără să vrea ceea ce vede şi urmează o călătorie lungă pe ape

învăluite în ceaţă, capul balaurului de la provă îşi arată colţii însângeraţi şi aceştia sfâşie ceaţa, alături cresc alte capete de balauri, corăbiile lungi au plecat pe mare, e vremea „secerişului” de vară şi în urmă rămân pădurile ninse, corabia lui e în frunte, un bărbat cu barba roşie strigă ceva arătând cu braţul întins înainte, se iveşte pământul, un ţărm alb, fără păduri, va fi primul popas în drumul lor, până la coastele însorite mai au cale lungă de străbătut, bărbaţii de lângă el pun coifuri strălucitoare şi îşi desprind scuturile care au stat înşiruite în bordurile corăbiei, el însuşi poartă un coif poleit cu aur iar peste platoşă are o mantie scurtă purpurie, la fel ca pânza umflată de vânt care îi mâna repede peste valurile clocotitoare de lângă stâncile malului, e tâmpul să coboare pânza şi oamenii se apleacă cu îndârjire asupra vâslelor, opintindu-se din greu ca să ferească pântecul corăbiei de primejdiile ascunse sub apă şi atunci se dezlănţuie furtuna de zăpadă care învârtejeşte imaginile până aici clare, răsună strigăte de luptă, case sunt cuprinse de flăcări şi ziduri de mănăstire, umbre se furişează pe lângă flăcările înalte şi vaiete se ridică în noaptea furtunii albe de zăpadă, el e în mijlocul învălmăşelii de oameni şi flăcări şi ninge mereu, loveşte cu spada lungă pe care o ţine cu amândouă mâinile, îşi face loc larg în jur, trebuie să ajungă la corabie, să-şi ducă acolo ceea ce dobândise în luptă, poartă în braţe, acum, trupul uşor al unei femei, rămân tot mai mici în spatele lui focurile care aruncă sânge pe zăpadă, aleargă şi fulgi mari îi intră în ochi, şi împăienjenesc privirea, trebuie să...

— Dă-mi drumul, Olaf, lasă-mă jos, ţipă doamna Eleanor şi se zbate în braţele lui.

Olaf încremeneşte lângă poarta pe care n-a apucat

încă să o deschidă, vede faţa doamnei Eleanor foarte apropiată de faţa lui, ochii ei măriţi de spaimă, gura deschisă într-un început de nou ţipăt. O clipă mai stă aşa, nemişcat în uimirea lui, apoi, cu grijă, o lasă din braţe, picioarele ei ating pământul, dar sunt moi, fără putere, o susţine cu mâinile lui mari, ea se clatină când face primii paşi. Pornesc împreună spre locul de unde au plecat acum o vreme neînchipuit de lungă, ea parcă plutind spre trandafirii albi, el târându-şi paşii, obosit după un cumplit efort, nu rosteşte niciunul vreun cuvânt, o vorbă măcar despre ce a fost, şi drumul de la poartă până la trandafirii albi durează mult, atât de mult încât poate că ei au şi uitat cele întâmplate şi când, în sfârşit ajung, doamna Eleanor spune, cu o voce blândă, calmă: „Astăzi am terminat, Olaf, poţi strânge lucrurile astea”. Olaf strânge şevaletul şi cutia cu tuburile de vopsea şi pensulele multe, le adună cu atenţie, să nu se rătăcească vreo culoare, să nu rămână uitată, acoperită de albele petale, cineva, domnul T. de exemplu, ar putea călca pe tuburile acelea mici şi ciudate, culoarea ar ţâşni din ascunzătoarea lor şi s-ar împrăştia pe albul din jur, e prea absorbit de ocupaţia sa şi nu se mai gândeşte la ce a fost, dacă a fost cu adevărat ceva, dacă s-a întâmplat acum sau în zilele care au trecut sau cu şi mai multă vreme în urmă, iar doamna Eleanor îl urmăreşte tăcută.

Olaf sfârşeşte cu adunatul, Eleanor pleacă spre vilă, el îi duce lucrurile şi când rămâne singur, în grădină se aude din nou zumzetul maşinii de tuns iarba. Poate că el nu a încetat nicio clipă, poate că nu s-a întâmplat nimic.

Lângă trandafirii albi, mici troiene de petale albe

strălucesc în lumina puternică a soarelui.

Începe o nouă dimineaţă, domnul T. s-a trezit, nu se hotărăşte să se scoale din pat, îl doare cumplit capul, a băut prea multă şampanie la club, aude ca prin vată vocea soţiei sale, face un efort şi îşi ridică cu greutate capul de pe pernă, o vede stând în faţa ferestrei. Încă nu înţelege prea bine ce spune, a suflat toată noaptea vântul de Nord şi lui i se pare că mai aude un vuiet mare.

„Trandafirii albi s-au scuturat”, spune doamna Eleanor, şi vocea ei continuă ca o litanie, „e ninsă grădina cu petale albe şi frunzele copacilor au căzut şi florile celelalte, cele roşii, cele galbene, toate florile şi-au pierdut culoarea, albul le-a îngheţat-o, a anulat superbele culori, ele sunt acoperi te...” „Acoperite de ce?”, întreabă iritat domnul T., „de zăpadă”, şopteşte ea.

Cuvântul ultim nu are nicio semnificaţie pentru domnul T., vuietul din urechile sale nu conteneşte, furtuna din timpul nopţii trebuie să fi produs mari pagube în grădinile din lungul coastei, se gândeşte şi deodată îl cuprinde o bruscă îngrijorare, grădina lui… trandafirii albi... ce tot bâiguie Eleanor, mai bine să se grăbească, să vadă cu ochii lui, el n-a avut niciodată încredere în nimeni.

„...praful fin de zăpadă e spulberat în vârtejuri, flăcările care au cuprins casa se înalţă luptând cu vârtejurile albe, umbrele oamenilor sunt negre şi roşii, armele lucesc”..., „ajunge”, urlă domnul T., „de ce nu încetezi cu sporovăiala asta stupidă, ce te-a apucat?”, domnul T. îşi caută hainele împrăştiate prin cameră (regretă că n-a urcat în odaia lui de sus, socotise totuşi, astă-noapte, că starea lui nu necesita neapărat

asta şi apoi venise uşor înfierbântat de aburii şampaniei, o dorise pe Eleanor, dorise o femeie, la urma urmei putea fi oricare alta, dar aceasta era femeia lui şi el avea toate drepturile, refuzul ei îl uimise şi îl înfuriase, mai bine s-ar fi dus în altă parte, ar fi fost fără îndoială bine primit, cum naiba să nu se înfurie şi să nu o brutalizeze pe cea căreia îi dăduse un nume şi o situaţie invidiată de atâtea femei ale oraşului?) nu poate opri litania aceea a femeii din faţa ferestrei, ea stă acolo şi îşi piaptănă cu gesturi prelungi părul, trupul ei îi acoperă vederea spre grădină.

„Şi de ce dracu nu tace?”, se întreabă, în timp ce se îmbracă e totuşi atent la vorbele ei, aude iarăşi „grădina ninsă” şi „moartea trandafirilor albi” şi „Olaf”, „asta trebuie să fie, nenorocitul acela e în grădină acum, priveşte dezastrul provocat de furtuna nopţii”, şi-l închipuie pe Olaf zâmbind, bucurându-se de prăpădul care sigur s-a întâmplat, (deşi nu l-a văzut niciodată zâmbind pe grădinarul acela al lui pe care de fapt nu l-a putut socoti aşa nicio clipă, adică al lui, cum erau toate din jurul său şi mai ales trandafirii pe care i-a adus fiindcă nimeni nu mai avea în grădini asemenea-trandafiri; erau un lucru de care ar fi trebuit să se bucure singur, iar blestematul de grădinar sau ce o fi el că numai a grădinar nu arăta se învârtea prea mult în jurul lor, mai mult decât îi cerea slujba) „poate că el i-a distrus”, îi trece prin minte. Mânia îl năpădeşte, valul roşu de furie îl îneacă, îl revede pe Olaf cu leul de marmoră neagră în braţe, înfruntându-l, apoi imaginea acestuia i se perindă prin faţa ochilor în ipostaze diferite ce se succed rapid: Olaf în prima zi, când îşi impusese condiţiile, în dimineaţa când îl anunţase că va planta puieţi de brad, în alte dimineţi

când îi simţea privirea de la depărtare, - imagini ascunse, depozitate într-un loc secret şi întunecat al memoriei, luminate dintr-o dată la un semnal necunoscut. Îl bănuise tot timpul, simţise în omul acela un adversar de temut, nu putea explica cum anume, era ceva dincolo de bănuielile sale obişnuite în judecarea oamenilor cu care venea în contact, poate îl speriase puterea ce zăcea în bărbatul acela, putere ce încă nu se dezlănţuise în totalitatea ei, „trebuie să termin cumva”, îşi spune.

Iese din cameră mergând orbeşte, pipăind aerul cu mâinile întinse, se loveşte dureros de muchia unei mese, furia îi creşte şi, în timp ce umblă bezmetic, în timpul acela scurt care trece de la ieşirea din dormitor şi până în momentul ajungerii la uşa din holul vilei, înregistrează automat durerea aceea, vocea doamnei Eleanor, „zăpada”, spune ea şi aude vântul care într-adevăr suflă cu furie afară, a văzut panoplia cu armele de vânătoare de pe peretele dinspre sud al holului, a desprins o puşcă şi cu mâini tremurânde îi ridică piedica (nu trebuie să aleagă, are întotdeauna armele încărcate, obicei păstrat dintr-o perioadă veche a vieţii lui, când abia devenea domnul T.), bâjbâie în căutarea clanţei (i s-a mai întâmplat asta în noaptea când tăiase bradul), ceaţa roşie nu i s-a ridicat de pe ochi, năvăleşte pe uşă şi în capul treptelor de piatră este ţintuit în loc; vântul de Nord l-a izbit în piept. La câţiva paşi depărtare îl zăreşte pe Olaf, ridică arma şi o descarcă spre umbra aceea mare care numai Olaf poate fi, venit în întâmpinarea lui ca să-şi trâmbiţeze victoria, nu i-a putut vedea faţa, o văzuse destul în închipuire, acum terminase ce avea de făcut în primul rând, ceaţa roşie se destramă, undeva în faţa lui

trandafirii albi îşi leagănă uşor florile ifnense, vântul s-a potolit, a fost ultima răbufnire aceea care l-a izbit pe domnul T.

Doamna Eleanor nu aude împuşcătura, ultima răbufnire a vântului a acoperit-o şi ea ridică ochii peste marginea de sus a tabloului aşezat în fereastră, vede. grădina şi acolo e Olaf în faţa trandafirilor albi. Îl urmăreşte uimită cum acesta îşi ridică braţele, încet, ca într-o încercare de zbor, întinzându-le cruce şi rămânând aşa o clipă, răstignit pe albul florilor, apoi, incredibil de lent, se întoarce cu faţa spre mare, o mână atinge florile şi petale albe se cern lin, Olaf cade, o mişcare prelungită, de vis, atinge pământul odată cu petalele ninse. Doamna Eleanor şi-a încleştat mâinile de marginile tabloului, culorile încă nu s-au uscat, le simte umezeala în podul palmelor şi când îşi desprinde mâinile fiindcă o dor de atâta strâns, se înspăimântă privindu-le, roşul s-a amestecat cu albul, albul zăpezilor pictate e stropit de roşul viu al flăcărilor care au cuprins, acolo, în tablou, o clădire înaltă, o vilă albă şi ea, ninsă ca şi umbrele oamenilor învălmăşiţi în încleştarea unei lupte. Afară, vântul de Nord s-a potolit, numai în tablou mai ninge peste vilă, şi peste flăcări, şi peste umbrele de oameni, şi peste leii de marmoră neagră care păzesc o poartă deschisă iar prin deschiderea largă abia se ghiceşte, în depărtare, marea şi lângă ţărm aşteaptă o corabie lungă. Acum, în liniştea care s-a lăsat după ce vântul de Nord s-a potolit, doamna Eleanor îşi şterge mâinile şi nu mai ia în seamă culorile care murdăresc prosopul alb, se gândeşte cum vor fi arătând pământurile roşii, ciuruite de gropile căutătorilor de opal, sub ninsoare, zăpada umplându-le şi nivelând locul, necuprinsele întinderi

strălucind albe aşa ca în povestea care a auzit-o odată, demult, când ningea peste timp şi când măsura lui nu putea fi păstrată şi ea nici nu se încumetase măcar să găsească o astfel de măsură a timpului nins.

VIII. A patra povestire din oglindă

Pregătirile pentru săvârşirea marii călătorii spre Miklagård durară mai mult decât îşi socotise Leif că i-ar trebui ca să găsească o corabie potrivită şi oamenii cei mai buni şi mai cu seamă din aceia care să cunoască lungile şi ades întortocheatele drumuri pe ape.

În privinţa corăbiei, de sfaturi nu dusese lipsă. Unii vorbeau cu tărie că era de trebuinţă o corabie mare, având mai bine de douăzeci de perechi de vâsle. Asta însemna că numărul oamenilor creştea chiar peste cât ceruse Leif la petrecerea de pomină, după întoarcerea sa şi a lui Kolbjörn. Se gândeau că în acea călătorie vor porni numai oameni liberi, aşa că se cuvenea ca la vâsle să se spetească cu rândul. În timp ce o parte din ei s-ar fi îndeletnicit cu vâslitul, ceilalţi ar fi avut răgaz pentru întremare şi, în afară de asta, la ceas de primejdie ar fi fost destui care să pună mâna pe arme. Bineînţeles, îndestularea asta în numărul luptătorilor era în cumpănă cu felul primejdiei ivită în cale, fie pe mare fie pe fluviile al căror curs năvalnic trebuia înfruntat. Din golfurile ascunse în ceaţă ori din cotloanele fluviilor se puteau abate asupra lor corăbii ale oamenilor din neamuri ce numai gânduri paşnice nu nutreau. Veneau apoi primejdiile dinspre maluri. Pe întinsele ţinuturi aflate sub puterea marelui cneaz Vladimir puteau fi întâmpinaţi cu dragă inimă, căci cneazul îi iubea mult pe oamenii veniţi din

miazănoapte. Numai că iubirea aceea era şi ea cântărită după folosul ce îl putea aduce oştirilor kieviene. Întru aceasta, marele cneaz găsea întotdeauna numeroase căi spre ademenirea vitejilor războinici normanzi. Şi dacă nu izbândea cu plata în aur şi argint, nu se sfia deloc să-i oprească în slujba sa cu de-a sila. Ori numai să intre la stăpân nu se gândea Leif, fie acel stăpân şi un înţelept conducător de oşti, cu mare faimă, îi fusese de ajuns anul slujit la saxoni. Mai departe, puteau întâlni călăreţii stepei, aprigi în întâmpinarea oaspeţilor nepoftiţi. Şi asta se va petrece tocmai la praguri unde, se ştia, oricâţi oameni ai fi avut, tot ai fi simţit nevoia sporirii lor. Ce-i mai aştepta la marea bântuită de furtuni şi mai apoi la Miklagård, aveau să vadă acolo. Oricum, la capătul călătoriei se puteau bizui pe sprijinul de nădejde al războinicilor din garda Bazileului. Şi aici erau destui din neamul lor şi al vecinilor ce vieţuiau pe pământurile din miazănoapte şi care nu socoteau nicio cale prea îndepărtată ca să ajungă acolo unde îşi puneau în gând. Pe bună dreptate se putea spune că nu era vreo împărăţie unde meşteşugul în arme al vikingilor să nu fie preţuit.

Aşadar erau unii care înclinau spre foloasele aduse de o corabie dintre cele mai mari. Alţii însă, şi nu puţini, erau împotrivă. Fără îndoială, spuneau aceştia, oameni mulţi pot fi de trebuinţa la o asemenea încercare, dar ce te făceai la praguri cu o coşcogea corabie? Mai degrabă se potrivea o corabie uşoară, cu douăsprezece perechi de vâsle. Bine chibzuite toate lucrurile pe punte şi ar fi încăput cu uşurinţă îndestui viteji. Cu osebire la asta trebuia să vegheze Leif, la vitejia soţilor săi, căci întâi şi întâi ea trăgea mai greu în cumpănă. Aşa că să lase număratul pe seama altora

şi să cerceteze bărbăţia celor care s-au arătat de la început dornici de mari isprăvi. Nu era îndeajuns să strigi în gura mare ce poţi să faci şi asta când ai în faţă un corn plin ochi cu berea cea mai tare după care ai tânjit atâta. Trebuia să şi arăţi de ce eşti în stare.

Mai erau şi cei care ţineau calea de mijloc. Puteau merge oricâţi oameni ar fi dorit - ziceau aceia - pentru asta n-aveau decât să aleagă mai multe corăbii uşoare

Cel mai greu de hotârât rămânea însă drumul pe care urmau să-l apuce. În privinţa asta iarăşi se întreceau o mulţime să-şi arate agerimea minţii şi să se laude cu câte ştiau.

De-o pildă, era mai înţelept să coboare spre insula Gotland. În oraşul Vi găseau lesne o bună călăuză şi mai puteau negoţi merinde proaspete. Călăuza i-ar fi dus pe drumul ce-l făceau ades corăbiile lor, şi cei care îi cunoşteau bine pe corăbierii din Gotland socoteau că nimeni nu putea să se întreacă cu aceştia dacă era vorba de trecerea unor corăbii mari peste praguri. Porneau întâi spre răsărit, până la gura Dvinei, unde începea trudnica muncă pentru a înfrunta apele ce curg spre mare şi aceasta era partea de jos a drumului spre Miklagård. Mai era partea de sus, în lungul coastei, urcând apoi până în marele lac Ladoga, de unde intrând pe râul Volhov se ajungea la alt lac, Llmen. De la Ilmen, cu ajutorul oamenilor care trăiesc pe malul apelor şi se numesc volociani, se puteau trece pragurile Lovot-ului, intrând pe fluviul cel uriaş care este Niprul. Şi dacă treceai cu bine de Kiev, dacă scăpai nevâmuit de aprigii călăreţi ai stepei de la pragurile fluviului, erai liber să înfrunţi din nou furtunile mării, plutind spre albastrele ape ce scăldau Miklagård-ul.

Fireşte, se găsiră destui, şi mai înţelepţi, care să râdă de alegerea acelui popas tocmai în insula Gotland. Fireşte, cei de acolo puteau fi lăudaţi pentru îndemânarea lor în drumurile pe ape. Dar nici ei nu se socoteau mai prejos, şi atunci la ce bun să mai intre în Vi, poate numai ca să umple chimirele neguţătorilor care ştiau să jupoaie şapte piei de pe om când era vorba de tocmeală. Apoi se lungea drumul pe mare şi s-ar -fi putut întâmpla să înfrunte războinicii de pe alte corăbii, cu mult înainte de a se fi aşteptat că vor pune mâna pe arme. Aşa că drumul mai bun, pentru început, rămânea drumul prin miazănoapte. Trebuia aşteptată vremea prielnică, atunci când gheţurile lasă calea liberă şi în afară de acestea n-aveau să întâlnească alt vrăjmaş. Ocolind capătul cel mai din miazănoapte al pământului stăpânit de norvegieni, vor străbate Marea cea Albă şi vor ajunge într-un ţinut bogat şi acesta în râuri şi lacuri. În acele locuri vânatul sălbăticiunilor cu blănuri de preţ e mai cu osebire spornic, şi de pe urma blănurilor se vor procopsi fără îndoială în acel îndepărtat Miklagård, falnicul oraş împărătesc cu minunate castele şi grădini înmiresmate şi biserici încărcate cu odoare de aur. Numai că până acolo mai erau destule de petrecut şi de făptuit. Vâslitul împotriva curentului apei, trecerea lacului Onega şi iarăşi truda cea mare a vâslitului până în lacul Ladoga ce semăna cu o adevărată mare. După aceea aveau să vadă cum o să fie întâmpinaţi de novgorodeni, oraşul lor de pe Volhov era însemnat şi se putea face un bun negoţ şi acolo. Dacă vor câştiga bunăvoinţa puternicilor neguţători şi a dregătorilor. Trecuţi de aceştia, din Ilmen, volocianii puteau să le înlesnească drumul pe Msta până la Volga, ce era încă mai mare

decât Niprul. Or să-şi continue calea pe Nipru, spre Kiev. De la marele lac Ladoga ar fi întâlnit, aşadar, drumurile danilor şi ale şvezilor şi altceva era să dai de corăbiile acestora pe ape îndepărtate decât să le înfrunţi în apropierea coastelor lor.

Leif ascultase toate acestea, începând din ziua întoarcerii.

Deprinsese gustul călătoriei şi i se părea că iarna durează mai mult decât se cuvine. Kolbjörn se bucura văzându-i neastâmpărul, dorul de plecare îl avea în sânge orice bărbat adevărat şi fiul său dovedise că moştenise ceea ce era mai bun de la neamul său. Deşi ar fi dorit să plece împreună, socotelile sale se îndreptau spre o altă cale, aşa că îi îngăduia lui Leif să şi-o urmeze pe cea aleasă de el. Îi plăcea şi faptul că acesta, cu tot neastâmpărul firesc pentru un tânăr la anii lui, ştia să chibzuiaseă bine lucrurile, judecând ca o căpetenie vârstnică, învăţată cu pregătirile ce sunt trebuincioase înainte de un drum lung şi anevoios. De altfel, singurul lucru despre care putea vorbi cu Leif era călătoria spre Miklagård. În restul timpului cât nu era plecat să caute soţi potriviţi, acesta stătea tăcut, cu privirile pierdute parcă într-un hău adânc. Şi când umbla prin odăile casei, cam fără rost, păşea ca într-un vis, se izbea de lucruri şi de oamenii casei. Kolbjörn începuse să bănuiască ceva, acolo, pe pământul străin, Leif trăise mai mult decât îi povestise şi în zadar încercase felurite şiretlicuri pentru a-l face mai slobod la limbă. Nici chiar Sela, îmboldită mereu să cerceteze cu toată ştiinţa ei de mamă şi de femeie, nu izbândise nimic. Când iscodelile lor ajungeau să-l scoată din năuceala în care plutea, ridica din umeri, îşi lua arcul, îşi înfigea în brâu securea rămasă de la Rolf şi le

spunea că pleacă la vânătoare.

Kolbjörn îl urmărea din priviri cum iese pe poarta mare, pornind cu paşi mari să urce colnicul împădurit, apoi Leif se pierdea printre copacii grei de zăpadă. Zăbovea îndestul la vânătorile acelea şi se întorcea cam întotdeauna cu mâna goală. Într-o zi îi luase urma şi se lămuri pe deplin asupra felului cum „vâna” Leif. Acesta străbătea pădurea luptându-se cu nămeţii înalţi, după felul cum umbla era de mirare cum de nu se izbea de trunchiurile negre învestmântate pe o parte cu alb, aşa cum i se întâmpla acasă, ieşea aşadar din pădure şi urca mai departe un stei de piatră poleit în strălucirea de gheaţă, anevoie, cu îndârjire, slujindu-se de securea pe care o înfigea cu sete în crusta groasă şi alunecoasă. Ajungea în vârf şi acolo se oprea, rămânând neclintit, cu privirile plutind deasupra oglinzii fiordului, pierdute în zare. Şi cam asta era tot ce făcea, părând el însuşi un stei de piatră, durând acolo de când lumea, nepăsător la vântul aspru, şi la muşcătura gerului, şi la scurgerea timpului.

Văzându-l aşa, Kolbjörn începu să dorească şi el venirea cât mai grabnică a primăverii.

Şi când aceasta veni, Leif pleca mai des la vânătorile lui după năluci; ce altceva putea căuta el acolo, se întreba Kolbjörn, pe crestele tot mai îndepărtate şi mai înalte? Acolo unde ajungea Leif nu doar timpul îşi pierdea măsura ci şi lumea pe care o vedea îşi lărgea marginile, pierzându-le în nesfârşire.

Nerăbdarea ce păruse că l-a cuprins în iarnă în privinţa plecării se mai astâmpărase, soarele puternic topea zăpezile şi şuvoaie năvalnice coborau spre fiordul eliberat de gheţuri, în curgerea lor duceau şi gândurile lui Leif care rămânea acolo sus, mai singur

decât se putea închipui că poate fi un om.

Îşi luase o dată merinde pe mai multe zile şi armele de luptă şi Kolbjörn a stat multă vreme urmărind drumul coifului sclipitor prin pădurea înviată, din luminişurile rotunde cuprinse în verdele fremătător coiful trimitea spre vale fulgere de soare şi mai apoi de mai sus, de pe steiurile sure, ca apoi să-l piardă din ochi, lumina argintului contopindu-se în albul orbitor al înălţimilor unde zăpezile nu pier niciodată.

Nu putea înţelege peregrinările lui Leif, socotea însă că era cuminte faptul că plecase bine înarmat; în pădurile îndepărtate, odată cu mlădiţele verzi se trezeau şi spiriduşii, după stâncile sure pândeau duhuri cu nume ce nu trebuiau rostite iar din albul zăpezilor nepieritoare se plăsmuiau făpturi cu chipuri de femeie. Era greu de închipuit cum s-ar putea lupta cineva cu acele întrupări din întunericul scorburilor, şi volbura apelor, şi strălucirea zăpezilor, erau de asemenea duhuri binevoitoare omului amestecate între cele potrivnice, dar trăgea nădejde că un bărbat purtându-şi toate armele asupra lui le-ar fi făcut oricum mai temătoare. Şi apoi, în orice împrejurare, omul se simte şi mai bărbat când poate să-şi ţină mâna strâns încleştată pe mânerul săbiei. Mai de primejdie erau însă duhurile ce-l bântuie pe om înlăuntrul lui.

Deseori în zori, Leif privea spre crestele dinspre răsărit, abia ghicite după vălurile fumurii, curgând grele din înalturi. După un timp acestea se făceau mai străvezii, îşi pierdeau greutatea şi vântul dimineţii le făcea să tremure înfiorate. Şi dintr-o dată o lumină mare creştea în spatele lor, alungându-le, o rană sângerândă deveneau crestele, la început subţire şi prelungă, apoi roşul se lăţea pe zăpadă, aprindea

pădurile, se îneca în oglinda fiordului. Şi globul de foc se ridica peste toate, limpezind cerul, albăstrui se întindea stăpân, ştergând negurile. Soarele îşi potolea treptat pojarul, rămânând din aur bătrân, zăpezile îşi dobândeau strălucirea albă după ce erau spălate cu foc, apele fiordului primeau în adâncuri cerul. Era linişte ca într-o grădină cu flori albe încremenite în aerul îngheţat al dimineţii. Atunci Leif putea rosti un nume, florile se clătinau abia simţit, prinzând atunci viaţă, legănarea sporea într-un val de ameţeală, valul se unduia pierind în depărtare şi rămânea un chip care îl privea cu ochii umpluţi de albastrul furat cerului şi apelor. Şi părul curgea într-o ploaie de aur furat de la soare. Şi faţa furase albul zăpezilor, iar buzele erau rana lor sângerândă, sânge de soare scurs pe albul preacurat. Atunci Leif întindea braţele înainle, încercând s-o cuprindă pe Astrid, până ce îşi lua seama şi se oprea. Era mai uşor să-şi trimită chipul său alături de ea şi el, rămânând neclintit, să-i privească cum pornesc împreună ţinându-se de mână şi să le asculte vorbele, mult mai mult decât i-a spus el vreodată în grădina mănăstirii. Se întâmplase ca, ascultându-i şi privindu-i, să se rupă din vrajă datorită unui corb croncănitor şi Leif cel de acum îl săgetase cu o furie cumplită şi nu-i scăzu deloc furia când văzu pata urâtă şi neagră murdărind zăpada, pasărea îi adusese aminte de mai-marele călugărilor. Aşa că smulsese securea de la brâu şi hăcuise corbul; lui i se păruse însă că pornise cu oamenii lui să doboare poarta ferecată a mănăstirii, că Rolf era acela care mânuia securea uriaşă iar el fugărea, cu sabia goală în mână, pe călugării-păsări, înspăimântaţi de mânia fără margini a oamenilor de la miazănoapte. Şi după ce

liniştea se pogorâse iarăşi. Leif se privi cum străbate potecile ce şerpuiau dulce printre tufele de trandafiri albi, alături de Astrid. Dar, nu era îndeajuns, şi după o vreme hotărî s-o ia pe corabie şi miresmele grădinii rămaseră departe, sarea mării fiind mai tare. Urmaseră apoi răscolitoarele mirosuri ale pădurii de acasă. Şi Leif căuta locuri tot mai singuratice ca să fie sigur că nimeni nu-l va tulbura. Cu înaintarea în vreme a primăverii, zările se făceau tot mai largi şi de acolo, de sus, Leif vedea tot mai lămurit marea. Aşa că socoti că în noua lui călătorie se cuvenea s-o ia şi pe Astrid şi, fireşte, pe Rolf. Numai că de fiecare dată, în rătăcirile lui pe coclauri, trebuia să se întoarcă întâi la îndepărtata mănăstire, ca să fure de acolo chipurile dragi şi numai după aceea putea porni mai departe. Când reuşea, se privea pe el, stând lângă catargul corăbiei cu dragon purpuriu la prova şi ascultând îndemnurile lui Rolf care îmbărbăta vâslaşii; se auzea şi pe el povestind cu glas scăzut cele văzute pe maluri de lacuri şi de râuri şi mai cu seamă înşirând minunăţiile fără de seamăn din Miklagård, toate acestea pentru Astrid care se afla şi ea pe punte, iar deasupra ei ningea necontenit cu petale albe. Numai că ninsoarea aceea se înteţea mereu şi ochii ei păreau tot mai depărtaţi, un fum albăstrui gata sa se mistuie. Dimineţile nu mai erau atât de liniştite, pădurea ce o lăsa în urmă îşi creştea freamătul ca sub furtună şi apele fiordului îşi înălţau vuietul şi vântul îngemăna clocotul viu al apelor şi al pădurilor. Iar ochii Astridei deveniseră doar o ceaţă uşoară ce-şi pierdea albastrul în zare.

Aşa că Leif a făcut o ultimă încercare, pornind să-şi caute plăsmuirile sale şi n-a mai găsit nimica. Într-

adevăr, torentele care se prăvăleau din munţi, adunând apele rămase după topirea zăpezilor, îl pustiiseră.

Întors acasă, Kolbjörn îi văzu ochii lucind într-o altă lumină şi se bucură. Apoi când îl auzi spunând că venise vremea să aleagă o corabie potrivită, se linişti de-a binelea. Îi duse vestea aceasta Selei şi ea nu găsi prea multe să-i răspundă. Ar fi dorit de bună seamă să afle cum arăta aceea care îi făcuse pe fiul ei să petreacă năuc o iarnă întreagă, nu se mai îndoia de asta şi o simţise de la început, chiar dacă lui Kolbjörn se ferise să-i destăinuie gândurile ei. Deci ea nu se îndoia că numai despre o femeie a putut fi vorba, şi până la urmă asta nici nu era un lucru de mare îngrijorare. Cât despre plecarea apropiată, nu mai avea chiar nimic de spus, Leif era bărbat în toată firea, îşi urma soarta bărbaţilor din neamul său. Femeilor le rămânea aşteptarea grea de spaime. La fel de grea pentru bătrâne care purtau povara pe ascuns şi care îşi împărţeau grijile asupra mai multor bărbaţi plecaţi pe mare, cât şi pentru tinere, chiar dacă acestea tremurau pentru soarta unuia singur. Sela se întreba dacă în privinţa lui Leif n-ar trebui să fie acum mai liniştită, fiindcă desigur mai trăia undeva o femeie care se gândea întru binele lui.

Pădurea înverzise pe de-a-ntregul când la gospodăria lui Kolbjörn începuseră să se adune cei cărora Leif le trimisese vorbă că se apropie sorocul. Cumpănise bine asupra fiecăruia şi de aceea nu chemase decât atâţia de câţi avea nevoie. Nu era înţelept să-i lase să se bulucească pe toţi acei viteji încălziţi odată de berea tare şi care nici nu prea înţeleseseră limpede ce li se cerea, dar care s-ar fi

ruşinat să-şi ia înapoi vorba aruncată într-o clipă de nesocotinţă. Poate că nutriseră mai apoi alte gânduri sau erau chemaţi de alte căpetenii. Şi peste toate lui Leif nici nu-i fuseseră cu toţii pe plac. Aşa că trimisese vorbă la cei aleşi, adăugând că nu era pricină de supărare dacă li se părea acum drumul prea anevoios sau îşi făcuseră alte socoteli.

Nici chiar Kolbjörn nu se amestecase, Leif era căpetenia şi avea întreg dreptul să hotărască.

Dintre corăbiile lui Kolbjörn, niciuna nu-l mulţumea pe Leif. Despre drakkarul său nu mai putea fi vorba, aşa că Leif tocmise meşteri iscusiţi care să-i construiască o nouă corabie, pe măsura dorinţelor sale.

Acum ziua întreagă şi-o petrecea la ţărmul fiordului, aşteptând săvârşirea lucrării meşterilor. Corabia era prelungă şi uşoară, cu douăsprezece perechi de vâsle. Dragonul aştepta să-şi ia locul cuvenit şi însuşi Leif îi dăduse culoarea purpurie.

Femeile şi slugile casei tăiau porci şi capre, afumau carnea, tocmeau butoaiele pentru apă şi pentru trebuincioasa bere. Războinicii îşi frecau coifurile şi scuturile, dându-le lucire nouă, ascuţeau tăişul securilor, încercau corzile arcurilor şi căleau vârfuri de săgeţi.

Kolbjörn adunase, ca în fiecare an, un pâlc de vase şi pornise spre coastele saxone.

Leif mai zăbovi două luni până ce, în fruntea unui număr de patruzeci de oameni, îşi îndreptă corabia spre; drumul de miazănoapte. Cel mai vârstnic om de pe corabie, cârmaciul Ivar, mai fusese pe drumul acesta până la Novgorod. Aşa că nu era nevoie de nicio călăuză, iar de la oraşul de pe Volhov se vor descurca

în vreun fel.

În ziua plecării, cei din gospodăria lui Kolbjörn precum şi cei din aşezările vecine umpluseră ţărmul. Sela băgă de seamă, cu mândrie, cum ochii fetelor îl sorbeau pe Leif, dar acesta n-avea vreme pentru ele. Pe corabie, în zadar aşteptă să se stârnească uşoara adiere care să aducă ninsoarea de petale albe şi chipul Astridei. Ochii de fum albastru nu se mai iveau. Făcu un semn cu mâna pentru cei care rămâneau şi dădu porunca de plecare.

...Şi urmară zile şi nopţi pe mare bună ori pe ape învrăjbite, cu noroc la vânt sau cu opinteală la vâsle, ei singuri pierduţi în pustiul verde-întunecat. Şi nimeni nu se plângea de asprimea vremii, erau toţi oameni aleşi dintre cei mai buni şi Ivar spusese chiar că e de mirare cum a putut să zacă timp de trei ani la casa lui, simţindu-se întruna bolnav, fără să-şi afle leacul şi iată că leacul cel mai bun dintre toate era plecatul pe mare. De când simţise valurile de larg se înzdrăvenise ca fermecat. Şi Leif îi dădea dreptate, locul care i se cuvine unui viking este puntea corăbiei şi, judecând după cum arătau ceilalţi, se părea că pornise la drum cu soţi buni. Asta o spusese tare, spre bucuria oamenilor, căci, deşi era încă tânăr de ani, Leif dobândise destulă faimă şi nu era puţin lucru să auzi asemenea vorbe rostite de el. Iar în sinea sa, mai adăugă că îşi găsise şi el leacul pentru o boală al cărei nume nu îl putea rosti, asta fireşte pentru cât avea să dureze călătoria. Căci mai apoi vroia să se tămăduiască de tot; va porni cu drakkarul său pe primul drum şi va vedea cum vor sta lucrurile. Dacă Astrid nu-şi găsise un bărbat, o va lua de acolo, cu sau fără voia ei. Timpul îi va da destulă înţelepciune şi

poate i se va limpezi mintea tulburată de poveştile popilor. Cât îl privea pe el, cu aceştia ştia cum să se răfuiască.

Când au ajuns în ţinutul prielnic vânătorii de jivine cu blănuri scumpe, au căutat aşezările oamenilor de acolo şi s-au ales cu marfă multă, fără greutăţi la tocmeală. Apoi au intrat pe râurile cu ape puternice, şi când dădeau de lacuri răsuflau uşuraţi, căci puteau folosi pânza. În marele lac Ladoga se petrecuseră cu alte corăbii; coborau atunci pânza şi ţineau vâslele în sus, căpeteniile schimbau vorbe peste ape. Au auzit voci pline de trufie vestind bucuroase că drumul fusese spornic, ori, dimpotrivă, voci cătrănite, care se plângeau că avuseseră mult de pătimit, fiind chiar jefuiţi de lacomi tâlhari de corăbii. La întrebarea acelora care erau curioşi să afle ce duc spre miazăzi, Leif răspundea întotdeauna că duc arme şi că armele acelea tocmai le cumpănesc în mâini, aşa că totul se termina cu asta şi fiecare îşi căuta de drum.

În apropiere de Novgorod, Ivar îi spuse lui Leif că era mai înţelept să dea jos capul balaurului de la provă, iar pe trunchiul catargului să atârne o pavăză cu vârful în sus, semne că se apropie cu bune gânduri. Şi, întrucât vroiau să împrospăteze merindea, aşa făcură.

Novgorodul le apăruse în faţă dimineaţa, la un loc unde calea pe apă se desfăcea în două, şi pe pintenul de pământ care semăna cu o provă înaltă de corabie văzură primele aşezări. Apucaseră pe partea mai largă a râului, plutind pe sub casele apărate de puternice întărituri din lemn şi ziduri groase, uimindu-se de bogăţia oraşului care stăpânea râul de la înălţime. Şi-au tras corabia la ţărm, alături de altele, şi nu le venea greu să priceapă că acelea gemeau de mărfuri şi că

negoţul se afla în plină înflorire. Au fost pe dată iscodiţi asupra gândurilor pe care le aveau, nişte oameni cu veşminte bogat împodobite cu blănuri veniseră să vorbească cu Leif. Cum în spatele lor se ivise şi o ceată de oşteni, Leif sări pe podişca de lemn, de care legaseră corabia, ieşindu-le în întâmpinare, însoţit numai de Ivar. Îşi lăsaseră armele ca să se vadă mai bine că sunt neguţători cinstiţi, deşi treaba asta nu-i plăcuse lui Leif niciodată, fără sabia lui se simţea ca un ciung. Înţelegerea s-a legat uşor, unul din oamenii veniţi la ei vorbea mai multe graiuri din miazănoapte. Aşa că Leif le povesti despre drumul pe care porniseră şi că acolo nu doreau decât să împrospăteze merindele, plătind cinstit, şi că, de asemenea, erau în putere să mai târguiască şi alte mărfuri, dacă nu li se va cere prea mult. Nu le-a ascuns că avea blănuri scumpe pe corabie şi i se păruse drept să plătească pentru a fi lăsaţi să treacă mai departe.

Apoi Leif rândui oamenii lui; o parte urma să rămână de strajă; ceilalţi erau liberi să-şi îndrepte paşii unde doreau, numai să dovedească multă cumpătare şi să nu işte pricini de sfadă. El, însoţit de Ivar şi de încă trei oameni porniră spre locul unde lucrau vestiţii dulgheri. Mai presus de toate vroiau să vadă cu ochii lor măiestria meşterilor de corăbii despre care se dusese vestea. Străjile urmau a fi schimbate la vreme, astfel ca toţi să se poată bucura în voie de lucrurile deosebite aflate în oraş.

Leif îşi ţinu oamenii în Novgorod timp de şase zile, aflând destule despre oraş şi mai cu seamă despre altele ce-i puteau folosi pentru drumul pe mai departe.

Înainte de a ajunge mare cneaz la Kiev, Vladimir a fost cneazul Novgorodului şi de acolo a pornit el lupta

pentru putere. Iar între vrăjmaşi se aflau chiar fraţii lui. Cu ani în urmă el a ajuns să domnească singur în marea aşezare de pe Nipru, care era „mama oraşelor”, şi ca una din urmări a rânduit înălţarea unor statui din lemn întruchipând vechii zei. Ei stăteau pe o colină care se ridica asupra apelor şi în fruntea lor se afla temutul Perun, zeul tunetului. Şi la Novgorod, unchiul marelui cneaz, Dobrinia, îl aşezase pe acest Perun la mare cinste. Numai că Leif şi oamenii lui au putut vedea doar o piaţă rotundă, îngrădită de ziduri, împrejurul cărora era săpat un şanţ lat. Şi la mijloc se afla o groapă, din care zeul de lemn plecase. Plecase pe apele Volhovului, şi asta era un fel de a spune, fiindcă nu fusese deloc voinţa zeului, oricât de puternic a fost el socotit vreme îndelungată şi oricât îi crescuse acea putere prin bogatele ofrande ce i-au fost închinate. Zeul de lemn fusese smuls de la locul lui şi aruncat pe ape fiindcă oamenii îşi schimbaseră credinţa. Marele cneaz se creştinase şi de doi ani ţinea de nevastă pe chiar sora marelui împărat Vasile din Miklagård. Aşadar Perun fusese zvârlit în râu, şi oamenii spuneau că atunci când ajunsese sub podul mare ce unea cele două părţi ale oraşului, îşi aruncase măciuca pe pod şi strigase: „veseliţi-vă locuitori ai Novgorodului şi atunci amintiţi-vă de mine!”. După asta apele l-au dus mai departe şi prea multe pricini de veselie n-au urmat, fiindcă Dobrinia s-a pornit cu osebită râvnă să-i treacă la noua credinţă pe cei aflaţi pe malul neguţătorilor, iar de partea cealaltă făcea acelaşi lucru căpetenia Putiata. Şi râvna acestora a însemnat foc şi sabie, aşa că a mai ieşit o vorbă; ..Putiata botează cu spada, însă Dobrinia cu focul”. Cel care săvârşea botezul era mai-marele peste

popi, Achim, adus de însuşi Vladimir.

Aflând astea, Leif a socotit că nu era prea nimerit să zăbovească mult acolo şi nici să caute a-l vedea prea de aproape pe Achim. Dar cât stătuse a târguit îndeajuns ca să poată porni cu drakkarul plin de marfă căutată la oraşul împăraţilor. Adăugase întâi blănuri scumpe de samur şi hermine şi nevăstuici şi luase îndestule măsuri de ceară. Apoi, fiindcă auzise că au mare căutare, luase un număr de şoimi, anume învăţaţi pentru vânat. Îşi împrospătase merindele şi găsiră cu toţii ca deosebit de gustos nisetrul.

După ce mai trecură o dată pe la iscusiţii dulgheri încredinţându-se că lucrau pe potriva faimei lor şi făceau multe altele în afara corăbiilor (bunăoară ei împreună cu meşterii fierari ridicaseră puternicile întărituri ale oraşului şi înălţau case frumos împodobite), deci ducându-se sa-i vadă şi pentru a mai lua ceva trebuincios drumului, Leif se pregăti de plecare. Când fusese prima oară la meşterii dulgheri, Leif şi Ivar se folosiră de prilej ca să le ceară o lucrătură menită să le uşureze trudnica trecere a pragurilor. Ştiau că la locurile grele de edec se găseşte lemnărie destulă şi volocianii erau îndeobşte gata să-i ajute, dar era mai înţelept să fie prevăzători. Aşa că cerură întocmirea unor tălpoaie ca de sanie, pe măsura lungimii corăbiei. Asta era cu adevărat un câştig. până acum trecuseră câteva locuri de edec mai uşoare, dar abia după ieşirea din Ilmen avea să înceapă greul.

Intrară, aşadar, pe apele Ilmenului, având noroc de vreme prielnică, şi în curând trebuiră să ţină sfat ce drum de apă să apuce.

IX. Zăpadă şi sare

S-a întâmplat mai demult sau se întâmpla totul chiar atunci, asta nu-şi putea da seama, fiindcă măsura timpului se pierduse şi hotarul dintre ce a fost şi acum nu semăna cu acela dintre nisipurile roşii şi nesfârşirea întinderilor albe, hotar pe care încă nu-l vedea dar îl ştia aproape. Şi putea fi vorba de o presimţire sau, şi asta ar fi fost cumplit, îl văzuse cu adevărat odată, însemnând că va trebui să treacă din nou prin toate chinurile deja încercate. Mai ciudat era faptul că el privea de undeva din afară, ca şi cum timpul însuşi îl exclusese dincolo de marginile lui, numai că îndura la fel cu omul care întindea mâinile spre plăsmuirile aerului ce dănţuiau deasupra nisipurilor fierbinţi, îmbrăţişând golul şi prăbuşindu-se în pulberea fină şi roşie, iarăşi ridicându-se pentru a face câţiva paşi, neînchipuit de înceţi, ca într-o apă vâscoasă, umblând încovoiat, copleşit de prea marea greutate a luminii crude care îi apăsa umerii. Şi urma o nouă cădere, lentă, ca o scufundare, cu mâinile vâslind larg în lături, încercând zadarnic s-o oprească.

În urmă rămâneau, adânc întipărite, semne ciudate ale paşilor şi căderilor. Dar oricât de adânci arătau la început, semnele acelea erau topite de soare şi omul părea că vine de niciunde. În faţa lui se întindeau spinările rotunde ale dunelor, valurile unei mări încremenite în tăcere.

Şi Olaf ştia că pe omul acela îl ardea setea, fiindcă asta simţea şi el, până la întunecarea minţii, şi atunci vedea cum tremurau ramuri verzi, cu frunze îngreunate de limpezi broboane de rouă şi unduiau valuri de ierburi înalte, în urechi auzea susur de izvoare, buzele se aplecau să soarbă, dar nu întâlneau decât gustul nisipului. Năvălea iarăşi lumina şi urma întunericul, până când el nu mai putu să se ridice şi nici nu ştiu dacă ar mai vrea s-o facă.

Apoi Olaf văzu o umbră alunecând repede peste trupul căzut, şi încă una rotindu-se în jur, auzi fâlfâiri de aripi, păsări mari, negre îi furau soarele. Coborau tot mai jos în rotirile lor şi una se lăsă pe umărul stâng al omului, înfigându-şi căngile ghearelor; în clipa aceea omul strigă, strigă odată cu el şi Olaf, durerea era prea vie, amintindu-i că încă trăieşte. Şi de atunci Olaf nu-l mai privi de undeva din afară pe omul care era el, durerea şi strigătul îi reunise.

„Încă mai trăiesc” strigase şi ţipătul sperie păsările negre.

Pipăia cu mâinile nisipul, căutând o armă de apărare, durerea îi amintea că era dator să lupte.

„Încă mai trăiesc!” strigă şi ţipătul fu mai slab, păsările îşi apropiară rotirile, neîndrăznind încă să atace.

„Voi aveţi timp”, gâfâia şuierat Olaf, „dar nu ştiţi că şi eu am, asta e singura mea bogăţie şi n-o să mi-o luaţi voi acum”, îşi termină şoptit gândul, mirându-se de îndemnul acela ciudat care îl făcuse să spună asta.

„Încă mai trăiesc!” repetă tot în şoaptă.

Păsările se năpustiră toate odată, vânzoleala neagră de aripi păru că îl copleşeşte.

Şi atunci, într-o scurtă clipire de lumină, lumină pe

care o urâse fiindcă puterea ei îl cloborâse, aşadar într-o clipă cât avu în faţă un spaţiu liber, zări o întindere albă, o nesfârşită întindere de gheaţă. Simţi lovitura unui cioc de oţel arzându-i umărul stâng, pliscul păsării îl ţintuise în acelaşi loc unde se înfipseseră căngile ghearelor şi el fu aproape recunoscător pentru noua durere, asta însemnând că era adevărat ceea ce vedea, că nu mai erau năluciri. Întinderea de gheaţă era tot acolo, neclintită, nu pierea ca alte atâtea fantasme ale pustiei. Alte săgetări simţi în umeri şi în spate, nu mai avea dreptul să se îndoiască de acel adevăr, întreg trupul i se încordă, găsi puteri ca să se salte în mâini, după aceea să-şi îndrepte spatele, rămânând încă în genunchi, dar putând să-şi folosească braţele împotriva vrăjmaşelor înaripate. Lupta îl îndârjea, forţele îi sporeau, acolo, nu departe, se afla gheaţa curată, rece, zăpadă neîntinată care să-i ostoiască setea, să-i primenească sângele, redându-i limpezimea gândirii şi bucuria de a trăi. Se îngrijea ca să-şi ferească mai întâi faţa, să alunge din dreptul ochilor aripile, ciocurile şi ghearele, avea nevoie să vadă mereu albul, minunea de alb unde se vor sfârşi chinurile şi rătăcirile lui.

Se ridică în sfârşit în picioare, strigătul său se înălţă puternic şi păsările negre se mistuiră fâlfâind greoi din aripi, învinse; rămase singur, aşteptând să i se potolească bătăile inimii care îi spărgeau pieptul. Numai pe ele le auzea.

Înaintea lui, nisipurile roşii se terminau brusc într-o rotundă margine, de unde începeau blânzii nămeţi. Şi hotarul acela nu i se părea defel nefiresc, de vreme ce acum înţelegea că asta căuta el - o ţară în care zăpezile erau podoabe şi nu-şi pierdeau strălucirea

niciodată. O ţară de care îşi amintea, din care plecase cândva şi...

Un pas îl apropie de hotar...

Da. Îşi amintea tot mai clar, simţea acum şi mirosul de sare al mării, adus de bună seamă din larg, fiindcă apele fiordului îngheţaseră.

Încă un pas...

Lacrimile bucuriei îl împiedicau să desluşească ce se mai afla în faţa lui, dar asta nu mai avea nicio însemnătate, putea închide ochii şi tot ar fi ştiut ce va întâlni acolo. Umbra prelungă a unei corăbii prinsă în strânsoarea gheţii, lângă mal. Cu securile se croia lesne un drum ca să iasă la apă liberă. Şi vântul încărcat cu grele miresme sărate va umfla pânza purpurie, dragonul din provă se va lupta cu talazurile, hohotind prelung deasupra hăurilor înspumate, bărbaţi puternici îşi vor încorda braţele asupra vâslelor. Cârmaciul o să-şi înalţe glasul peste vuietul din jur, strigând măsura în care vâslele să se afunde în apă. Lângă catarg, tânăra căpetenie va ridica braţul şi...

Câţiva paşi făcuţi dintr-o suflare...

Şi totul se petrecea aidoma ca alte dăţi, tânăra căpetenie ce arăta cu braţul spre zarea unde soarele se îneca-n oceanul roşu era el, văzuse în mijlocul pojarului o corabie şi se grăbea s-o ajungă, mâna dreaptă strângea straja spadei, umărul stâng i se sprijinea în trunchiul catargului, nu, nu era adevărat că îl săgetase vreodată un plisc de răpitoare înaripată, durerea care o simţea, surdă, mocnită, o avea de mult, un tăiş duşman îl fulgerase cândva, şi la urma urmei asta era un lucru fără însemnătate, avea destulă vigoare în braţul stâng şi încă mai multă în cel drept. Nu, nu era adevărat că o altă armă ticăloasă îi

străpunsese umărul cu un biet grăunte de fier, ţinea doar bine minte lucirea spadei vrăjmaşului în lumina focurilor ce fuseseră aprinse pe puntea drakkarelor, atunci când izbiseră apărătorii unei aşezări din susul râului, undeva pe coasta frizonă. Nu, nu era adevărat că mai existase şi altă armă mânuită de un om de nimic şi care-l împroşcase cu ciudata ploaie de scânlfi fierbinţi, arzându-i acelaşi umăr. Cum se putea să se fi petrecut aşa ceva când el vedea şi acum ochii, măriţi de teama întunericului în care se afunda ai omului îmbrăcat în fier, cu care se bătuse în noaptea primei năvale. Adevărat era mirosul de mare şi vuietul de vânt şi de ape ce-i creştea în auz. Era vremea să sune în cornul său, de pe corabia acum apropiată avea să i se răspundă, se va dovedi dacă erau prieteni ori neprieteni, iar după luptă sau după bucuria unei întâlniri, drakkarul se va roti sub vânt şi dragonul îşi va îndrepta privirile spre ţărmul cu păduri ninse. Gheaţa va trozni sub greutatea corăbiei lungi, vâslele se vor opinti în sloiurile plutitoare, podul de lemn se va clătina sub paşii războinicilor şi braţe se vor întinde spre ei pentru a le da căldura inimilor celor ce aşteptau pe mal. Şi adevărată era zăpada ce o ştia de când abia începuse să umble şi pe care o simţise fremătând sub tălpi când străbătea pădurile, abia ţinându-se de bărbosul înarmat cu un arc uriaş şi purtând înfiptă în brâu o secure, căutând împreună urmele jivinelor şi oprindu-se când dădeau de ele, copilul ascultând atunci, vrăjit, vâjiitul săgeţii slobozite de Rolf...

Numele izbucnise ca un ţipăt, înălţat dintr-un ungher al memoriei, eliberându-se din ceaţa neguroasă şi răsunând atât de puternic, că trebui să-l rostească şi cu glas tare, redându-i completa libertate. Şi îl strigă

de câteva ori, numele acela plutind deasupra roşilor nisipuri şi trecând hotarul se pierdu în alba nesfârşire.

Încă trei paşi, făcuţi cu şovăială acum, descoperirea memoriei descumpănindu-l, linia dintre roşu şi alb tremurând în zvârcoliri şerpeşti, ochii obosiţi trecându-şi greu privirile dincolo, renunţând într-o zbatere ostenită, retrăgându-se înlăuntru, scotocind prin ascunsele şi întunecatele golfuri ale aducerii aminte.

...Şi în iernile lungi care se perindau în bucuria trăirii alături de bărbaţii rămaşi acasă, Rolf se ivea peste tot; îi auzea râsul gros când el, nevârstnicul inimos dar cu puteri încă puţine se rostogolea în zăpada moale, doborât sub grindina de lovituri abătută în scutul său de sabia unui războinic falnic, de jos, printre genele încărcate cu zăpadă îi zărea umerii largi sprijinind cerul şi coiful crescând dincolo de norii ce se alergau pe albastru şi simţea mâinile aspre ale lui Rolf cuprinzându-l de mijloc şi săltându-l ca pe un trunchi subţire de copac tânăr, aşezându-l iarăşi în picioare şi şoptindu-i să lovească mai tare, să izbească şi el, îndârjindu-l împotriva acelui războinic căruia aşa, din picioare, putea să-i vadă faţa luminată de zâmbet, un zâmbet de mulţumire pentru dârzenia măruntului mânuitor de arme. Şi Rolf îşi întărea glasul, „nu mai ai mult de aşteptat, Kolbjörn, nu mai ai mult şi te va învinge”, spunea şi acest al doilea nume venea acum firesc alături de numele lui Rolf...

Ultimii paşi sunt făcuţi în visul care e mai mult decât vis, Olaf nici nu simte căldura crescândă, valul încins care se ridică de dincolo de graniţa peste care e gata să păşească.

...Şi alături de cele două nume se înşiruie mulţimea altora, feţe aspre, tăbăcite de vânturi sărate şi smolite

de soare puternic apar înaintea lui, le recunoaşte şi le numeşte strigând cu glas sugrumat îndemnuri de luptă, cu talazuri răzvrătite de furtună şi cu spaime născute din ceţurile apelor şi cu tăiş de arme ucigătoare. Lângă numele oamenilor răsar cele ale aşezărilor aflate la ţărm de fiord ori pe îndepărtate, străine pământuri. Toate se învălmăşesc, fiindcă s-au adunat prea multe, şi oameni, şi ape, şi pământuri. Şi ele curg aidoma torentelor care coboară din munţi, primăvara, când se topesc zăpezile şi rămân numai înaltele creste albite, scânteindu-şi poleiala.

Ultimul pas se termină, a trecut dincolo.

Acum ar trebui să afle totul. În împărăţia albă îi va găsi pe cei la care se gândea şi se va regăsi pe el, cu un nume întreg, reînvăţând ceea ce uitase.

Sub tălpi trosnea pojghiţa de gheaţă ce acoperea zăpada, oglinda albă, imensă, răsfrângea orbitoarea lumină, fierbinţeala ei crescând, „e căldura bucuriei”, se gândi, nu mai avea răbdare, se aruncă înainte, nu mai era o prăbuşire datorită neputinţei, nici scufundarea lentă în apele vâscoase ale luminii, ci nerăbdarea trupului de a se simţi cuprins de zăpadă şi a minţii care dorea să se spele de negurile ceţoase, îşi auzi strigătul: „şi atunci eu cine sunt?”, apoi...

Apoi trupul îşi sfârşi saltul, zdrobindu-se de crusta albă, şi tare, şi încinsă, Olaf privea din nou de undeva din afară la omul care se zbătea neputincios, zgâriind cu unghiile şi muşcând crusta aceea cu gust sărat, suferea din nou îndoit, pentru cel la care se uita şi pentru el însuşi, fiindcă în gură simţea acelaşi gust de sare amestecat cu sânge.

Dintr-o dată, imaginea omului care se zvârcolea pe stratul de sare prinse să se depărteze, se făcea tot mai

mică, un punct întunecat a ajuns, un punct uitat pe marginea unui ochi rotund de sare, lucind între nisipurile roşii.

— A cerut apă, şopti o voce.

O mână săltă uşor capul lui Olaf, de buzele sale fu apropiată o cană şi Olaf sorbi apa dintr-o răsuflare.

— Oho, bătrâne, nu ştiu prea bine cine eşti, dar ştiu că acum ai apă câtă pofteşti, aşa că ia-o mai domol!

— Lasă-l în pace! Un om care a îndurat atâta vreme chinul setei nu se satură nici după ce soarbe un râu.

— În regulă, îi dau câtă apă doreşte. Acum poate bea liniştit. Cana se apropie iar de buzele lui Olaf.

— Mai vrei, bătrâne?

Olaf întoarse faţa într-o parte.

— Uite la el, e mai cumpătat decât îţi inchipui tu! Cum rămâne cu povestea aia cu râul?

— Nu mai vorbi atâta. Îl oboseşti.

— Doctorul a spus că e o adevărată minune ce s-a întâmplat cu el. Dacă a rezistat la o asemenea încercare, nu mai trebuie să se teamă de nimic. Abia aştept să poată vorbi. Cum merge, bătrâne?

— Nu-l mai fă bătrân. Dacă mă uit bine la el pot să-ţi spun că nu e bătrân deloc. Dar nu pot ghici câţi ani are.

— Asta-i o altă minune. Credeam că voi femeile le ştiţi pe toate!

— Ai trăncănit prea mult. Ţi-am mai spus să-l laşi în pace. Şi ai putea vorbi mai încet, aude tot. Dacă ai poftă de vorbă, hai să ieşim.

Cei doi părăsiră încăperea. În uşă, femeia mai spuse: „e groaznic să-i auzi pe alţii vorbind despre tine şi să nu poţi răspunde!”.

Apoi uşa se închise şi se făcu linişte.

Olaf rămase cu ochii deschişi, se temea că dacă îi va închide se va pomeni din nou pierdut în deşertul roşu, sau uitat acolo, pe fundul unui lac fără apă, zbătându-se ca o vieţuitoare a mării, azvârlită de flux dincolo de hotarul până unde îi era îngăduit să trăiască şi nemaigăsind puteri ca să ajungă apele refluxului.

De când se afla în casa acestor oameni, auzise o mulţime de lucruri despre el şi de unele se mirase; era ca şi cum le-ar fi auzit pentru prima oară, dar cele mai multe l-au lăsat nepăsător. Simţea ceva nelămurit, aproape de tristeţe, bănuia că a trecut pe lângă nişte lucruri de mult căutate şi tristeţea lui creştea fiindcă nu le putea numi.

Ascultase, aşadar, ca pe o poveste, cele petrecute cu el. Plecase din munţi, cu încă doi oameni. Nu-şi amintea cine erau şi numele lor nu-l ştiau nici cei care îl îngrijeau. Oricum, era vorba de căutători de minereuri, şi de vreme ce părăsiseră acele locuri însemna că fuseseră lipsiţi de noroc. Aşa că au vrut să încerce în alte părţi şi pentru asta coborâseră spre marele deşert. Încă de la început avură parte de grele încercări, regiunea era bântuită de ploi fără sfârşit, drumurile deveniseră de nestrăbătut, maşina veche pe care o avea unul din oamenii cu care se însoţise îşi dăduse ultima suflare în mijlocul unui soi de mlaştină care ar fi trebuit să fie drum. Şi stăpânul ei făcuse la fel, dar asta se întâmplase mai departe şi după cine ştie câtă vreme. După potopul acela urmaseră zile de secetă şi străbătuseră păduri pârjolite de incendii iscate din senin; căutându-şi scăparea de ele, rătăciseră drumurile umblate, ajungând în deşert deja istoviţi şi în locuri necunoscute. Au pornit în căutarea apei şi a oamenilor, dar norocul lui s-a schimbat şi cel

mai slab dintre ei a căzut. Ce a însemnat căutarea prin deşert, Olaf ştia prea bine. Acesta era singurul lucru de care îşi aducea aminte. Apoi au dat de urmele unui drum, şi au aşteptat acolo în speranţa că va trece cineva. Se pare că tovarăşul lui Olaf era la capătul puterilor şi până la urmele părelnicului drum Olaf îl cărase în spate. Aşteptarea lor se dovedise fără rost, probabil că drumul nu mai era folosit, dar el trebuia să ducă undeva, şi Olaf zărise zburând la mare înălţime un stol de păsări îndreptându-se spre nord. Îi spusese tovarăşului său că numai direcţia aceea putea fi cea bună. Împărţii puţina apă câtă mai rămăsese pe fundul bidoanelor, adică Olaf îşi păstrase cât să-i ajungă pentru o sorbitură şi încercă singur să urmeze calea arătată de păsări. Înjghebase un fel de cort, celălalt rămânând astfel la un amăgitor adăpost. Umbra lui fusese ultima pe care o zărise până ce apăruse umbra păsării negre, acolo, la malul secat al lacului, când el n-avea habar unde ajunsese. Şi nici nu ar fi ştiut, dacă n-ar fi auzit vorbele schimbate între ei de oamenii din casa în care zăcea. Din ziua în care începuse să înţeleagă, încerca să pună cap la cap vorbele lor, să le dea un rost şi, treptat, izbutise să închege rotund povestea peripeţiilor ce au urmat.

Cei doi zăriseră cortul în care tovarăşul lui Olaf îi aştepta întoarcerea. Se afla la o mare distanţă de drumul lor, dar părea ciudat, aşezat acolo, în inima deşertului, aşa că se abătuseră să vadă ce era cu el. Şi găsiseră un om, mai bine zis o arătare ce semăna a om, care le vorbise cu mare greutate de un altul, plecat să caute apă, spre nord, într-acolo unde îi arătaseră calea un stol de păsări pierdute în înaltul cerului. Femeia a rămas să-l îngrijească pe cel ce mai

mult aiura, iar bărbatul porni spre lacul secat. Lacul nu-şi merita numele, doar odată la câţiva zeci de ani îşi redobândea apa, când ploi bogate îl umpleau, şi atunci învia întreaga regiune. Apoi apa seca, rămânea doar sarea în strat gros şi deşertul îşi recâştiga drepturile. Urmele l-au călăuzit, bărbatul l-a ridicat pe Olaf şi s-a grăbit către cortul unde femeia lui l-a înştiinţat că nu mai avea niciun rost să zăbovească. Trebuiau să încerce să-l salveze măcar pe ultimul găsit, deşi nimeni n-ar fi putut spune că asta ar fi posibil. În timp ce maşina gonea spre cea mai apropiată aşezare, femeia ţinuse capul străinului în poala ei, umezindu-i buzele cu o batistă înmuiată în apă.

Cei doi soţi se întorceau dintr-un orăşel situat la limita de nord a deşertului, aveau acolo neamuri pe care le vizitau la intervale mari, câteodată treceau ani ca să-i poată vedea, drumul era greu, sute de kilometri prin pustiu şi prin zonele inundabile din apropierea coastei de est unde locuiau nu-i lăsau să se încumete mai des la astfel de călătorii ce le răpeau şi îndeajuns timp. Trăiau într-o aşezare de pescari, care era de fapt o prelungire a marelui oraş întins pe ţărmul mării. Noaptea, din patul său, Olaf auzea respiraţia marelui oraş. Nu ţinuse socoteala nopţilor de când se întâmpla asta. Şi chiar dacă ar fi ţinut-o, nu l-ar fi ajutat prea mult, trecuseră destule în care nu auzise nimic. Cei doi oameni l-au adus acolo fiindcă pe unde au trecut, toţi ridicau din umeri a neputinţă. E drept că au zăbovit în prima localitate şi medicul de acolo încercase destule, sfârşind prin a le spune că era tot una dacă îl mai lăsau în îngrijirea lui sau îl duceau unde vroiau, şanse de scăpare nu se întrezăreau. Aşa că l-au adus acasă şi au aşteptat cu încăpăţânare să se întâmple o minune,

minunea de care vorbise şi doctorul care venea de trei ori pe săptămână în aşezarea pescarilor. Printre pacienţii lui obişnuiţi se număra şi Olaf, şi dacă se putea vorbi de obişnuinţă, ea se referea la faptul că trecea de fiecare dată ca să-l vadă. Din ceea ce spusese omul găsit în cort, adică din puţinul pe care mai avusese puterea să-l comunice femeii, din ceea ce ştiau ei despre deşert şi despre oamenii rătăciţi în căutarea apei, şi despre căutătorii de minereuri din munţi, adăugând comentariile doctorului se putea închega destul de bine o povestire, pe care Olaf o înregistrase ca şi cum ar fi fost vorba despre altcineva. Ei nu ştiau însă de trăirile lui Olaf de lângă hotarul dintre roşul nisipurilor şi albul sării. Şi nici el nu mai ştia ce dorea să găsească dincolo de acel hotar.

Ţinea minte numai viziunea zăpezilor, dar zăpezile se topiseră sub puterea soarelui.

După cum nu numărase nopţile de veghe, Olaf n-a numărat nici zilele ce s-au scurs până ce a putut să se scoale din patul său. Când s-a înzdrăvenit, a început să iasă la pescuit în laguna cu ape liniştite şi chiar mai departe. În largul mării, însoţindu-l pe cel care îl salvase. Acela socotise că ar mai avea nevoie de un ajutor pe barca lui şi Olaf a rămas mai departe în casa primitoare. Se dovedise priceput la toate treburile pe apă, şi forţa lui deosebită îi impresiona pe noii săi tovarăşi.,,Eşti sigur că n-ai fost pescar sau marinar?”. Îl întrebau şi Olaf zâmbea fără să răspundă. În scurtă vreme, lumea uită felul oarecum ciudat în care ajunsese între ei.

Se părea că Olaf nu se simţea nici unde atât de bine ca pe o barcă legănată de valuri şi nu avea altă bucurie decât să înalţe mica pânză care-i făcea să

zboare peste ape. Când dobândi o barcă a lui, îi vopsise pânza în roşu. Pe vânt bun, când bărcile flotilei de pescuit îşi desfăşurau pânzele albe, cea a lui Olaf ardea ca o flacără. Uneori flacăra aceea se desprindea din mijlocul cârdului de bărci şi se stingea departe, spre nord. Ăsta îl îngrijora pe Michael, bărbatul care-l salvase. Se întorceau fără Olaf şl treceau zile până ce pânza purpurie apărea din nou în lagună. După asemenea absenţe, Olaf arăta abătut. Michael bănuia că Olaf încerca să treacă primejdioasele locuri spre marea liberă, dar Marea barieră de corali îi stăvilea calea.

Se găsiseră destui care să se mire de culoarea aleasă pentru pânza bărcii. Olaf mormăise „aşa se cuvine” nu socoti că ar mai fi ceva de adăugat.

Când Olaf adăugă o podoabă nouă bărcii sale - un cap de balaur, tot de culoare purpurie, veghea la provă - - nu se mai găsiră curioşi care să pună întrebări.

Asupra aşezării pescarilor din lagună se abătuseră necazuri, şi Michael care conducea cooperativa lor avea motive de îngrijorare, mai mari decât absenţele şi ciudăţeniile lui Olaf; oamenii trebuiau să lucreze de două ori pe cât lucraseră până atunci, şi astfel nu mai rămânea timp pentru mirări, jumătate din pescari zăceau atinşi de o molimă necunoscută.

Fireşte, lucrurile se petrecuseră treptat. La întoarcerile de la pescuit, oamenii se simţeau obosiţi peste măsură, chiar şi atunci când erau zile senine, cu vânt potrivit şi valuri cuminţi. Se plângeau de dureri de cap, gâfâiau după ce trăgeau la vâsle un timp care şi pentru un copil însemna o joacă. Sudori de gheaţă îi scăldau, îşi simţeau fiecare muşchi iar pe ţărm umblau ameţiţi, de parcă abia ieşiseră de la circiumă. Pe acolo

dădeau rar, zăbovind puţin, sorbindu-şi posomorâţi berea. Nu-i mai atrăgea nici jocul aruncării săgeţilor la ţintă, în care Olaf se dovedise un campion de neînvins. Şi berea li se părea cu alt gust, plecau spre casă cuprinşi de greţuri, grăbiţi să caute locuri dosnice unde să dea afară fierea strânsă în ei.

Cam în vremea când semnele acestea se înmulţiră şi cuprinseră şi bărbaţi care le tăgăduiseră la început, socotind boala ca o ruşine pentru un om întreg, dar fiind în cele din urmă nevoiţi să se recunoască învinşi, cam în vremea aceea deci Olaf îl chemă pe Michael pe ţărmul lagunei, şoptindu-i încet, ca să nu-l audă soţia acestuia, „vino să-ţi arăt ceva, cred că deocamdată nu trebuie să mai ştie nimeni”. Îl trase afară din casă şi pe drum Olaf ocolea oamenii care ar fi putut pune întrebări nepotrivite, se îndreptaseră spre debarcader şi, desigur, la ora aceea oricine ar fi fost uimit aflând că Olaf vroia să-l ia pe Michael la o plimbare pe lagună. Aşa ceva nu se obişnuia, şi chiar Michael îl privea intrigat, încolţindu-i chiar bănuiala că şi Olaf fusese atins de boală. La urma urmei boala aceea se putea manifesta în felurite chipuri, aşa că vru să-l refuze, dar Olaf insista, aproape că îl sui cu forţa în barcă şi după ce începu să tragă puternic la vâsle, când fu sigur că nu-l mai putea auzi nimeni, spuse: „laguna e bolnavă şi de la ea se îmbolnăvesc şi oamenii.

Arătase cu un gest larg peste ape, umbrele grele ale serii cădeau pe întinderea nevălurită, întunecând-o. Balaurul de la prova bărcii privea la malul dinspre oraş. Nu era pic de vânt şi Olaf vâslea cu îndârjire. Marginile lagunei erau cuprinse de întuneric, se aprindeau luminile oraşului. Cele mai apropiate făceau să se desluşească, crescut parcă din lagună, conturul masiv

al unei fabrici. Pe măsură ce se apropiau, Olaf îşi domolea vâslitul, se simţeau miasme grele urcând din ape, luminile oraşului nu se mai vedeau, ascunse în spatele fabricii, ardeau numai câteva becuri cu lumină săracă. Olaf se opri din vâslit. Spuse: „priveşte!”, şi cu vârful unei vâsle răscoli suprafaţa apei. Pete argintii sclipiră în smoala valurilor iscate. Barca îşi continua alunecarea, sclipirile argintii se înmulţeau şi Michael se îngrozi văzând cum ele se contopesc, acoperind suprafeţe mari. Atâta peşte mort nu mai văzuse niciodată.

Nu schimbară vorbe, erau de prisos, Olaf îşi reluase vâslitul, descoperind alte insule argintii pe apele neumblate deobicei de pescari.

La o lună după asta, bolnavii rămaşi în casele lor erau prea mulţi pentru medicul care venea de trei ori pe săptămână. Pe câţiva îi trimisese la spitalul din oraş. Feţele lor prinseseră o culoare arămie.

Michael îl căută pe doctor şi îi spuse povestea cu peştii morţi. Acum nu mai trebuia să se îndoiască de cele văzute cu Olaf şi nici să creadă că a fost o întâmplare. Întâlneau peşti morţi şi în apele unde pescuiau de obicei. Doctorul a spus că s-ar putea să fie o legătură cu boala neobişnuită a oamenilor. Olaf avusese dreptate.

Despre cei internaţi în spital se auzea că le merge rău, doctorul sosise la una din vizitele lui însoţit de încă doi colegi, intraseră prin fiecare casă şi mai descoperiră alte cazuri, întârziară întreaga zi prin aşezarea pescarilor. Seara, doctorul lor se întâlni cu Michael care adusese şi un şef al sindicatului de care ţineau pescarii.

— Simptomele bolii şi rezultatele analizelor pe care

le-am făcut celor internaţi în spital duc la concluzia unei intoxicaţii cu impurităţi arsenicale. Cred că fabrica e de vină, reziduurile ei au îmbolnăvit laguna, cum a spus Michael.

— N-am spus-o eu, mormăi acesta, dar asta nu schimbă cu nimic lucrurile. Ce trebuie să facem?

— Am nevoie de probe de apă din lagună. Luate lângă gura de deversare a fabricii.

— Până de curând, n-ar fi fost mare lucru. Acum nu se mai poate. Au auzit toţi de cele întâmplate la noi şi cei de la fabrică păzesc locul. Nu te poţi apropia decât pe apă, aşa că le vine uşor să interzică apropierea oricărui curios.

— Fără analize ale probelor luate de acolo nu facem mare lucru.

— Cred. Dar se spune că au oameni înarmaţi.

— Asta ne întăreşte credinţa că acolo se află adevărata cauză, spuse reprezentantul sindicatului. Îi putem da în judecată!

— Repet, fără dovezi nu faceţi nicio ispravă. Am şi eu nevoie de ele pentru precizarea diagnosticului. Trebuie să găsiţi o soluţie!

Se cunoşteau de mult şi puteau vorbi deschis. Doctorul îi ajutase de multe ori. Şi acum avea dreptate. Nu poţi acţiona în justiţie bazat numai pe supoziţii.

— Cunosc pe cineva care ar reuşi să ne aducă probele alea afurisite, spuse Michael.

— Cine va intra în apele lor? Fabrica e proprietatea unui om puternic, cu relaţii întinse.

— E cineva care nu cred că va fi impresionat de aşa ceva. Cel care a descoperit că laguna e bolnavă. Şi singurul cu toate puterile intacte.

— Atunci e vorba de Olaf, spuse doctorul şi se

bucură.

Chemat la sfatul lor, Olaf întrebase doar cât de grabnică era treaba.

— Nu te pripi, îi spuse Michael. Au oameni înarmaţi. Ai dreptul să refuzi şi să încercăm pe o cale oficială deşi pierdem prea mult timp. Dacă dovedim că sunt vinovaţi, putem obţine despăgubiri pentru toţi bolnavii. Cu toată puterea domnului T...

— Mai spune o dată!

Michael îl privi mirat, nu-l văzuse pe Olaf preocupat de vreo persoană anume din oraşul de peste lagună. Şi nu se gândise că ar putea cunoaşte pe cineva.

— Domnul T. este patronul fa...

— Atunci plec în noaptea asta, îl întrerupse Olaf. Spuneţi-mi ce trebuie să aduc.

Doctorul îi explică despre ce era vorba şi, după ce Olaf s-a retras ca să-şi pregătească barca, spuse:

— Cred că va reuşi!

Apoi s-au dus la debarcader, hotărâţi să-l aştepte acolo până se va întoarce. Olaf mormăise prinzând vâslele, „păcat că n-am avut vreme să spoiesc din nou dragonul” şi doctorul vru să-l întrebe ce însemna asta, dar Michael îl prinse de braţ, făcându-i semn să tacă. Ştia ce răspuns ar fi dat Olaf şi îi spuse doctorului mai târziu că acesta ar fi sunat: „aşa se cuvine”.

Barca se desprinse de ţărm. Cei rămaşi nu văzură când Olaf şi-a înălţat pânza purpurie, noaptea o înghiţise.

În afara răspunsului pe care Michael îl rostise în locul lui Olaf, nimeni nu spunea nimic. Ascultau încordaţi, încercând să audă un zgomot care să-i lămurească despre cele ce se întâmplă. De fapt se temeau de zgomotul acela, de la aşa distanţă doar o împuşcătură

se putea auzi. Nu comentaseră nici despre cele două căngi cu cozile lungi pe care Olaf le cumpănise în mâini. De altfel numai Michael îl văzuse cum le mânuieşte şi precizia cu care le putea arunca într-o ţintă. Fiindcă nu îndrăzneau să calculeze în cât timp va ajunge barca la locul dorit şi cât îi mai trebuia să se întoarcă, aşteptarea devenea tot mai grea. Doctorul fuma nervos.

Prima împuşcătură sparse liniştea, năruind-o în mii de cioburi. Apoi urmară altele. Michael gemea de fiecare dată, ca şi cum ar fi fost atins.

— Am greşit că l-am lăsat, afacerea asta era destul de încurcată, acum s-ar putea termina şi mai urât, spuse sindicalistul din oraş.

— Să mai aşteptăm, spuse doctorul.

Liniştea se închegase iarăşi, mai apăsătoare, cei trei încercau să străpungă cu privirile întunericul. Noaptea era fără lună şi nu văzură nimic decât după ce capul dragonului intră în conul de lumină al felinarului de la debarcader.;

— Eşti teafăr? strigară întrebarea într-un glas.

— Am adus ce trebuia, se auzi răspunsul liniştit al lui Olaf.

Privind în barcă, Michael zări vârfurile căngilor. Cozile lungi lipseau. Olaf râse, „au fost îndeajuns şi ele, poate foloseam şi fierul dacă…” îşi reteză fraza şi râsul, iar Michael nu insistă.

A doua zi fu trimis cineva să iscodească la fabrică asupra celor petrecute. Nu se vorbeau prea multe, doar că paznicii se pomeniseră cu o nălucă roşie ieşind din noapte în faţa lor şi auziseră un şuierat prin aer, apoi se rostogoliseră loviţi în piept de vârful unor prăjini de lemn. Unul dintre ei reuşise să dea alarma, s-

au tras focuri de armă, dar năluca pierise.

Mai trecu o zi şi sosi doctorul.

— Acum e în regulă totul. Puteţi să-i daţi în judecată pe grangurii de la fabrică, sau chiar pe cel mai mare dintre ei, avem toate dovezile. Lucrurile sunt clare şi în privinţa tratamentului. Dar trebuie oprită otrăvirea apelor, altfel moare laguna.

Rămas doar cu Olaf, îi spuse: „Ai făcut o treabă grozavă, dar cred că va trebui să pleci de aici. Se va afla despre tine şi mi-e teamă să nu dai de necazuri. Spune-mi, ai avut ceva cu domnul T.?”

Olaf rămase un timp pe gânduri apoi îi spuse, ignorând întrebarea:

— Voi pleca fiindcă aşa se cuvine. Am stat destul în locurile astea şi mai am destul de umblat. Poate până la urmă voi găsi ceea ce caut!

X. A cincea povestire din oglindă

La sfatul ţinut pe Ilmen, de mare preţ fu cuvântul omului care crescuse numărul celor de pe corabia lui Leif. Purta numele de Petre şi oricât de mult se mândrea Leif cu drumurile sale pe mare ori chiar vârstnicul Ivar, aceştia nu se sfiau s-o spună cu tărie că noul venit printre ei e mult mai umblat prin lume. La Novgorod, aflând de corabia care mergea spre Bizanţ, se rugase de Leif să-l ia cu el. Nădăjduia să se apropie de pământurile unde se născuse, căci, spunea, se săturase de viaţa printre străini, deşi nu se putea plânge că soarta nu l-ar fi ocrotit. Şi aflându-i povestea, căpetenia socoti că omul acela avusese un noroc deosebit şi nu vedea niciun necaz dacă ar asculta rugămintea lui.

Când fusese tânăr, ca şi Leif, coborâse din munţii unde copilărise, hotărât să pornească întru cunoaşterea lumii. Nu-şi pusese în gând vreo ţintă anume, era dornic doar să vadă cât mai multe şi pornise fără să bănuiască lunga curgere a timpului şi depărtările ce-l vor despărţi de ai lui. Asta îi plăcuse de la început lui Leif, căci toţi cei din miazănoapte iubeau drumurile lungi şi nu se temeau de necunoscut, arătându-se deseori gata să pornească peste întinderi de ape ca să vadă ce se găseşte la capătul lor.

Aşadar Petre coborâse munţii urmând albia unui râu, şi ajuns la un fluviu mare, cu o curgere frumoasă de apă, se hotărî să-i însoţească drumul, cunoscând astfel

multe aşezări, găsind şi o corabie de negoţ al cărei stăpân îl primi în slujba lui. După multe peripeţii ajunse la Kiev. Era în vremea aceea voinic şi socotit isteţ la minte, îl slujise mai târziu pe Vladimir în lupta lui pentru puterea deplină, câştigându-şi îndeajunsă faimă de bun luptător. Coborâse odată pe Nipru şi trecuse marea spre Bizanţ, revenise la Kiev şi mai târziu se aşezase la Novgorod, de unde urmase căile de miazănoapte, ajungând la dani şi la şvezi, căzuse rob pe o corabie a danilor şi vâslise doi ani de zile fără altă bucurie decât cea a vântului bun care îl scutea de caznă şi cea a vederii coastelor Irlandei. Îşi câştigase libertatea pe mare, luptând cu sabia în mână când corabia aceea fusese lovită de pintenul unui drakkar norvegian şi el se folosise de învălmăşeală ca să apuce sabia unui căzut, îşi tăiase legăturile de la picioare şi trecuse pe puntea drakkarului, fiind răsplătit cu libertate pentru îndrăzneala lui. Nu uitase, înainte de a părăsi corabia pe care vâslise, să cresteze cum se cuvenea pe câţiva din foştii săi stăpâni. Aşa ajunsese şi în ţara lor, apoi după alte peregrinări s-a reîntors la Novgorod, unde a devenit om cu stare şi mai potolit, odată cu anii, de pofta călătoriilor.

Deci la sfatul de pe Ilmen, Petre se arătă folositor, le cunoştea bine graiul, după cum ştia şi drumul pe care porniseră. Aşa că Leif avea acum o călăuză şi ascultă de Petre care zicea că ar fi mai bine să o ia spre Nipru, şi dacă nu aveau de gând să zăbovească la Kiev, asta era cu atât mai bine pentru el, care se grăbea. Cât priveşte negoţul ce l-ar putea face pe Volga, mai aveau vreme să se gândească la el în drumul de întoarcere. Dacă tot vroiau negoţ, apoi foarte nimerit era ca, după ce vor ieşi în Mare, să caute gurile Dunării. Aveau să

fie mulţumiţi de lucrurile văzute şi răsplătiţi printr-un negoţ bun. El le va sluji de călăuză şi nu cerea pentru asta nicio scădere din preţul pe care se învoise să-l plătească pentru drumul său. Leif i-a spus că despre asta mai aveau destulă vreme să vorbească.

Şi în curând avură toţi griji cu prisosinţă şi mai cu seamă trudnică muncă la edec. Aici Petre le fu de mare ajutor; se înţelegea cu volocianii şi tocmise oameni şi boi pentru uşurarea edecului.

Trecură prin faţa zidurilor Kievului într-o dimineaţă când fluviul era acoperit de ceţuri, mai mult ghiciră, prin vălurile dese, falnicul oraş. Petre le arătă colina unde stătuse Perun şi alţi zei, înainte ca Vladimir, marele cneaz, să-şi schimbe credinţa.

Ziua nu trăgeau deloc la mal, se opreau doar noaptea, căutând un cot mai ferit.

Pragurile, toate, au fost trecute cu bine, lăsaseră în urmă Chersonesul, după aceea malurile se depărtaseră tot mai mult şi în curând simţiră adus de vânt mirosul mării. Petre se bucura fiindcă zicea că de aici nu mai erau de temut decât furtunile, ori el ştia că de valuri nu se tem corăbieri ca ei, şi astfel se putea socoti aproape acasă. Leif şi ai lui nu se temeau de furtuni, dar aceea prin care au fost nevoiţi să petreacă trei zile şi trei nopţi în şir i-a făcut să spună că nu şi-ar dori în grabă o altă asemenea încercare. Dar marea îşi potoli furia şi, fără alte peripeţii, au ajuns după o vreme la gurile Dunării.

Leif băgă de seamă că ochii lui Petre erau umezi, bărbatul acela aspru care străbătuse întinse căi de ape şi bătuse cu piciorul lungi drumuri colbuite plângea ca un copil la vederea fluviului ce aduna şi apele copilăriei lui. Atunci se apropie de el, îi puse o mână pe umăr şi

se legă că îl va însoţi până în locurile de unde pornise în urmă cu atâta amar de vreme.

Intrară pe Dunăre şi urcară pe sforul apei, trecând pe lângă mici aşezări de pescari şi pe lângă cetăţi arătoase, Petre îi zorea şi avea temeiuri pentru asta, toamna era înaintată, vremea se putea strica, era grabă să găsească un bun adăpost pentru corabie, iar în ceea ce îl privea pe el, era firesc să fie tot mai nerăbdător. Vâslira întruna până la Dârostor, şi aici corabia putea ierna în siguranţă, oamenii găseau loc de adăpost şi nu duceau lipsă de nimica. Leif le împărţise din câştigul dobândit prin negoţ cinstit, chimirele pline le dădeau curaj să înfrunte mai multe ierni la rând şi vădiră osebită râvnă în a începe să risipească, aşa că Leif îi adună pe toţi la corabie ca să le vorbească de cumpătare! Nu vroia ca la întoarcerea sa să-i găsească înglodaţi în datorii şi vânduţi pentru asta, argintul din pungi nu se clocea singur şi numai scalzii cei mai dăruiţi erau în stare să scoată argint sau chiar aur din vorbe. Ei puteau câştiga numai din truda braţelor,. Între ei nu se afla niciun scald care să cunoască meşteşugul frumoaselor stihuri, aşa că trebuiau să-şi folosească mai chibzuit bogăţia ce o aveau. Şi nu dorea să audă că, rămănând săraci, fără straiele scumpe în care se grăbiseră să se împodobească şi. fără armele lor de preţ, vândute pe plăceri de tot felul, se apucaseră de tâlhării. În sus de Dunăre se aflau prieteni, de vreme ce aceia erau din neamul lui Petre şi nu se cuvenea să le aducă stricăciuni. Cât timp va lipsi el, Ivar va fi căpetenia lor şi erau datori să-i dea ascultare, dacă vorba bună nu ajungea, era liber să folosească spada.

Apoi a ales zece oameni care să-i însoţească în

drumul spre locul de obârşie al lui Petre. Acesta găsise cai pentru ei şi poverile lor, merinde şi straie potrivite iernii ce o vor petrece în ţinuturile muntoase, mai avea de dus şi Petre agoniseala lui pe pământurile străine. El se întorcea bogat şi singur, nădăjduia să-şi găsească o soaţă printre femeile de acasă, care erau mai mândre decât în alte locuri pe unde rătăcise.

Plecară deci, părăsind înverzita luncă a fluviului, apucând drumul ce urca pe lângă un râu cu ape limpezi şi repezi, pătrunzând în curând într-o pădure întinsă. Dar întâlneau des poieni largi cu aşezări de oameni gospodari, Petre se oprea şi intra în vorbă cu oamenii, căuta îndeosebi pe cei mai bătrâni care ţineau minte cele petrecute în vremea fragedei lui tinereţi şi cunoşteau schimbările petrecute.

Lui Leif îi plăcu nespus codrul cu arbori bătrâni, îşi amintea de pădurile de acasă, aflase că treceau prin codrul Vlăsiei şi că oamenii din părţile acelea socoteau codrul ca pe un frate. La vreme de primejdie se trăgeau în adâncurile lui, arborii bătrâni îi ocroteau, şi când valul duşmanilor trecea, ei se puteau întoarce liniştiţi la vetrele de sat. Întâlniră şi destule alte râuri, luncile cu pământ bun erau lucrate cu pricepere dând rod bogat, văzură cirezi de vite şi, pe măsură ce urcau, turmele de oi se petreceau cu ei, păstorii coborând din munte spre câmpiile cu iarba fragedă. După trecerea iernii, le spunea Petre, acele turme urcau iarăşi către poienile din munţi.

În aşezările mai arătoase, erau întâmpinaţi de căpeteniile acestora - cnejii care vegheau asupra treburilor obştii. Aflând de rostul străinilor înarmaţi care le străbăteau pământurile, îi lăsau să treacă mai departe.

Vremea se înăsprise, primele ninsori au început să înălbească pădurile când au ajuns în munţi.

Petre găsea trecătorile printre steiurile semeţe de piatră cu atâta uşurinţă, de parcă n-ar fi lipsit deloc de prin părţile acelea. „Nici n-am lipsit vreodată,” i-a spus lui Leif, „am purtat în mine pădurea şi poienile şi apele limpezi, le vedeam mereu, chiar dacă visam noaptea la ele sau dacă mă gândeam, ziua, cu ochii deschişi, tot locurile acestea îmi răsăreau în minte.” La popasuri de noapte, în jurul focurilor, Petre îşi aducea aminte de poveştile auzite în copilărie, poveşti păstrate din moşi-strămoşi, purtate peste vreme, grăind despre vitejia dacilor care stăpâniseră întâi acei munţi şi despre împăraţii, stăpâni ai lumii, ce-şi purtaseră oştirile până aici şi după ce se sângeraseră în lupte, sângele lor s-a amestecat, rămânând ei, coborâtorii din acele neamuri de bărbaţi viteji şi femei mândre, trăind înfrăţiţi cu muntele, şi cu pădurea, şi cu apele care se adunau în Dunăre şi-şi urmau calea spre Marea cea mare.

Leif îi spunea că se înşelase când socotise că pe corabie nu se afla niciun scald; e drept, nu era din neamul oamenilor din miazănoapte, dar ştia să povestească fapte de frumoasă aducere aminte, şi chiar să cânte neasemuit de frumos isprăvi de arme, treabă pentru care ar fi fost cinstit la masa unui rege.

Petre a râs şi a spus că toate poveştile lui sunt adevărate; cât despre ospeţele la mese străine se săturase şi acum se simţea cu totul alt om. Erau aproape de o cetate căţărată pe creste de piatră, ca un cuib de vulturi, mai spunea ei, şi acolo drumul se va sfârşi. Cetatea era mai veche decât se putea crede, ei au stăpânit dintotdeauna locurile acestea, oricâte valuri s-au tălăzuit peste neamul valahilor. Au ştiut să-i

întâmpine pe străini cu armele, după cum pe alţii i-au lăsat să treacă în bună pace, dacă nu dădeau semne că vor să le strice orânduiala. Iar dacă erau prea mulţi şi îi întreceau în putere, codrul se întindea peste tot.

În ultima noapte înainte de a ajunge, Petre lungi sfatul din jurul focului; se vedea că nu putea să doarmă, Leif îl înţelegea şi îl ruga să mai povestească despre locurile unde se găseau. Petre chemase un bătrân păstor, mai-marele peste stâna unde se adăpostiseră, înteţi focul şi, după ce mulţumi bătrânului pentru găzduire şi pentru cină, îi spuse că străinul e dornic să asculte o poveste de-a lor. Acela îşi scoase căciula miţoasă şi îşi desfăcu ţundra, dogoarea focului era prea mare, îşi potrivi cu mâna pletele lungi, albe ca neaua, mângâindu-le parcă, apoi cu glas domol, rostind rar vorbele, începu să povestească. Petre tălmăcea spusele lui.

[1]..Trăiau odată un împărat şi o împărăteasă, tineri şi frumoşi, care aveau de toate, numai casa le era tristă fiindcă nu răsunau în ea glasuri vesele de copii. Îi vroiau din toată inima şi încercară de toate, umblând la vraci iscusiţi şi la ştiutorii a căta în stele mersul treburilor lumeşti, dar în zadar. Atunci aflară că la o stână pierdută în munţii cei înalţi se afla un unchiaş dibaci în multe, şi împăratul dădu poruncă să fie chemat la dânsul. Numai că bătrânul a dat răspuns trimişilor că acela care are nevoie de el să binevoiască a veni singur. Şi împăratul se porni să-l caute, apoi îi spuse păsul. Bătrânul îi dădu leacuri potrivite, spunându-i că o să aibă un singur copil, şi acela va fi

1 Povestirea reproduce prescurtat versiunea din „Tinereţe fără bătrîneţe şi viaţă fără de moarte” Basme populare româneşti I. ediţie îngrijită de Ioan Şorb - B.P.T. nr. 100, E.P:L.. 1067.

Făt-Frumos, numai că parte nu va avea de el şi dorinţa lui arzătoare ar putea să-i aducă mai târziu întristare. Împăratul luă leacurile şi le duse împărătesei. La soroc se întâmplă însă un lucru de mirare. Pruncul se pusese pe plâns şi nu vroia să se nască. Împăratul încercă să-l îmbuneze, făgăduindu-i toate bogăţiile lumii, fără să-l ostoiască, până ce îi spuse că îi va da Tinereţe fără bătrâneţe şi viaţă fără de moarte. Atunci copilul se născu şi întreaga împărăţie ţinu mare veselie timp de o săptămână întreagă. Copilul creştea repede, se dovedi îndrăzneţ şi deprinse repede meşteşugul armelor; iar cât priveşte agerimea minţii, îi întrecea pe alţi copii de vârsta lui, ba îi punea la mari încurcături pe dascălii săi. Numai că după ce împlini cincisprezece ani, îi aduse aminte împăratului de făgăduiala lui. Şi acela se întristă; de unde putea să-i dea un asemenea lucru ce-i trecuse prin gând doar ca să-l îmbune? Atunci copilul spuse că trebuie să plece în lume şi să găsească singur ce i se făgăduise. Împăratul se strădui să-i abată gândul, boierii cei mari îl rugară în genunchi, poporul se jeluia, căci toţi se bucurau doar la vederea lui şi erau încredinţaţi că vor avea un împărat înţelept şi viteaz. Cum Făt-Frumos nu se înduplecă, tătâne-su îi dete învoire să plece şi adună oaste care să-l însoţească cu merinde şi aur mult ca să-i ajungă la drum lung. În timpul ăsta copilul cercetă grajdurile împărăteşti şi nu găsi niciun cal pe potriva lui, pe toţi îi putea doborî la pământ doar prinzându-i cu o mână de coadă. Rămăsese doar unul, slab şi răpciugos. De cum puse mâna pe el, acela dintr-o dată îşi schimbă înfăţişarea, devenind o mândreţe de cal şi prinse a grăi. Era un cal fermecat şi aşteptase numai clipa când o mână de voinic îl va atinge. Şi calul îl învăţă să caute

armele şi straiele din tinereţe ale împăratului, iar pe el să-l hrănească din mâna sa, vreme de şase săptămâni, cu orz fiert în lapte. Şi Făt-Frumos găsi paloşul, şi suliţa, şi arcul cu tolba de săgeţi, le curăţă de rugină până ce începură să lucească precum oglinda şi în timpul ăsta calul se făcu mai trupeş şi îi crescură patru aripi. Apoi plecă Făt-Frumos şi, după ce se depărtă de cetatea cuprinsă de jale, împărţi întreaga avere oştenilor ce-l însoţeau şi îi trimise înapoi. Iar el merse ce merse până ce ajunse pe moşia Gheonoaiei, ce era o pasăre uriaşă şi rea, nimeni nu se încumeta să-i calce hotarele, iar puţinii care îndrăzniseră îşi lăsaseră oasele acolo. Când se ivi Gheonoaia, doborând copacii peste vârfurile cărora zbura, calul se săltă deasupra ei şi Făt-Frumos îi săgetă un picior; iar când vru să i-l ia şi pe celălalt, aceea se dădu învinsă. De bucurie că voinicul i-a lipit piciorul la loc, l-a ţinut în ospeţie trei zile. Mai departe, întâlniră moşia unei scorpii cu trei capete, care de mânioasă ce era vărsa foc şi pârjolea totul. Făt-Frumos o săgetă şi îi zbură un cap iar scorpia se rugă atunci de îndurare. Şi fiindcă îşi primi capul la loc, îl ospătă şi ea în mare cinstire. Plecară pe drumul lor, Făt-Frumos şi calul cel năzdrăvan, zburând peste păduri şi ape până ce ajunseră la o câmpie înflorită de primăvară, şi fiecare floare avea miros dulce şi îmbătător, şi era linişte şi pace cum nu mai văzuseră în alte locuri. Se opriră să se odihnească în locul cel minunat. Calul îi spuse că acum mai aveau de trecut doar o pădure deasă şi înaltă, şi numai în zbor puteau sări peste ea, fiindcă altcum era mare primejdie, mişunau acolo cele mai sălbatice jivini. Era cu neputinţă de luptat cu ele. Dar dacă izbândeau în saltul lor prelung, ajungeau la locul căutat. Şi se înălţă calul

cât putu el mai sus, iar de acolo zăriră strălucirea unui mândru castel cum altul nu se mai afla, şi mai degrabă puteau să se uite la soare decât la el. În timpul ăsta lighioanele pădurii urlau cu toate şi îi aşteptau să se aşeze undeva ca să-i sfâşie, dar avură noroc mare; o zână potoli furia lor. Aşa că ei îşi sfârşiră saltul chiar la treptele castelului şi zâna ce se dovedi atât de mândră, cum Făt-Frumos numai în vis îndrăznise să-şi închipuie că se putea înfăţişa o fată, îl pofti înăuntru. Ea întări adevărul celor spuse de calul năzdrăvan, ajunseseră acolo unde doreau şi în castel mai erau cele două surori ale ei care se bucurară de aşa neaşteptată venire; li se cam urâse trăind singure în prea-frumoasa lor împărăţie. Pregătiseră un ales ospăţ în vase şi talgere de aur, apoi îi arătară locurile de adâncă pace şi îl îmbiară să rămână cu ele. Făt-Frumos primi cu dragă inâmă, mai târziu se însoţi cu fata cea mai mică şi trăi fericit în auritul castel. Umbla la vânătoare pe plaiuri însorite veşnic şi se lua la jocuri cu soaţa sa şi cele două surori ale ei, uitând de timp şi nebăgând de seamă că rămânea la fel de tânăr precum venise. Când umbla singur, era slobod să treacă pe oriunde, numai pe o vale ce se chema Valea Plângerii nu-i era îngăduit să păşească. Şi tocmai acolo nimeri, fără să bage de seamă, tot urmărind un iepure pentru care stricase câteva săgeţi şi dintr-o dată fu cuprins de un dor mare după tată şi după mumă şi după locurile unde venise pe lume. Zânele îi văzură tristeţea şi au înţeles pe dată pricina. Se grăbiră pe dată să-l povăţuiască să nu dea ascultare gândului ce-l îndemna să plece; nu va mai găsi pe nimeni dintre ai lui, el nu ştia cum trecuse vremea pentru alţii. Făt-Frumos le ceru iertare că le nesocotise sfatul cu privire la valea aceea, spunea că

trăise câteva zile fericite cu ele, dar se cuvenea să plece măcar pentru un timp. Atunci află că acele câteva zile însemnau sute de ani şi că de va pleca, la ele nu era cu putință să se mai întoarcă. Şi calul năzdrăvan încercă să-l facă să se răzgândească. Cum jalea fetelor-zâne se vădi zadarnică iar poveţele lor aruncate în vânt, calul se învoi să-l ducă înapoi, cu o tocmeală: dacă va vroi să zăbovească măcar un ceas la fosta lui împărăţie, îl va lăsa acolo. Şi aşa făcură, pornind pe lunga cale, fără să găsească urme din moşia scorpiei şi nici a gheonoaiei, şi pe unde întreba de ele oamenii râdeau de bătrânul cu barbă lungă şi albă care era Făt-Frumos, răspunzându-i că toate acelea erau poveşti rămase de la străbunii lor. La împărăţia lui tătâne-său găsi alte oraşe, iar din cetate rămăseseră doar nişte dărâmături peste care crescuseră buruieni. Calul îi aminti de tocmeala lui, moşneagul cu barba crescută până la genunchi îi spuse şoptit că el mai zăboveşte, aşa că năzdrăvanul cal îi sărută mâna şi se porni năvalnic spre castelul zânelor. Iar moşneagul tot căutând printre ruine, găsi moartea lui care era gata să se prăpădească de atâta aşteptat.”

Aici bătrânul tăcu şi Petre înteţi iarăşi focul, o vreme nu se încumetă nimeni la vorbă, până ce Petre spuse că povestea aceea era numai bună pentru el, numai că nădăjduia să mai treacă multe vreme până ce să găsească moartea lui. Iar Leif rămase pierdut pe gânduri, şi într-un târziu spuse că poate şi pentru el era întrucâtva povestea potrivită, dar mai trebuia să se gândească la tâlcul ei.

Apoi, a doua zi, au ajuns la cetatea lui Petre şi acolo

au rămas iarna întreagă. În primăvară, ceata lui Leif coborî din munţi şi ajunşi la Dunăre îi urmară cursul până ajunseră în aşezarea unde îi aştepta corabia.

Ivar îşi ţinuse cu străşnicie oamenii încredinţaţi în pântecul corăbiei, mai era îndestulă marfă rămasă din anul ce trecuse şi el se străduise s-o sporească, oamenii erau mulţumiţi de traiul din port iar ceata lui Leif avea ce povesti. Aşa că porniră spre Mare.

Plutiră nestânjeniţi până la gurile fluviului, Marea i-a întâmpinat cu o furtună pe care toţi o priviră aproape cu voioşie, Leif le striga că asta îi făcea mai bărbaţi şi le alunga lenea cuibărită în trupuri cât stătuseră la căldură.

Când se apropiară de strâmtoare, pătrunzând pe albastrele ape ale Bosforului, Leif începu să se gândească la povestea bătrânului din munţi, iar când se zăriră şi palatele din Miklagård îşi spuse că au nimerit în ţinuturile de poveste. Pe mare au întâlnit corăbii stacojii pe de-a-ntregul, aveau să afle că erau corăbiile împărăteşti, şi intrând în port văzură atâtea corăbii de toate felurile, încât la toţi li se părea că visează.

Pe pământ, uitară de negoţ şi de orice rost al lor acolo, rătăcind printre albe castele, şi grădini uriaşe înecate în verde, uimiţi de fântânile cu jocuri de ape şi chiar pierzându-şi graiul în faţa măreţiei bisericii cu numele Sfintei Sophia. Întâlniră în curând oameni din neamul lor care îi treziră din visarea năucă. Se vede însă că rămăseseră totuşi vrăjiţi, fiindcă Leif şi Ivar uitară de gândul de a nu zăbovi prea mult în oraşul împăraţilor şi se lăsară ispitiţi de vorbele celor mai vechi acolo. Au intrat în garda palatului. De fapt, lui Leif i se făgăduise că va putea sluji, cu cei mai buni

oameni ai săi, pe corăbiile stacojii ale bizantinilor. Avea astfel putinţa să cunoască noi mări, pornind pe albastrele ape, spre soare-apune.

Un an întreg rămase în oraş, ajungând să-l cunoască bine. Corabia o vânduseră pe preţ bun unor negustori şi fiecare îşi primise partea. Aşa că Leif şi ai lui erau slujbaşi ai împăratului, dar se puteau bizui şi pe ce aveau deja, fără să aştepte cu prea multă nerăbdare zilele de plată. Când nu erau de strajă la porţi sau pe zidurile de apărare ale oraşului, cutreierau mândri străzile şi nimic nu-i împiedica să intre în oricare din multele prăvălii ce se înşiruiau în lungul uliţelor pietruite cu bolovani rotunzi. Se purtau bogat înveşmântaţi şi se bucurau de trecere mare la femei. Leif cunoscu desfătările trupeşti, femeile cu sângele aprins de fierbinţeala soarelui întorceau capul după chipeşul războinic. Dar după dulceaţa începutului îi rămânea întotdeauna un uşor gust amar. Plimbându-se prin grădina palatului, îşi amintea de o alta, mai plină de linişte şi unde ningea cu flori albe. Frumuseţea grădinilor de aici cu fântâni ţâşnitoare şi arome prea grele nu-l putea face să uite cu totul de ninsoarea ştiută numai de el. Fugea de acolo, trecând pe sub arcade cu deschideri largi, ajungând pe o cale pavată cu marmoră, străjuită de uriaşe statui albe şi coloane zvelte, lăsa în urmă Forul lui Arcadius şi Forul lui Theodosius, apoi forul lui Constantinos, ca să ajungă la piaţa unde se înălţa biserica Sfintei Sophia. Intra nestingherit, de când se tocmiseră în slujbă împărătească a trecut şi Leif cu oamenii lui la credinţa creştinească, nu fără îndelungi codeli dar era mai înţelept aşa, şi apoi asta se întâmpla peste tot pe unde umblau. Petre avea şi el aceeaşi credinţă. Deci se

putea socoti îndreptăţit să calce pragul acelui lăcaş. Lumina dinăuntru, aurul icoanelor, sclipirea pietrelor preţioase, odăjdiile preoţilor şi cântările ce umpleau bolta îl fermecau fără îndoială, dar fugea şi de acolo. I se năzărea că de sus se iscau uşoare ninsori cu petale albe. Îl căuta atunci pe Ivar şi mergeau să deguste vinuri tari, încercând să uite. Ivar se întreba dacă folosea la ceva trecerea lor la altă credinţă, şi fiindcă nu găsea răspuns spunea tot el că vremea avea să le arate cum şi ce va mai fi. Vinul îl făcea pe Leif şi mai posomorât, se întorcea iarăşi în grădina palatului şi privea plutirea măreaţă a lebedelor negre pe apele liniştite ale bazinului ridicat din piatră.

Se socoti mai uşurat când porni pe mare. Şi petrecu pe corăbiile împărăteşti vreme de patru ani. A făcut drumuri de negoţ la veneţieni, a cunoscut insula mare a Siciliei şi a ajuns la îndepărtatele coaste dinspre miazăzi ale francilor. S-a luptat cu corăbii maure şi a vânat corăbiile de tâlhari ai apelor care aţineau calea neguţătorilor. A dobândit mare faimă, şi când s-a întors, era căpetenia unei corăbii de război.

Ivar l-a însoţit peste tot şi cu el s-a sfătuit asupra hotărârii ce vroia s-o ia. „Mi-e teamă că o să uităm de cei de acasă şi când ne va cotropi dorul, o să fie prea târziu, întocmai ca în povestea tălmăcită de Petre”, a spus Leif. Ivar a înţeles ce trebuia să facă şi s-a aşternut cu râvnă pe treabă. I-a căutat pe cei cu care plecaseră de acasă şi în scurtă vreme îl vesti pe Leif că cei mai mulţi dintre ei erau dornici să pornească la drum. Chiar şi aceia care îşi găsiseră neveste (ba chiar ei erau cei mai grăbiţi, nu se puteau găsi soaţe mai bune ca femeile lor). Şi mai avea o veste de bucurie. Corabia lor era în port, nu îmbătrânise defel, numai că

îşi pierduse dragonul de la provă. Au răscumpărat-o în mare grabă şi au cioplit un dragon nou.

Plecară într-o noapte, unii având pricinile lor pentru asta. În zorii zilei care urmă, oraşul împăraţilor abia se ghicea, pierdut într-o pâclă albăstrie.

Leif privea spre miazănoapte, soarele ce răsărea în dreapta îi arunca umbra spre ţărmurile bogate în vise, oglinda apelor o prelungea şi corabia gonea pe valuri ca o nălucă purtată de vânt, vrând parcă să scape de acea părelnică legătură cu o lume de care fugea, îndreptându-se spre una nouă.

XI. Arcaşul

Arestarea lui Max Frobisher a fost prima măsură luată de poliţia locală. Şi toată lumea a considerat-o firească. Doar el fusese regizorul acelei nemaipomenite petreceri, organizate pe terenul de vânătoare al domnului T. Şi tot el l-a adus pe Olaf. Erau destui care să depună mărturie că i-au văzut sosind împreună şi chiar dacă erau convinşi că finalul petrecerii nu figurase ca atare în indicaţiile de regie ale lui Frobisher, numai el putea furniza datele necesare identificării ciudatului personaj care dispăruse fără urme. Singur, numele lui nu spunea nimic, aşa că era logic ca acel care îl recrutase să ştie mai multe. Şi şeful postului de poliţie din localitatea aflată în apropiere îl arestase din acest considerent. Dacă ar fi fost după el, şeful poliţiei ar fi arestat întreaga adunătură de granguri trăsniţi ce nu-şi găsiseră alte locuri pentru bizarele lor distracţii decât teritoriul lui, dar cine ar fi îndrăznit aşa ceva, doar citirea listei de invitaţi îl făcea să spere într-un singur lucru: sosirea cât mai grabnică a superiorilor din capitală. După ce-l reţinuse pe Frobisher, misiunea lui se cam terminase. Îi pusese pe cei doi oameni ai săi să înregistreze numărul maşinilor ce plecau grăbite din faţa pavilionului de vânătoare şi aceia păreau foarte mulţumiţi de sarcina încredinţată, depunând mult zel pentru îndeplinirea ei. Alergau prin ceaţa lăptoasă a începutului de zi, asurziţi de larma

claxoanelor şi înjurăturile şoferilor, orbiţi de farurile puternice ale căror fascicule de lumină se întretăiau, prinzându-i în reţeaua lor tot mai strânsă, obligându-i să încremenească în loc, ţinte uriaşe, uşor vulnerabile; atunci se înălţau, stridente, scrâşnete de frâne, lumina aluneca pe luciul pelerinelor negre şi ude; prin faţă, aproape atingându-i, se prelingeau umbrele lungi ale elegantelor limuzine şi ei îşi reluau alegerea spre alte fantomatice umbre, gata să noteze conştiincios câteva numere pe filele jilave de umezeală ale carneţelelor rămase totuşi albe, cu toată râvna lor. Făceau o treabă inutilă, dar mulţumirea le era aceeaşi, bine că nu-i pusese şeful să facă de pază în sala banchetului sau, şi mai rău, să pornească în căutarea periculosului individ, fără îndoială încă înarmat. Nimeni nu-i învăţase cum să se ferească de o armă cum era aceea. Până la urmă vor reuşi cumva să înscrie nişte blestemate de cifre, numele celor care petrecuseră sâmbăta şi duminica acolo erau cunoscute, ce importanţă mai avea ordinea în care plecau. Dar ar fi fost mai bine să apară odată şefii din capitală, alertaţi în cursul nopţii, cu ei aveau să sosească şi foto-reporterii, ceea ce vedeau ei acum valora o avere pentru vânătorii de imagini rare. Ce revistă ar fi refuzat o fotografie cu un nobil saxon purtând coif strălucitor, fumându-şi trabucul răsturnat comod pe larga canapea a unei limuzine? „Sau instantaneul luat perechii ce tocmai cobora treptele, un războinic normand sprijinindu-se cu o mână în spadă, ca într-un baston, cealaltă mână având-o petrecută după umerii şoferului în livrea. Ori, prim-planul cu oşteanul care nu se mai ştia din ce tabără este, îşi pierduse coiful, peste platoşă îşi aruncase un pardesiu de cea mai fină croială şi acolo, în faţa

vânzolelii de oameni şi maşini, îşi striga şoferul, cu mâinile făcute pâlnie la gură. Poate se nimerea un foto-reporter inspirat, care să-i surprindă pe ei doi, încadrând un duce, cu faţa albă, golită de sânge, cu privirea pierdută, cu cearcăne vineţii, deşi era ceaţă, la lumina blitzurilor contrastul ar fi fost de efect, apăreau urmele nopţii de chef ori cele ale spaimei trăite cu câteva ceasuri înainte, veşmintele lui scumpe, încărcate cu zorzoane şi alături, sobra lor uniformă, alt efect grozav, în sfârşit, o mulţime de lucruri meritau a fi imortalizate pe peliculă. Poate că nu toate fotografiile ar apărea pe coperţile revistelor ilustrate sau pe prima pagină a ziarelor de mare tiraj. Se vor fi găsind destui din grangurii ăştia care să plătească gras ca să obţină filmul, dar asta era treaba celor de meserie. Numai că aceştia întârziau, şi asta era cu atât mai rău pentru ei.

După ce se întâmplase povestea de necrezut care a pus capăt banchetului, două-trei ore niciunul din invitaţi n-a ştiut ce să facă. În afară fireşte de înştiinţarea poliţiei. Apoi intraseră într-o stare de amorţeală, ezitând între a rămâne în marea sală sau a se retrage în camerele de oaspeţi. Se pare că s-au împărţit în două tabere, nu cele hotărâte de Frobisher, născocelile lui căzuseră cu totul, oricum, speraseră că băuturile tari îi vor ţine în picioare până dimineaţa. Şi rezistaseră, pe picioare cam nesigure e drept, până în zori, când unul dintre ei fu apucat brusc de panică şi alarmă pe toată lumea. Se jura că la fereastra camerei sale se ivise chipul Arcaşului. Asta îl făcuse să-şi simtă picioarele zdravene şi s-o ia la sănătoasa. Nu s-a gândit nimeni să verifice dacă totul se datora întăritoarelor consumate în exces, ceea ce era mult

mai plauzibil, decât faptul că omul adus de Frobisher ca să reprezinte pe conducătorul normanzilor dădea târcoale prin împrejurimile pavilionului de vânătoare.

Oricum ar fi fost, haosul se dezlănţuise şi în mijlocul lui nimeriseră cei doi poliţişti. Şeful lor stătea, în timpul acesta, de vorbă cu Frobisher. De fapt era cam mult spus că stăteau de vorbă, declaraţia acestuia a fost foarte scurtă, încăpuse pe o jumătate de coală, hârtia rămăsese între ei, pe masă, alături de ceştile ce răspândeau o aromă puternică şi proaspătă de cafea, singurul lucru ca lumea în dimineaţa aceea, socotea şeful poliţiei locale, fiindcă declaraţia nu valora doi bani şi el nu ştia ce să-l mai întrebe.

— Ar trebui să ne bem cafeaua, în curând vom avea destule de făcut, spuse Frobisher.

Se referea la sosirea oficialităţilor din capitală, era evident că până atunci nu va mai adăuga nimic. Sorbi din lichidul fierbinte şi declară satisfăcut:

— Am nimerit-o, totdeauna fac o cafea grozavă, dar asta le întrece pe toate!

— Şi petrecerea pe care ai organizat-o le întrece pe toate, mormăi poliţistul. Se ridică de pe scaun, umblă o vreme prin încăpere, cu paşi greoi, obosiţi, apoi se opri în dreptul ferestrei.

— Priveşte-i cum fug! Sunt mai îngroziţi ca iepurii pe care-i vânau ieri cu săgeţile.

Frobisher mai sorbi o dată din cafea şi se apropie cu paşi uşori, furişaţi, călcând pe vârful picioarelor, ca şi când n-ar fi vrut să sperie pe cineva aflat dincolo de ecranul ferestrei, aruncă o privire peste umărul poliţistului şi izbucni în râs, un râs totuşi reţinut, spunând aproape şoptit:

— E formidabil! Dacă l-aş putea filma...

— Am impresia că eşti mulţumit de toată povestea asta. Ai uitat că în sala banchetului...

— N-am uitat nimic, dar să nu dramatizăm mai mult decât trebuie. Din punctul meu de vedere, regia a fost perfectă până când... până când a intrat în scenă Arcaşul. Dumnezeule, ce film aş scoate! Am acum tot ce-mi trebuie, neprevăzutul, lovitura care întoarce...

— Potoleşte-te, nu te-am întrebat despre proiectele dumitale.

— De ce să mă potolesc? Am spus că regia mea a fost perfectă. Trebuie să recunoşti că puţini ar fi realizat aşa ceva. Dar am fost depăşit, scenariul pentru noaptea şi dimineaţa asta nu l-am scris eu. Soarta mi-a acordat o şansă unică şi nu e momentul s-o las să-mi scape...

— Înţeleg. Publicitatea ce se va face în jurul acestui caz o să te ajute.

— Se va scrie mult şi peste tot, ziariştii vor înhăţa prada asta neaşteptată şi se vor bate crunt pentru ea. Oricum, se va începe cu descrierea grandiosului spectacol ce l-am oferit aici timp de două zile. Voi trezi interesul cui trebuie şi o să pot relua munca mea cea adevărată.

Se plimba agitat prin cameră, nerăbdarea lui creştea, după ce semnase scurta declaraţie se scufundase în muţenie şi acum nu se mai putea abţine, tăcuse prea mult, vorbea întruna despre viitoarele lui filme, povestea secvenţele din ele şi bineînţeles, toate erau legate de cele întâmplate. Depăna şi amintiri, peregrinările sale prin studiouri, căutarea succesului cu orice preţ. Steaua lui strălucise puternic la început şi se stinsese prea repede, spuneau unii, acum răsărise iarăşi, mai strălucitoare, ştia asta, o simţea cu toată

fiinţa sa, era doar un bătrân profesionist care nu se înşela, îi ajungea cât a făcut pe măscăriciul regizând petreceri pentru granguri snobi.

— Erai bine plătit totuşi, n-ai de ce să te plângi.

— Oh, banii niciodată nu ajung, n-am avut câţi mi-am dorit şi ei mă plăteau de parcă ar fi dat de pomană. Aveau aerul ăsta întotdeauna.

— Bine! Acum sper că o să câştigi cât vrei. Şi că o să ai succes. Îl căutai cu orice preţ. Numai că preţul de acum mi se pare cam mare...

— Eh, iar priveşti numai latura tragică a lucrurilor. A sosit vremea să mă gândesc mai mult la mine şi cu toată ceaţa de afară simt lumina care va umple ziua asta şi zilele ce vor urma. Dar nici măcar nu ai gustat cafeaua!

— I-am simţit aroma şi m-am gândit că e singurul lucru bun din dimineaa aceasta.

— Oho, gust-o şi abia atunci vorbeşte! Dar te-ai înşelat, cel puţin în ceea ce mă priveşte.

Şeful poliţiei locale îi ascultă sfatul, avea cu adevărat nevoie de cafea ca să-şi limpezească gândurile şi apoi zărise prin ceaţă farurile unor automobile care se apropiau, soseau superiorii săi însoţiţi, fireşte, de haita aţâţată a ziariştilor pe care-i aştepta Frobisher, nu ştia dacă are motive să se bucure sau nu, la urma urmei scăpa de tot balamucul ăsta, nici nu se putea chema altfel lumea în care intrase de câteva ceasuri. De fapt presimţise asta încă mai de mult. De când apăruse domnul T. şi îi aflase intenţiile. Cine mai auzise de un teren de vânătoare în părţile lor? Şi de ce neapărat un teren anume când oricine putea intra în pădurea rară de eucalipţi şi căsca gura la papagalii gălăgioşi şi la păsările-liră ori

coţofenele care se străduiau să arate că ştiu să ţipe mai tare decât primii, să caşte gura deci, fiindcă numai vânat nu se putea numi acela. E drept, localnicii mai împuşcau câte un câine Dingo, dar făceau asta nu din amuzament, ci din necesitate, apărându-şi turmele de oi. Domnul T. începuse prin a cumpăra pădurea şi un teren imens din jurul ei. Apoi înconjurase noua proprietate cu un gard înalt din plasă de sârmă cu ochiuri mici. Şi sub ochii uimiţi ai locuitorilor paşnicei localităţi se desfăşuraseră lucrările de amenajare. Zile întregi, camioane grele au transportat oameni, unelte şi materiale de construcţie. S-au plantat arbori, în mijlocul proprietăţii s-a ivit un lac pe apele căruia pluteau maiestuoase, aflate parcă de când lumea acolo, lebede negre. Până la gardul înalt se întindeau valuri verzi, unduioase, de iarbă, la care proprietarii turmelor din localitate se uitau cu pizmă; ei erau obligaţi să străbată mari distanţe în căutarea unor locuri de păşunat pentru oile lor şi locurile acelea aveau o iarbă săracă şi aspră. Lângă lacul ivit ca prin minune se spunea că apa se aduce prin conducte de la depărtarea de trei sute de kilometri, desigur o exagerare considera şeful poliţiei locale, lângă lac, deci, se ridicase o construcţie ciudată, un soi de castel pe care Domnul T. îl numise pavilionul său de vânătoare. Cine se apropia de gard putea să vadă, prin ochiurile mărunte ale plasei de sârmă, zidurile castelului, mai bine zis să le vadă culoarea, fiindcă datorită depărtării şi trunchiurilor de copaci detaliile nu se zăreau şi în lumina răsăritului zidurile acelea erau de un roz diafan, apoi treceau în portocaliu şi deveneau orbitor de albe abia în lumina amiezii, iar seara erau cuprinse de un roşu de foc, roşul îşi potolea

treptat puterea şi zidurile ajungeau negre când soarele cădea dincolo de pădurea bătrână de eucalipţi. Părea că în fiecare seară zidurile sunt transformate în scrum de un incendiu, iar dimineaţa castelul de basm răsărea din nou. În jurul lui se deschidea o pajişte cu gazon îngrijit, cineva spunea că pe gazonul pajiştei iepuri şi canguri hălăduiau în voie, era firesc să fie aşa, pe terenul de vânătoare al domnului T. nu se trăsese niciun foc de armă. După terminarea lucrărilor care duraseră cam cât ar fi fost necesar ridicării unui oraş, domnul T. nu mai trecuse pe acolo. S-au scurs trei ani, timp în care proprietarul parcă uitase de banii investiţi, desigur o avere întreagă, terenul de vânătoare era stăpânit de liniştea tulburată doar de ţipetele papagalilor şi ale păsărilor-liră şi ale coţofenelor. Tocmai liniştea care domnea acolo îl intrigase şi chiar îl speriase pe şeful poliţiei locale. Un om de afaceri ca domnul T., oricât de bogat ar fi, nu risipeşte atâta bănet pentru a cumpăra doar linişte. Şi pe deasupra nici nu se bucura de ea. Odată tot trebuia să se întâmple ceva care să alunge liniştea, şi iată că acel ceva venise şi nimeni nu avea prilej să se bucure de asta.

Lucrurile începuseră totuşi frumos, şi cetăţenii localităţii învecinate le urmăriseră cu viu interes. Se răspândise, cu mai multe zile înainte, vestea organizării unei mari vânători. Şeful poliţiei se întreba acum cine putuse aduce vestea aceea, pe terenul de vânătoare nu pătrundea nimeni, paznicii tocmiţi de domnul T. nu-l părăseau, adică nu-l părăseau cum ar fi fost normal, porţile domeniului rămâneau ferecate, fiindcă la intervale de şase luni apărea un elicopter care, se aflase şi asta, schimba oamenii de pază şi

aducea tot ce era necesar. La urma urmei n-avea nicio importanţă amănuntul la care se gândea, cert este că lumea aflase de vânătoarea neobişnuită şi o aştepta cu legitimă curiozitate. Era cam neclară şi povestea asta, de ce vânătoarea trebuia să fie neobişnuită, de ce credeau toţi, şi el, de asemenea, că vor asista la un spectacol ieşit din comun. Poate fiindcă aşteptaseră prea mult. Dar aşteptarea avea să le fie răsplătită. Şi dacă fusese aşa, era meritul lui Frobisher.

Max Frobisher se ocupase o vreme de filme. Adică încercase de toate şi nu izbutise nimic. Părerea lui era că nu numai ghinionul îl urmărise cu încăpăţânare în toate iniţiativele lui, şi slavă domnului avusese destule, ci şi faptul că stârnise prea multe duşmănii; asta îl împiedicase de fapt să se realizeze. Duşmănii stârnite, fireşte, din invidie. Scrisese scenarii şi se găsea mereu câte unul care să găsească scenariile lui prea trăsnite ori necesitând prea mulţi bani pentru transformarea lor în filme. Se apucase de regie, acceptase scenariile altora, desigur mult inferioare, spunea el, şi lucrurile s-au încurcat mai rău. S-a certat cu actorii şi cu operatorii, a fost acuzat de producători că le-a tocat banii în rezolvarea unor interese personale - o calomnie odioasă -, i-a declarat el şefului poliţiei locale. Făcuse şi pe actorul, i s-au oferit roluri secundare, „aici însă e cel mai greu, să storci totul dintr-un rol aparent neînsemnat, să-l scoţi în prim plan”, adăugase şi nu uită să conchidă asupra acestui capitol, „am deranjat prea multe vedete, le eclipsam!”.

După nenumărate experienţe, se pomenise exclus din lumea filmului. Deci un ratat. Termenul nu-l folosise Frobisher şi nici poliţistul. Primul simţise ce însemna noţiunea aceea, pe propria lui piele, al doilea

îl gândise.

Dar Max Frobisher nu era omul uşor de învins. Se învârtise până la urmă, îşi creasе relaţii şi se apucase de acea meserie ciudată, - regiza petreceri pentru granguri. Satisfacţiile nu erau grozave, perseverase, totuşi, devenind o autoritate în materie şi îşi sporise tariful.

Când a fost chemat de domnul T., a înţeles că sosise clipa unei mari lovituri. Avea mână liberă şi posibilităţi materiale nelimitate. Domnul T. i-a vorbit foarte puţin. Îl anunţase doar asupra intenţiei de a da o recepţie pentru inaugurarea terenului de vânătoare. Dorea ceva ieşit din comun, aveau să participe numai oaspeţi aleşi,

I se va da şi lui o listă a acestora, următoarea întrevedere va avea loc când putea prezenta un plan complet. Aşa că Frobisher s-a pus pe lucru.

Întâi a strâns date despre domnul T. şi aici a întâmpinat cele mai multe greutăţi. Ori se ştia foarte puţin din trecutul său, ori cei din anturajul ilustrului personaj nu erau dornici să furnizeze, la niciun preţ, informaţiile necesare. Fuseseră probabil plătiţi cum se cuvine de însuşi domnul T. şi erau prea legaţi de acţiunile lui ca să-şi permită o trădare; s-ar fi trădat şi pe ei, intuise Frobisher şi a tras o singură concluzie: domnul T. nu fusese nimic la început, a folosit orice mijloc pentru a ajunge ceva, reuşind al dracului de bine. În sinea lui îl admira, nu-l impresionau averea şi puterea deţinute de omul pentru care lucra, mai cunoscuse personalităţi din lumea multimilionarilor, aşadar nu capitalul şi forţa ce o conferea acesta îl făceau să-l privească cu respect, ci drumul parcurs şi mai cu seamă modul în care ştiuse să ajungă atât de

sus. „Cu orice preţ”, comentase dispreţuitor şeful poliţiei locale când Frobisher îi vorbise cu entuziasm despre domnul T. Puţin îi păsa lui Frobisher de acel comentariu, cum putea aprecia un poliţist oarecare ascensiunea unui bărbat de talia domnului T. sau de „calibrul” domnului T., folosise el, râzând, un termen mai apropiat de meseria interlocutorului. Cu cât rămâneau mai ascunse metodele de reuşită în viaţă, cu atât se vădiseră mai eficace. Şi alături de domnul T. mai erau destui. Oameni care au ajuns cineva! Ce schimbase el dacă îi travestise pe oaspeţii pavilionului de vânătoare în războinici din alte timpuri, nimic nu schimbase, în elegantele lor maşini redeveneau puternicii zilei: bancheri, industriaşi, rechini ai finanţelor. „Arată cam jalnic rechinii tăi, se zbat să scape din năvodul în care au nimerit, plasa de sârmă din jurul proprietăţii cu asta seamănă, cu un năvod”, comentase iarăşi poliţistul, dar Frobisher îl ignoră.

Dacă pentru trecut nu se putea încrede decât în presupuneri, pentru prezent era mai uşor. Aflase de trandafirii albi crescuţi din seminţele florii găsite între ruinele unei mănăstiri engleze şi vârsta acelei flori îl inspirase. Mai ştia că domnul T. avea interese în numeroase domenii, deţinea acţiuni miniere, dirija bănci, era proprietar de fabrici şi de terenuri întinse pentru creşterea vitelor şi a oilor, controla capitalul investit în construcţii navale şi, mai presus de toate, îl interesa să treacă drept descendentul unei familii nobile cu locul de origine asemănător cu cel al trandafirilor albi. Lucrurile se legau, Frobisher răsfoi o carte de istorie şi descoperi repede un eveniment ce îl servea de minune. Peste câteva luni, în octombrie, se împlineau 900 de ani de la bătălia în care Wilhelm,

ducele Normandiei, l-a învins la Hastings pe regele Harold al II-lea. Alergă la domnul T. spunându-i că a găsit exact ce trebuia, îi povesti despre bătălie şi lăsă să se întrevadă impresia favorabilă pe care o va face asupra invitaţilor preocuparea pentru o istorie glorioasă (se întrebase emoţionat dacă nu cumva domnul T. îl va chestiona prea amănunţit asupra amănuntelor de ordin istoric, cerându-i părerea în alegerea taberei din care va face parte, or pe el îl interesa doar spectacolul în sine nu poveştile pierdute în negura timpului, oricare tabără era la fel de bună, socotea şi răsuflase uşurat când domnul T. se mărginise să accepte fixarea datei pe 14 octombrie şi numise o persoană căreia i se va adresa pentru bunul mers al pregătirilor, el personal fiind prea ocupat). Începând de atunci, Frobisher se simţi supravegheat în tot ce făcea şi se străduise să arate ce poate. Comandase costume de epocă, colindase prin toate muzeele ca să copieze modelul lor, răscolise recuzita teatrelor şi a studiourilor în căutarea armelor vechi, descoperi un atelier care confecţiona arcuri destinate întrecerilor sportive şi îl cumpără pur şi simplu, vroia să controleze direct păstrarea secretului noilor produse, arcuri aşa cum arătau pe vremea bătăliei de la Hastings, n-avea poftă să răsufle ceva despre planurile sale. Lucra singur, nu se încredea în nimeni, născocea tot felul de pretexte când era întrebat la ce îi serveau ciudăţeniile comandate. Angajase o trupă de cascadori rămaşi fără contract şi gata să facă orice, pentru mai multă siguranţă îi transportase cu elicopterul la terenul de vânătoare al domnului T. Faptul că nu întâmpina obiecţii la cererile lui de bani însemna că se află pe un drum bun şi că îl convinsese

pe domnul T. asupra valorii sale. Era sigur că acesta se interesase cine este şi bănuia că informaţiile furnizate de foştii săi colegi nu-i puteau fi favorabile. Avusese însă noroc, cineva îl recomandase ca fiind totuşi un specialist, restul îl dovedise singur. Aşa că admiraţia sa pentru domnul T. crescuse, de vreme ce acela nu ţinuse cont de scornelile şi bârfele unor invidioşi, îl interesau doar oamenii de acţiune.

Într-una din zile, obosit de alergăturile făcute, intrase într-un bar de la periferia oraşului, drumurile sale nu ocoleau cartierele mărginaşe, experienţa îl învăţase că acolo se puteau descoperi multe lucruri folositoare lui şi mai ales găsea oameni gata să fie recrutaţi pentru cele mai trăsnite treburi. Se apropia termenul fixat, aproape că terminase pregătirile şi intrase în barul acela mai mult pentru a savura o bere. Aşa l-a întâlnit pe Olaf.

Îi atrăsese atenţia îndemânarea cu care acela arunca săgeţile mici, într-un joc nevinovat (accentuase acest lucru în declaraţia scrisă pentru şeful poliţiei). Se apropiase de el şi intrase în vorbă, l-a întrebat dacă ştie să mânuiască un arc. Îşi amintea bine cum a decurs discuţia. Pe măsură ce zăbovea în faţa acelui ins necunoscut, se convingea că are nevoie de el. „Nu puteam găsi un om mai potrivit”, scrisese Frobisher în declaraţie, „era deosebit de înalt, tip de nordic, păr blond, purta barbă, ochii îi erau albaştri, impunea respect nu numai pentru forţa uriaşă ce părea s-o aibă, ci şi prin felul în care te privea şi ţi se adresa. Citisem că ducele Wilhelm se trăgea din neamul vikingilor şi omul acela exact aşa arăta. I-am spus că ar putea câştiga o mulţime de bani. A dat din umeri, dispreţuitor. I-am înşirat toată povestea cu bătălia de

la Hastings. Mi-a răspuns că nu auzise niciodată de numele de care pomeneam, ceea ce nu mă mira fiindcă, sincer să fiu, nici eu nu ştiusem prea multe înainte de contractul făcut cu domnul T. N-am reuşit să aflu de la el decât că îl cheamă Olaf şi că ar putea mânui un arc. L-am ameţit mai bine de un ceas cu istorii despre bătălii cu arme pe care lumea le mai vede doar în muzee, cred că eram şi puţin zăpăcit de berea ce o comandam, mereu sperând să-l conving mai uşor, dar berea nu avea niciun efect asupra lui, numai că de la un timp a început să aibă o privire ciudată, pierdută undeva departe. Când am declarat că ar fi grozav în rolul unei căpetenii, a murmurat, „sunt o căpetenie” şi eu m-am bucurat, însemna că acceptase rolul oferit. Nu ştiu cum mi-a scăpat numele domnului T. A tresărit, revenind de unde era plecat cu gândul, am simţit asta, îmi dau seama abia acum, şi n-a mai întrebat nimic. După aceea am plecat împreună, l-am dus la mine acasă, mi-era teamă să nu se răzgândească. Nu ne-a văzut nimeni, se înnoptase şi eu nu l-am lăsat să-mi părăsească locuinţa până în ziua când am pornit spre domeniul domnului T.”.

Declaraţia lui Frobisher se încheia aici. Restul îl ştia din cele relatate de cei găsiţi în sala banchetului şi văzuse destule cu ochii săi. Când s-au deschis porţile pentru primirea oaspeţilor, toţi locuitorii din localitatea lui erau adunaţi acolo să privească trecerea maşinilor. Cortegiul lor părea că nu se mai sfârşeşte. Frobisher nu uitase să specifice în invitaţiile trimise că petrecerea avea să se desfăşoare numai pentru bărbaţi şi invitaţii se conformaseră. Au fost primiţi în faţa pavilionului de vânătoare de însuşi domnul T., care le strângea pe rând mâna şi îi încredinţa câte unui servitor ce avea

menirea să-i conducă în camerele mult mai numeroase decât îşi închipuiau curioşii strânşi la porţile pentru prima oară deschise. În camere, invitaţii descoperiseră uniformele potrivite pe măsura lor şi un text tipărit prin care erau rugaţi să le îmbrace şi să coboare în sala banchetului la ora 18. Primirea oaspeţilor a durat câteva ore. Porţile au rămas deschise şi câţiva curioşi s-au apropiat de pajiştea pavilionului unde au fost opriţi de oşteni cum nu mai văzuseră niciodată. La ora 18 au răsunat semnale de corn şi pajiştea a fost invadată de războinicii celor două strălucitoare tabere. În sala banchetului au coborât invitaţii şi Max Frobisher a ţinut un lung discurs despre evenimentele petrecute în urmă cu nouă sute de ani, pomenind ceva şi despre trandafirii albi ai domnului T. (nimeni n-a sesizat că trandafirii aceia erau socotiţi a avea strămoşul înflorit cu mult înaintea bătăliei de la Hastings, dar de fapt asta nu prea avea vreo importanţă, de vreme ce aveau să urmeze lucruri interesante pentru ei; cât îl privea pe domnul T., n-avea decât să-şi caute strămoşii pe orice meleaguri şi în orice timpuri). Apoi au ieşit cu toţii să vadă reconstituirea, la scară mică bineînţeles, a bătăliei. Cascadorii lui Frobisher au fost la înălţime. A urmat un banchet de pomină şi a doua zi a început vânătoarea. Era permisă numai folosirea arcului pentru orice fel de vânat, se anunţaseră premii pentru cei mai buni ţintaşi. În acest scop, fiecare vânător avea săgeţile însemnate. Cum banchetul se prelungise până în zori, arcaşii nu făcuseră mare ispravă. Probabil că şi fără oboseala după noaptea nedormită, rezultatul ar fi fost acelaşi. Totuşi, s-au adunat din pădure iepuri şi păsări, chiar o superbă lebădă neagră fusese răpusă pe malul lacului, numai că aproape toate săgeţile

purtau acelaşi însemn. Erau săgeţile lui Olaf care spre disperarea lui Frobisher refuzase să participe la simularea bătăliei, dispăruse, se pare că a dormit în pădure sub nişte brazi tineri, dimineaţa se amestecase printre vânători şi dispăruse iarăşi. Trofeul pentru cel mai iscusit arcaş n-a mai fost decernat. După vânătoare oaspeţii au prânzit la iarbă verde şi s-au retras pentru odihnă. Seara a început un nou ospăţ. Când acesta era în toi, s-au auzit strigăte într-o aripă a castelului (toţi îl numeau aşa), s-a stârnit zarvă şi cineva a adus vestea izbucnirii unui incendiu. În clipa aceea uşa grea a fost izbită de perete şi a apărut în prag Olaf. „Eu am pus focul” a strigat şi în sală lumea a încremenit. „Purtăm amândoi arme, a venit vremea să ne înfruntăm cu dreptate”, a adăugat, privind spre domnul T. care se ridicase de la locul său. Şi niciunul din oaspeţi nu i-a văzut paloarea şi tremurul mâinilor, ochii lor erau îndreptaţi spre Olaf. Apoi în tăcerea de gheaţă s-a auzit vâjiitul unei săgeţi şi bufnitura unui trup greu pe lespezile de marmoră; domnul T. căzuse, avea gâtul străpuns de o săgeată.

Incendiul a fost potolit repede, dar în privinţa domnului T. nu se mai putea face nimic. Iar Olaf fusese înghiţit de întuneric.

Şeful poliţiei locale încerca să-şi ordoneze gândurile. Când au intrat mult-aşteptaţii trimişi din capitală, privea încă pe fereastră. Max Frobisher zâmbea larg cu faţa inundată de lumina crudă a bliţurilor. „Îl chema Olaf...”, îl auzi şeful poliţiei locale cum începe să vorbească şi cu un gest brusc deschise larg fereastra, ceaţa năvăli în camera plină de lume, înecând lumina şi vorbele lui Frobisher şi oamenii abia se zăreau, părelnice, tremurătoare umbre.

XII. A şasea povestire din oglindă

Drakkarul lui Leif fu întâmpinat, în fiordul de acasă, de numai o mână de oameni. Calea de întoarcere a fost lungă, Leif şi Ivar socotiseră că într-un an au s-o străbată, numai că timpul n-a ţinut seama de acea socoteală a lor, popasurile au însemnat zăbavă multă, la praguri, şi la Kiev, şi în deja cunoscutul pentru ei Novgorod, şi bucuria tuturor celor de pe corabie a fost rotundă când au simţit dulcea legănare a valurilor din fiordul lor. De aceea, văzând aşa putină lume pe ţărm, s-au temut să nu se fi pripit cei care îşi aveau casele aşezate în preajma gospodăriei lui Kolbjörn şi cel mai îngrijat din toţi era Leif; nu-i zărea pe părinţii săi şi nu putea crede că măcar pe Sela n-ar fi răbdat-o inima să nu-i iasă în întâmpinare. Totuşi oamenii veniţi înaintea lor se vădeau deosebit de veseli, aşa că îngrijorarea trecu în uimire şi în curând se dovedi că uimirea aceea avea temei.

Bătea un vânt nou în ţară, aflară, aproape se împlinise un an de când Olaf Trygvesson ajunsese rege şi se pornise cu o râvnă de mare mirare să schimbe credinţa oamenilor. Asta nu se putea face aşa, dintr-o dată, oamenii vroiau răgaz ca să cântărească bine lucrurile. Se găsiseră destui care să-l urmeze de la bun început, şi între aceştia se număra Kolbjörn. Se bizuiseră poate pe faima încă neuitată a regelui Harold

Păr Frumos, unii bătrâni îl cunoscuseră chiar, ca de pildă magul care scornise nişte poveşti năzdrăvane la plecarea lui Leif în prima călătorie; acel rege izbutise să adune jarlii răzleţiţi, să întărească ţara, curmând dezbinările dintre oamenii ce trăiau pe coastele dinspre mare ori în inima pădurilor sau la capete de fiord. Şi apoi Olaf Trygvesson se arăta viteaz şi cu mare îndemânare la mânuitul feluritelor arme. A fost văzut aruncând două lăncii în acelaşi timp, amândouă nimerindu-şi ţinta. Odată, pe mare, a poruncit vâslaşilor să-şi ţină vâslele deasupra apei, neclintite, închipuind o aripă de pasăre şi alergă pe marginea acelei aripi, adică sări de pe o vâslă pe alta, de la un cap la altul al corăbiei. Şi drakkarul său, numit *Marele dragon* se făcuse cunoscut în apele din miazănoapte, nu îndrăznise nimeni să-l înfrunte. Cât despre puterea loviturii spadei lui Olaf nu se găsise vreunul care după ce o încercase să mai poată povesti ceva. Aşadar destui oameni l-au urmat de la bun început, dar mai erau mulţi care se îndoiau de folosul noii credinţe şi făcuseră legământ să nu se lepede de cea în care crescuseră. Cum Olaf Trygvesson nu era deprins să-i stea cineva împotrivă, hotărâse să nu se bizuie numai pe vorbele popilor, ci să dea glas armelor în locurile unde oamenii se trăgeau în păduri ca să se închine bătrânilor zei. Şi ei nu erau doar oameni de rând, ci jarli puternici se încăpăţânau în împotrivirea lor; aceştia nu vădeau gânduri de a se ascunde în întuneric de pădure, ci îşi ţineau legea la lumina zilei, în văzul tuturor.

Leif clătinase din cap auzind toate acestea. Nădăjduia că până la urmă norvegienii vor fi îndeajuns de înţelepţi ca să nu ajungă la vărsarea sângelui între

fraţi. Ivar însă se înveselise, „am spus la Miklagård că nu ştiu ce vom dobândi trecând la credinţa asta pe care am întâlnit-o prin mai toate locurile bătute de noi, se vede că lumea se schimbă după legi pe care nu stau să le cântăresc eu acum, mai cu seamă că văd limpede că noi rămânem câştigaţi dacă pornim degrabă spre curtea viteazului Olaf Trygvesson”, i-a grăit lui Leif. Şi i se alăturară vorbele oamenilor care-i aşteptaseră. De aceea au rămas, ca să-i călăuzească spre locul unde era acum şi Kolbjörn. Aceasta fusese vrerea lui şi erau pricini îndoite de plecare grabnică, regele se va bucura de venirea lui, avea nevoie de războinici deprinşi cu bătăliile pe ape şi pe pământ, de bărbaţi trecuţi prin încercări de tot felul cum erau ei. I s-a mai spus că jarlii care i se împotriveau primeau sprijin de la dani şi şvezi, fapt cam de neînţeles, socoteau unii, fiindcă şi regele Olaf Skutkonung al şvezilor se creştinase, iar la dani credinţa aceea ajunsese la mare cinste încă pe vremea lui Harold Dinte Albastru. E drept că fiul său Sven, nu prea credea în nimic şi asta încurca mai mult lucrurile. Oricum - ziceau înţelepţii - la mijloc nu se putea găsi doar lupta pentru o credinţă sau alta, regii şi jarlii se băteau pentru pământuri şi pentru putere asupra cât mai multor supuşi.

Se cădea ca Leif să asculte de dorinţa şi porunca tatălui său. A dat drumul oamenilor care aveau alte gânduri, a împărţit, nu mai ştia a câta oară, ce se cuvenea fiecăruia, se cam săturase şi de negoţ, apoi a pornit spre curtea lui Olaf Trygvesson.

Ivar avusese dreptate; au fost bine primiţi, Kolbjörn avea mare trecere între curteni şi stătea mai mult în preajma regelui, ba chiar Leif băgă imediat de seamă că purtau aceleaşi veşminte. Dealtfel semănau, erau la

fel de înalţi şi la putere păreau că se potrivesc. Sela care plânsese îndelung şi nu găsise ce să spună de fericire că îşi vede iarăşi feciorul, când îşi regăsise graiul i-a spus: „tu semeni şi mai mult cu regele Olaf, tatăl tău a început să îmbătrânească”. Şi după o vreme se mustră pentru cele spuse, „am greşit, tu eşti mai chipeş şi pesemne că mi-au slăbit rău vederile dacă n-am băgat de seamă încă de la început ce bărbat ai ajuns”.

Olaf Trygvesson iubea călătoriile şi îl chema adesea pe Leif să-i povestească despre locurile pe unde a umblat. Începuse Leif să fie mai des în apropierea regelui decât Kolbjörn, şi acesta nu se mâhnea ci, dimpotrivă, avea prilej să se simtă cuprins de fericire văzând ce vlăstar crescuse. Fericirea îi creştea când vreun nou sosit nu-i deosebea pe cei doi. La urma urmei socotea că Leif al lui era tot atât de bun ca şi Olaf de a fi rege.

La vânătoare, Leif se întrecea cu Olaf, când mergeau să supună nemulţumiţii de noile legiuiri luptau alături şi la masă se ospătau împreună. Olaf l-a învăţat pe Leif să mânuiască două lăncii deodată şi când ieşiseră în larg cu *Marele dragon,* fiul lui Kolbjörn cuteză să repete isprava regelui cu alergarea pe capetele vâslelor. Olaf nu se mânie şi îi ceru ca la drumurile pe mare să-l însoţească pe corabia cu dragonul ce avea solzi de aur. Leif nu primi, nu vroia să-şi părăsească drakkarul lui.

Vremea se scurgea pe nesimţite, treceau iernile cu ninsori adevărate şi albul lor înghiţise cu totul acele îndepărtate, amăgitoare ninsori cu flori albe. Arareori i se mai năzăreau, în verile secetoase, care urmau, dincolo de ele întrezărea albastrul de fum al unor

priviri, şi atunci îşi spunea că ar trebui să plece, să vadă ce se petrecuse în tot timpul acela trecut de când văzuse o grădină cufundată în lumini de pace şi se ivise o umbră albă la a cărei trecere sau plutire, trandafirii îşi ningeau petalele. Numai că se întâmpla atunci câte ceva şi Olaf avea nevoie de el. Şi piereau ninsorile de vis, rămânând numai ciudat de puternica arşiţă a verii. Secetele care se ţinuseră lanţ înspăimântaseră lumea, popii vorbeau despre grabnicul sfârşit al omenirii, se apropia anul o mie, spuneau, şi stăpânul cerului, şi al apelor, şi al pământului va chema mulţimile păcătoase la o cumplită judecată. Asta îi făcea să-şi sporească râvna în botezarea oamenilor şi izbândeau în unele locuri, iar în altele stârneau numai flăcările mâniei şi multe lăcaşuri de închinăciune se mistuiau în foc crescut din acele flăcări.

Olaf l-a întrebat pe Leif ce crede despre toate câte se auzeau şi se întâmplau, şi Leif ridicase din umeri; nu prea găsea cu temei de adevăr vorbele popilor; poate că învăţaseră greşit sau smintiseră socotelile, oricum nu înţelegea de ce puterea din ceruri răbdase atâta amar de, vreme păcatele unor păgâni şi tocmai atunci când aproape peste tot lumea se înghesuia la botez, mai de voie, mai de nevoie, se mâniase şi vestise semne că va porni la judecată. Olaf îi dezvălui că şi el se îndoieşte de negrele prevestiri, dar că era mai bine să-şi păstreze zăvorâte în minte acele gânduri. Şi puteau să se închine, aşa cum se cuvenea, acelei puteri nemăsurate, dar să-şi vadă şi de treburile lor. Între ele se număra şi dorinţa de a-şi largi pământurile de sub stăpânirea sa. Trimisese peţitori Sigriedei, cu inima cam îndoită, fiindcă femeia răposatului rege al

şvezilor era pagână şi pe deasupra mai era şi bătrână. Vorbelor peţitorilor le adăugase un dar, un inel de preţ în miazănoapte, luat de la un cunoscut loc de închinare către zeii alungaţi de pe meleagurile lor. Se dovedise după scurt timp că inelul nu era decât din aramă şi Sigrieda bănui o înşelăciune cu dinadinsul. Mâniată foc, îl înştiinţă că nu-i trecea prin minte să se lepede de zeii ei, aşa că totul se stricase. În cele din urmă ea se mărită cu Sven al danilor şi se vorbea că îl aţâţă necontenit la răzbunarea batjocurii îndurate. Mai apoi, Sven a hotărât să-şi trimită pe una din surorile sale, frumoasa Tyre, la ducele Boleslav al polacilor, câştigând în felul ăsta un sprijin de nădejde. De data asta iţele se încurcară şi mai rău. Frumoasa Tyre îl iubea pe Olaf şi la nicio săptămână după nuntă izbuti să fugă la acesta. Olaf vroia ca toate să se limpezească, strânse războinicii şi porni cu şaptezeci de corăbii şi încă una spre miazăzi, peste mare. Îi spusese lui Leif că va încerca să-l facă pe Boleslav să desfacă acea căsătorie. Fiindcă umblau tot mai des zvonuri că Sven se înţelegea de minune cu regele Olaf Skutkonung din Suedia şi că adunau oaste ca să poarte război cu norvegienii, Leif fu lăsat cu drakkarul său în urma corăbiilor plecate spre miazăzi, veghind asupra celor ce se petreceau pe mare.

Şi drakkarul lui Leif scotoci fiordurile, cercetă largul, intră între insule iscodind peste tot, lângă insula Svolder zări corăbiile danilor şi ale şvezilor, adunate laolaltă.

Leif se strecură cu drakkarul într-un golf bine ascuns, fiind ajutat de întunericul nopţii, şi trimise o luntre spre locul unde adăstau corăbiile neprietenilor. Ivar era cel care trebuia să le afle gândurile şi când se

întoarse, pe la mijlocul zilei următoare, ştia destule. Mai de îngrijorare decât toate era vestea că lui Sven şi Olaf Skutkonung li s-a alăturat comitele Erik Haakonsson cu războinicii săi. Aşteptau cu toţii ivirea corăbiilor lui Olaf, ca să se abată asupra lor precum păsările de pradă. Şi atâta mulţime de corăbii pregătite pentru o luptă pe apă nu mai văzuse Ivar niciodată şi nici nu se mai auzise despre aşa ceva pe mările cutreierate de el sau de vreun altul din oamenii născuţi pe ţărmurile de la miazănoapte. „O să fie o asemenea încleştare”, spunea Ivar, „încât s-ar putea ca popii să nu fi greşit prea tare când proroceau pentru anul acela sfârşitul lumii”. Leif i-a răspuns că, fără îndoială, pentru mulţi din cei ce se vor amesteca în vâltoarea bătăliei prorocirea se va împlini, adică ei vor sfârşi cu cele lumeşti, dar vor rămâne îndeajunşi care să povestească cum s-au petrecut lucrurile şi mai ales să poarte peste vreme faima celor mai viteji bărbaţi. Nădăjduia că el şi ceilalţi de pe drakkar se vor număra printre aceştia. Ivar l-a întrebat atunci, în ce fel gândise despre ei, unde le va fi locul; între cei care au să poarte mai departe povestea bătăliei sau între aceia despre care se va povesti? Leif a râs şi a spus că i se părea mai potrivit să fie şi într-o tabără şi în cealaltă. Nu cunoştea pe careva dintre ei care să se teamă de luptă. Şi îi sfătuia să nu se cruţe, le va rămâne îndestulă vlagă pentru a zămisli urmaşi care să fie bucuroşi că se trag din nişte viteji ce s-au bătut într-o încleştare cum n-a mai fost până în acel an, al miilea după socotelile popilor. Oricum, timp aveau cu prisosinţă, urmau să iasă în întâmpinarea lui Olaf după căderea nopţii, aveau aşadar timp să judece pe toate feţele ceea ce îi aştepta şi îi poftea să facă asta atunci

şi să nu le vină pofta de cugetat când se vor afla în faţa duşmanului.

Noaptea, drakkarul părăsi golful ieşind în larg, de la depărtare, privind spre insulă, lui Leif i se păruse că s-a aprins marea şi ţărmul, faclele oştilor duşmane erau atât de numeroase că se contopeau într-una singură, uriaşă, crescând spre cer. Lucea orbitoare dar, se gândi el, numai a doua zi îi vor simţi şi dogoarea.

Odată cu ivirea zorilor întâlniră corăbiile lui Olaf Trygvesson. Întâi veneau cele mai mici şi mai iuţi, apoi unsprezece drakkare peste care poruncea comitele Sigvald şi urmau corăbiile mari. *Marele dragon* avea în coasta dreaptă pe *Micul dragon,* iar în cea stângă *Cocostârcul.* Leif dădu semn din cornul său şi Ivar cârmi spre corabia cu dragonul de aur la provă. Pe puntea ei, aştepta veştile Olaf Trygvesson. Întrebă cine sunt căpeteniile celor dornici de înfruntare. Leif le pomeni numele pe rând, începând cu Sven, despre care Olaf spuse că avea războinici buni, dar în privinţa lui nu aveau de ce să se teamă, numai faima de care se bucurase tatăl său nu-l putea ajuta, apoi Leif adăugă numele lui Olaf Skutkonung şi regele norvegian spuse că acesta ar fi făcut mult mai bine dacă stătea pe pământurile lui decât să-l întâmpine pe mare, şi Leif îl numi la sfârşit pe Erik Haakonsson. Atunci Olaf spuse că de acesta şi de oamenii lui trebuiau să se îngrijească cu osebire în luptă, fiindcă erau de acelaşi neam şi la fel de curajoşi. S-au găsit câteva căpetenii din preajma regelui care au întrebat dacă nu socotea că duşmanii erau prea numeroşi. Auzind asta, Olaf s-a mâniat cumplit; niciodată, spunea, nu s-a gândit să fugă din faţa unor duşmani. Şi a dat semnul de plecare.

Aceasta a fost ultima oară când Leif a vorbit cu Olaf şi tot cu acest prilej i-a auzit glasul lui Kolbjörn care îi striga vorbe de îmbărbătare.

Ce s-a întâmplat după aceea, Leif a văzut cu ochii lui şi ce n-a putut să vadă - din pricină că furtuna bătăliei l-a purtat într-un iureş năprasnic şi căldura la care se gândise noaptea l-a încins întunecându-i privirile - aşadar ce-i rămăsese ascuns dincolo de vălul roşu ce-l împresurase a aflat de la alţii, şi adunând înţelesul vorbelor auzite pe rând a înţeles ce s-a petrecut, de parcă ar fi fost de faţă în toate locurile bătăliei şi mai cu seamă pe *Marele dragon.*

Corăbiile duşmane le-au ieşit în întâmpinare cu cele ale lui Sven la mijloc; pe latura lor stângă se desfăşurau cele ale lui Olaf Skutkonung, iar pe latura dreaptă veneau drakkarele norvegienilor lui Erik. Corăbiile lui Olaf Trygvesson s-au strâns unele în altele, vâslaşii s-au încordat pe vâslele lor şi, în curând, larma bătăliei s-a întins peste ape. Norocul s-a arătat a înclina mai întâi de partea norvegienilor, războinicii lui Olaf curăţau punţile corăbiilor duşmane pe care le puteau agăţa, lovind cu spadele şi cu securile fără răgaz sau trimiţând ploaie de săgeţi asupra corăbiilor ce se ţineau la depărtare. Asta a ţinut până când drakkarele lui Erik au împrejmuit *Marele dragon* şi până când sângele norvegian a început să se amestece. Olaf însuşi a fost lovit în umărul stâng, şi în clipa aceea Leif a simţit şi el arsura în locul vechii lui răni. Războinicii lui Erik au sărit pe puntea *Marelui dragon* şi lupta a devenit atât de crâncenă, încât tăişul săbiilor se ştirbea, fierul nu mai putea pătrunde prin fier. Atunci Olaf, ajutat de Kolbjörn, a împărţit arme noi şi încleştarea de pe corabia cu dragon de aur a ţinut

până ce soarele s-a cufundat în apele roşii. Au mai rămas puţini bărbaţi în stare să mânuiască spada în jurul lui Olaf şi Kolbjörn, şi scuturile lor nu mai puteau ţine piept. Atunci cei doi s-au privit înţelegându-se din ochi şi au sărit în valuri. Darkkarele mici care roiau în jurul *Marelui dragon* s-au repezit să-i prindă, au izbutit să-l găsească doar pe unul dintre ei, şi când l-au dus în faţa comitelui Erik acela şi-a dat seama că nu era Olaf. Erik preţuia vitejia, aşa că i-a dăruit lui Kolbjörn viaţa. Despre rege s-a răspândit zvonul că, sub apă, s-a lepădat de armele grele şi de cămaşa de zale şi a înotat până la drakkarul comitelui Sigvald, care l-a purtat departe de primejdie.

Şi Leif, scăpat ca prin minune, căci încercase în numeroase rânduri să vină în ajutorul corăbiei-căpetenie fără să ia seama la primejdii, a pornit cu drakkarul său în căutarea lui Olaf.

Despre o întoarcere acasă încă nu putea fi vorba, ţara mişuna de danii învingători, aşa că a străbătut mările căutând şi întrebând, oprindu-se la ţărmuri cunoscute ori purtând nume despre care nu auzise până atunci, în unele locuri prindea câte un început de veste ce se dovedea amăgitor, asculta scalzii care preamăreau faptele de arme ale celor care fuseseră în vâltoarea bătăliei de lângă insula Svolder, dar nu întrezărea niciun semn sigur că ar fi pe calea cea bună. Întâlnise în largul apelor pe cel care purta acelaşi nume cu el. Leif fiul lui Eric cel Roşu, acesta se întorcea dintr-o călătorie cu prilejul căreia găsise pământuri noi şi povestea despre acea Vinland ca având ţărmuri bogate în viţă de vie, şi grâu sălbatic, şi lemn bun de corăbii. Întâlnirea lor s-a întâmplat în preajma Groenlandei şi Leif a cercetat şi acolo dacă nu

află vreo urmă. Apoi a coborât spre Anglia, nutrind să mai găsească şi alte urme, ale unor ninsori nespus de albe şi de frumoase. Găsise doar ruinele mănăstirii şi nu putuse afla ce furtuni au bântuit pe acele pământuri. Aşa că plecă mai departe, ocolind Anglia şi Irlanda, ieşind în larguri cu talazuri neînchipuit de mari, ţinu drumul către miazăzi, uitând de curgerea timpului, şi în vremea aceea oamenii lui spuneau că seamănă tot mai mult cu omul pe care îl căuta, cu Olaf. Ivar cunoştea un loc, îi povestiseră corăbieri întâlniţi cine ştie pe unde, aşadar ştia de locul acela de care nu trebuiau să treacă, numai pe acolo puteau pătrunde spre răsărit, altfel se pierdeau în marea fără de sâârşit şi chiar când se socotiseră aproape, izbucni o furtună care nu-i lăsă să-şi schimbe drumul, împingându-i mereu spre miazăzi. Merindele s-au sfârşit treptat, doar ploaia le potolea setea şi oamenii se împuţinau iar cei care mai puteau împlini vreo muncă pe corabie începuseră să creadă de-a binelea că numele căpeteniei lor era Olaf şi chiar aşa îi şi spuneau. Când drakkarul împins de vânt şi de valuri a întâlnit primele gheţuri, numai el le-a mai văzut, ceilalţi se sfârşiseră de mult. N-a mai avut nici măcar puterea să se mire că întâlnea gheţuri aidoma celor de acasă şi se poate că el pierduse socoteala că plutiseră într-una numai spre miazăzi, nici nu băgă de seamă când corabia şi-a schimbat cursul spre locul de unde răsărea soarele. Şi cine ar putea spune dacă a mai apucat să vadă şi uriaşa oglindă de gheaţă în care dragonul de la provă şi-a înfipt colţii, făcându-şi drum, dincolo...

Asupra marelui port din Sud se abătuse o furtună cumplită şi vreme de trei zile şi trei nopţi nicio navă nu

cutezase să iasă în larg. În prima dimineaţă după încetarea furtunii, pe cheiul pustiu al portului apăruse un bătrân care căută îndelung un loc unde să poată sta liniştit, „bucurându-se de soarele care se lupta să alunge ceaţa de pe ape. Bătrânul venea zilnic pe chei, în zori, când încă nu începea activitatea febrilă a portului, -venise şi în zilele de furtună, doar aşa, ca să privească marea. Acum însă putea să-şi caute un loc comod unde să citească în voie ziarele cu rezultatele alergărilor de cai. Găsi nişte colaci de frânghie şi se aşeză oftând mulţumit, era un loc la fel de bun ca un fotoliu şi îşi scoase ziarele, adâncindu-se curând în visurile lui îndrăgite. Citea despre alergări şi se gândea la navele cu pânze, amestecând imagini odată trăite cu lucruri care ar fi dorit să se împlinească. Când auzi murmurul unor voci, îşi ridică privirile nemulţumit; cineva îi strica dimineaţa. Dar faţa i se lumină de un zâmbet bun, erau doi tineri, el înlănţuise umerii fetei într-un început de îmbrăţişare. Nu te puteai supăra pe doi îndrăgostiţi, socotea Pryce Ronald, şi era gata să-şi reia visările, când observă că tinerii priveau spre ceva ascuns în ceaţă, şi-au întrerupt îmbrăţişarea şi discutau însufleţiţi. „De ce străluceşte aşa?”, întreba ea şi tânărul spuse: „pânza parcă e o flacără, o flacără îngheţată!” şi Pryce îl auzi povestind în continuare cele ce vedea, adică despre o corabie prelungă cu un balaur purpuriu la provă şi pânza purpurie şi ea, pe puntea joasă, în spatele unor scuturi rotunde, înşirate în lungul bordurilor, luceau albe troiene de zăpadă, corabia purta zăpezile ninse pe cine ştie ce ape, purpuriul pânzei răzbătea de sub un strat subţire şi limpede de gheaţă, „n-am văzut niciodată zăpadă adevărată”, spuse fata şi lui Pryce i se tăie răsuflarea,

ochii lui nu mai aveau puterea de altădată, dar vedea şi el corabia şi simţea că pe chei mai era cineva; întoarse capul şi zări un bărbat înalt, soarele lumina părul lui auriu şi veşmintele lui ciudate, o mantie scurtă, tot purpurie, îi învelea umerii puternici, într-o mână ţinea un arc şi cealaltă o ţinea sprijinită în straja spadei, în albastrul ochilor săi ardea o mare bucurie, erau îndreptaţi spre corabie. Şi deodată omul se îndreptă spre locul unde erau legate nişte bărci, tăie cu o singură lovitură de spadă lanţul uneia din ele, Pryce auzi clipocitul vâslelor pierzându-se încet în ceaţă şi, după o vreme, nu se mai auzi nimic, barca ajunsese la corabie, soarele încălzea acum puternic, gheaţa de pe pânza purpurie trebuie să se fi topit, fiindcă o adiere de vânt făcu pânza să se înfioare, apoi adierea se întări şi pânza o prinse în rotunjirea ei, corabia pleca odată cu ccaţa care se trăgea spre larguri.

— E timpul să mergem, Olaf, a spus fata şi când cei doi au trecut pe lângă Pryce, el a auzit-o întrebând: „când mă duci să văd zăpezile?”, iar când zgomotul paşilor aproape s-a stins, a mai auzit vocea ei ca o şoaptă; „mi-e dor de zăpezile tale, cu toate că nu le-am văzut niciodată”.

Şi atunci bătrânul îşi aminti, putea să numească asta amintire fiindcă trecuse mult timp până ce paşii nu s-au mai auzit, îşi aminti deci că ochii ei erau de fum albăstrui iar chipul tânărului semăna cu acela al ciudatului om care pierise cu o corabie-nălucă. Desigur, a fost o nălucire, se gândi, şi fiindcă pe mare nu se mai vedea nimica, îi căută cu privirea pe cei doi, nu se mai zăreau nici ei, vântul aducea de undeva petale albe de trandafir şi Pryce urmări blânda, aducătoarea de pace ninsoare neînchipuit de albă. Era

linişte şi el era fericit.

Se întoarse la ziarele lui, deschise pe cel mai proaspăt şi căutând pagina cu relatările despre alergările de cai, citi în fugă ultimele ştiri.

Se pomeneau pe larg amănunte despre furtuna care bântuise asupra portului, venea din Sud, în zona Marei Bariere de Gheaţă s-au semnalat în urmă cu aproape o săptămână furtuni de o intensitate nemaiîntâlnită, la ei a ajuns doar un ecou, o umbră aproape, „or fi existând şi furtuni năluci” îşi spuse Pryce.

Trecu peste povestea furtunii căutând pagina care-l interesa, o găsi şi, după ce parcurse primele rânduri despre o cursă, închise ochii urmărind alergarea cailor care se desfăşura aşa cum dorea el. Fu nevoit totuşi să deschidă iar ochii, nălucirile lui din dimineaţa aceasta se amestecau cu altele mai vechi, i se mai întâmplase să vadă corabia aceea cu pânza purpurie şi dragonul de la prova în albastrul oglinzii de gheaţă, atunci când pierduse *Lebăda Neagră.*

„Năluciri, asta ai văzut, mai bine întoarce-te la caii tăi şi nu alerga cu gândul după poveşti cu furtuni şi trandafiri albi răsăriţi din seminţe vechi de o mie de ani şi corăbii încremenite în apele unei oglinzi de gheaţă”, spuse dar nu se putu împiedica să nu-şi închipuie năprăsnicia unei furtuni care despica marea oglindă, eliberând...

„Iar ai început, eşti un bătrân neghiob, mulţumeşte-te cu acei cai ai tăi... şi... şi desigur, cel puţin tinerii aceia erau adevăraţi... Ei, dacă aş avea o mânză albă, i-aş spune „Sămânţa Dimineţii” şi ar câştiga toate cursele”, zise tare Pryce.

SFÂRŞIT

Cuprins

... Candidul şi intransigentul Olaf, ca şi imaginea sa răsturnată din oglinda veacurile, imagine topită pe cursul apelor din ţinuturile locuite odinioară de normanzi sunt întruparea fabuloasă a înaltelor virtuţi care au inpus întotdeauna *omul.* A loialităţii, neîntinării, dreptăţii, dragostei pentru pământul natal, întrecerii cinstite - toate la un loc şi fiecare în parte «seminţe ale dimineţii». Seminţe ce izvodesc din negura vremurilor pentru a perpetua în suflete albul strălucitor al zăpezilor, albul zărilor speranţei.

De acelaşi autor:
Să arunci cu pietre în soare
(Editura Eminescu 1974)
Anotimp al ninsorilor albastre
(Editura Eminescu, 1975)

Coperta originală de:
SERGIU DINCULESCU

Colecția Clepsidra

FLORIN BĂNESCU

semințele dimineții

EDITURA EMINESCU